

EVANGHELIA DUPA MATEI

„Avdnd in vedere grandoarea conceptiei si maiestria cu care o masd uriasd de materiale este subordonatd unor idei capitale, se poate afirma ca nici o aha scriere, atdt din Vechiul, cat si din Noul Testament, care trateazd o tema istoricd, nu se poate compara cu Evangelia dupd Matei.”

— Theodor Zahn

I. Locul unic pe care il ocupa aceasta evanghelie in cadrul Canonului

Evangelia dupa Matei este punctea de legatura desavarsita intre Vechiu! Si Noul Testament. Inca de la primele ei cuvinte, suntem transportati in trecut, la stramosul poporului lui Dumnezeu, Avraam, si la primul mare rege al Israelului, David. Accentul carjii, de o putemica factura iudaica, apoi numarul mare de citate din versiunea ebraica a Scripturii, precum si locul de frunte pe care il ocupa la inceputul cartilor Noului Testament, ii asigura evan-gheliei dupa Matei meritul de a fi punctul logic in care sa inceapa prezentarea mesajului creștin catre lume.

Matei define de multa vreme acest loc primordial in ordinea celor patru evanghelii. Aceasta datorita faptului ca, pana nu demult, aproape toji cercetatorii credeau ca a fost prima evanghelie in ordinea *redactd-rii*. Mai mult, stilul concis si ordonat al lui Matei se preta de minune la lectura publica, in biserică. Toate acestea explica de ce a fost cea mai populară dintre Evanghelii, uneori intrand in concurenta cu evangelia dupa Ioan.

II. Paternitatea

Dovezile externe antice si universale abunda in sensul ca Matei, perceptorul de impozite sau vamesul numit si Levi este cel care a scris Prima Evanghelie. Intrucat nu era un membru proeminent al grupului de apostoli, ar parea ciudata incercarea noastră de a-i atribui paternitatea celei dintai dintre evanghelii, daca nu ar fi avut, in realitate, nimic de a face cu ea!

Pe langa documentele antice, cunoscute sub denumirea de „Didahii” (sau *hvalatu-*

rile celor doisprezece apostoli), Iustin Marti, Dionisius din Corint, Teofil din Antiochia si Atenagoras din Atena citeaza Evangelia aceasta ca fund autentic. Isto-ricul bisericii Eusebiu citeaza declarajia lui Papias, potrivit careia: „Matei a compus *Logia* in limba ebraica, lucrari pe care fiecare le-a interpretat dupa cum s-a priceput.” Irineu, Pantaenus si Origen sunt, in mare, de acord cu aceasta afirmatie. Prin „ebraica” se injelege aici dialectul limbii aramaice folosit de evreii din vremea Dom-nului Isus, asta cum este folosit termenul in Noul Testament. Dar ce sunt aceste lucrari cunoscute sub denumirea de *Logia*? Acest termen elin inseamna de obicei „oracole”, ca in cazul Noului Testament, care confine *oracolele* lui Dumnezeu. Dar acesta nu poate fi sensul afirmatiei lui Papias. Trei sunt interpretarile principale care au fost propuse: (1) Ca termenul sa referi la *Evangelia* lui Matei, ca atare. Adica, Matei ar fi redactat o editie in aramaica a evangheliei sale, cu scopul expres de a-i castiga pe iudei la Cristos si de a-i edifica pe crestinii evrei, editia in greaca aparand mult mai tarziu. (2) Ca se refera doar la *rostirile* lui Isus, care au fost incorporate mai tarziu in Evangelia sa si in fine (3) ca ar fi vorba de o referire la asta-numitele *testimonia* sau citatele din Scripturile Ve-chiului Testament, cu scopul de a demonstra ca Isus este Mesia. Prima si a doua dintre opinii sunt mult mai verosimile decat cea de-a treia.

Greaca folosita de Matei in redactarea evangheliei sale nu suntem deloc a traducere. Cu toate acestea, negasindu-se cine s-o combata, s-a raspandit inca de timpuriu teoria ca ar fi fost vorba de o traducere —

IS

Matei

teorie care trebuie sa fi fost intemeiata, intrucatva, pe anumite fapte. Potrivit tradi-Jiei, Matei ar fi predicat timp de cincisprezece ani in str&in&tate. Este posibil ca prin anul 45 al erei creștine el sa fi lasat Tnsa iudeilor care II acceptasera pe Isus ca Mesia prima redactare a Evangheliei sale in limba aramaica (sau doar sub forma de *discursuri* ale lui Cristos) iar mai tarziu sa fi alcătuit o versiune in *greacă*, pentru uzul *tuturor*. In fapt, chiar așa procedase contemporanul lui Matei, Josephus. Renumitul istoric evreu compusese mai intai o prima varianta a operei sale de capetenie: *Rdzboiale iudaice* in limba aramaica, redactand apoi aceeași lucrare in forma sa finală, in greaca.

Dovezile interne inclina, intradevar, in favoarea teoriei potrivit careia un iudeu devotat, cu dragoste pentru Vechiul Testament, a posedat in acelasi timp calitati deosebite de scriitor si editor. Ca funcționar public in serviciul Romei, Matei era obligat sa cunoasca temenicitatea limbii poporului sau (aramaica), precum și cea a stapanirii (ro-manei foloseau in rasarit greaca, nu latina). Detaliile de natura numerica, parabolele cu referiri la bani și termenii monetari folositi in textul evangheliei sale — ei bine, toate acestea concorda cu profesia de vameș a lui Matei. In sprijinul acestei idei intevine și stilul sau concis și ordonat. Goodspeed, carturar de factura neconservatoare, accepta totuști paternitatea lui Matei asupra evangheliei ce-i poarta numele, sprijinindu-se, in parte, și pe aceste dovezi interne.

In pofida unor asemenea dovezi exteme universale, precum și a unor dovezi interne favorabile, majoritatea cercetatorilor necon-servatori respinge concepția tradițională, potrivit careia vameșul Matei ar fi fost cel care a redactat evanghelia ce-i poarta numele. Ei își intemeiază opinia pe două elemente principale:

Mai intai, *presupundnd* ca Marcu ar fi fost prima evanghelie, in ordinea redactării (lucru sustinut drept „liten⁵ de evanghelie” de unii din vremea noastră!), cum ar fi putut un apostol și un martor ocular sa foloseasca o parte atât de mare din materialul cărării Marcu (93 la sută din Marcu apare și in alte evanghelii)? Pentru a raspunde la aceasta întrebare, vom spune, in primul rand, ca *nu s-a dovedit inca* faptul ca Marcu a fost re-

dactata prima. Marturiile stravechi afirma ca Matei a fost prima și, intrucat mai târziu creștinii de la inceput erau iudei, acest lucru este foarte verosimil. Dar chiar daca acceptam

așa-numita „prioritate marculeană” (cum fac mulți conservatori), Matei ar fi putut recu-noaște că lucrarea lui Marcu era alcătuia, în parte, din amintirile dinamicului apostol Simon Petru, coleg al lui Matei, cum susține, de fapt, și tradiția biserică (vezi introducerea la Marcu).

Al doilea argument formulat împotriva teoriei potrivit careia carteau fost scrisă de Matei (sau de oricare alt martor ocular) este faptul că e lipsită de detalii vii. Spre deosebire de Matei însă, Marcu, despre care nimeni nu afirma că ar fi asistat ca martor ocular la desfasurarea lucrării lui Cristos, utilizează o sumedenie de detalii pline de viajă, care ar putea da de înjeles ca autorul să ar fi aflat de raza cand să au petrecut evenimentele descrise. Prin urmare, cum ar putea să se exprime o persoană despre care stim că a fost un martor ocular la evenimentele descrise, într-un stil atât de lapidat, atât de faptic? Poate că dacă ne oprim puțin asupra personalității unui vameș, vom putea afla răspunsul la întrebarea noastră. Pentru a rezerva mai mult spațiu discursurilor Dom-nului nostru, ar fi de înțeles că Levi să incerce să evite o seama de detalii mai puțin importante, mai cu seama dacă evanghelia după Marcu este cea care a apărut prima iar Matei să convinsă că amintirile nemijlocite ale lui Petru sunt corecte reprezentate.

III. Data

Dacă parerea — foarte răspândită — potrivit careia Matei ar fi elaborat mai întâi o variantă în aramaică a evangheliei sale (sau, cel puțin, a cuvintelor lui Iisus), atunci anul 45 al erei creștine, ca data a redactării ei (adică la cincisprezece ani după Înaljarea lui Iisus la cer) ar corespunde cu tradiția antică. E posibil că el să fi redactat o Evanghelie canonica, mai dezvoltată, prin anul 50, 55 sau chiar mai tarziu.

Conceptia potrivit careia Evanghelia după Matei trebuie neapărat să fi fost scrisă după distrugerea Ierusalimului, din anul 70 al erei creștine, se bazează, în mare măsură, pe necredința în capacitatea lui Cristos de a prezice acest eveniment până în cele mai mici amanunte, precum și pe alte teorii rationaliste, care ignoră inspirația divină.

IV. Fondul și tema Evangheliei

Matei era încă un tinerel la data când a fost chemat de Iisus să-L urmeze. Iudeu din naștere și

perceptor al impozitului, ca profesie și ocupație, el a lasat totul și L-a urmat

pe Cristos. Una din multele compensajii de care a avut parte pentru acest gest nobil a fost faptul ca, intr-adevărat, a devenit unul dintre cei doisprezece apostoli. O altă compensație care i-a fost conferită a fost selectarea sa pentru opera de redactare a ceea ce numim astăzi Prima Evanghelie. Se crede, în general, că Matei este una și aceeași persoană cu Levi (Marcu 2:14; Luca 5:27).

În Evanghelia sa, Matei își propune să demonstreze că Iisus este îndelung așteptatul Mesiului al Israelului, singurul Pretendent legitim la tronul lui David.

Cartea nu-și propune să fie o narativă completă a vieții lui Cristos. Ea începe cu genealogia lui Cristos și anii de început, apoi sare peste mulți ani, ocupându-se de începutul lucrării sale publice, când Iisus avea circa treizeci de ani. Calauzit de Duhul Sfânt, Matei selectează acele aspecte ale vieții și lucrarii Mantuitorului care atesta că El este într-adevăr /*<junui>Dumnezeu*(acesta fiind sensul termenilor *Mesiul și Cristos*). Punctul culminant al cărții îl constituie procesul, ras-

tignirea, moartea, îngroparea, invierea și înaljarea Domnului Iisus. Or, tocmai în acest punct culminant se află temelia mantuirii omului. De aceea, carteau se numește Evanghelie — nu atât pentru că prezintă modalitatea în care pacătosii pot primi mantuirea, ci, mai degrabă, pentru că descrie lucrarea jertuitoare a lui Cristos, prin care a devenit posibilă mantuirea.

Comentariul Biblic al Credinciosului nu se vrea o lucrare exhaustive, cu caracter tehnic, ci, mai degrabă, dorește să stimuleze studierea și meditația independentă. Scopul principal pe care îl urmărește CBC este de a crea în inimă cititorului un dor mistitor după întoarcerea Regelui.

Așa și eu, cu inima arzând
Așa și eu, inflăcat de-o sfanta
nădejde,
Ceas de ceas suspin, iubite
Isuse,
Dupa a Ta întoarcere
Și ma topesc la gândul
CS-n curând Tu vei reveni!
*versuri compuse de F.W.H.
Myers, din St.
Paul, redate și traducere.*

SCHIJA CARjn

- I.** Genealogia și nașterea lui Mesia-Regele
(cap. 1) II. Primii ani ai Regelui-Mesia
(cap. 2)
- III. Pregatiri pentru lucrarea și inaugurarea lui Mesia (cap. 3 și 4)
- III. Constituția Imparaciei (capitolele 5-7)
- V. Minunile lui Mesia, vadind puterea și harul Sau, și gama de reacții la aceste minuni
(8:1-9:34) VI. Trimiterea apostolilor Regelui-Mesia în Israel (9:35-10:42) VII. Cresterea opozitiei și a respingerii Sale (cap. 11, 12)
- VIII. Regele anunță o formă interimată a Imparatiei, datorită respingerii de către Israel (cap. 13) IX. Harul neostenit al lui Mesia, fata în față cu ostilitatea tot mai mare, manifestată fa^a de El(14:1-16:12) X. Regele își pregătește ucenicii (16:13-17:27) XI. Regele își instruiește ucenicii (cap. 18-20). XII. Prezentarea și respingerea Regelui (cap. 21-23) Xm. Discursul Regelui de pe Muntele Maslinilor (cap. 24, 25) XIV. Patimile și moartea Regelui (cap. 26, 27) XV. Triumful Regelui (cap. 28).

Comentariu

I. GENEALOGIA §1 NAȘTEREA REGELUI- MESIA (cap. 1)

A. Genealogia lui Isus Cristos (1:1-17)

Un cititor neavizat al Noului Testament s-ar putea întreba de ce acesta începe cu un subiect aparent atât de anot: cum ar fi descrierea arborelui genealogic al unei familii. Ar putea conchide că insurirea aceasta de nume este de prea mică important și că atare nu e demnă de toată atenția sa, ceea ce-l va determina probabil să sără peste secțiunea respective, începând lectura de unde începe acțiunea.

Adevărul e însă că această genealogie este indispensabilă, ea aseazând temelia la tot ce urmează. Caci dacă nu se poate demonstra că Isus este urmașul legal al lui David, prin spîna regală, atunci nu se poate demonstra nici faptul că El este Regele-Mesia al Israelului. Astfel, Matei își începe relatarea exact în punctul în care trebuie: cu dovada documentară a faptului că Isus a moștenit dreptul legal la tronul lui David, prin tatal sau vitreg, Iosif.

Genealogia aceasta urmărește descendența juri *died* a lui Isus, ca rege al Israelului; genealogia de la Luca urmărește descendența Sa în linie directă, ca fiu al lui David. Genealogia lui Matei urmărește succesiunea *regala* pornind de la David, prin fiul acestuia, Solomon, care a preluat tronul de la David; genealogia lui Luca urmărește descendența *de sange* de la David printr-un alt fiu al acestuia, Natan. Aceasta genealogie se încheie cu Iosif, caruia Isus i-a fost fiu *adopțiv*; genealogia de la Luca 3 urmărește, probabil, stramosii Mariei, caruia Isus i-a fost Fiul *real*.

Cu o mie de ani înainte, Dumnezeu încheiaște cu David un legământ necondiționat, în virtutea caruia Dumnezeu îi fagăduia lui David o imparajie ce va dainui vesnic și o sprijin regală ce va domni în veac (Ps. 89:4, 36, 37). Acel legământ se împlinăște acum în Cristos, El fiind moștenitorul legal al tronului lui David, prin Iosif și prin progenitorul real al lui David, prin filiera Mariei, intrucât El trăiește în veci, imparajia Sa va dainui vesnic iar El va domni în veci, ca

Fiul cel mare al lui David. Isus a intrunit în persoana Sa singurele temeuri valabile pentru orice pretendent la tronul Israelului:

descendenja juridica sj cea in linie directe. Intrucat Iisus traieste acum, nu mai poate exista nici un alt pretendent la tron.

I:1-15^d Formularea: **Cartea genealogiei** („neamului” in editia Comilescu) **lui Iisus Cristos, fiul lui David, fiul lui Avraam** este similar cu sintagma din Geneza 5:1: „Iata cartea neamurilor lui Adam.” (in engleza și in mai multe editii romanești: „Iata cartea genealogiei lui Adam.””) Geneza il prezinta pe primul Adam; Matei pe ultimul Adam. Primul Adam a fost capul primei creajii, al celei fizice. Cristos, ca ultimul Adam, este Capul noii creajii, spirituale.

Subiectul acestei evanghelii este **Iisus Cristos**. Numele **Iisus** nu-l infacișeaza in ipostaza de Iehova-Salvatorul; titlul Cristos („Unsul”) in cea de indelung a? teptatul Mesia al Israelului. Titlul **Fiul lui David** este asociat in Vechiul Testament atat cu rolul de Mesia, cat și cu eel de rege. Titlul **Fiul lui Avraam** nu-l prezinta pe Domnul nostru drept Cel care este implinirea suprema a fagaduinjelor facute urmasilor poporului evreu.

Genealogia este imparjita in trei sec*u*iuni istorice: de la Avraam la Iese, de la David la Iosia sj de la leconia la Iosif. Prima sec*u*iune ne conduce pana la David; a doua parcurge perioada regilor; a treia consemneaza sp*u*a regala in timpul exilului (586 i.Cr. si anii urmatori).

In aceasta sec*u*iune intalnim multe trasa-turi interesante. De pilda, in acest paragraf sunt mentionate patru femei: **Tamar**, **Ra-hab**, **Rut** și **Batseba** (cea care fusese soția lui Urie). intrucat se știe ca ferrieile sunt foarte rar mentionate in liste genealogice din Orient, faptul ca aceste femei au fost pomenite este cu atat mai uimitor cu cat doua dintre ele au fost prostitute (Tamar și Rahab), una comisese adulter (Batseba) iar doua dintre ele nici nu erau evreice (Rahab și Rut). Faptul ca Matei le include in intro-ducerea sa e, pesernne, o subtila sugestie a faptului ca venirea lui Cristos va aduce manruire pacatosilor, har neevreilor (Neamurilor) si ca in El barierele de rasa sj de sex aveau sa fie eliminate.

Interesant de semnalat este sj prezenfa unui rege, pe nume **leconia**. La Ieremia 22:30 Dumnezeu a rostit un Western asupra acestui om:

„Aşa vorbeşte Domnul: «Scrie{i pe omul acesta ca lipsit de copii. ca un om caruia nu-i va merge bine toata viaja lui; caci nici unul din urmaşii lui nu va izbuti sa sada pe scau-nul de domnie al lui David si sa domneasca peste Iuda.»"

Daca Isus ar fi fost fiul *real* al lui Iosif, El ar fi intrat sub incident acestui blestem. Si totusi El trebuia sa fie fiul real al lui Iosif, pentru a mosteni drepturile inerente tronului lui David. Problema a fost soluționată prin minunea nasterii din fecioara: Isus a fost moștenitorul *legal* al tronului prin intermediul lui Iosif. El era Fiul *real* al lui David, prin intermediul Mariei. Blestemul rostit asupra lui leconia nu a cazut si asupra Mariei sau a copiilor ei, deoarece ea nu a deschis din leconia.

1:16 Sintagma **din care** ar putea fi interpretată în engleză (n. traducatorului: ca de altfel și în română) ca o referire atât la Iosif, cât și la Maria. Dar în textul original grec, pronumele **care** apare la singular, fiind de genul feminin, indicând astfel că Isus s-a născut **din Maria**, dar nu **sj** din **Iosif**. Dar pe lângă acestea trasaturi interesante ale genealogiei, trebuie să amintim și dificultajele pe care le prezintă ea.

1:17 Matei atrage în mod special atenția asupra faptului că "există trei senium de către **paisprezece generajii** fiecare. Totuși, comparand textul cu Vechiul Testament, constatăm că anumite nume lipsesc din aceasta listă. De exemplu, între Ioram și Uzia (v. 8. în versiunea română: „Ozia"), au domnit că regi Ahazia, Ioaș și Amazia (vezi 2 Regi 8-14; 2 Cron. 21-25).

Genealogiile lui Matei și Luca par să se intrelatează în mențiunea a două nume: řeal-iel (Salatiel) și Zorobabel (Mat. 1:12, 13; Luca 3:27). Este ciudat faptul că strămoșii lui Iosif și ai Mariei fusionăză în acești doi oameni, pentru că apoi să se separe din nou. Dificultatea sporește și mai mult atunci când observăm că ambele evanghelii urmează textul de la Ezra 3:2 când îl citează pe Zorobabel ca fiu al lui Salatiel, în vreme ce I Cronici 3:19 îl citează ca fiu al lui Pedaia.

O a treia dificultate constă în faptul că Matei enumera douăzeci și șapte de generații de la David la Isus, în vreme ce Luca enumera patruzeci și două. Chiar dacă evangheliștii subliniază doi arbori genealogici diferenți, ni se pare ciudată marea deosebire în numarul generațiilor.

Ce atitudine trebuie să ia

cercetatorul Sfintelor Scripturi față de aceste dificultăți și

discrepanțe aparente? Mai intai, premsa de la care plecam este că Biblia e Cuvantul inspirat al lui Dumnezeu. Prin urmare, nu poate confine erori. In al doilea rand, este infinit, pentru că reflectă infinitatea Dum-nezeirii. Noi vom putea înțelege adevarurile fundamentale ale Cuvantului, dar nu vom putea patrunde toate tainele sale.

Așadar, modul în care abordăm aceste dificultăți ne conduce la concluzia că problema constă mai degrabă în lipsa noastră de cunoaștere, decât în vreo presupusa greșeliție a Bibliei. Problemele de care ne lovim în lectura Bibliei ar trebui să ne determine să studiem mai asiduu, încercând să gasim răspunsurile. „Slava lui Dumnezeu sta în ascunderea lucrurilor, dar slava imparajilor sta în cercetarea lucrurilor” (Prov. 25:2).

Cercetările atente întreprinse de istorici și sapaturile arheologice nu au fost în stare să demonstreze că afirmațiile Bibliei ar fi neadevărate. Ceea ce pare pentru noi drept diferențe și contradicții au, în realitate, explicații rationale iar aceste explicații sunt pline de semnificații și foloase spirituale.

B. Nașterea lui Isus Cristos din fecioara

Maria (1:18-25)

1:18 Nașterea lui Isus Cristos s-a deosebit de oricare din celelalte nașteri menționate în cadrul genealogiei. Acolo gasim de repetate ori formula: „A 1-a născut pe B.” Dar acum întâlnim consemnarea unei nașteri din care lipsește tatal uman. Faptele care înconjoară aceasta zămisire miraculoasă sunt redată cu demnitate și simplitate. **Maria** fusese făgăduita că soție **lui Iosif**, dar nunta nu avusea încă loc. Pe timpul cand s-au petrecut evenimentele din Noul Testament, aceasta făgăduire era un gen de logodna, dar mult mai pronuntată decât cea actuală — o logodna care nu putea fi desfăcută decât prin divorț. Deși cei doi tineri logodjii nu trăiau împreună decât după ce avea loc ceremonia căsătoriei, infidelitatea logodnicei era socotită drept adulter, fiind pasibila de pedeapsa cu moartea.

In timpul acestei logodne, Fecioara Maria a ramas înșacrată, prin intermediul unui miracol, de la **Duhul Sfânt**. Un inger îi adusește Mariei vestea acestui misterios eveniment: „Duhul Sfânt Se va pogori peste tine, și puterea Celui Prea înalt te va umbri” (Luca 1:35). Asupra Mariei plană un nor de suspiciune și ultragiu, în toata istoria omenirii nu mai avusese loc o naștere din fecioara. Cand oamenii vedeaau o femeie gravida, nu

gaseau decat o singura explicata posibilia!

1:19 Nici macar **Iosif** nu cunoștea inca adevarata explicata a condifiei Mariei. El ar fi putut avea motive sa fie indignat pe logod-nica lui, din doua motive: Mai intai, aparenta ei infidelitate fata de el; iar in al doilea rand, deși el era nevinovat, risca aproape sigur sa fie acuzat de complicitate. Dragostea lui pentru Maria și dorința de dreptate l-au condus la decizia de a desface logodna printr-un divort discret. El voia sa evite rusinea care, in mod inevitabil, ar fi insotit o atare actiune.

1:20 In timp ce acest om cumpatat si plin de delicatefe își facea planul cum s-o protejeze pe Maria, i s-a aratat in vis un inger al Domnului și i-a zis: „**Iosife, fiul lui David,**” cuvinte menite, negresit, sa trezeasca in el conștiința spifei regale din care se tragea și sa-l pregeneasca pentru venirea atat de neobișnuita pe lume a Regelui-Mesia al Israelului. și astfel i s-a comunicat ca nu trebuie sa aiba nici un fel de indoieri cu privire la casatoria cu **Maria**. Orice suspi-ciumi cu privire la puritatea ei erau total neintemeiate. Sarcina ei a fost cauzata de **Duhul Sfant**.

1:12 ingerul a dezvaluit apoi sexul Copilului, numele și misiunea ce urma să-o indeplineasca. Maria avea sa nasca **un Fiul**. Iar numele Sau avea sa fie **ISUS**, (care inseamna „Iehova este mantuire” sau „Iehova, Mantitorul”). Fidel Numelui Sau, El avea **sa mantuiasca poporul Lui de pacatele sale**. Acest Copil al destinului nu era altul decat Insuși Iehova, care cerceta pamantul cu scopul de a-i salva pe oameni de la pe-deapsa pacatului, de sub puterea pacatului și, in cele din urma, de insasj prezența pacatului.

1:22 Pe cand consemna Matei aceste evenimente, își va fi dat negresit seama ca a inceput o noua era in istoria relatiilor lui Dumnezeu cu omenirea. Cuvintele unei profetii mesianice, latenta de atata vreme, au capatat acum viata. Profetia criptica a lui Isaia s-a implinit acum in Copilul Mariei: **Toate aceste lucruri să au intamplat ca să se implineasca ce vestise Domnul prin proorocul**. Matei pretinde inspiratie divina pentru cuvintele lui Isaia — or, Domnul ii vorbise profetului cu eel pu{in 700 de ani inainte de Cristos.

1:23 Profetiadin Isaia 7:14

cuprindea si prezicerea unei nașteri unice („fata, fecioara va ramane insarcinata”), prezicerea sexului Copilului („si va naste un Fiu”), precum și

numele copilului („si-i va pune numele Emanuel”). Matei adauga explicajia ca **Emanuel** inseamna **Dumnezeu este cu noi**. Nu se consemneaza nicaieri ca Cristos ar fi fost numit „Emanuel” cata vreme a fost pe pamant; intotdeauna I s-a spus „Isus”. Dar semnificap'a numelui *Isus* (vezi explicajia de la versetul 21, de mai sus) presupune ca „prezenja lui **Dumnezeu este cu noi**”. Emanuel ar putea fi, in acelasi timp, denumirea dupa care va fi cunoscut Cristos la a Doua Sa Venire.

1:24 Ca urmare a interventiei ingerului, Josif a renunat la planurile sale de a divorca de Maria. El a continuat sa recunoasca valabilitatea logodnei sale pana la nasterea lui Isus, dupa care s-a casatorit cu Maria.

1:25 invajatura potrivit careia Maria ar fi ramas fecioara toata via^a este infirmata de consumarea casatoriei lor, mentionata chiar in versetul acesta. Mai sunt si alte trimiteri, din care reiese ca Maria a avut copii cu Iosif: Matei 12:46; 13:55, 56; Marcu 6:3; Ioan 7:3, 5; Fapte 1:14; 1 Corinteni 9:5 și Galateni 1:19.

Luand-o pe Maria de sojie, Iosif L-a luat de asemenea pe Copilul ei ca Fiu adoptiv al sau. Asa a devenit Isus moștenitor legal al tronului lui David. In ascultare de porunca oaspetelui angelic, **el l-a pus numele Isus**.

Asa s-a nascut Regele-Mesia. Cel Etem a patrunz in timp. Cel Atotputemic a devenit un copilas. Domnul Slavei a infasurat slava aceea intr-un trup uman, caci „in El locuiesc trupește toata plinatarea Dumnezeirii” (Col. 2:9).

II. PRIMII ANI AI REGELUI-MESIA

(Cap. 2) A. Magii
(inteleptii) vin sa se inchine
Regelui (2:1-12)

2:1,2 Este ușor sa pierzi firul cronologic al evenimentelor care inconjoara nasterea lui Cristos. Deși versetul 1 ar parea sa indice ca Irod a încercat să-l ucida pe Isus în timpul îederii Mariei și a lui Iosif în ieșlea Betlee-mului,¹ suma dovezilor ne conduce la concluzia că aceasta a avut loc cu doi ani mai tarziu. Matei afirma în versetul 11 că magii l-au vazut pe Isus într-o casă. Ordinul emis de Irod pentru executarea tuturor copiilor de parte barbateasca sub varsta de doi ani (v. 16) este, de asemenea, o indicare a faptului că a trecut o perioadă neprecizată de timp de la nașterea regala.

Irod cel Mare descindea din Esau și, prin urmare, facea parte din dusmanii traditionali

ai evreilor. El s-a convertit la iudaism, dar convertirea sa avusesese probabil loc din motive politice. Tocmai catre sfarsitul dom-niei sale **au venit niște magi din Rasarit** in cautarea **Imparatului Iudeilor**. Oamenii acestia erau probabil niște preoti pagani, al caror ritual se concentra in jurul elementelor naturii. Din pricina cunoștinței lor si a puterilor de prezicere pe care le detineau, ei erau adesea selectati de regi sa le fie consilieri. Nu știm unde anume locuiau in Rasarit, nici ca{i erau la numar, nici cat timp a durat calatoria lor.

Steaua din Rasarit a fost aceea care le-a dat de stire ca s-a nascut un rege, ca Yuia ei au-venit sa i se **inchine**. E posibil ca ei sa fi avut cunoștința despre profetiile Vechiului Testament privind venirea lui Mesia. Poate erau constienti de prezicerea lui Balaam, potrivit careia o stea avea sa rasara din Iacob (Numeri 24:17) iar ei au stabilit o legatura intre aceasta si profetia celor saptezeci de saptamani care prezicea timpuri primei veniri a lui Cristos (Dan. 9:24, 25). Dar pare mult mai verosimil faptul ca aceasta cunoștința li s-a comunicat pe cale supranaturala.

S-au emis tot felul de explicatii științifice cu privire la natura stelei. De pilda, unii afirma ca a fost vorba de o anumita conjunctura a planetelor. Numai ca, aceasta stea s-a comportat cu totul iesit din comun, mergand înaintea magi lor si conducandu-i de la Ierusalim la casa in care locuia Isus (v. 9), dupa care s-a oprit. Imr-atat de neobisnuita a fost comportarea stelei incat singura explicație valabila este aceea a unui miracol.

2.3 Cand a auzit imparatul

Irod cS s-a nascut un Copil care avea sa fie regele iudei-lor, s-a **tulburat**. Orice copil de acest fel constituia o amenințare la adresa řubredelui sale domnii. Si **tot Ierusalimul s-a tulburat impreuna cu el**. Orasul care s-ar fi cuvenit sa primeasca vestea nașterii Pruncului cu bucurie in realitate se tulbura de orice lucru care ar fi putut sa-i zdruncine *status quo*-[x] sau sa-l puna in situatia neplacuta de a atrage asupra sa nemulțumirea stapanitorilor romani, atat de urafl de evrei.

2:4-6 Irod i-a adunat pe conducatori religioși ai iudeilor, pentru a afla de la ei unde urma sa se nasca Cristos. **Preot" cei mai de seamă** erau marea preot și fiii acestuia (probabil impreuna cu alii membri ai familiei sale).

Carturarii poporului erau experti laici in Legea lui Moise. Ei pastrau si predau cunoștințele legii și slujeau ca judecători in Sinedriu. Preofii și carturarii acestia

au citat numai de cat textul de la Mica 5:2, care identifică locul de nastere al Regelui. Textul propriu-zis din Mica numește cetatea drept „Betleem Efrata”. Intrucât existau în Palestina mai multe orașe cu numele de Betleem, prin adăugarea precizării se arată că e vorba de un oraș din regiunea Efrata, în interiorul hotarelor tribale ale lui Iuda.

2:7,8 Regele Irod... i-a chemat pe magi în taina, să stabilească când a apărut steaua prima dată. Aceasta secretomanie trăda motivul sau sadic: pentru că să-l poată repara pe Copilul avut în vedere, era nevoie să intre în posesia acestei informații. Dar pentru a-și disimula adevaratele intenții, el i-a trimis pe magi să cerceteze și i-a rugat să-i dea de stire ce au aflat.

2:9 Cum au plecat magii, **steaua pe care o vazuseră în Rasarit** a reapărut. Asta denotă că steaua nu i-a calauzit pe toată durata călătoriei lor din Rasarit la Ierusalim. Acum însă i-a îndrumat la casa **unde era Pruncul**.

2:10 Se menționează aici bucuria nespusă de mare care i-a cuprins pe magi când au văzut steaua. Oamenii aceștia, care nu erau evrei, L-au căutat pe Cristos cu tot dină din sul, în vreme ce Irod a încercat să-L omoare; preoții și carturarii n-au manifestat nici un interes, în acest punct; iar locuitorii Ierusalimului s-au tulburat. Aceste atitudini erau semne rau prevăzute ale modului în care avea să fie primit Mesia.

2:11 Cand au intrat în casa, magii **au văzut Pruncul cu Maria, mama Lui, și au aruncat cu fa(a la pamant și l s-au închi-nat**, aducându-l apoi daruri scumpe, ca aur, tamaie și **smirna**. Observați că L-au văzut pe Isus împreună cu mama Sa. În mod obișnuit mama ar fi aceea care ar fi menționată mai întâi, și numai după aceea copilul ei, dar acest Copil este unic și, ca atare, trebuie să l se acorde locul cuvenit (vezi și versetele 13, 14, 20, 21). Magii l s-au închinat lui Isus, *nu* Mariei sau lui Iosif. (De fapt, Iosif nici nu este amintit în această relatăre și în curând va dispărea cu totul de textul Evangheliei.) Isus este Cel demn de laudă și închinarea noastră, nu Maria sau Iosif.

Darurile aduse de ei sunt multe. **Aurul** este simbolul dumnezeirii și al gloriei și aici se referă la perfecțiunea stralucitoare a Persoanei Sale divine. **Tamaia** este o aromă sau un parfum și

sugerează mireasma vieții Sale de desfășurare, total lipsita de pacat. **Smirna** este o plantă amara, care anticipă suferin-

Jele pe care avea sa le indure El, purtand pacatele lumii. Aducerea acestor daruri de catre niste neevrei aminteste de limbajul de la Isaia 60:6. Isaia prezise ca Neamurile aveau sa vina la Mesia cu daruri, dar nu a pomenit decat de aur si tamaie: „vor veni to(i din Seba, aducand aur si tamaie, și vor yesti laudele Domnului." De ce a fost omisa smima in acest pasaj? Pentru ca Isaia s-a referit aici la a doua venire a lui Cristos — cea insojita de putere și slava! Or, atunci nu va mai fi smima, deoarece El nu va mai suferi. In schimb, la Matei este inclusa si smirna deoarece se are in vedere prima Sa venire. La Matei avem in faza suferinjele lui Cristos, iar in textul de la Isaia gloriile care vor urma.

2:12 Magii au fost Tnștiinfati intr-un vis sa nu se mai intoarca la Irod și astfel ei s-au intors ascultatori la casele lor, pe alt drum. Nici o persoana care îl intalneste pe Cristos dintr-o inima sincera nu se mai intoarce pe acelasi drum. O intalnire autentica cu El îi va transforma intreaga viaja.

B. Iosif, Maria și Isus fug in Egipt (2:13-15)

2:13, 14 Din pruncie a planat asupra Domnului nostru amenintarea mortii. E vadit ca s-a nascut sa moara, dar asta numai la vremea randuita. Oricine umbla in voia lui Dumnezeu este nemuritor, pana cand iși va fi incheiat lucrarea ce i-a fost incredinjata. **Un inger al Domnului** 1-a prevenit pe Iosif intr-un vis sa fuga in Egipt impreuna cu familia. Irod era pe punctul de a porni in misiunea sa de „depistare și nimicire". Membrii familiei Domnului Isus au devenit refugiați din calea maniei lui Irod. Nu știm cată vreme au stat, dar de indata ce a murit Irod, ei s-au putut repatria, fara sa mai fie in pericol.

2:15 Astfel, inca o profetie din Vechiul Testament a imbracat un sens nou. Dumnezeu spuseste prin profetul Osea: „arn chemat pe ful meu din Egipt" (Osea 11:1). In cadrul original in care au fost rostite, cuvintele acestea s-au referit la izbavirea Israelului din Egipt, in vremea exodului. Dar afirmația se preteaza la doua interpretari — istoria lui Mesia avea sa se desfasoare paralel cu cea a Israelului. Profetia s-a implinit in viaja lui Cristos prin revenirea Sa in Israel din Egipt.

Cand se va intoarce Domnul sa domneasca in neprihanire, Egiptul va fi una dintre Jarile

care vor beneficia de binecurenta.

vantarile Mileniului (Isa. 19:21-25; Jef. 3:9, 10; Ps. 68:31). Decesa fie onajune care, in mod traditional, a fost un dusman al Israelului, atat de favorizata? Oare sa fie acesta un semn al gratitudinii divine pentru faptul ca a acordat sanctuar Domnului Isus?

C. **Irod ucide copiu de la Betleem** **(2:16-18)"**

2:16 Cand a vazut Irod ca magii nu mai vin, și-a dat seama că fusese inselat în planul sau de a aria unde se află Copilul-Rege. În furia lui, Irod a ordonat atunci uciderea tuturor copiilor de parte barbateasca sub varsta de doi ani, din Betleem și din imprejurimi. Aprecierile cu privire la numarul copiilor omorâți difera. Un autor a sugerat cifra de douazeci și șase. Nu vor fi fost aproape sigur sute de copii omorâți.

2:17, 18 Plansul care a urmat după uciderea pruncilor a fost o împlinire a cuvîntelor profetului Ieremia:

„Așa vorbește Domnul: Un fiu să se aude la Rama, plangeri și lacrimi amare: Rahela își plange copiii și nu vrea să fie mangaiată, pentru copiii ei, caci nu mai sunt.” (Ier. 31:15)

În profejia, Rahela reprezintă națiunea Israel. Întristarea este atribuită Rahelei, care a fost îngropată în Rama (situată în apropiere de Betleem, unde a avut loc masacrul). Ea este infătișată ca plangând alături de parinții copiilor ucisi, care trăiește pe lângă mormantul ei. În efortul de a-l elimina pe acest rival tanăr, Irod nu a câștigat nimic, decât pomenirea în capitolul celor care au comis infracțiuni.

D. **Iosif, Maria și Isus se stabilesc la Nazaret (2:19-23)**

Dupa moartea lui Irod, un inger al Domnului i-a asigurat pe Iosif ca se poate întoarce acasa. Cand a sosit în țara lui Israel însă a auzit că Arhela, fiul lui Irod, a urcat pe tronul tatălui sau, ca rege al Iudeii. Iosif nu s-a incumetat să meargă în regiunea respectivă și, după ce temerile sale i-au fost adeverite de Dumnezeu într-un vis, el s-a deplasat spre nord, până în regiunea Galileii, stabilindu-se la Nazaret. Pentru a patra oară în capitolul acesta, Matei ne amintește că așa-tamă la împlinirea unei profejii. El nu homologizează nici un profet, dar spune că proorocii au prezis că Mesia se va numi Nazarien. Nici un verset din Vechiul Testament nu spune acest lucru în mod explicit, dar mulți invocații au sugerat ca, probabil, Matei

s-a referit la Isaia 11:11, unde se spune: „O Odrasla va iesi din tulipa lui Isai și un Vlastar va da radacinile lui.” Termenul „odrasla” în textul original este *netzer* dar legatura dintre *netzer* și *Nazarinean* mi se pare neconcludenta. O explicate mai plauzi-bila ar fi ca termenul „nazarinean” a fost folosit pentru a-l descrie pe oricine a locuit la Nazaret — oraș. privit cu disprej de con-cetatenii lui. Natanael a exprimat aceasta idee prin proverbiala întrebare: „Poate ieși ceva bun din Nazaret?” (Ioan 1:46). Dispre-tul cu care era tratat acest oraș, considerat de unii drept Jipsit de importanță, să a rasfrant și asupra locuitorilor săi. Prin urmare, cand se spune în versetul 23 ca **El va fi numit Nazarinean**, asta înseamna că va fi tratat cu disprej. Desi nu vom gasi nici o profezie în care Iisus să fie numit Nazarinean, intalnim însă una în care se afirma că El va fi „dispre-Juit și parasit de toți” (Isa. 53:3). O alta profetie spune că El nu va fi om, ci vierme, batjocorit și respins de oameni (Ps. 22:6). Asadar, desă proorocii nu au folosit exact aceleasi cuvinte, fară indoială, spiritul acestor profetii este similar cu textul nostru din Matei, unde se spune că va fi numit Nazarinean.

Este uimitor faptul că atunci când Dumnezeul e el Atotputernic S-a coborât pe pamant, l-a dat o poreclă, un nume de batjo-cura. Cei care îl urmează pe El au privilegiul de a împărtașa Lui (Ev. 13:13).

HI. PREGATIRI PENTRU LUCRAREA LUI MESIA §1INAUGURAREA SA (Capitolele 3,4) A. Ioan Botezatorul pregătește Calea (3:1-12).

Intre capitolele 2 și 3 există un interval de 28 sau 29 de ani, pe care Matei nu-l menționează. În acest răstimp, Iisus S-a aflat la Nazaret, pregătindu-Se pentru lucrarea care-l aștepta. Au fost ani în care El nu a savarsit nici o minune, dar în top! acești ani Dumnezeu și-a gasit placerea desavarsita în El (Mat. 3:17). Cu acest capitol ajungem în pragul lucrării sale publice.

3:1, 2 Ioan Botezatorul era cu sase luni mai varșnic decât verisorul sau, Iisus (vezi Luca 1:26, 36). El intra pe scenă istoriei pentru a sluji de premergător al Regelui Israelului. Parohia sa neobisnuită era pustia ludei — o regiune aridă care se întindea de la Ierusalim până la Iordan. Mesajul lui Ioan era urmatorul: „Pocaiți-vă, caci

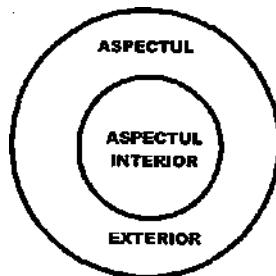
imparația Cerurilor este aproape.” Regele va apărea în

curand, dar El nu va domni peste oamenii care refuza sa se lase de pacatele lor. Ei trebuie sa-si schimbe radical direcja viepi lor, sa-si marturiseasca pacatele si sa se lase de ele. Dumnezeu ii chema din impSrafia intunericului in Imperatia cerurilor.

EXCURS despre Imparafia Cerurilor

In versetul 2 apare prima oara sintagma „imparalia cerurilor”, care se foloseste de 32 de ori in aceastS Evanghelie. Intrucat nu vom putea Injelege Evanghelia dupa Matei cum se cuvinte fara deslusjrea sensului corect al acestui concept, se impune In acest punct o expiicare aprofundata a termenului.

imparajia cerurilor este sfera in care este recunoscuta domnia lui Dumnezeu. Termenul „cer” (cerurilor) poarta denotatia de „Dumnezeu”, fapt demonstrat de textul de la Daniel 4:25, unde Daniel spune ca Cei Prea Inalt stapaneste peste imparafia oamenilor. In versetul 26 din acelasi capitol se vorbeste despre „stapanirea Celui ce este in ceruri”. Oriunde oamenii se supun domniei lui Dumnezeu, acojo exista si functioneaza imparalia cerurilor. Imparalia cerurilor e definita de doua aspecte principale: In sensul eel mai larg, imparajia cerurilor ii cuprinde pe to^i cei ce *marturisesc* faptul ca II recunosc pe Dumnezeu ca Domnitor Suprem. in aspectul ei mai restrans, imparatia cerurilor ii cuprinde doar pe cei ce au fost *convertiti* cu adeva-rat. Putem sa ne imaginam acest concept mai bine daca il reprezentam sub forma unor cercuri concentrice.

Cercu! mare reprezinta sfera celor care marturisesc supunere, cuprinzandu-i pe tofi cei care sunt cu adevarat supusii,regelui, dar si pe cei care doar afirma ca li sunt supusi. Lucrul acesta reiese si din parabola semana-torului (Mat. 13:3-9), a seminjei de mustar

(Mat. 13:31,32) si a aluatului (Mat. 13:33). In cercul mic sunt inclusi doar cei care s-au nascut din nou, prin credinta in Domnul Isus Cristos. In imparatia cerurilor exprimata prin aceasta accepțiune mai launtrica se poate intra numai prin nașterea din nou, prin con-vertire(Mat. 18:3).

Enumerand toate trimiterile din Biblie la imparatie, vom putea urmari dezvoltarea istorica a cinci faze:

Intai, imparatia o gasim infatishata in profetile Vechiului Testament. Daniel a prezis ca Dumnezeu va stabili o Imparatie care nu va fi distrusa niciodatS, nici nu va ceda suveranitatea in fata nici unui altui popor (Dan. 2:44). El a prevazut, de asemenea, venirea lui Cristos, care va intemeia o domnie veșnica si universale (Dan. 7:13, 14; yezi si Ier. 23:5,6).

In al doilea rand, imparatia a fost descrisa de Ioan Botezatorul, de Isus si de cei doi-sprezece ucenici, ca fiind *aproape* (Mat. 3:2; 4:17; 10:7). La Matei 12:28 Isus a spus: „Dar daca Eu scot afara dracii cu Duhul lui Dumnezeu, atunci imparatia lui Dumnezeu a venit peste voi" La Luca 17:21 El a spus: „Caci iata ca Imparatia lui Dumnezeu este inauntrul vostru" sau „in mijlocul vostru". Dupa cum vom vedea mai tarziu, termenii „imparatia lui Dumnezeu" si „imparatia cerurilor" sunt sinonimi.

In al treilea rand, imparatia este descrisa in forma ei *interimara*. Dupa ce a fost respins de natiunea Israel, Regele s-a intors In Cer. imparatia exista astazi, cand regele lipseste, in inimile celor care ii recunosc calitatea de Rege iar principiile Sale morale si etice, inclusiv Predica de pe Munte, se aplica la noi, cei de azi. Faza interimara a imparatiei este descrisa in pildele de la Matei 13.

A patra faza a imparatiei este ceea ce s-ar putea numi *manifestarea* ei. Este vorba de domnia de o mie de ani a lui Cristos pe pamant, a carei intruchipare miniaturala o gasim cu ocazia Schimbarii la Fafa a lui Cristos, cand El a fost vazut in gloria dom-niei Sale viitoare (Mat. 17:1-8). Isus s-a referit la aceasta faza in Matei 8:11, cand a spus: „Dar va spun ca mulji vor veni de la rasarit si de la apus si vor sta la masă cu Avraam, Isaac si Iacob in Imparatia ceruri-lor."

Forma finala va fi imparatia *veșnica*. Aceasta este descrisa in II Petru 1:11, drept „imparati^a

veșnica a Domnului și Mantuitorului nostru Isus Cristos."

Sintagma „imparatia cerurilor” apare doar in Evanghelia dupa Matei, pe cand sintagma „imparatia lui Dumnezeu” poate fi intalnita in toate patru Evangeliile. Practic, nu exista nici o deosebire intre cele doua expresii, ambele desemnand aceeasi realitate. De pilda, la Matei 19:23 Iisus a spus ca ar fi mai greu pentru un om bogat sa intre in imparatia *cerurilor*. Atat Marcu (10:23), cat si Luca (18:24) precizeaza ca Iisus s-a referit la imparajia lui *Dumnezeu* (vezi si Mat. 19:24, care contine o maxima similara, folosind expresia „imparatia lui Dumnezeu”).

Spuneam mai sus ca imparatia cerurilor are un aspect exterior si o realitate interioara. Acelasi lucru este valabil si in cazul Imparatiei lui Dumnezeu si constituie o dovada in plus ca cei doi termeni indica una si aceeasi realitate. imparajia lui Dumnezeu ii cuprinde, si ea, atat pe cei adevarati, cat si pe cei falsi. Lucrul acesta reiese din parbolele semanatorului (Luca 8:4-10), a seminjei de muștar (Luca 13:18, 19), a aluatului (Luca 13:20, 21). Cat priveste latura ei launtrica, adevarata ei realitate, in imparatia lui Dumnezeu nu pot intra decat cei nascuji din nou (Ioan 3:3,5). incS un punct vrednic de men-Jionat in cadrul acestei paranteze; imparatia nu este acelasi lucru cu biserica. Imparatia a inceput atunci cand Cristos S-a angajat in Iucrarea Sa publica. Biserica a inceput la Rusalii (Fapte 2), imparatia va continua sa dainuie pe pamant, pana cand pamantul va fi distrus. Biserica va continua pe pamant pana la Rapiere, sau stramutarea Bisericii de pe pamant, cand Cristos va cobori din cer si-i va luta cu Sine pe toți credinciosii — I Tes. 4:13-18). Biserica se va intoarce apoi impreuna cu Cristos la a doua Sa venire, ca sa domneasca impreuna cu El, in calitate de mireasa a Sa. In prezent cei care sunt in imparatie, in sensul ei adevarat, real, fac parte, in acelasi timp, si din biserica. %

3:3 Revenind la exegiza capitolului 3 din Matei, rejinem faptul ca Iucrarea pre-gatitoare a lui Ioan Botezatorul fiasese profetita de Isaia, cu mai bine de 500 de ani inainte de epoca sa:

Glasul celui care striga in pustie: „Pregatiti in pustie calea Domnului, neteziti in locurile uscate un drum pentru Dumnezeul nostru!” (Isaia 40:3).

Ioan era **glasul** iar natiunea, Israel, era, din punct de vedere

spiritual, **pustia** — uscata si neroditoare! Ioan i-a chemat pe

oameni sa pregateasca calea Domnului, pocaindu-se de pacatele lor, lasandu-se de ele, netezindu-I cararile, prin eliminarea din viaja lor a tot ceea ce ar putea impiedica completa Sa stapanire.

3:4 Vesmintele lui loan Botezatorul erau confectionate din **par de camila** — dar nu din eel de lux, folosit in vremea noastră la hainele scumpe, ci un material aspru, din care se faceau pe vremea aceea hainele vanatorilor. Peste aceste vesminte loan Botezatorul era incins cu o curea de piele. Era același echipament pe care-l purta și Hie (2 Regi 1:8) — identitatea imbrăcăminți având probabil rolul de a le atrage atenția iudeilor credinciosi asupra asemănării dintre misiunea lui loan Botezatorul și cea a lui Hie (Mai. 4:5; Luca 1:17; Mat. 11:4; 17:10-12). loan se hranea cu lacuste și miere salbatice — acesta fiind un regim alimentar de subzis-tenja, al celui care era atât de mistuit de misiunea sa, încât conforturile și plăcerile obișnuite ale vieții erau sublimate.

Trebuie să fi fost o experiență zguduită-toare să te fi întâlnit faja în fața lui loan Botezatorul — acel om care nu dadea nici o importantă majoritatea lucrurilor ce stau, de obicei, în atenția oamenilor. Absorbirea lui de realitățile spirituale îi va fi facută pe concețajenii săi să-si dea seama în ce sarcină spirituală se zbat. Renunțarea la pretentиile eului propriu constituia o urătoare con-damnare a spiritului lumesc din vremea sa.

3:5, 6 Din Ierusalim, de prin întreaga ludee și din finuțurile de dîncolo de lordan, mulți mari de oameni veneau să-l audă pe loan. Unii din cei care au raspuns la mesajul sau au fost botezăți de el în lordan, afirmand prin aceasta că sunt gata să dea ascultare deplină și supunere Regelui ce urma să vină în curând.

3:7 Cu totală alta era situația cu fariseii și saducheii. Cand au venit aceștia să-l audă pe loan, el și-a dat seama de adevarata lor natură: fariseii afisau o mare devotie pentru lege, dar în înțărul lor erau corupti, patrunsi de spirit sectarian, fajamici și plini de o neprihanire proprie; din punct de vedere social, saducheii erau aristocrat și pe plan religios, erau sceptici, care tagaduiau pana și doctrine de baza, cum ar fi invierea trupului, existența ingerilor, nemurirea sufletului și pedeapsa vesnică. Așa se explică de ce loan Botezatorul a condamnat ambele secte,

numindu-le „pui de naparci”, intrucat oame-nii aceștia susțineau că doresc să scape de mania viitoare, dar în realitate nu dadeau nici

o dovada graitoare cS s-au pocait cu adeva-rat.

3:8 Iordan Botezatorul i-a invitat sS dove-deasca daca sunt sinceri, producand roade vrednice de pocain\$a. Dupa cum remarcă J. R. Miller, adevarata pocainja „nu valoreaza absolut nimic, daca se rezumS doar la cateva lacrimi, un oftat de regret si pufina spaima. Noi trebuie sa ne lasam de pacatele noastre, fafa de care ne-am pocait, pa\$ind pe calea noua și curata a sfinjeniei.”

3:9 Iudeii nu trebuiau sa faca greseala de a-si imagina ca doar pentru ca descind din Avraam, vor intra numai decat in cer. Harul mantuirii nu se transmite prin naștereana natu-rala. Dumnezeu ar putea face din pietrele raului lordan copii ai lui Avraam, printr-un proces mai pu\$in violent decat eel implicat in convertirea fariseilor și a saduccheilor.

3:10 Spunand ca securea a fost infipta la radacina pomilor, Iordan afirma ca urma să inceapa judecata divina. Venirea și prezența lui Cristos aveau să-i pună la încercare pe toți oamenii. Cei care aveau să fie gasiți neroditori aveau să fie nimiciți, după cum un pom care nu aduce roada este taiat și aruncat în foe.

3:11,12 In versetele 7-10, Iordan se referi-se exclusiv la farisei și saducchei (vezi v. 7), dar acum el pare să se adreseze întregului auditoriu, în care erau cuprinși și credincioșii adevarati, și cei falși. Iordan explică apoi deosebirea dintre lucrarea lui și cea a lui Mesia, care avea să vină. Iordan a botezat cu apă, în vederea pocinței — apă având doar un rol ceremonial, fară putere reală de cura\$i-re; iar pocaină, chiar în cazul cand era autentică, nu-i conferea persoanei respective mantuire deplină. În concepția lui Iordan, lucrarea desfășurată de El avea un caracter pregătitor și parțial, Iordan urmând să fie apoi total eclipsat de Mesia. El, Mesia, avea să fie mai puternic, mai vrednic. Lucrarea Lui avea să cunoască o raspandire și o putere de penetratie mult mai mare, intrucât El avea să boteze cu Duhul Sfânt și cu foe.

Botezul cu Duhul Sfânt se deosebește de botezul cu foe. Primul este un botez al bine-cuvântării; al doilea — botezul judecății! Primul a avut loc la Rusaliile, al doilea încă nu a survenit. De primul au parte toți cei care cred cu adevarat în Domnul Isus, iar de al doilea botez — de eel cu foe — vor avea parte toți necredinciosii. Primul avea să fie aplicat tuturor israeliilor pentru care botezul era

un semn exterior al pocainjei interioare; al doilea era destinat fariseilor și saduccheilor,

precum si tuturor celor care nu faceau deloc dovada unei pocainfe adevărate.

Unii susțin că botezul cu Duhul Sfânt și botezul cu foie ar fi unul și același eveniment, cu alte cuvinte, ca botezul cu foie să referă la limbile de foie care au apă și cand S-a coborât Duhul Sfânt, la Rusalii. Dar în lumina versetului 12, care echivalează focul cu judecata, probabil că nu putem interpreta versetul respectiv în sensul unei atari echivalente. A nu se uita că imediat după ce se referă la botezul cu foie, Ioan amintește de judecata. Domnul este infant la treierat, cu lopata în mana, aruncând graul în aer pentru a-l ceme. *Grdul* (adevaratii credinciosi) cade direct pe pamant și este transportat apoi în hambar. Dar *pleava* (necredinciosii) este transportată de vant la o oarecare distanță, după care este adunată și arsa **intr-un foie care nu se stinge**. Focul din versetul 12 încearcă judecata și, intrucât acest verset este o amplificare a versetului 11, e logic să conchidem că botezul cu foie este un botez al judecării.

B. Ioan Botezatorul II boteaza pe Isus (3:13-17)

3:13 Isus a străbatut pe jos cei aproxi-mativ 96 de km, **din Galileea** până în regiunea inferioară a lordanului, pentru a fi botezat de Ioan. Asta indică importanța pe care a acordat-o El acestei ceremonii și ar trebui să le dea de gând celor care nu acorda suficiență importantă acestui act.

3:14,15 Dându-si seama că Isus nu avea nici un pacat de care să se pocaiască, Ioan să-a codit să-l boteze pe Domnul Isus. În stîncătul său corect 1-a indemnăt să sugereze că ordinea ar trebui inversată, Isus cuvenindu-se să-l boteze pe Ioan! Desi Isus nu-a negat faptul că, într-adevar, așa stateau lucrurile, a repetat însă cererea de a fi botezat de Ioan, acesta fiind un act adecvat, menit să împlină nească toată neprihanirea. El a considerat drept adecvat că prin botez să se identifice cu acei israelieni evlaviosi care veneau să fie botezăți în vederea pocainlei.

Semnificația botezului lui Isus este însă mult mai profunda. Pentru El botezul era un ritual care simboliza toate cerințele de neprihanire ale lui Dumnezeu raportate la pacatul omului. Cufundarea Sa în apă a prefigurat botezul. Sau ulterior în apele judecării lui Dumnezeu la Calvar.

Iesirea Sa din apă a intruchipat invierea Sa. Prin moartea, îngroparea și invierea Sa, El a satisfăcut toate cerințele justiției divine, asigurând temelia

sigura, pe a carei baza sa poata fi indreptajiti pacatosii.

3:16,17 De indata ce a iesit din apa, isus L-a vazut pe Duhul lui Dumnezeu coborand din cer in chip de porumbei si oprindu-Se asupra Lui. Dupa cum persoane sau obiecte din Vechiul Testament erau consacrate sau puse deoparte, in vederea unor intrebuintari sacre, prin asanumitul „untdelemn pentru ungerea sfanta” (Ex. 30:25-30), tot asa si El a fost uns ca Mesia de c&tre Duhul Sfant.

A fost un moment de neasemuita si sfanta solemnitate, cand toți cei trei membri ai Sfintei Treimi au fost pusii in eviden^a. Se afla acolo Fiul Preaiubit! Era prezent și Duhul Sfant, in chip de porumbei. Apoi s-a auzit vocea Tatălui din cer, rostind binecuvantarea Sa asupra lui Isus. A fost un eveniment memorabil, intrucat glasul lui Dumnezeu a fost auzit citand din Scriptur&: „**Acesta este Fiul Meu preaiubit** (din Psalmul 2:7) **in care imi gasesc toata placerea**” (din Isaia 42:1). Este una din cele trei ocazii in care Tatăl a vorbit din cer, recunoscând cu satisfacție deplină pe Unicul Sau Fiu (cele-lalte două ocazii sunt consemnate la Matei 17:5 si Ioan 12:28).

C. Isus este ispitit de Satan (4:1-11)

4:1 La prima vedere pare ciudat ca Isus să fi fost condus de Duhul în ispită! De ce L-ar fi condus Duhul Sfant la o asemenea infruntare? Răspunsul e că aceasta ispitire era necesară pentru a demonstra adecuatejea Sa morala de a savarsa lucrarea pentru care venise în lume. Primul Adam și-a dovedit inadecuatejea de a sta pani, cand a fost confruntat cu vrăjmasul în Grădina Eden. Aici, ultimul Adam îl confrunta pe diavolul într-o confruntare directă, din care ieșe însă nevata-mat.

. Termenul grec tradus prin „a ispiti” sau „a testa” are două înțeleseuri: (1) a pune la probă, a dovedi sau a testa (Ioan 6:6; 2 Cor. 13:5; Ev. 11:17 și (2) a indemnă la comiterea unei fapte rele. Duhul Sfant L-a testat sau L-a dovedit pe Cristos iar Diavolul a cautat să-L ademenească sau să-L determine să facă r&u.

Ispitirea Domnului nostru ramane însă invalidată într-o taină adancă. În mod inevitabil se ridică întrebarea: „Ar fi putut El pacătui?” Un eventual răspuns negativ nu ar conduce la o a două întrebare: „Cum putea fi ispitirea Sa autentică, dacă nu există posibilitatea ca El să cedeze în fața ispitei?” Pe de altă parte,

raspunzând afirmativ la întrebarea de mai

sus vom fi confruntaji cu o alta problema majorat Cum poate Dumnezeul intrupat sa pacatuiasca?

Este de o importanță crucială să nu pierdem din vedere faptul că Iisus Cristos este Dumnezeu. Or, Dumnezeu nu poate pacatui. Este adevarat însă că El mai este și om. Dar a spune că El putea pacatui ca om, dar nu și ca Dumnezeu, înseamnă a clădi un eșafodaj lipsit de orice temei biblic. Scriitorii Noului Testament se referă, de mai multe ori, la faptul că Cristos a fost fără pacat. Pavel spune, la 2 Corinteni 5:21 că Cristos nu a cunoscut nici un pacat. Petru afirma și el că Domnul Iisus nu a savarsit nici un pacat (1 Petru 2:22). Iar Ioan spune că „în El nu este nici un pacat” (1 Ioan 3:5).

Asemenea nouă, Iisus putea fi îspitat din exterior: Satan să apropie de El cu sugestii contrare voii lui Dumnezeu. Spre deosebire de noi însă Domnul Iisus nu putea fi îspitat din suntru — nici un fel de poftă sau patimă nu se puteau trezi în launtrul ființei Sale. Mai mult, nu există în El nimic care să raspunda la seducțiile diavolului (Ioan 14:30).

În ciuda incapacității lui Iisus de a pacatui, îspita a fost totuști căt se poate de reaia. Era posibil ca el să fie confruntat cu ademenirile de a pacatui, dar era imposibil din punct de vedere moral că El să cedeze la aceste ademeniri. El nu putea face decât ceea ce îl vedea pe Tatăl facând (Ioan 5:30) iar Tatăl nu l-ar fi acordat niciodată autoritatea de a ceda în fața îspitei.

Scopul îspitirii nu a fost acela de a vedea dacă Iisus ar fi putut pacatui, ci de a dovedi că, până să atunci când a fost supus la preștiuni extraordinare de mari, El nu a putut face altceva decât să asculte de Cuvântul lui Dumnezeu.

Dacă Iisus putea pacatui că ființă umană, atunci noi suntem confruntați cu următoarea problemă, anume că El să fi continuat să existe ca om în cer. Putea El pacatui? Evident că nu!

4:2,3 Dupa ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, Iisus a flamanzit. (Cifra patruzeci apare mereu în Scriptură în contextul unei puneri la probă). Apetitul acesta natural, foamea, i-a dat îspitorului un prilej pe care îl exploatează din plin la mulți oameni. Astfel, el l-a sugerat lui Iisus să recură la puterea Sa de a face minuni, prefacând pietrele din pustiu în paini. Cuvintele introductive: „Dacă ești Fiul lui Dumnezeu” nu

presupun deloc indoială. Mai degrabă, ele

trebuie interpretate in sensul de „intrucat Tu ești Fiul lui Dumnezeu”. Diavolul face aici aluzie la cuvintele adresate de Tatal lui Isus, la botezul Lui: „Acesta este Fiul Meu preaiubit”. El intrebuijeaza, in textul grec, o construcție gramaticaia² care presupune ca afirmatia este adevarata și, prin urmare, îindeamna pe Isus sa apeleze la puterea de care dispunea pentru a-și potoli foamea.

Dar a stampara foamea naturaia, prin recurgerea la puterea divina, ca răspuns la indemnul Satanei, ar fi fost un act de neascultare directă făză de Dumnezeu. Ideea care se ascunde în spatele sugestiei Satanei nu este altceva decât o reeditare a ideii din Geneza 3:6, unde fructul pomului din Gra-dina este descris ca fiind „bun de mancat”. Iată califica aceasta îspita drept „pofta carnii” (Iată 2:16). Conceptul, transpus pe planul existenței noastre, ar echivala cu îspita de a trăi doar pentru satisfacerea dorințelor noastre naturale, de a alege calea tăunei, în loc să caute împararia lui Dumnezeu și neprihanirea Sa. Diavolul spune: „Doar trebuie să trăiești, nu-i așa?”

4:4 Isus a raspuns la îspita diavolului cu un citat din Cuvântul lui Dumnezeu. Pilda Domnului nostru ne învăță că *nu* trebuie neapărat să traim, dar că *trebuie* în mod necesar să ascultăm de Dumnezeu! A face rost de paine nu este chiar cel mai important lucru din viață. Pe când, a asculta de orice cuvant al lui Dumnezeu negrescit este! Intrucât Isus nu primise nici un fel de instrucțiuni de la Tatal în sensul prefacerii pietrelor în paini, El nu și-a arogat libertatea de a acționa de unul singur (ceea ce ar fi însemnat să asculte de Satan) — indifferent că de mare l-a fost foamea!

4:5, 6 A doua îspitire a avut loc la Ierusalim pe streasna templului. Diavolul l-a îspitat pe Isus să se arunce jos de acolo, ca un gest spectaculos de evidențiere a calității sale de Fiu. Iată, cuvintele prin care este prezentată îspita nu presupun indoială, după cum reiese și din ajutorul Satanei la făsgaduinta lui Dumnezeu că El va proteja pe Mesia, din Psalmi 91:11, 12.

Pentru Isus îspita a constat în pericolul de a demonstra că este Mesia prin infaptuirea unui act senzațional, de bravura, prin care să căștige gloria fără suferință. Cu alte cuvinte, să urce pe tron fără să mai treaca pe la Calvar, fără să fie răstignit pe cruce. Numai că o atare acțiune s-ar fi situat în

afara voii lui Dumnezeu. Iată descriere acest apel drept „mandria (sau laudăroșenia) vie-

tiu"0 loan2:16). Dinnouapareparalelacu „pomul din gradina Eden, care era de dorit, ca sa-i deschida cuiva mintea" (Geneza 3:6), ambele fund exemple ale dobândirii unei glorii personale, într-o flagrantă incalcare a voii lui Dumnezeu. De aceasta îspita ne lovim cand încercam să oblinem prestigiul pe plan religios, fară partașia suferin\$elor Sale. Cand urmarim dobândirea unor lucruri de dorit, numai pentru noi însine, pentru ca apoi să fugim, cautand să ne ascundem, cand dam de greutăji. Cand ignoram voia lui Dumnezeu, preamSrindu-ne pe noi însine, atunci îl îspitim pe Dumnezeu.

4:7 Si de data aceasta Isus s-a impotrivat atacului, citand din Scriptura: „Este scris iarasi sa nu îspitesti pe Domnul Dumnezeu! Tau" (vezi Deut. 6:16). Dumnezeu fagaduise că-L va pazi pe Mesia, dar aceasta garanție presupunea trairea după voia lui Dumnezeu. A revendicat aceasta figaduinta în cazul unui act de neascultare ar echivala cu a-L îspiti pe Dumnezeu. Avea să vina însă vremea când Iisus urma să fie prezentat ca Mesia, dar acel eveniment trebuia să fie precedat de Cruce. Iisus era hotarat să astepte timpul randuit de Dumnezeu, împlinind voia lui Dumnezeu.

4:8, 9 În cadrul celei de-a treia îspitiri, diavolul L-a dus pe Iisus pe un munte foarte înalt, aratându-l toate imparatiile lumii și oferindu-l-le lui Iisus, cu condiția că El să se inchine Satanei. Deși aceasta îspire avea de a face cu inchinarea — deci o exercitare a duhului — în realitate, nu a fost altceva decât un efort de a-L determina pe Domnul Iisus să preia imediat autoritatea asupra lumii printr-un act de inchinare în fa(a) Satanei. Rasplata oferita: toate imparatiile lumii, cu toată splendoarea lor, care apelează la „pofta ochilor"(I loan 2:16).

Intr-un sens, imparatiile lumii aparțin, într-adevar, diavolului, la ora actuală. El este numit „dumnezeul acestui veac" (2 Corinteni 4:4) iar loan ne spune că „toata lumea zace în eel rau" (1 loan 5:19). La a doua venire a lui Iisus, ca Rege al regilor (Apo. 19:16), atunci „imp&raturile acestei lumi" vor deveni ale Sale (Apo. 11:15). Nici cu ocazia acestei îspite, Iisus nu a incalcat cu nimic programul divin. Bineanfeles că nu putea concepe să se inchine Satanei!

In cazul nostru, îspirea se face pe două planuri: pe de o parte, suntem îspitifici să renunțăm

la dreptul nostru de nastere spiritu-ala, în schimbul gloriei trecatoare a lumii acesteia, iar pe de alta parte se fac presiuni asupra noastră să ne inchinam și să slujim

creaturii, mai degraba decat Creatorului!

4:10 Pentru a treia oara, Isus S-a impotravit ispitei, apeland la Vechiul Testament: „Domnului Dumnezeului tau sa te inchini și numai Lui să-l slujești!” inchinarea și slujirea care decurg din aceasta sunt rezervate în exclusivitate lui Dumnezeu. A ne inchina Satanei ar însemna să afirmam că el este Dumnezeu.

Ordinea ispitinilor, aşa cum o redă Matei, difera de cea de la Luca 4:1-13. Unii au sugerat că ordinea lui Matei este o paralela cu ordinea ispitinilor cu care a fost confruntat poporul Israel în pustie (Ex. 16:17, 32), în contrast cu răspunsul dat de israelii, când au fost confruntați: cii greutajile, Isus s-a dovedit desavarsit.

4:11 După ce Isus a invins cu succes toate ispitele Satanei, diavolul L-a parasit. Ispitele nu s-au prezentat sub forma unui șir neantrerupt, ci în valuri. Cand va navali vrajmașul ca un rau, Duhul Domnului îl va pune pe fuga (Isa. 59:19). Ce imbarbatare minunată pentru sfintii Domnului, cand aceștia sunt încercap!

Ni se spune că ingerii au venit și l-au slujit, dar nu se ofera nici o explicație pentru acest ajutor supranatural. Probabil înseamna că ei l-au asigurat hrana fizica, pe care El refuzase să și-o procure dand curs indemnui-lui Satanei.

Din ispitirea lui Isus noi invajam că diavolul poate să-i atace chiar și pe cei care se află sub stăpanirea Duhului Sfint, dar el nu are nici o putere impotriva celor care îi stau impotriva cu Cuvantul lui Dumnezeu.

D. Isus Isj incepe lucrarea în Galileea (4:12-17)

Lucrarea lui Isus în Iudeea, ce durase aproape un an, nu este trecuta în revista de Matei. Aceasta perioada de un an este par-cursa la loan 1-4 și, cronologic, trebuie inserată între versetele 11 și 12 din Matei 4. Matei trece direct de la momentul ispitirii Domnului la lucrarea Sa din Galileea.

4:12 Cand Isus a auzit că loan Boteza-torul fusese aruncat în inchisoare, și-a dat seama că faptul constituia un indiciu al proprietății sale respingeri. Respingându-1 pe precursorul Regei, oamenii L-au repudiat, în fapt, pe insuși Regele. Dar nu frica a fost aceea care L-a determinat să meargă spre nord, în Galileea, intrucât chiar aici era centrul imperatiei lui Irod — același rege care tocmai îl intemnitase pe loan. Mutându-se în Galileea Neamurilor, El a aratat că

actul de respingere a Sa de catre iudei avea sa se soldeze cu extinderea Evangheliei si la Neamuri.

4:13 Isus a ramas la Nazaret pana cand populatia din localitate a incercat sa-L ucida, pentru faptul de a fi propovaduit ca Si nee-vrei pot fi manturji! (vezi Luca 4:16-30). Dupa aceea s-a mutat la Capernaum, oraș situat pe malul Marii Galileii, o zona in care se stabilised initial semintiile Zebulon și Neftali. Din acest moment, Capemaumul devine sediul lucrarii Sale.

4:14-16 Mutarea lui Isus in Galileea a implinit profetia de la Isaia 9:1,2. Neamurile (neevrei, pagani) ignorante și superstitioase care locuiau in Galileea au vazut o mare lumina — adica L-au vazut pe Cristos, Lumina lumii.

4:17 Din acel moment, Isus a preluat mesajul pe care-l vestise Ioan: „Pocaiti-va, caci imparajia cerurilor este aproape.” Era un nouapel la reinnoire morală, in cadrul prega-tirii pentru Impărăția Să. Bineînțeles că Imparata era aproape, din moment ce Rege-le sosise deja!

E. Isus ii cheama pe cei patru pescari

(4:18-22)

4:18, 19 Aceasta a fost, in realitate, a doua oara cand Isus i-a chemat pe Petru și pe Andrei. La Ioan 1:35-42 ei au fost chemati la mantuire; aici sunt chemaji la slujire! Prima a avut loc in Iudeea. Chemarea de faja s-a petrecut in Galileea. Petru și Andrei erau pescari, dar Isus i-a chemat sa fie pescari de oameni. Responsabilitatea lor a constat in a-L urma pe Cristos. Responsabilitatea Lui consta in a face din ei destoinici pescari de oameni. Pentru ei, a-L urma pe Cristos presupunea mai mult decat apropierea fizica de El. Presupunea incercarea lor de a-L imita pe Cristos. Erau chemaji la o misiune de caracter. Ceea ce aveau sa fie de acum inco-lo era mult mai important decat ceea ce afirmau sau faceau. Asemenea lui Petru și Andrei, și noi trebuie sa ne pazim de spuma de a inlocui adevarata spiritualitate cu elocvenja, personalitatesau argumentari ingenios construite. Cand II urmeaza pe Cristos, ucenicul invaja sa se duca acolo unde sunt peștii, sa foloseasca momeala corespunzatoare, sa se supuna la tot felul de incomoditati și inconveniente, sa aiba răbdare si sa nu se aratepeel insusj.

4:20 Petru și Andrei au auzit chemarea și au răspuns imediat.

Patrunsj de o credință adevarată, ei și-au parasit în data mrejele și,

cu devotament autentic și totals predare, L-au urmat pe Iisus.

4:21, 22 Chemarea a fost apoi adresata lui Iacob și Ioan. și aceștia au devenit, imediat, ucenici. Parasindu-și nu numai mijloa-cele de trai, ci și pe tatal lor, ei au recunoscut prioritatea lui Iisus asupra tuturor relațiilor lor pamantești.

Raspunzând chemarii lui Cristos, acești pescari au devenit figuri centrale în procesul de evanghelizare a lumii. În schimb, dacă nimaneau la mrejele lor, n-am mai fi auzit niciodată despre ei. Recunoașterea domniei lui Cristos este factorul hotărător în toate aspectele vieții noastre.

F. Iisus vindeca o mare multime de oameni (4:23-25)

Lucrarea Domnului Iisus s-a desfășurat pe trei planuri: El i-a invățat pe oameni din Cuvântul lui Dumnezeu, în sinagogi. A predicat evanghelia împaraciei și a vindecat oamenii. Unul din scopurile urmarite prin minunile de vindecare a fost acela de a autentifica persoana și lucrarea Sa (Ev. 2:3, 4). Capitolele 5-7 sunt un exemplu al lucrării Sale de predare, iar capitolele 8-9 consemnează minunile savanjite de El.

4:23 În versetul 23 apare pentru prima oară termenul „evanghelie” în Noul Testament, sensul lui fiind acela de „vestea buna a mantuirii”. În toate epociile istoriei, nu a existat decât o singura evanghelie, o singura cale prin care poate fi mantuit cineva.

EXCURS PE TEMA EVANGHELIEI

Evanghelia își are originea în harul lui Dumnezeu (Ef. 2:8). Asta înseamnă ca Dumnezeu daruiește viață veșnică oamenilor, care nu o merita.

Temelia evangheliei o constituie lucrarea lui Cristos pe cruce (I Cor. 15:1-4). Mantuitorul nostru a indeplinit toate cerințele justiției divine, facând posibil ca Dumnezeu să-i îndreptajească pe pacatoși. Credincioșii Vechiului Testament au fost salvali prin lucrarea lui Cristos, desi aceasta nu avusese încă loc, în timp. Probabil că ei nu știau prea multe despre Mesia, dar Dumnezeu știa și El a trecut valoarea lucrării lui Cristos în contul lor. Am putea spune că ei au fost salvăți „pe credit”. și noi suntem salvăți prin lucrarea lui Cristos, dar în cazul nostru lucrarea s-a savarsit deja.

Evanghelia se primește numai prin cre-din(a) (Ef. 2:8). In Vechiul Testament oame-nii erau mantuiti prin faptul ca credeau tot ce le spunea Dumnezeu. In epoca actuala, oamenii sunt mantuiti crezand marturia privitoare la Fiul Sau, ca singura cale de mantuire (1 Ioan 5:11, 12). Tinta finala a evangheliei este cerul. Noi avem nadejdea veșniciei petrecute cu Domnul, in cer (2 Cor. 5:6-10), dupa cum sfintii din Vechiul Testament au avut și ei aceasta nadejde (Ev. 11:10,14-16).

Desi nu exista decat o singura evanghelie, exista mai multe aspecte ale ei, in diferite epoci ale istoriei. De pilda, exista o deosebire de accentuare intre evanghelia imparătiei și evanghelia harului lui Dumnezeu. Evanghelia imparajiei suna astfel: „Pocăiti-va să primi-L pe Mesia, și apoi veți intra în imparatia Sa, cand și-o va intemeia El pe pamant.” Evanghelia harului afirma, in schimb: „Pocaiplă să primi-L pe Cristos, iar apoi vei fi rapaci la cer, pentru a fi cu El pe veci.” In esenja, ambele aspecte constituie una și aceeași evanghelie — mantuirea prin credința — dar ele releva faptul ca există diferite administrate ale evangheliei, in functie de scopurile dispensaționale ale lui Dumnezeu.

Cand Isus a predicat **evanghelia im-paratiei**, El a anunțat venirea Sa ca Rege al iudeilor și a explicitat condițiile care trebuie să indeplinește pentru a putea fi admis cineva în imparatia Sa. Minunile Sale au relevat caracterul unitar al imparației Sale.^{3j}

4:24,25 Faima Lui s-a răspândit în toată Siria (teritoriul de la nord și nord-est de Israel). Toti bolnavii, posedați și cei afectați de diverse neputințe au simpatizat atingerea Sa tamaduitoare. Multini mari de oameni veneau la El din Galileea, din Decapolis (o confederație de zece orașe, locuite de neevrei, din nord-estul Palestinei), din Ierusalim, din Iudeea și din toată regiunea de la est de râul Iordan. Dupa cum a aratat Warfield: „Se pare că, pentru o vreme, bolile și moarte au fost eradicate din regiune.” Nici nu e de mirare că publicul a fost atât de uluit de vestile pe care le primeau din Galileea!

asezata Predica de pe Munte la inceputul Noului Testament. Pozitiva ei este un indiciu al important care

IV CONSTITUTIA IMPARAJIEI (Capitolele 5-7)

Nu la întamplare a fost

i se acorda. In ea Regele reda succint carac-terul sj conduită care se cer din partea supu-silor imparatiei-

Predica nu este o prezentare a planului de mantuire, după cum invajatura ei nu este destinată celor nemantuiți. Ea a fost adresată ucenicilor (5:1,2), ca să Jina loc de constituite sau sistem de legi și principii, care să-i guverneze pe supuși Regelui în timpul domniei Sale. A fost destinată pentru totf cei din trecut, din prezent și din viitor care îl recunosc pe Cristos de Rege. Cand Cristos s-a aflat pe pamant, Predica de pe Munte a avut aplicabilitate directă la ucenicii Sai. Acum, cand Domnul nostru domnește în cer, ea se aplică la toți cei care îl incoronează pe Rege în inimile lor. În final, ea va constitui codul de comportare pentru urmării lui Cristos în timpul Marii Stramtoruri și în timpul domniei Sale pe pamant.

Predica are un pronunțat caracter iudaic, după cum reiese din aluziile la Sobor (adică Sinedriul), de la 5:22, cele privitoare la altar (5:23,24) și la Ierusalim (5:35). Totuși, ar fi gresit să conchidem că invadarea cuprinsă în ea este destinată în exclusivitate israeliilor credincioși, atât celor din trecut, cât și celor din viitor. Predica de pe Munte este destinată tuturor celor care îl recunosc pe Iisus Cristos ca Rege.

A. Fericirile (5:1-12)

5:1, 2 Predica începe cu Fericirile sau Binecuvantările. Acestea prezintă imaginea cetățeanului ideal, din cadrul imparatfei lui Cristos. Calitățile descrise și aprobată aici sunt opusul celor preauite de lume. A.W. Tozer le caracterizează astfel: „O descriere destul de exactă a omenirii ar putea fi furnizată de cineva care e familiarizat cu Fericirile, cand aceasta persoană le-ar răsturna, exclamând apoi: «Așa arată omenirea»”

5.3 Prima binecuvantare este rostită asupra celor **saraci cu duhul**. Asta nu se referă la dispozitia lor naturală, ci la o ceea ce înseamnă de optfune deliberate și de disciplină. **Cei saraci cu duhul** sunt cei care-și recunosc propria neputință și se bazează pe atotputernicia lui Dumnezeu. Ei își dau seama de nevoia lor spirituală, neîmpărătește a carei împlinire își gasesc în Domnul. Imparătia cerurilor, unde suficiența proprii nu este o virtute iar preamarirea de sine este un viciu, aparține unor asemenea oameni.

5:4 Binecuvantati sunt cei ce plang, caci ei vor fi mangaiati! Asta nu se referă la vaicareala cuiva datorita vicisitudinilor vieții.

Mai degraba, este intristarea pe care o resim-te cineva datorita partașiei cu Cristos. Este un act de participare voita, alaturi de Isus, la suferin{ele prin care tree napastuitii lumii, la durerile pricinuite de pacat. Prin urmare, ea cuprinde nu numai intristarea pentru pacatul propriu, ci și intristarea pentru starea jalnica in care se afla lumea, pentru faptul ca L-a respins pe Mantuitorul, și pentru pierzareade care vor avea parte cei ce repudiaza indura-rea Sa. Cei care plang vor fi mangaiati in ziua in care „Dumnezeu va sterge orice lacrima din ochii lor" (Apo. 21:4). Credin-cioșii plang doar in viaja aceasta, dar intristarea de acum a necredinciosilor nu este decat o mica f&rama din durerea veșnică de care vor avea candva parte.

5:5 A treia binecuvantare este rostita asupra celor blanzi, care vor moșteni pamantul. Din fire, oamenii acestia s-ar putea sa fie iutj la manie, instabili, temperamentali sau ursuzi. Dar imbracandu-se in mod deli-berat cu Duhul lui Cristos, ei devin blanzi sau amabili (compara cu Matei 11:29). Blan-dejea implica acceptarea pozitiei umile in care s-ar gasi cineva. Persoana blanda este amabila și atenta, cand e vorba sa-și apere propria sa cauza, dar pentru cauza lui Dumnezeu și întru apararea altora aceasta persoana va lupta cu tenacitatea unui leu.

Cei blanzi nu mostenesc pamantul *acum*, ci mai degraba au parte de abuzuri și privă-juni. Dar eliteralmente vor moșteni pamantul, cand Cristos, Regele, va domni, timp de o mie de ani, in care pacea și prosperitatea vor acoperi pamantul.

5:6 Urmeaza o binecuvantare rostita asupra celor care flamanzesc și inseteaza dupa neprihanire. Acestora li se promite implinirea dorintei lor. Oamenii acestia sunt pasionati dupa neprihanire, in propria lor via^a. Ei tanjesc dupa cinsti, integritate si dreptate in societate. Ei cauta sfinjenia practical in biserică. Asemenea celor despre care scria Gamaliel Bradfor, ei sunt statani și de „o sete pe care n-o poate stampara nici un parau de pe pamant, de o foame pe care n-o poate satisface decat Cristos." Oamenii aceştia vor fi deplin saturati in impararia viitoare a lui Cristos. Ei vor fi saturati, deoarece neprihanirea va domni iar corupția va fi inlocuita cu cele mai inalte norme morale.

5:7 In imparatia Domnului

nostru, cei milostivi sunt binecuvantari, deoarece ei vor avea parte de mila. A fi milostiv inseamna a-ti demonstra compasiunea intr-o maniera practica. intr-un anumit sens, inseamna a nu-

i pedepsi pe cei care s-au facut vrednici de pedeapsa. Intr-un sens mai cuprinzator, inseamna a-i ajuta pe cei nevoiasi, pe cei care nu se pot ajuta singuri. Dumnezeu si-a aratat mila fașa de noi prin faptul ca ne-a crufat de judecata pe care o meritau pacatele noastre și și-a demonstrat bunatatea faja de noi, prin lucrarea mantuitoare a lui Cristos. Noi îl imitam pe Dumnezeu atunci cand ne purtam cu marinimie, cu compasiune.

Cei milostivi vor avea parte de mila. Aici Isus nu se refera la mila exprimata prin mantuirea pe care Dumnezeu o acorda unui pacatos care crede, intrucat acea mila nu depinde de faptul ca cineva este sau nu milostiv, ci se da in dar, neconditfonat. Mai degraba, Domnui se refera la mila de toate zilele, atat de necesara in trairea creștina, și la mila din ziua de apoi, cand vor fi date la iveala faptele cuiva (1 Cor. 3:2-15). Daca ai fost nemilostiv, nu vei avea nici tu parte de mila, adica numarul rasplaflor acordate va scadea in proportie directa cu lipsa de milostenie de care ai dat dovada fața de aljii.

5:8 Celor cu inima curata li se da asigu-rarea ca îl vor vedea pe Dumnezeu. O persoana cu inima curata este cea dominata de mobiluri curate, ganduri curate, un cuget curat. Expresia „vor vedea pe Dumnezeu” poate fi înțeleasa in mai multe feluri. Mai intai, cei cu inima curata îl vor vedea pe Dumnezeu inca de pe acum, prin partasia in Cuvant și in Duh. In al doilea rand, acestora Domnui li se arata uneori intr-o viziune supranaturala. In al treilea rand, ei îl vor vedea pe Dumnezeu in Persoana lui Isus Cristos, la revenirea Sa. in al patrulea rand, ei îl vor vedea pe Dumnezeu in vesnicie.

5:9 Se rostește aici o binecuvantare asupra făcătorilor de pace, care vor fi numiti fii ai lui Dumnezeu. Observat,i ca Domnui nu se refera la oameni cu predispozitie naturala pentru pace sau la cei ce iubesc pacea. El se refera la cei ce intervin in mod activ pentru a face pace. De obicei, oamenii privesc un conflict de la distanța, de unde nu-i paste nici un pericol. Abordarea divina consta in a te apropia, in a lua o pozitie activa, in vede-rea instaurarii pacii, chiar daca de pe urma acestei acțiuni te vei alege cu umilinje și batjocuri.

Facătorii de pace sunt numiți fii ai lui Dumnezeu. Nu in acest mod devin ei fii ai lui Dumnezeu—deoarece, aceasta se poate realiza numai prin primirea lui ! sus Cristos ca Mantuitor (loan

1:12). Facand pace, ei se contureaza ca fii ai lui Dumnezeu iar Dunv

nezeu ii va recunoaște ca membri ai familiei Sale, după criteriul asemanării.

5:10 Urmatoarea fericire se ocupă de cei care sunt prizonieri, dar nu pentru propriile lor fapte, ci din pricina neprihanirii. Împărăția cerurilor este fagaduită acelor credincioșii care suferă din pricina faptelor bune săvârșite de ei. Integritatea lor constituie o condamnare usturătoare la adresalumii neleguiute, fapt de natură să trezească ostilitatea ei. Ura oamenilor se manifestă împotriva unor vieți neprihanite, deoarece acestea pun în evidență faradelelelor lor.

5:11 Ultima fericire pare să fie o reluare a celei precedente, dar cu o importanță distinctă: în versetul precedent, era vorba de prizonire din pricina neprihanirii. În versetul 11 este vorba de persecuții suferite din pricina lui Cristos. Domnul stia că ucenicii săi vor fi maltratați din pricina devotamentului lor față de El. Întreaga istorie sta marturie că încă de la început lumea îl-a prizonit, întemnițiat și ucis pe urmășii lui Isus.

5:12 A suferi din pricina lui Cristos este un privilegiu și, negrescă, ar trebui să aduca bucurie celor care au parte de aceasta suferință. O mare rasplată îl așteaptă pe cei care intră astfel în compania proorocilor, care au suferit înaintea lor. Acești veritabili purtători de cuvant ai lui Dumnezeu au rămas fideli, oricât de grea ar fi fost prigoana. Toti cei care le urmează pilda de curaj și loialitate vor avea parte acum de bucurie iar *in viitor* de înălțare.

Fericirile zugravesc portretul cetățeanului ideal din împărăția lui Cristos. A se observa accentul pus pe neprihanire (v. 6), pace (v. 9) și bucurie (v. 12). Probabil acest pasaj îl-a avut în vedere Pavel atunci când a scris: „Caci împarăția lui Dumnezeu nu este mancare și bautură, ci neprihanire, pace și bucurie în Duhul Sfânt” (Rom. 14:17).

B. Credincioșii sunt sare și lumina

(5:13-16)

5:13 Isus și-a asemunit ucenicii cu sareea. Ei erau pentru lume ceea ce este sareea pentru viața cotidiană: sareea dă gust mancării; apoi ea intarzie și franează procesul alterării; creează senzație de sete; dă gust produselor culinare, evidențiindu-le specificul. Tot așa și ucenicii săi conferă gust placut societății, slujind de conservant și facându-i

pe alții să tanjească după neprihanirea descrisă în versetele anterioare.

Dacă sarea își pierde gustul, cum îl se va mai putea reda calitatea de sare? Nu mai

există nici o posibilitate de a-i reda gustul ei natural, autentic. Odată ce și-a pierdut gustul, sareea nu mai e buna de nimic, ci este aruncată și caicată în picioare. Este elocvent, în aceasta privință, comentariul facut de Albert Barnes asupra pasajului analizat de noi:

Sarea folosita in aceasta {aia este un compus chimic — iar daca s-ar intampla sa i se piarda gustul sau sayoarea (aroma), n-ar mai ramane nimic din ea. In Orient insa sareea aflata in uz era de o calitate impura, amestecata cu substance vegetale si minerale. Astfel ea putea s& și piarda tot caracterul salin si astfel s& r&mană o mare cantitate [de sare fară aroma]. Aceasta sare nu mai era buna de nimic, decat sa fie folosita pentru a pardosi carările sau in loc de pietris.⁴

Ucenicul are o mare funcție de inde-plinit: să fie sareea p&mantului, prin trairea în practica a calităților uceniciei enumerate în Fericiri și în restul Prediciei de pe Munte. Dacă el nu va reuși să exemplifice și să manifeste aceasta realitate spirituală, oamenii vor caica în picioare marturia lui. Lumea nu are decat disprej pentru un credincios Hpsit de devotament.

5:14 Isus îi mai numește pe creștini „lumina lumii”. Domnul Isus S-a definit pe sine drept „Lumina Lumii” (Ioan 8:12; 12:35 36, 46). Relația dintre aceste două afirmații este faptul că Isus este sursa lumi-nii; creștinii sunt, la randul lor, o reflectare a luminii Lui. Funcția lor este de a străluci pentru El, după cum luna reflectă gloria soarelui.

Creștinul este ca o cetate a? ezată pe un munte: prin poziția ei, fiind mai sus de im-prejurimile ei, ea strălucește în mijlocul intunericului. Cei care manifestă în viață lor calitatile invataturilor lui Cristos nu pot ramane ascunsi.

5:15, 16 Oamenii nu aprind o lampa, pentru că s-o pună sub un obroc. Ci o așează pe un stativ, pentru că să dea lumina tuturor celor din casa. Dumnezeu nu a randuit că noi să retinem lumina invataturii Sale doar pentru noi însăși, ci, mai degrabă să-o împărțiim cu altii Așa ar trebui să lasăm să strălu-cească lumina noastră, încât oamenii, vazând faptele noastre bune, să-L slăvească pe Tatal din cer. Acentul se pune aici pe lucrarea de șlefuire a caracterului creștin. Farmecul unor vieji în care poate fi vazut împede Cristos să leasă mai convingător decat toată elocvența

noastră.

C. Cristos implinește legea (5:17-20)

5:17,18 Cei mai multe dintre liderii care au initial revolutii rupte legaturi cu trecutul și repudiaza ordinea traditionala, existenta. Nu tot așa a procedat Isus. El a susținut Legea lui Moise și a insistat ca ea trebuie imprimata. Isus nu a venit să abolească Legea sau Profetii, ci să le implinească. În mod răspicat, El a insistat că nu va trece nici o iota sau frantura de literă din lege pana cand nu se va imprimata în întregime. Iota {sau yod} este cea mai mică din literele alfabetului ebraic și ceea ce a fost tradus în versiunile românești prin „frantura de slova (sau literă)“ este în original un termen care desemnează un mic semn ce servește la deosebirea literelor unele de altele, la fel după cum bară de la baza literei majuscule E o deosebește de litera F. Isus a crezut în inspirația literală a Bibliei, chiar în privința unor detalii aparent lipsite de importanță. Nici un lucru din Scriptură, nici macar o singură trăsătură de condei, nu este lipsită de însemnatate.

Este important de observat că Isus nu a spus că legea nu va trece niciodată. El a spus doar că nu va trece pana cand nu se va fi imprimată. Aceasta distincție are ramificații pentru credinciosul de astăzi și, întrucât relația credinciosului față de lege este cam complicată, ne vom rezerva mai jos un spațiu suficient pentru tratarea acestui subiect, așa cum este el prezentat de Biblie:

EXOJRS ASUPRA RELAȚIEI CREDINCIOSULUI CU LEGEA

Legea este acel sistem de legislație pe care îl-a dat Dumnezeu națiunii Israel prin intermediul lui Moise. Întregul corp al legii se află în Exodus 20-31, Levitic și Deuteronom, deși esența sa este cuprinsă în Cele Zece Porunci.

Legea nu a fost data ca mediu prin care să se poată dobândi mantuirea (Fapte 13:39; Rom. 3:20a; Gal. 2:16,21; 3:11); ci a avut menirea de a le arăta oamenilor cât sunt de pacatosi (Rom. 3:20b; 5:20; 7:7; 1 Cor. 15:5; Gal. 3:19) și apoi să-i conducă la Dumnezeu, pentru a fi mantuiriți prin harul Său. Legea a fost data poporului Israel, chiar dacă confine principiile morale care sunt valabile pentru oamenii din toate timpurile (Rom. 2:14,15). Dumnezeu a pus la încercare poporul Israel sub administrația

legii, ca pe un fel de eșanție al întregii omeniri să fie vinovatfa Israelului și să fie dovedită vinovatia lumii (Rom. 3:19).

Legea era insojita de pedeapsa cu moar-tea (Gal. 3:10); iar calcarea unei singure legi inseamna a te face vinovat de calcarea tuturor legilor (Iac. 2:10). Intrucat oamenii au calcat legea, ei au cSut sub blestemul morji. Neprihanirea și sfînfenia lui Dumnezeu reclamau achitarea preajuii pentru această incalcare. Tocmai din aceasta cauza a venit Iisus în lume: ca să platească preajul (pedeapsa) prin moartea Sa. El a murit în locul oamenilor, care s-au facutvinovatf de calcararea legii, chiar dacă El însuși a fost fără pacat. El nu a dat legea la o parte, ci, mai degrabă, a plinuit toate cerințele legii, prin plinirea tuturor dispozitiilor ei stricte, în viajă și în moartea Sa. Astfel, evanghelia nu răstoamă legea, ci o sus{ine, demonstrând modul în care cerințele ei au fost pe deplin satisfăcute de Cristos, prin lucrarea Sa de răscumpărare.

Prin urmare, persoana care își pune increderea în Iisus nu se mai află sub lege, ci acum este sub har (Rom. 6:14). El este mort fa^a de lege, prin lucrarea lui Cristos. Pedeapsa legii trebuia platită doar o singură dată. Or, intrucât Cristos a îspasit aceasta pedeapsă, credinciosul nu mai are nimic de îspasit. În sensul acesta s-a estompat legea pentru creștin (2 Cor. 3:7-11). Legea a fost un indrumator până la venirea lui Cristos, dar după mantuire, nu mai este nevoie de acest indrumator (Gal. 3:24,25).

Chiar dacă creștinul nu se mai află sub lege, aceasta nu înseamnă că el este nelegiuț (în afara legii). El este constrâns de un lan\$ mai puternic decât legea, deoarece el se află sub legea lui Cristos (1 Cor. 9:21). Comportarea lui este determinată nu de frica de pedeapsă, ci de dorința izvorată din dragoste de a-l fi placut Mantuitorului sau. Cristos a devenit principiul calauzitor în viajă sa (Ioan 13:1,5; 15:12; Ef 5:1,2; 1 Ioan 2:6; 3:16).

Intrebarea care se pune cu frecvența atunci când se discută relația credinciosului față de lege este: „Mai sunt eu obligat să rinn Cele Zece porunci?” Răspunsul este că anumite principii cuprinse în lege au o valoare neperisabilă. Astfel, intotdeauna va fi gresit să furi, să fii lacom sau să ucizi. Noua din Cele Zece Porunci se repetă în Noul Testament, însă cu o importanță distinctă: ele nu sunt date sub forma de lege (împreună cu pedeapsa care însojeste legea), ci ca o formă de deprindere în ale neprihanirii, pentru copiii lui Dumnezeu (2 Tim. 3:16b). Doar o singură

poruncă nu se repetă în Noul Testament: legea Sabatului. Crestinilor nu îl

se spune nicaieri si niciodata sa tina Sabatul (adica ziua a gaptea a saptamanii, sambata).

Lucrarea legii pentru cei nemantui^i nu s-a sfarsjt: „dar noi stim ” (1 Tim. 1:9).

Neprihanirea ceruta de lege este imprimata in cei „care nu umbla dupa indemnurile firii vechi, ci dupa indemnurile Duhului” (Rom. 8:4). In fapt, invajaturile Domnului nostru cuprinse in Predica de pe Munte stabilesc un standard mult mai inalt decat cel cuprins in lege. De pilda, legea spunea: „Sa nu ucizi!” Isus a spus: „Nici macar sa nu ura§ti!” A§adar, Predica de pe Munte nu numai ca sustine Legea si Profetii, ci le amplifica si le dezvolta, scojand la iveala implicate lor cele mai profunde.

5:19 Revenind la Predica de pe Munte, vom observa ca Isus a anticipat tendinta naturala a oamenilor de a „indulci” sau dilua poruncile lui Dumnezeu. Intrucat ele sunt supranaturale in natura lor, oamenii tend sa le denatureze sensul prin modul in care le explica sau sa le ratonalizeze injelesul. Dar oricine calca doar o parte a legii si-i invata pe oameni sa faca la fel va fi numit cel mai in imparatia cerurilor. Uimitor este insusi faptul ca asemenea oameni sunt ad-misi in imparatia cerurilor. Explicatia o gasim insa in faptul ca intrarea in imparatia cerurilor se face prin credinta in Cristos. Pozitia pe care o va ocupa cineva in imparatia cerurilor e determinata insa de ascultarea Si de credinciosja de care a dat dovada cat s-a aflat pe pamant. Persoana care respecta legea imparatiei — acea persoana va fi numita mare in imparatia cerurilor!

5:20 Pentru a dobandi intrare in imparatia cerurilor, neprihanirea noastra trebuie sa intreaca neprihanirea carturarilor Si a fariseilor, (care se mulpameau sa indepli-neascas niște ceremonii religioase ce le confe-reau o curatire exterioara, ritualistica, dar care nu le schimbau deloc inima). Isus recurge la o hiperboia (deci o exagerare) pentru a sublinia adevarul potrivit caruia neprihanirea exterioara, lipsita de corespondentul ei pe planul unei realitati interne, nu-i va conferi cuiva intrarea in imparatia cerurilor. Singura neprihanire pe care Dumnezeu o accepta este perfectiunea pe care le-o atribuie Dumnezeu celor care II primesc pe Fiul Sau ca Mantuitor (2 Cor. 5:21). Desigur, acolo unde va

există credinta adevarata in Cristos, se vor vedea in practica Si roadele neprihanirii descrise de Isus in restul Predicii depe Munte.

D. Isus ne previne cu privire la pericolele maniei (5:21-26)

5:21 ludeii din timpul lui Isus stiau ca actul uciderii este interzis de Dumnezeu și ca ucigașul este pasibil de pedeapsa. Lucrul acesta era valabil inca inainte de a fi fost data legea (Gen. 9:6), fiind incorporat ulterior in lege (Ex. 20:13; Deut 5:17). Prin cuvintele: „Dar Eu va spun” Isus instituie un amendament la invajatura despre ucidere. Din acel moment nimeni nu se mai putea lauda că nu a ucis pe nimeni. Isus spune acum: „In imparatia Mea, nu ai voie nici macar sa gandesti ca un ucigaș.” (sa ai gan-duri ucigașe... sa ucizi cu gandul). El scoate in evidenta radacina actului de ucidere și ne previne cu privire la pericolele celor trei forme de manie vinovata.

5:22 Primul este cazul in care o persoana se manie pe fratele sau fara motiv.⁵ Cei acuzati de acest delict ar fi in pericol de judecata — adica ar putea fi adus in fata instantelor judecatoresti. Cei mai multi oameni se simt indreptatiti atunci cand se manie, crezand ca mania lor are la baza o cauza intemeiata, dar mania nu este justifica-ta decat atunci cand este in joe onoarea lui Dumnezeu sau cand este nedreptatita o alta persoana. Nu este voie sa fim maniosi niciodata atunci cand mania noastra este o expresie a razbunarii noastre pentru o nedreptate care ni s-a facut.

Chiar și mai serios este pacatul de a-Ji insulta fratele. In vremea lui Isus, oamenii foloseau cuvantul Raca (un temen aramaic, avand sensul de „gol”) cu incarcatura de disprej și batjocura. Cei care foloseau acest termen se expuneau pericolului de a fi duși in fata consiliului, adica erau pasibili de a fi judecati inaintea Sinedriului, tribunalul su-prem al jarii.

In fine, a-i spune cuiva „prostule” este a treia forma de manie neleguita pe care o condamna Isus. Aici cuvantul prost (sau nebun) inseamna mai mult decat un simplu neajutorat mintal. Este vorba de o incarcatura morala, sensul fiind acela ca daca e prost, merita sa moara, aceasta fiind dorin(a) implicita a celui care rosteste acest termen de ocara. Astazi este la ordinea zilei sa auzi pe cineva zicand „Sa te bata Dumnezeu!” Cu alte cuvinte, se apeleaza la Dumnezeu ca El sa condamne pe cineva la pierzarea in iad. Isus afirma ca cel care rosteste un asemenea blestem este pasibil de focul iadului (il paste focul gheenei). Trupurile neinsufletite ale criminalilor executati erau adesea

aruncate

intr-o groapa aprinsa din afara Ierusalimului, cunoscuta sub denumirea de Valea Hinnom sau Gheena. E o intruchipare realista a focu-rilor iadului, care nu se vor stinge niciodata.

Nu se poate diminuna cu nimic seve-ritatea cuvintelor rostite de Mantitorul. El ne invaja ca mania confine germanii crimei de ucidere, ca Hmbajul grosolan confine spiritul crimei de omor și ca vorbele de batjocura sau Western implica dorința de a ucide. Amplificarea treptata a crimelor necesita aplicarea unor pedepse treptate: judecata, soborul și focul iadului. În imparația cerurilor Isus se va ocupa de pacate în funcție de gravitatea lor.

5:23,24 Daca o persoana aduce o ofensa alteia, fie maniindu-se pe ea, fie savanjind alta fapta impotriva ei, nu are nici un rost sa aduca un dar lui Dumnezeu. Domnul nu va fi incantat de darul respectiv. Persoana care a comis ofensa trebuie sa se duca mai intai și sa indrepte raul comis. Numai după aceea va fi primit darul sau.

Deși trebuie să tinem seama de contextul judaic în care au fost scrise aceste cuvinte, asta nu înseamnă că nu au nici o aplicabilitate la epoca în care traim. Pavel interpretează acest concept în raport cu Cina Domnului (vezi 1 Cor. 11). Dumnezeu nu primește nici o inchinare din partea unui credincios care refuza să stea de vorba cu alt creștin.

5:25,26 Isus ne avertizează aici împotriva unui spirit de litigiu și asupra refuzului de a ne recunoaște vina. Este mai bine să rezolvi imediat o pricina pe care o ai cu parașul tau, decât să ajungi să fii dat în judecata și să fii tarat la tribunal. Caci dacă se va întampla acest lucru, aproape sigur vom pierde procesul. Deși nu există un consens total în randurile carturarilor cu privire la această parabolă, ideea care se desprinde este că se poate de lipsede: dacă ramai temporitar, refuzând să te pocăiescă, pacatul tau te va coplesji, în cele din urmă, și nu numai că va trebui să platești înăpoi toate stricaciuriile comise, ci la acestea se vor adăuga și penali-zările. În plus, nu te grabi să te duci la tribunal. Caci dacă vei face așa, legea te va de-masca și pe tine, și vei fi nevoie să platești până la ultimul banut-

E. Isus condamna adulterul
(5:27-30)

5:27, 28 Legea lui Moise interzicea în mod expres

adulterul (Ex. 20:14; Deut. 5:18). S-ar putea că cineva să fie mandru că nu a calcat aceasta porunca, să totușă ochii lui să fie plini de adulter (2 Petru 2:14). Chiar

daca in exterior omul respectiv va fi respec-tabil, cu mintea el va aluneca in permanenta pe caile intortocheate ale necuratiei. Si astfel Isus le-a reamintit ucenicilor ca simpla abstinencia de la actul fizic propriu-zis nu este suficiente, ci ca de fapt se cere o puritate launtrica. Legea interzicea actul adulterului. Isus interzice insași dorinfa de a comite adulter Oricine se uita la o femeie sj o pofteste a sj savarsjt adulter cu ea in inima lui. Tocmai acest verset important l-a avut in vedere E. Stanley Jones cand a scris: „Daca comiteji adulter cu gandul sau cu fapta, nu va satisfaceji prin aceasta apetitul sexual natural, ci turnali ulei peste un foe de nestins.” Pacatul ia nastere mai intai in minte, iar daca lasam gandul respectiv sa se dezvolte, curand vom ajunge sa-1 punem in aplicare.

5:29, 30 Pastrarea unui cuget neintintat reclama o disciplina foarte riguroasa, auto-impusa. Astfel, Isus ne-a invatat ca daca vreun madular al trupului nostru ne face ss pacatuim, ar fi mai bine sa pierdem acel madular in timpul vietii, decat sa ne pierdem sufletul pe vecie. Suntem oare indemnaji sa luam cuvintele lui Isus la propriu? Sa fi promovat El oare auto-mutilarea? Cuvintele au un injoles literal doar in masura in care, daca am fi in situapa in care realmente sa existe pericolul sane pierdem sufletul, atunci intradevar ar fi de preferat sa ne pierdem madularul care ne-a facut sa cadem in pacat. Din fericire insa, niciodata nu se va ivi un caz limita de acest gen, deoarece Duhul Sfant ii da putere credinciosului sa traiasca o viaja sfanta. Totusi și credinciosul trebuie sa coopereze din plin cu Duhul Sfant și sa se poarte disciplinat cu trupul sau.

F. Isus infiereaza divortul (5:31, 32)

5:31 Sub legea Vechiului Testament, divor(ul era)permis in conformitate cu contextul de la Deuteronom 24:1 -4. Acest fragment nu se occupa de cazul unei femei adultere (pe-deapsa pentru adulter era moartea, vezi Deut. 22:22). Mai degraba, se occupa de divorț din motive de „incompatibilitate” sau inacceptabilitate.

5:32 Darin cazul imparatiei lui Cristos, oricine divorjeaza de sotia sa pentru orice alt motiv decat imoralitatea sexuala o face pe sofia sa sa comita adulter. Aceasta nu in-seamna ca ea devine automat o adulters; ci presupune ca, deoarece nu mai

are mijloace de subzistența, ea va fi obligata sa traiasca cu un alt barbat. Procedand așa, ea devine

adultera. Lucrurile nu se opresc insă aici, caci oricine se casatoreste cu femeia divorțata comite de asemenea adulter.

Subiectul divorțului și al recasatoriei este unul dintre cele mai complicate din întreaga Biblie. Este, practic, imposibil să raspundem la toate întrebările care se ivesc, dar ne va fi util să facem o trecere succintă în revista a invataturilor Scripturii pe aceasta temă.

EXCURS DESPRE DIVORT §1 RECASATORIE

Divoitul nu a fost prevazut deloc în planul lui Dumnezeu pentru om. Idealul conceput de El a fost ca un singur barbat și o singură femeie să ramână casatorili tota viața, până când unirea lor va fi întreruptă de moarte (Rom. 7:2,3). Iisus le-a precizat acest lucru fariseilor, referindu-Se la ordinea divină instituită în momentul creației (Mat. 19:4-6).

Dumnezeu urăște divorțiul (Mai. 2:16), respectiv divoitul nebiblic. Dar El nu urăște toate formele de divoit, deoarece afirma despre Sine ca a divorțat de Israel (Ier. 3:8). Această datoritate faptului că poporul Israel l-a parasit, închinându-se la idoli. Israel a devenit o năjîune infidelă.

La Matei 5:31,32 și 19:9, Iisus ne invăță că divotul este interzis, cu excepția cazurilor în care unul din parteneri s-a facut vinovat de imoralitate. La Marcu 10:11, 12 și Luca 16:18, este omisă această excepție.

Discrepanța respectivă se datorează probabil faptului că nici Marcu, nici Luca nu redau întreaga discuție. Prin urmare, chiar dacă divoitul nu este ideal, este permis în cazul în care un partener s-a facut vinovat de infidelitate. Iisus permite divoitul, dar nu-l recomandă.

Unii invatați consideră invajatura de la 1 Corinteni 7:12-16 drept o măcuviinjare a divotului, în cazul în care un credincios este parasit de un partener necredincios. Pavel afirmă că persoana astfel parasită nu mai este sub robie (adică este liberă să obțină un divoit, pentru că a fost parasită). Opinia autorului acestui comentariu este că, în cazul acesta, se acordă aceeași dispensă ca la Matei 5 și 19, anume că necredinciosul parasește domiciliul conjugal, traind cu alta persoană. Prin urmare, credinciosului i se poate

acorda un divoit, pe temeuri biblice, numai dacă ceiaialt partener comite adulter.

Unii susțin că deși Noul Testament îngăduie divoitul, nu se încurajează niciodată

recasatoria. Numai ca Biblia condamna recasatoria doar in cazul partenerului care s-a facut vinovat, nu si pentru cel nevinovat. De asemenea, unul din motivele principale ale unui divort scriptural este acela de a permite recasatoria. Caci altfel simpla separare ar fi suficiente. in orice discutie pe aceasta tema, se naște inevitabila intrebare: „Care e situatia celor care au divorcat inainte de a fi mantuiti?” Nu incape nici o indoiala ca divorturile si casa-toriile nelegitime sunt pacate care au fost total iertate (vezi, de pilda, 1 Cor. 6:11, unde Pavel include adulterul in lista pacatelor in care se complaceau credinciosii corinteni inainte). Pacatele comise inainte de conver-tire nu-i impiedica pe credinciosi sa participe intru totul la viaja bisericii locale.

O intrebare mai dificila ii priveste pe creștinii care au divortat din motive nebibli-ce si care apoi se recasatoresc. Pot ei sa fie reprimili in partașia bisericii locale? Raspunsul depinde de faptul daca adulterul este actul initial al unirii fizice sau o stare de fapt. Daca persoanele respective traiesc intr-o stare de adulter, atunci ei va trebui nu numai sa-si marturiseasca pacatul, ci si sa paraseasca partenerul lor actual. Dar Dumnezeu nu rezolva niciodata o problema creand alte probleme si mai man. Daca, pentru a se putea debarasa de complicate conjugale in care au intrat, barbajii sau femeile sunt impinsii la pacat, sau femei si copii raman pe drumuri, fara posibilitate de intretinere, atunci leacul e mai rău decat boala in sine.

In opinia autorului acestui comentariu, creștinii care au fost divorzati pe baza nebiblica si apoi s-au recasatorit pot sa se pociasca cu adevarat de pacatul lor si sa fie readuși la Domnul si la partașia bisericii. In chestiunea divottului, se pare ca aproape nici un caz nu seamana cu ceialalt. Prin urmare, presbiterii unei biserici locale trebuie sa cerceteze fiecare caz in parte si sa-l judece in lumina Cuvantului lui Dumnezeu. Daca uneori se cere luarea unei aciuni disciplinary toti cei implicați trebuie sa se supuna deciziei presbiterilor. J

G. Isus condamna juramintele
(5:33-37) 5:33-36 Legea lui Moise continea mai multe prohibijii impotriva faptului de ajura pe Numele lui Dumnezeu (Lev. 19:12; Num. 30:2; Deut. 23:21). A jura pe Numele lui Dumnezeu inseamna sa-l iei pe El ca martor

al faptului ca spui adev&rul. iudeii cauta sa evite infractiunea de a depune marturie

mincinoasă, jurind pe Numele lui Dumnezeu prin inlocuirea Numelui Sau cu alii termeni cum ar fi: cer, pamant, Ierusalim sau capul lor, jurand pe aceste elemente.

Isus condamna acest gen de eludare a prevederilor legii, calificând-o drept fată-nicie, și interzice orice forma de jurământ în conversația obișnuită. Nu numai că era o dovadă de ipocrizie, dar era și inutil să încerci să eviti invocarea Numelui lui Dumnezeu prin inlocuirea Lui cu un alt termen. A jura pe cer înseamnă a jura pe tronul lui Dumnezeu. A jura pe pamant înseamnă a jura pe scaunul picioarelor Sale. A jura pe Ierusalim înseamnă a jura pe cetatea de scaun a regelui. Chiar a jura pe propriul tau cap II implică pe Dumnezeu, deoarece El este Creatorul a toate.

5:37 Pentru creștin juiamantul este inutil, deoarece „da” al sau trebuie să fie da iar „nu” nu! A recurge la un limbaj mai potențat înseamnă a recunoaște că Satan — eel rau — stăpaneste în viața noastră. Nu există imprejurări în care minciuna să poată fi justificată în viața creștinului.

Pasajul acesta interzice, de asemenea, să exagereze sau încerce să dea inducări pe cineva în eroare. Textul de tâja nu ne interzice însă să depunem jurământ în fața unor instance judecătoare. Isus însuși a depus marturie sub jurământ înaintea Ma-reului Preot (Mat. 26:63). La fel și Pavel a recurs la un jurământ, când l-a luat pe Dumnezeu ca martor că scrierea să a fost autentică și adevărată (2 Cor. 1:23; Gal. 1:20).

H. A merge o milă în plus (5:38-42)

5:38 Legea spunea „Ochi pentru ochi, dintre pentru dintă” (Ex. 21:24; Lev. 24:20; Deut. 19:21). Aceasta constituia deopotrivă o poruncă de a pedepsi și o înmitare a pedepsei — respectiv faptul că pedeapsa trebuie să fie pe măsură infracțiunii comise. Dar, conform Vechiului Testament, autoritatea de a aplica pedeapsa era investită în guvern, nu în individ.

5:39-41 Isus a mers mai departe decât prevedea legea, apeland la o neprihanire superioară, prin abolirea insuși principiului punitiv. El le-a arătat ucenicilor Săi că, deși legea permitea în trecut razbunarea, acum, sub har, se poate apela la un principiu superior, al non-rezistenței. Isus și-a invatat ucenicii să nu opună rezistență

unei persoane rele. Dacă erau loviji peste un obraz, să-l întoarcă și pe celalalt. Dacă erau dăfi în judecata pentru camasa lor, să-i dea reclamantu-

lui și haina. Daca o oficialitate ii obliga sa ii duca bagajul o mila, ei trebuiau sa-1 duca de buna voie doua mile.

5:42 Ultima porunca a lui Isus din acest paragraf ni se va parea la prima vedere cat se poate de nepractica pentru zilele noastre. „Celui ce-p! cere da-i și nu-Ji intoarce spatele celui ce vrea să se imprumute de la tine!” Preocuparea noastră obsesiva de a achiziționa bunuri sau averi materiale ne face să ne cutremurăm la ideea că ni s-ar cere să dam din mana ceea ce am agonisit cu atata truda. Dar daca am fi dispus să ne atintim privirile mai mult asupra comorilor cerului și ne-am mullumi doar cu cele necesare traiului — hrana și imbracaminte — am interpretat cuvintele Domnului într-un sens mult mai literal și cu mai multă ravna. Afirmalia lui Isus presupune că persoana care cere ajutorul realmente are nevoie de acest ajutor. Intrucât este imposibil să stim dacă nevoia este autentică și justificată în toate cazurile, mai bine ar fi să procedăm cum a propus cineva: „Mai bine să-i ajutam pe zece cerșetori care doar se prefață și cerșetori, decât să întoarcem spatele unui singur om aflat cu adevărat la stramtoare.”

Omenesc vorbind, comportamentul propus de Isus aici este imposibil de pus în practică. Numai persoana stăpanită de Duhul Sânt va putea trăi o viață de sacrificiu propria. Numai în măsură în care Mantuitorul îl se da prilejul să-și traiască viața în credință, vor putea insultele, nedreptările (v. 40) și inconveniențele (v. 41) să fie răsplătite cu dragoste. Aceasta este așa-numita „evanghelia a celor ce merg două mile”.

I. Iubiti-vă dusmanii! (5:43-48)

5:43 Exemplul ultim oferit de Domnul nostru pentru neprihanirea mai înaltă căre se cere în imparăția Sa privește modul în care ne tratăm dușmanii — subiect care decurge, în mod natural, din paragraful anterior. Legea îi învățase pe israeliți să-și iubească aproapele (Lev. 19:18). Desinul se spunea niciodată explicit să-și urasca dusmanii, acesta era duhul care stătea la baza unei doctrine de felul acesta. Atitudinea aceasta constituia un rezumat al concepției nou-împăratiale făja de cei care îi persecutau pe copiii lui Dumnezeu (vezi Ps. 139:21, 22). Era o ostilitate permisă și dreaptă, indreptată împotriva dușmanilor lui Dumnezeu.

5:44-47 Dar acum Isus declară

că trebuie să ne iubim dusmanii și să ne rugăm pentru cei ce ne prigonesc. Faptul că ni se porun-

ceste sa iubim arata ca este o chestiune care tine mai degraba de voinja, decit de emotii. Nu este acelasi lucru cu afecțiunea naturala, deoarece nu este in natura lucrurilor sa-i iubești pe cei ce te urasc si-ti fac rau. Este nevoie de un har supranatural, ea putand fi demonstrata doar de cei care poseda viata di-vina.

Nu vom mai avea parte de nici o rasplata, daca ii vom iubi doar pe cei ce ne iubesc la randul lor. Isus a spus ca pana și vamesii⁶ neconvertiti fac acest lucru! Acest gen de iubire nu necesita nici un fel de putere divina. Dupa cum nu e nici o virtute in a-i saluta doar pe frati⁷, adica pe rudele și pe prietenii nostri. și cei nemantuiji sunt in stare de o asemenea iubire, care nu confine nici un element crestin distinctiv. Daca standardele noastre nu le depășesc pe cele ale lumii, e impede ca niciodata nu vom avea o înraurire asupra ei.

Isus a spus ca urmasi Lui trebuie sa intoarca bine pentru rau, pentru ca sa poata fi fii ai Tataui Sau din cer. El nu a spus ca aceasta e modalitatea prin care pot devini ei fii ai lui Dumnezeu, ci, mai degraba, cum pot demonstra ca sunt copii ai lui Dumnezeu! intrucat Dumnezeu e impartial, și cu cei rai, și cu cei buni (prin faptul ca si unii și altii beneficiaza de pe urma binefacerilor soarelui si ale ploii), tot așa si noi trebuie sa ne purtam cu delicateje si echitate fata de to{i}.

5:48 Isus incheie acest fragment cu in-demnul: „Voi fiți dar desavarsiti, dupa cum și Tatăl vostru este desavarsit! Termenul desavarsit trebuie inteleas in lumina contex-tului. Nicidcum el nu inseamna impecabil sau total lipsit de pacat. Versetele anterioare explica impede ca a fi desavarsit sau perfect inseamna a-i iubi pe cei ce ne urasc, a ne ruga pentru cei ce ne urasc, a ne ruga pentru cei ce ne persecută și a fi omenosj, atat cu prietenii, cat și cu dusmanii. Perfecțiunea de aici este acea maturitate spirituala care îl invredniceste pe creștin să-L imite pe Dumnezeu in raspandirea de binecuvantari catre toți, fara sa jina seama de fata omului.

J. Dajicu sinceritate (6:1-4)

6:1 in prima jumataate a acestui capitol, Isus se ocupa de trei zone specifice ale neprihanirii practice din viata cuiva: fapte de caritate (v. 1-4), rugaciune (v. 5-15) și post (v. 16-18). Termenul de „Tata” apare

de zece ori in aceste opt-sprezece versete și constituie cheia intelegerii lor. Faptele prac-

tice de neprihanire trebuie facute pentru aprobarea Lui, și nu a oamenilor.

El își începe aceasta portiune din predica Sa cu un avertisment împotriva ispitei de a ne etala piosenia prin savarsirea unor fapte de caritate, cu scopul expres de a fi vazuti de altii. Domnul nu condamna fapta in sine, ci mobilul care a stat la baza ei. Daca factorul decisiv a fost dorinta de a fi observati de oameni, atunci aceasta va fi singura rasplata de care vom avea parte, caci Dumnezeu nu-i va rasplati pe fatarnici.

6:2 Pare de necrezut ca fatamicii se dadeau în vînt după atenția oamenilor, facând danii în sinagogi sau dând la saracii de pe strada. Domnul a respins purtarea lor, cu aceste cuvinte lapidare: „și-au luat rasplata” (adică singura lor rasplata o va constitui reputația pe care au dobândit-o aici pe pa-mant).

6:3,4 Cand un adept al lui Cristos face o fapta de milostenie, ea trebuie facuta în ascuns. De fapt, trebuie să fie atât de secreta, încât, cum le-a spus Isus ucenicilor: **sa nu știe stanga ta ce face dreapta**. Isus recurge la aceasta exprimare metaforică pentru a ne arata că faptele noastre de caritate trebuie să facute pentru Tatăl nostru din cer, și nu pentru a dobândi notorietate pentru noi insine.

Pasajul acesta nu trebuie dus la extrema de a-1 interpretă în sensul că orice dar care poate fi vazut de aljii este interzis, intrucât este, practic, imposibil, să faci toate contri-buriile în mod strict anonim. Esenta versetelor este că genul de etalare ostentativă a damiciei este condamnabil.

K. Fiji sinceri în rugaciune (6:5-8)

6:5 Urmatorul subiect despre care îi previne Domnul pe ucenicii Sai este fatar-nicia în rugaciune. Astfel ei nu au voie să se posteze în mod ostentativ în puncte expuse la vedere, în public, pentru a putea fi vazuți de altii rugându-se, acest act având menirea de a-i impresiona fata de cucernicia lor! Daca dorinta de preamarire este singurul factor determinant în rugaciunea noastră, atunci, declară Isus, preamarirea de care avem, în acest caz, parte ne va fi singura rasplata.

6:6 În versetele 5 și 7, în textul original grec se folosesc pronumele pentru persoana a doua plural, „voi”. Dar în versetul 6 se revine la persoana a doua

singular, „tu”, pentru a se sublinia comuniunea personală cu Dumnezeu. Cheia primirii unui raspuns la

rugaciunile noastre consta in a ne ruga in ascuns (adica „du-te in c&maruja *ta* și inchi-de ușa"). Daca motivul real pe care-l urmarim este sa facem ca rugaciunea noastră sa strabata pana la Dumnezeu, atunci negresit El ne va auzi și ne va răspunde.

Ar insema insă și-i atribuim acestui pasaj sensuri nedorite, daca 1-am invoca pentru a interzice rugaciunea în public. Membrii bisericii primare se adunau la rugaciunea colectiva (Fapte 2:42; 12:12; 13:3; 14:23; 20:36). Important este nu unde ne rugam, ci *de ce* ne rugam — ca să fii vazut de oameni, sau ca să fii auzit de Dumnezeu?

6:7 Rugaciunea trebuie safie alcătuia din expresii stereotipice, golite de sens și repetate la nesfârșit („sa **nu bolborosui aceleași cuvinte**“). Cu asemenea cuvinte se roaga cei nemantuiti, dar pe Dumnezeu nu-L impresionează simpla repetare a unei mulțiimi de vorbe. El dorește să audă cuvinte sincere, izvocate din inima.

6:8 Intrucât Tatăl nostru cunoaște lucrurile de care avem nevoie, chiar înainte de a îl cere noi, pare logic să întrebăm: „A-tunci ce rost mai are să ne rugam?” Răjuinea rugaciunii o constituie faptul că prin rugăciune recunoaștem nevoie noastră de El, faptul că ne buzum pe El. Tocmai aceasta este baza comunicării cu Dumnezeu. În plus Dumnezeu infaptuieste lucruri ca raspuns la rugaciune, pe care în alte condiții nu le-ar fi infap-tuit (Iacob 4:2).

L. Isus ne invaja rugaciunea model (6:9-15)

6:9 În versetele 9-13 gasim ceea ce s-a numit „rugaciunea domnească” sau „Tatăl nostru”. Cand o numim astfel trebuie să punem însă seama de faptul că Iisus nu a folosit niciodată aceasta rugaciune pentru El însuși. Rugaciunea „Tatăl nostru” a fost data ucenicilor, ca model, după care ei să-și alcătuiască rugaciunile. De asemenea, nu a fost data ca sălon, fără nici o abatere de la cuvintele care o alcătuiesc (cel puțin, să reiese din versetul 7), și aceasta din pricina pericolului pe care-l prezintă rostirea multor cuvinte, pe dinăvara, de a goli de sens cuvintele respective.

Tatăl nostru care ești în ceruri. Rugaciunea noastră trebuie adresată lui Dumnezeu Tatăl, în semn de recunoaștere a suveranității Sale asupra universului.

Sfințeasca-se Numele Tau.
Noi trebuie să ne incepem rugaciunile cu închinaciu,

dandu-I Lui lauda și onoarea care I se cuvin din plin.

6:10 Vie imparafia Ta. Dupa inchinare, trebuie sa ne rugam pentru propasjrea cauzei lui Dumnezeu, punand interesele Sale pe primul plan. In mod concret, trebuie sa ne rugam pentru ziua in care Mantitorul „și Dumnezeul nostru, Domnul Isus Cristos, Iși va intemeia imparajia pe pamant și va domni in neprihanire.

Faca-se voia Ta. In aceasta cerere, noi recunoastem ca Dumnezeu cunoaște binele suprem pentru viaja noastră și a altora, și astfel noi fi predam Lui voința noastră. In plus, exprimam dorința noastră ca voia Lui să se facă in toata lumea.

Precum in cer, așa 51 pe pamant. Acest enunt modifica toate cele trei cereri anterioare. Inchinarea la Dumnezeu, domnia suverana a lui Dumnezeu și implinirea voii Sale sunt, toate, O realitate in cer. Rugaciunea cere in acest punct ca toate aceste conditii sa existe și pe pamant, dupa cum exista in cer.

Painea noastră cea de toate zilele da-ne-o nouă astazi. Dupa ce am pus interesele lui Dumnezeu pe planul intai, ni se permite acum sa ne prezentam propriile noastre nevoi. Aceasta cerere recunoaște faptul ca depindem de Dumnezeu, pentru asigurarea hranei zilnice, atat a celei spirituale, cat și a celei fizice.

Și ne iarta noua greșeile noastre, precum și noi iertam gresj^ilor nostri. Aceasta nu se refera la iertarea de ordin juridic sau scutirea de pedeapsa pacatului (intrucat acea iertare se obține prin credința in Fiul lui Dumnezeu). Mai degrabă, se refera la iertarea parintelească, de care este nevoie pentru a ramane in partașie cu Tatal. Daca credinciosii nu sunt dispuși sa-i ierte pe cei care le-au gresit, cum se pot ei aștepta sa fie in partașie cu Tatal lor, care le-a iertat de buna voie propriile lor greșeli?

6:13 Și nu ne duce in ispita. Aceasta cerere pare sa contrazica afirmajia de la lacov 1:13, unde se spune ca Dumnezeu niciodata nu ispitește pe nimeni. Totuși, Dumnezeu îngaduie copiilor Sai sa fie testat și supuși încercarilor. Aceasta cerere exprima O neincredere sanatoasa in capacitatea noastră proprie de a ne impotrivi ispitelor sau de a rezista cand trecem prin încercari. Ea recunoaște totala noastră dependență de Dumnezeu, faptul ca numai pe El ne bizuim, ca sa nu cedem, atunci cind sintem ispitiji.

Ci ne izbavește de **eele rau**. Aceasta este rugaciunea tuturor celor care doresc din

raspuleri sa fie pazip! de pacat, prin puterea lui Dumnezeu. Este strigatul izvorat din inima credinciosului, ca zilnic sa fie izb&vit de puterea pacatului și a Satanei în viața sa.

Caci a Ta este imparatia și puterea să slava, în veci. Amin. Ultima propozitie a rugaciunii „Tatal nostru” este omisa în Biblia romano-catolicilor și în majoritatea versiunilor protestante moderne, intrucât nu apare în manuscrisele cele mai vechi. Dar aceasta doxologie constituie încheierea perfectă a rugaciunii și, oricum, ea există în majoritatea manuscriselor*. După cum s-a exprimat Ioan Calvin, „ea nu numai că ne incalzeste inimile, indemnandu-le să se înalțe tot mai sus, spre slava lui Dumnezeu.... dar, în plus, ne spune că toate rugaciunile noastre nu au alta temelie decât în Dumnezeu Însus.”

6:14, 15 Aceasta este un fel de nota de subsol, menită să explică versetul 12. Nu face parte din rugaciunea propriu-zisă, ci a fost adăugată pentru a sublinia că iertarea parintească din versetul 12 este condiționată.

M. Isus ne învăță cum să postăm

(6:16-18)

6:16 A treia formă de fajarnicie reli-gioasă pe care a infierat-o Iisus a fost încercare-re de a crea aparență ca cineva postest. Fajarnicii își desfigurau fața când posteau, încercând să para trasă la fata, slabă și cu o infățișare că mai trista. Iisus spune însă că este ridicol să te străduiești să pari sfant.

6:17, 18 Adevaratii credinciosi trebuie să posteasă în ascuns, fără să manifeste nici un semn exterior. **Ungheria și capul să spălă-i fata** înseamnă să te porji normal, ca în celelalte activități ale zilei. Este de ajuns dacă Tata stie și El te va rasplăti mai bine decât orice aprobare pe care îl-ar putea oferi oamenii.

EXCURS DESPRE POST

A posti înseamnă atât atyine de la satisfacție-apetitului fizic de mâncare. S-ar putea să fie voluntar, ca în pasajul de față, sau involuntar (ca în Fapte 27:33 sau în Cor. 11:27). În Noul Testament postul este asociat cu starea de jale, de doliu (Mat. 9:14, 15) și cu rugaciunea (Luca 2:37; Fapte 14:23). În aceste pasaje postul însoțea rugaciunea, ca o recunoaștere a dorinței fierbinți a cuiu de a disceme voia lui Dumnezeu.

Postul nu are nicio valoare, în ce privește mantuirea, după cum nu-i confruntă unui credincios un statut deosebit în fața lui Dumnezeu.

nezeu. Un fariseu s-a laudat odata ca el postea de doua ori pe sapt&mană. Cu toate acestea, el nu a dobandit indreptajirea pe care o cauta (Luca 18:12, 14). insă atunci cand un creștin posteste în taina, ca forma de exercițiu spiritual, Dumnezeu îa nota de a'cest act și] rasplateste. Desj nu ni se porun-cește în Noul Testament să postim, suntem indemnajați să facem acest lucru, prin faptul că ni se promite o rasplata. Postul poate fi benefic pentru viață de rugăciune, alungând oboseala și monotonia. Apoi el poate fi de mare pre} în momente de criza, cand cineva dorește cu infrigurare să afle voia lui Dumnezeu. și apoi postul mai este de mare folos în promovarea disciplinei personale. Dar postul este o chestiune personală, între indi-vid și Dumnezeu și trebuie abordat numai din dorința de a-l fi plăcut Lui. C&ci postul își va pierde valoarea atunci cand va fi impus din afara sau cand se va face parada de el, datorita unor mobiluri greșite. **f**

N. Adunati-va comori in cer (6:19-21)

Acest fragment confine câteva dintre cele mai revoluționante invajaturi rostite de Domnul nostru — dar care sunt adesea cel mai neglijate de noi. Tema restului capitolului 6 este: cum putem dobandi siguranța cu privire la viitor.

6:19,20 în versetele 19-21 Isus răstoarnă toate concepțiile omenești cu privire la modalitatile de a-ri asigura o situație finanțieră sigură, pentru tot restul vietii. Cand spune: **Nu va strangafi comori pe pamant,** El lasă să se înfieleagă ca nu există nici o siguranță în lucrurile materiale. Orice fel de comoară materială de pe pamant risca fie să fie distrusa de elementele naturii (**molia sau rugina**), ori să fie furată de hotf. Isus spune că singurele investiții care nu sunt supuse pierderii (sau deteriorării) sunt **comorile din cer**.

6:21 Acest mod radical de a trata chesiunile de ordin financiar se bazează pe un principiu fundamental, care sustine întreaga concepție enunțată de Domnul: **Unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.** Daca banii tăi se află depuși într-un sertar, la banca, în acest caz, acolo își vor fi și inima, și dorința ta. Dar dacă comorile tale vor fi în cer, atunci într-acolo vor gravita și interesele tale. Aceasta învațatura ne obligă să decidem dacă acceptăm sensul cuvintelor rostite de Isus. Dacă răspundem afirmativ, atunci

suntem confruntați cu întrebarea: „Ce vom face atunci cu comorile noastre pămâ-

tești?" Iar daca susjinem ca nu asta a vrut sa spuna Isus prin afirmajia din versetul 21, atunci suntem confruntati cu o alta intrebare capitaia: „Ce vom face cu Biblia noastra?”

O. Candela trupului (6:22,23)

Isus stia ca ucenicii Sai le va fi greu sa injeleaga cum ar putea invataturile Sale neconventionale despre siguranta zilei de maine si fie aplicate cu succes in viaja de toate zilele. Prin urmare, El a recurs la o analogie, cu ochiul omenesc, pentru a ne invata o lectie cu privire la vederea spirituale. El a spus ca ochiul este candela trupului. Prin ochi primeste trupul lumina, fund invrednicit sa vada. Daca ochiul este bun, atunci tot trupul va fi invadat de lumina. Dar daca ochiul este rau, atunci vederea va fi stanjenita. In loc de lumina, vom avea parte de intuneric.

Aplicarea este urmatoarea: Ochiul bun apartine persoanei dominate de mobiluri curate, de dorinta sincera de a urmari interesele lui Dumnezeu și care este dispușă să accepte invataturile lui Cristos la propriu. Întreaga viață a fost inundată de lumina. Omul acesta crede cuvintele lui Isus, renunță la bogățiile pamantesti, și adună comori în cer și știe că acestea îi conferă singura siguranta adevarată. Pe de altă parte, ochiul rau apartine persoanei care încearcă să traiască și pentru veacul de acum, și pentru cel viitor. Astfel, el nu vrea să renunță la bogățiile sale pamantesti, dar, în același timp, vrea să aibă parte și de comorile creștini. Invataturile lui Isus îi se par incomode și imposibil de pus în aplicare. O asemenea persoană este lipsită de calauzirea precisă în viață, deoarece este plină de intuneric.

Și, adaugă Isus, **daca lumina care este în tine este intuneric, cat de mare trebuie să fie intunericul acesta!** Cu alte cuvinte, dacă știi că "Domnul Isus îți interzice să-ti pui increderea în comorile acestui pamant și că siguranța zilei de maine nu trebuie să depinde de ele, dar tu continuă să te încrezi în ele, atunci invatatura pe care ai refuzat să îți-o insușești devine intuneric — o formă foarte intensă de orbire spirituale. Nu vei mai putea vedea bogățiile în adevarata lor lumina.

P. Nu putefi sluji și lui Dumnezeu, și lui Mamona (6:24)

Imposibilitatea de a trai și

pentru Dumnezeu, și pentru bani este enunțată astăzi în formula „stapani și sclavi”. În mod inevitabil unul va castiga loialitatea și ascultarea supr-

ma din partea noastră. Tot așa este și cu Dumnezeu și Mamona. Fiecare din ei ne cere loialitatea iar noi trebuie să alegem. Fie îi vom pune pe Dumnezeu pe locul întâi, respingând tirania materialismului, fie vom trai pentru lucrurile trecătoare, refuzând dorința lui Dumnezeu de a ne stapani viața.

Q. Nu va ingrijorati! (6:25-34)

6:25 În fragmentul acesta Iisus înțelege în tendință noastră de a ne concentra viața în jurul alimentelor și a îmbrăcăminteii, pierzând astfel sensul adevarat al vieții. Problema care ne-o punem, de cele mai multe ori, nu este atât de mult ce mancam sau cu ce ne îmbrăcăm astăzi, ci ce vom manca sau cu ce ne vom îmbrăca peste zece, douăzeci sau trei-zeci de ani. Dar aceste griji cu privire la viitor constituie un pacat, deoarece ele neagă dragostea, înțelepciunea și puterea lui Dumnezeu. Ele neagă dragostea lui Dumnezeu, presupunând că Lui nu i-ar pasa de noi. Ele neagă înțelepciunea lui Dumnezeu, presupunând că El nu ar ști ce face. și mai neagă puterea lui Dumnezeu, presupunând că nu ar fi în stare să împlinească nevoile noastre.

Acest gen de ingrijorare ne face să ne cheltuim cele mai multe energii preocupându-se de o singură problemă: aceea de a ne asigura că vom avea din ce trai. și, până să ne des-meticim, constatăm că ni s-a dus via(a și am pierdut scopul central pentru care am fost creați. Cand Dumnezeu ne-a creat după chipul Lui, El nu a avut în vedere că după aceea noi să nu avem o altă preocupare mai înaltă în viață decât aceea de a ne ingrijora cu privire la ce vom manca! Noi am fost lăsați să trăim pe pamant pentru ca să iubim, să ne închinam și să-l slujim pe El și să-l reprezentăm interesele. Trupul nostru a fost randuit de El ca să ne fie slujitor, nu stapan!

6:26 Pasările cerului

ilustrează grijă lui Dumnezeu pentru creațurile Sale. Ele ne propovaduiesc faptul că este inutil să ne ingrijoram. Ele nici nu seamănă, nici nu seceră, și totuși Dumnezeu le hranește. Or, intrucât în sistemul ierarhic al creației lui Dumnezeu, noi suntem cu mult mai de pret decât pasările, înseamnă că, negresc, ne putem aștepta că Dumnezeu să aibă grijă de nevoile noastre.

Trebuie să subliniem însă că acest text nu trebuie să ne conduca la concluzia că nu ar mai fi necesar să muncim, pentru că

asigură cele necesare traiului. Pavel ne amintește că dacă nu muncesc cineva, nici să nu manancă! (2 Tes. 3:10). Dupa cum nu tre-

buie sa conchidem ca fermierul nu mai are trebuinta sa semene, sa culeaga și sa se cere. Toate aceste activități sunt o parte necesara din grija. Să pentru noi, din procesul asigurării celor necesare traiului nostru actual. Ceea ce interzice Iisus aici este acțiunea de înmulțire a hambarelor, în încercarea de a ne asigura o siguranță a zilei de maine, independent de Dumnezeu (practica condamnată de El în iștofia fermierului bogat din Luca 12:16-21.) În lucrarea *Daily Notes of the Scripture Union* (Note zilnice editate de Uniunea Biblică), gasim rezumat succint versetul 26:

„S-a avansat argumentul că dacă Dumnezeu susține, fără participarea lor conștientă, creațurile dintr-o ordine inferioară, cu atât mai mult El va întrejine, cu participarea lor activă, pe cei pentru care a fost aduși la ființă creapla.”

6:27 Ingrijorarea cu privire la viitor nu este numai o dezonoare la adresa lui Dumnezeu, ci, în plus, mai este și zadănică. Domnul demonstrează lucrul acesta prin întrebarea: „**\$i apoi, cine dintre voi, chiar îngrijorându-se, poate să adauge macar un cot la inahjinea lui?**” O persoană scundă, oricât să ar ingrijora, tot scundă va ramane! Ei bine, chiar dacă așa ceva ar fi cu putință, ar fi mai ușor să se varsești aceasta faptă extraordinară decât să asiguri prin ingrijorarea ta, împlinirea tuturor nevoilor pe care le vei avea în viitor.

6:28-30 Aici Domnul se ocupă de atitudinea nelogică de a ne îngrijora cu privire la faptul că nu vom avea suficiente haine cu care să ne imbrăcam în viitor. Crinii de pe camp (probabil e vorba de anemone) nici nu tore, nici nu tes, și totuși intrec prin frumusețea lor străiele regale ale regelui Solomon. Or, dacă Dumnezeu poate să imbrace cu atită splendoare florile de pe camp, a căror existență este atât de efemera, negreșit El va putea să aibă grija de copiii Lui, care încearcă să-l slujesc.

6:31,32 Concluzia pe care o desprindem de aici este că nu trebuie să ne petrecem viața într-o căutare febrilă după mancare, băutura sau imbrăcaminte pentru viitor. Neamurile neconvertite trăiesc pentru acu-mularea nebună a lucrurilor materiale, ca și când în hrana și imbrăcaminte ar sta viajă insasi. Nu așa ar trebui să stea

lucrurile în cazul creștinilor, care au un Parinte care îi cunoaște nevoile de bază.

Dacă creștinii și-ar fixa Jelul de a-si

asigura dinainte toate nevoile lor pentru zilele viitoare, atunci tot timpul si toate energiile lor ar fi consumate pentru acumula-reia de rezerve financiare. Niciodata n-ar mai sti daca au economisit indeajuns, deoarece exista intodeauna pericolul unui crah al bursei, pericolul infialiei, al catastrofelor de tot felul, al caderii la pat, loviti de o boaia sau de un accident napraznic care sa te lasa paralizat pe toata viaja. Asta inseamna ca Dumnezeu ar fi privat de slujirea pe care I-o datoreaza copiii Lui. Scopul real pentru care au fost creazi si convertiti ei nu ar mai fi atins. Barbatf si femei creati dupa chipul divin ar trai pentru un viitor nesigur, pe acest pamant, in vreme ce ei ar trebui sa traiasca avand in vedere valorile proprii vesriiciei.

Prin urmare, Domnul face un legamant cu urmasjii Lui. El spune, in realitate: „Daca vei pune interesele lui Dumnezeu pe locul intai in via(a) ta, Eu iti voi garanta implementarea tututor nevoilor tale viitoare. Daca vei cauta mai intai imparatia lui Dumnezeu și nepri-hanirea Lui, atunci Eu voi avea grija ca {ie sa nu-(i) lipseasca niciodata nici unul din lucrurile de care ai trebui in viaja.”

6:34 Acesta este programul lui Dumnezeu de „asigur&ri sociale”. Sarcina care-i revine credinciosului este de a trai pentru Domnul, punandu-și incredere in Dumnezeu cu privire la viitor și înțeamanț neclintit in incredințarea ca El va purta de grija. Locul nostru de munca nu este altceva decat mijlocul prin care ni se asigura nevoile actuale. Tot ce vine peste aceasta este inves-tit in lucrarea pentru Domnul. Noi suntem chemati sa traim fiecare zi clipa prezenta. Nu te gindi la grijile zilei de miine!

R.Nujudecati! (7:1-6)

Acest pasaj despre judecata urmeaza imediat dupa percutanta invat&tura a Dom-nului nostru despre bogatiile pamantesti. Importanta este corelajia dintre aceste doua teme. Creștinului care a lasat totul pentru Cristos ii este ușor să-1 critice pe creștinul bogat. Tot așa, creștinii care isi iau in serios datoria de a asigura familiilor lor cele necesare traiului actual si pentru ziua de maine tind sa nu acorde acceașj important injele-sului literal pe care il atribuie unii cuvintelor rostite de Domnul Isus in ultimul capitol. Intrucat nimeni nu traieste exclusiv prin credinta, o atare critica este neintemeiata.

Porunca aceasta de a nu-i judeca pe alii vizeaza urmatoarele domenii: nu avem voie sa judecam motivul care a stat la baza aciuj-

nii cuiva. Nu avem voie sa judecam dupa aparen\$e (loan 7:24; lac. 2:1-4). Nu avem voie sa-i judecam pe cei care au scrupule in privinja unor chestiuni ce nu sunt, in ele insele, gresite sau corecte (Rom. 14:1 -5). Nu avem voie sa judecam un alt credincios, vorbindu-1 de rau (lac. 4:11, 12).

7:1 Uneori aceste cuvinte rostit de Domnul nostru au fost infelese gresit de oameni, in sensul ca orice forma de critica ar fi interzisS. Indiferent ce s-ar intampla, spun ei, pe un ton pios: „Nu judecatf, și nu vep! fi judecat!” Dar Isus nu ne-a invajat ca trebuie sa fim niște creștini lipsiti de discernament. Nu a stat niciodata in intenția Lui ca noi sa renunjam la facultatea de a discerna lucrurile in maniera critica. Noul Testament e plin de ilustra\$ii din care reiese ca oamenii au fost indreptajiji sa facS critici justificate cu privire la conditia, conduita sau invajatura altora. In plus, exista cateva domenii in care cresti-nului i se porunceste sa ia o decizie, sa faca distinc\$ii neta intre ceea ce este bun și ceea ce este n5u sau intre mediocru și superlativ. Iata cateva dintre aceste domenii:

1. Cand se ivesc dispute intre credinciosj, acestea trebuie rezolvate in biserica, in fa\$a membrilor adunarii, care pot lua o decizie in problema respectiva (1 Cor. 6:1-8).

2. Biserica locala are datoria de a judeca pacatele grave savarsite de membrii ei și de a lua masurile care se impun (Mat. 18:17; 1 Cor. 5:9-13).

3. Credincio\$ii au datoria sa judece invatatura predata de invaiatorii și predicatorii care vestesc in mijlocul lor, in lumina Cuvantului lui Dumnezeu (Mat. 7:15-20; Cor. 14:29; 1 loan 4:1).

4. Crestinii trebuie sa disearna daca altii sunt credincio\$i, pentru a implementa astfel porunca lui Pavel de la 2 Corinteni 6:14.

4. Cei din biserica trebuie sa judece care dintre barbaji poseda calitatile necesare de a fi presbiteri si diaconi (1 Tim. 3:1-13).

6. Suntem chemati sa discernem care sunt cei nesupusi și turbulent, care sunt cei fricosi, care sunt cei slabii, și sa-i tratam in conformitate cu instruc\$iunile pe care ni le da Biblia in aceasta privinția (vezi, de

1 Tes. 5:14).

7:2 Isus ne-a prevenit insa cu privire la faptul ca judecata necorespunzatoare se va rasplati in mod reciproc: „**Caci cu ce judecata judeca|i feu aceea| ve|i fi judecati.**” Acest principiu, conform caruia vom seceră exact ceea ce am semanat (Gal. 6:7) este integrat in toate aspectele vietii oamenilor pe

acest pamant. Marcu aplică principiul la insușirea de către noi a Cuvantului (4:24) iar Luca îl aplică la generozitatea cu care facem damicia (6:38).

7:3-5 Isus a demascat tendința noastră de a observa o greșeală minusculă la cineva, în vreme ce noi ignorăm aceeași greșeală în viajă noastră. De aceea a recurs El la figura de stil numita hiperbolă, prin care se exageră intenționat o situație, pentru a-i face mai leșne de înțeles adevărul sau ideea care trebuie subliniată. Astfel, cineva care are o bama în ochi adesea se leaga de paial din ochiul altcui, fără să-și dea seama de situația în care se găsește el însuși. Este o fată-măcie să presupunem că am putea fi de ajutor unei persoane căzute în vreo greșeală, atât timp cat noi însine ne facem vinovăți de o greșeală (similară) mult mai mare! Mai întâi trebuie să ne punem în ordine propria noastră viajă, îndreptând greșelile din ea, și numai după aceea vom putea să criticăm aceste greșeli în viajă altora.

7:6 Versetul 6 demonstrează că nu a stat în intenția lui Isus să interzică *orice* fel de judecăță. El î-a prevenit pe ucenici să nu dea lucrurile sfinte la caini și să nu arunce măgaritarele la porci. În cadrul Legii lui Moise, cainii și porcii erau considerate animale necurate, în contextul ei desemnându-i pe oamenii rai. Canddam peste oameni depravăți, care tratează adevarurile divine cu un dispreț total și raspund la propovaduirea de către noi a cuvintelor lui Cristos cu injosiri și violent, noi nu suntem obligați să continuăm să le impărtăşim evanghelia. A insistat să le vestim mai departe Cuvantul nu ar face altceva decât să îngăduiească și mai multă osanda asupra celor care se fac vinovați de aceasta respingere.

Se înțelege de la sine că e nevoie de mult discernament spiritual pentru a discinde care sunt acești oameni. Poate că de aceea versetele următoare abordează subiectul rugaciunilor, prin intermediul carei noi putem cere înțelepciune.

S. Cereti fără intrerupere, cautați fără intrerupere, bateti fără intrerupere (7:7-12)

(7:7,8) Dacă ne imaginam cumva că am putea trai în practica invajaturile Predicii de pe Munte prin propriile noastre foite, atunci înseamnă că nu am înțeles caracterul supra-natural al vietii la care ne cheamă Mantuito-rul. Înțelepciunea sau puterea de a

trai o asemenea viajă trebuie să vina de sus. și

astfel ni se adreseaza aici invitatia de a cere si a nu obosi cerand; de a cauta, și de a nu obosi cSutand; de a bate și de a nu obosi batand. Injelepciunea și puterea de a trai viaja creștina vor fi daruite tuturor celor care cer aceste lucruri, in rugaciune fierbinde și staruitoare.

Scoase din contextul lor, versetele 7 și 8 ar parea ca un cec in alb pentru credincios, cu alte cuvinte, ca orice am cere nis-ar da! Lucrurile nu stau chiar așa! Versetele trebuie injelese in contextul imediat in care apar și in lumina celorlalte invajaturi din cuprinsul Bibliei referitoare la rugaciune. Prin urmare, aceste fagaduinje care ni se par, la prima vedere, lipsite de orice restrictii, sunt, in realitate, determinate de alte pasaje. De pilda, in Psalmi 66:18 aflam ca eel care se roaga nu trebuie sa aiba in viaja sa nici un pacat nemarturisit. Creștinul trebuie sa se roage cu credința (lac. 1:6-8) și după voia lui Dumnezeu(l loan5:14). Rugaciunea trebuie sa fie facuta cu persistența (Luca 18:1-8) și sinceritate (Ev. 10:22a).

7:9, 10 Cand au fost indeplinite condițiile rugaciunii, creștinul poate avea incre-derea deplina ca Dumnezeu va asculta rugaciunea lui și-i va da raspuns. Aceasta asigură rare și șanse de temeiul în caracterul lui Dumnezeu, Tatal nostru. Pe plan omensc, noi stim ca daca un fiu îi cere paine, tatal lui nu-i va da o piatră, după cum nu-i va da un șarpe, daca îi cere un pește. Un tata păman-tesc nici nu-i va amagi pe fiul sau fiamand, nici nu-i va da vreun lucru care să-i da uneze.

7:11 Domnul nostru foloseste metoda argumentarii de la simplu la complex. Cu alte cuvinte, daca parinjii omenesc onoreaza cererile copiilor lor, acordandu-le ceea ce este mai bun pentru ei, cu cat mai mult va face acest lucru Tatal nostru care este in ceruri.

7:12 Legatura imediata dintre versetul 12 și eel precedent pare sa fie urmatoarea: intrucât Tatal nostru ne da atatea lucruri bune, și noi, la randul nostru, trebuie să-l urmăm exemplul, dand dovada de omenie (bunătate) fajă de altii. Iar proba prin care putem verifica dacă o acțiune va fi benefică pentru altii este de a vedea dacă noi înțineăm dorință să avem parte de ea. „Regula de aur” fusese exprimată, in termeni negativi, cu eel putin o sută de ani înainte de vremea Domnului Isus de către rabinul Hillel. Dar

exprimând regula in termeni pozitivi, Isus depășeste cadrul pur restrictiv al acestui principiu, trecând la domeniul pozitiv, al

unei actiuni deliberate de a face bine altuia. Crestinismul nu consta doar din efortul de a te abtine de la comiterea pacatului, ci este o forma pozitiva a facerii de bine.

Aceasta afirmare a lui Isus este legea si proorocii, adica ea rezuma invajaturile morale ale Legii lui Moise si ale scrierilor Profetilor lui Israel. Neprihanirea ceruta de Vechiul Testament este implinita in credin-cioșii convertiti, care umbla astfel dupa indemnurile Duhului (Rom. 8:4). Daca s-ar aplica pe plan international acest verset, ar avea darul de a transforma toate domeniile relatiilor dintre natiuni, al vietii politice din orice stat, al vietii familiei si bisericii.

T. Calea ingusta (7:13,14)

Domnul ne previne acum ca poarta de intrare pe calea uceniciei creștineⁿ este îngusta iar drumul greu.⁹ Dar ei care li urmeaza cu credinciosie invataturile gasesc viaja din besug. Pe de alta parte, exista o alta poarta, larga, anume viala satisfacerii tuturor dorinjelor si placерilor proprii. Sfarsitul acestei vieti este pierzarea. Aici nu se discuta despre pierzarea sufletului, ci despre eșecul de a trai in practica scopul pentru care ai fost creat.

Versetele acestea mai au o aplicatie la evanghelie, prin faptul ca descriu cele doua cai si cele doua destine ale omenirii. Poarta larga si calea lata due la pierzare (Prov. 16:25). In schimb, poarta ingusta si calea grea due la viata. Isus este si poarta (Ioan 10:9), si calea (Ioan 14:6). Acum insa, desi aceasta *aplicatie* a textului este valabila, *interpretarea* este destinata credinciosilor. Isus spune ca pentru a-L urma pe El se cere credinta, disciplina si rabdare. Dar viaja aceasta grea este singura demna de a fi traita. Daca vei alege calea usoara, vei avea o multime de camarazi pe drum, dar vei pierde lucrurile cele mai alese pe care ti le rezerva-se Dumnezeu!

U. Dupa roadele lor ii veti cunoaște (7:15-20)

7:150riundeni se da o invatatura despre cerințele stringente ale adevaratei uceniciei, vom intalni si proorocii mincinosi, care promoveaza poarta larga si calea usoara. Acestia dilueaza adevarul, pana cand, cum s-a exprimat C. H. Spurgeon: „nu a mai ramas din el nici atat cat sa faci o supa pentru o lacusta pricajita.” Oamenii acestia care pretind ca vorbesc in numele lui Dumnezeu se strecoara

imbracati in haine de oi, pe cand

inauntrul lor sunt lupi rapitori; adica necre-dincioși venali, care se napustesc asupra celor imaturi, instabili și creduli.

7:16-18 Versetele 16-18 trateaza problema depistarii profejilor falsi: „dupa roadele lor ii veji cunoaște.” Vietile lor destnabaiate și invajaturile nocive pe care le propaga ii dau de gol. Un pom sau o planta produc rod dupa soiul lor. Spinii nu vor produce struguri, nici maracinii smochine. Pomul bun face roade bune iar pomul rau face roade rele. Principiul e valabil atat in lumea naturals, cat și in lumea spirituala. Felul de viejuire și invajaturile celor care susțin ca vorbesc in numele lui Dumnezeu trebuie sa fie supuse la proba Cuvantului lui Dumnezeu: „Daca nu vor vorbi așa, nu vor mai rasari zorile pentru poporul acesta” (Isa. 8:20).

7:19, 20 Profejii falși vor fi aruncati in foe. Invajatorii falși și profejii mincinoși vor avea parte de o pierzare rapida (2 Pet. 2:1). Ei se cunosc dupa roadele lor.

V. Niciodata nu v-am cunoscut (7:21-23)

7:21 Domnul Isus ne avertizeaza in continuare asupra pericolului pe care-L prezinta cei ce pretind că-L cunosc ca Mantitor, dar care n-au fost convertiti niciodata. **Nu oricine** li spune lui Isus: „Doamne, Doamne” va intra in imparajia cerurilor. Numai cei care fac **voia** lui Dumnezeu vor intra in imparajie. Primul pas pe calea infișăturii voii lui Dumnezeu este sa crezi in Domnul Isus (Ioan 6:29).

7:22, 23 In ziua judecății, cand necre-dincioșii vor sta jnaintea lui Cristas (Apo. 20:11-15), mulți li vor aminti ca ei au procurat, au scos afara demoni sau au facut multe minuni — toate in Numele Lui. Dar toate insistențe lor vor fi in zadar. Isus le va spune raspicat ca niciodata nu i-a cunoscut sau considerat ai Lui.

Din aceste versete invaj&m ca nu toate minunile sunt de origine divina și ca nu toți cei care savarsesc minuni posedă imputemi-cirea divină. Cand se savargeste un miracol, aceasta nu inseamna altceva decat ca a intervenit puterea supranaturală. Or, puterea aceasta poate fi de origine divină ori satanică. Satan poate să-și imputernicească slujitorii ca aceștia să scoată afara demoni, dar numai temporar, cu scopul de a crea iluzia că miracolul respectiv este de natu-

divină. Satan nu și va dezbină insă imparajia împotriva ei însăși, în asemenea situații, ci dimpo-

triva, va pune la cale o invazie si mai periculuLoasS de demoni in viitor.

W. Zidita pe stanca (7:24-29)

7:24, 25 Isus iși incheie Predica cu o parabolă, care subliniază importanța ascultării. Nu este de ajuns să auzim aceste cuvinte, ci mai trebuie să le și punem în aplicare. Ucenicul care aude și împlineste poruncile lui Isus este ca un om înțelept, care și-a zidit casa pe stanca. Casa lui (viaja sa) are o temelie solidă și atunci cand vor veni ploile și vantul, ea nu se va prabuși.

7:26, 27 Persoana care aude cuvintele lui Isus dar nu le împlineste este ca un om nechibzuit, care și-a zidit casa pe nisip. Omul acesta nu va fi în stare să reziste cand vor veni furtunile vîijii: cand ploaia a lovît în casa aceasta și a suflat vantul, ea s-a prabușit, pentru că nu a avut o temelie solidă.

Dacă cineva trăiește după principiile Predicii de pe Munte, lumea îl va califica drept nechibzuit. Isus îl numește însă înțelept pe acest om. Lumea îl va considera înțelept pe el care trăiește după vedere, doar pentru clipa de fajă, doar pentru sine. Isus îl numește pe acest om nechibzuit. Este întru totul adecvat să se recurgă la comparația cu zidi-torul înțelept și el nechibzuit, pentru a ilustra adevarările evangheliei. Cei înțelept și pune toată increderea în Domnul Isus, Domnul și Mantuitorul Lui, în Stanca pe care e zidită viaja lui. Cei nechibzuit refuză să se pocaiască și-l respinge pe Isus, nesuccedând faptul că El e singura lui speranță de mantuire. Dar talmacirea parabolei ne duce mult mai departe, dincolo de mantuire, la rezultatele practice care decurg din viaja creștină.

7:28, 29 Cand a terminat Domnul Isus de rostit aceste cuvinte, oamenii au ramas uimiți de ele. Daca citim Predica de pe Munte și nu ramanem uimiți de caracterul ei revoluționar, inseamna ca nu i-am înțeles mesajul.

Oamenii au sesizat deosebirea dintre invadarea lui Isus și cea a carturarilor. El vorbea cu autoritate, pe cand cuvintele rostite de ei erau lipsite de putere. Cuvintele Sale erau vocea, pe cand ale lor erau doar ecoul. Jamieson, Fausset și Brown fac următoarele observații pe aceasta temă:

In contextul în care Invadările Sale emanau atâtă autoritate divină, de Datator al Legii,

Expozitor și Judecător, era normal că invadările carturarilor să părăsească, în fața străinilor Sale.¹⁰

**V. MINUNILE LUI MESIA,
EXEMPLIFIED PUTEREA
§1 HARUL LUI, TREZESC
IN OAMENI O VA-RIETATE
DE REACTH
(8:1-9:34)**

in capitolele 8-12 Domnul Isus prezinta poporului Israel dovezi concludente asupra faptului ca El este intr-adevar Mesia, despre care au sens profetii. Unul din aceştia, Isaia, prezise că Mesia va deschide ochii orbilor, va destupa urechile surzilor, ii va vindeca pe řchiopi și-i va face pe muti să cante (35:5, 6). Împlinind toate aceste profejii, Isus a demonstrat că este Mesia. Iar Israel, dacă ar fi cercetat Scripturile, ar fi gasit cu ușurință toate elementele necesare pentru a-l identifica, recunoscând că El este Cristosul. Dar nu există oameni mai orbi decât cei care refuză să vadă.

Evenimentele consemnate în aceste capitoluri sunt prezentate în cadrul unei structuri tematice, și nu în ordine strict cronologică. În plus, aceasta prezentare nu consemnează întreaga activitate a Domnului nostru, ci doar o serie de evenimente selecționate de Duhul Sfânt pentru a ilustra diverse teme centrale din viața Mantuitorului, lată cateva din subiectele întâlnite în cadrul acestei prezențări:

1. Autoritatea absolută a lui Cristos asupra bolilor, demonilor, morții și elementelor naturii.
1. Îndrăguirea să de a avea domnie absolută în viața celor care îl urmează.
1. Respingerea tot mai accentuată a lui Isus de către națiunea Israel, în special de către conducătorii religioși.
1. Primirea fără ţăvoare a Mantuitorului de către persoane individuale dintre Neamuri (neevrei, pagani).

A. Puterea asupra leprei (8:1-4)

8:1 În povida caracterului radical și extrem al invataturii lui Isus, oamenii erau atrași de aceasta invatatură; mulți mari de oameni îl urmău. Adevarul se verifica singur și chiar dacă nu este pe placul oamenilor, el ramane întiparit în mintea lor.

8:2 Un lepros a îngemunciat înaintea lui Isus, rugându-Lui fierbință să-l vindece. Acest lepros avea credință că Domnul îl va putea vindeca. Or, o astfel de credință nu ramane niciodată nerăsplătită. Lepra este o imagine foarte adecvată a pacatului, intrucât aceasta boala se prezintă

sub aspecte respingatoare, având un caracter distructiv și inferos, ea

fiind, in unele forme, imposibil de vindecat pe cai omenești."

8:3 Leprosii erau impinsi la periferia societății. Datorita pericolului contaminarii, orice contact fizic cu ei era interzis. In cazul iudeilor, un atare contact adauga și o intinare ceremoniala, adica facea persoana respectiva necorespunzatoare pentru a se mai putea inchina in adunarea Israelului. Dar Isus s-a atins de lepros și a rostit cuvintele tama-duitoare și imediat lepra a disparut. Mantuitorul nostru are puterea de a curat* de pescat și de a-l califica pe eel curajit, facandu-l vrednic de a se inchina.

8:4 Aici gasim consemnata prima data in evanghelie dupa Matei cand Domnul Isus ii poruncește cuiva sa nu spuna la nimeni despre minunea care i s-a facut sau la care a asistat (vezi și 9:30; 12:16; 17:9; Marcu 5:43; 7:36; 8:26). Motivul acestei interdicții trebuie cautat probabil in faptul ca Domnul era cunoscător ca pe multi ii interesa doar izbavirea de sub jugul roman și ca ar fi dorit sa-L faca Rege. Dar Isus știa ca Israelul era nepocait și ca acest popor avea sa-l respinga conducerea. Sa spirituala, Domnul fiind nevoit sa treaca mai intai pe la crucifix.

Sub Legea lui Moise, preotul avea și rolul de medic. Cand un lepros era curatit, el avea obligația de a aduce o ofrandă și a se înfățișa înaintea preotului, pentru a fi declarat curat (Lev. 14:4-6). Negreșit, era un eveniment foarte rar sa vezi un lepros vindecat — era un fapt atât de ieșit din comun incat să ar fi covenit ca acest preot sa cerceze dacă nu cumva să aaratat, în sfarsit, Mesia. Dar nu citem nicaieri că să ar fi petrecut o asemenea reacție. Isus îi-a spus leprosu-lui să indeplinească cerințele legii pentru aceasta situație.

Implicațiile spirituale ale acestei minuni sunt clare: Mesia venise la poporul Israel cu puterea de a vindeca națiunea de boala ei. El a prezentat aceasta minune ca pe una din scrisorile Sale de acreditare. Dar națiunea nu era încă pregătită pentru Izbavitorul ei.

B. Putere asupra paraliziei (8:5-13)

8:5,6 Credinta acestui sutas. neevreu este introdusa in contrast puternic cu totala lipsa de receptivitate a iudeilor. Daca Israel nu vrea sa-L recunoasca pe Rege, atunci dispre-tuitii de pagani il vor accepta! Sutasul era ofiter roman care avea in

subordinea lui circa o sută de oameni, fiind cantonat la Capernaum. El a venit la Isus in cautare de vindecare pentru robul sau, care se imbolnă-

vise grav de paralizie. Avem aici de a face cu un caz aparte de compasiune, intrucat cei mai mulți funcționari nu ar fi avut atata grijă de un rob.

8:7-9 Cand Isus S-a oferit S&I viziteze pe robul bolnav, sutasul a demonstrat realitatea și profunzimea credinței sale. În mare, iată ce a spus el: „Eu nu sunt vrednic să-mi intri în casa. Oricum, nu e nevoie, deoarece ai putea foarte bine să-1 vindeci doar spunând un cuvânt. Eu știu ce inseamnă autoritatea. Si eu primesc ordine de la superiorii mei și, la randul meu, dau ordine celor aflati sub comanda mea. Poruncile mele sunt executate în mod implicit. Cu cat mai multă putere ar avea cuvintele Tale asupra bolii robului meu!”

8:10-12 Isus S-a minunat de credința acestui ne-evreu. Este doar una din două ocazii în care se spune că Isus S-a minunat. Cealaltă este în legatura cu necredința iudeilor (Marcu 6:6). El nu găsise o credință atât de mare, nici printre membrii poporului ales, Israel. Astăzi a determinat să spuna că în viitoarea imperiului Neamurile vor veni în număr mare din toată lumea, pentru a avea parte cu patriarhii poporului evreu, în timp ce fin împaratfii vor fi aruncăți în întunericul de afara, unde vor plange că amar și vor săraci din dinți. Fiii împaratiei sunt cei care să-au născut iudei, au pretins că-L recunosc pe Isus ca Dumnezeu și Rege, dar care nu au fost convertiți cu adevărat niciodată. Principiul se aplică și astăzi. Multă copii care au avut privilegiul de a se fi născut și a fi crescuți în familiile creștine vor părea în iad pentru că L-au respins pe Cristos, în timp ce salbaticii din jungla se vor bucura de slava veșnică a cerului, pentru că au crezut în mesajul evangheliei.

8:13 Isus i-a spus suteșului: „Dă-te și facă-i-se după credința ta.” Credința este rasplatită proporțional cu increderea în caracterul lui Dumnezeu. Robul a fost vindecat pe loc, chiar dacă Isus se afla la oarecare distanță. Putem vedea în acest exemplu o intruchipare a lucrurilor actuale a lui Cristos, de vindecare și izbavire a Neamurilor, lipsite de privilegii, de sub paralizia pacatului, cu toate că El însuși nu este prezent cu trupul.

C. Puterea asupra frigurilor (8:14,15)

La venirea serii, cand s-a terminat săba-tul (vezi Marcu 1:21-34), oamenii au dat buzna la El, aducând multe victime ale

posesiunii demonice. Acești indivizi jâlnici erau umpluți și stapaniti de duhuri rele.

Adesea ei demonstrau cunostinje si puteri supranaturale. Alteori erau chinuii. Purtarea lor se asemana cu cea a nebunilor, cu deose-birea ca sursa neputintei lor era de natura demonica, mai degraba decat mentala. Isus a scos duhurile rele cu un singur cuvant.

De asemenea, i-a vindecat pe toți cei care erau bolnavi, implinind profezia de la Isaia 53:4: „Totusi El suferinjele noastre le-a purtat și durerile noastre le-a luat asupra Lui...” Versetul 17 este adesea folosit de cei care fac minuni de vindecare, pentru a arata ca vindecarea ar fi inclusa in lucrarea de ispașire a Domnului Isus și, prin urmare, vindecarea fizica este un lucru pe care cre-dinciosul îl poate cere prin credința. Dar aici Duhul lui Dumnezeu aplică profetia la lucrarea de vindecare savarsjta de Mantuitor pe pamant, nu la lucrarea Sa de pe cruce!

Pana aici in capitolul acesta am vazut patru minuni, dupa cum urmeaza:

1. Vindecarea leprosului iudeu, Cristos afandu-se de raja.
1. Vindecarea robului sutasului, Cristos nefind la locul vindecarii.
1. Vindecarea soacrei lui Petru, Isus aflan-du-se prezent in casa.
1. Vindecarea tuturor posedajilor demonici și a bolnavilor, Isus fiind prezent la locul vindecarii.

Găebelein este de parere că acestea sunt prototipuri ale celor patru faze din lucrarea Domnului nostru:

1. Cristos la Prima Venire, savarsind lucrarea Sa pentru poporul Sau, Israel.
1. Dispensajia Neamurilor, Isus nefind de faja fizic.
1. A Doua Sa Venire, cand El va intra in casa, restabilind relafile Sale cu Israel și vindecand-o pe fica bolnava a Sionului.
1. Mileniul, cand toți posedajii de demoni și bolnavii vor fi vindecați.¹²

Aceasta este, fara indoiala, o percutanta analiza a progresului invaiaturilor din cadrul minunilor, și ar trebui ca ea să ne trezească la realitățile profunde ascunse în Sfintele Scripturi. E bine însă să avem grija ca nu cumva să ducem aceasta metodă la extrem, încercând să forjam sensul unui text, dincolo de limitele permise.

E. Minunea refuzului uman (8:18-22)

L-am vazut pe Cristos exercitându-și autoritatea asupra bolii și a demonilor. Doar când

intră în contact cu barbaji și femei, întâmpina El rezistența — aceasta fiind minunea refuzului.

8:18-20 Pe cand se pregatea Isus sa traverseze Marea Galileii, de la Capernaum, pana pe coasta de rasarit, a pasjt in taja un carturar plin de incredere in el insusj, fag&-duind sa-L urmeze pe Isus pana la capat. Raspunsul pe care i-1 da Domnul il pune pe ganduri, deoarece ii cere sS ia in considerare prepal unei atari actiuni: faptul ca toata viaja va trebui sa si-o traiasca in lepadare de sine. „Vulpile au vizuini sj pasarile au cuiburi, dar Fiul Omului nu are unde-și pleca capul." In lucrarea Sa publica El nu a avut casa Lui proprie, dar erau destule case in care El era primit ca oaspete de onoare și putea dormi oricand. Adevarata for^a a cuvintelor Sale pare sa fie de naturia spirituala: lumea aceasta nu i-a putut asigura odihna reala și durabila. El avea de indeplinit o lucrare și nu-și putea permite sa Se odihneasca atata timp cat aceasta ramanea neindefinita. Același lucru este valabil sj in cazul urmașilor Lui: lumea aceasta nu este locul lor de odihna — sau, eel pujin, nu ar trebui sa fie!

8:21 Un alt urmas. al Sau, bine inten-tionat, și-a exprimat dorința de a-L urma, dar avea mai intai de rezolvat o treaba mai importantS: „Doamne, lasa-ma sa ma duc mai intai sa-mi ingrop tatal." Daca tatal lui a murit deja sau nu — asta nu are important Problema consta in exprimarea unei contradijii, in cuvintele: „Doamne.... eu... mai intai." El s-a așezat pe sine insusj inaintea lui Cristos. DesJ este absolut normal sa-i faci tatalui tau o inmormantare cum se cuvi-ne, aceasta devine o actiune gresita atunci cand chiar și un asemenea act ocupa un loc superior chemarii Mantuitorului,

8:22 Isus i-a raspuns, de fapt: „Prima ta datorie este sa Ma urmezi pe Mine. Lasa-i pe cei morti spiritual sa-i ingoape pe cei morbi fizici. O persoana nemantuita e suficient de capabila sa infiștuiasca o asemenea lucrare. in ce te privește pe tine, consacra tot ce ai mai de prej in viaja ta lucrurilor nepieritoare. Nu-i pierde timpul cu fleacuri." Nu ni se spune cum au raspuns acesti doi ucenici. Dar se poate deduce, implicatia clara fiind ca L-au parasit pe Cristos, pentru a trasi o viaja tinuta in aceasta lume, imbrajisand lucrurile secundare, inainte de a-i condamna, artrebu si ne verificam pe noi insjne cu privire la cele doua condifii de a fi ucenic, pe care le enunja Isus in acest pasaj.

F. Putere asupra elementelor naturii

(8:23-27)

Marea Galileii e cunoscuta pentru furtu-

nile violente care se ivesc ca din senin pe ea. Vanturile dinspre nord sufla cu putere de-a lugul Vaii Iordanului, crescand in intensitate, datorita efectului de tune], Astfel cand ajung la Marea Galileii, o fac extrem de dificila pentru navigajie.

Cu aceasta ocazie, Isus traversa marea de la vest la est. Cand a izbucnit rurtuna, El dormea in barca. Ingroziti, ucenicii L-au trezit, strigand desperati dupa ajutor. Trebuie sa le acordam credit pentru faptul ca s-au dus sa ceara ajutor de la Cine trebuia. Dupa ce i-a mustrat pentru credinfa lor foarte redusa, El a certat vanturile și valurile. Apoi, cand s-a lasat o mare liniște, oamenii s-au minunat ca pana și elementele naturii H asculta pe umilul lor Pasager. O, cum nu-si dadeau ei seama ca Insuși Creatorul și Susținătorul intregului univers calatorea in acea zi la bordul ambarcării lor!

Mai devreme sau mai tarziu, toți ucenicii vor trece prin furtuni. Uneori ni se pare ca vom fi inghititi de valuri. Ce mangaiere să știm ca Isus este in barca cu noi! „Nu-s valuri sa-nghita corabia in care Se aria Sta-panul oceanelor, pamantului și cerurilor.” Nimeni nu poate potoli fuiturile vietii ca Domnul Isus!

G. Isus vindeca doi poseda^i demonici

(8:28-34)

8:28 Pe malul de est al Marii Galileii se afia (inutul Gherghesilor.¹³ Cand a sosit Isus, a intalnit doua cazuri de posesiune demonica extrem de violenta. Acești demoni trăiau în morminte de genul peșterilor și erau atât de fioroși încât oamenii de prin partea locului se temeau să treacă pe acolo.

8:29-31 Cand S-a apropiat Isus, demonii au strigat: „Ce legătura este între noi și Tine, Isuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici să ne chinuiești înainte de vreme?” Ei știau cine este Isus și că, în final, El îi va nimici. În aceasta privință, teologia lor era mai exactă decât cea a multor teologi liberali din zilele noastre. Simând că Isus avea să-i scoată afară, ei au cerut să li se dea voie să fie transferați într-o turma de porci care paștea prin preajma.

8:32 E destul de ciudat că Isus le-a satisfăcut dorința. Ce L-a determinat pe Domnul Suveran să acorde cererea demonilor? Pentru a înțelege acțiunea Lui, trebuie să înțelegem două lucruri: Mai întâi, demonii fug de starea dezmembrată. Ei vor cu orice chip să locuiască în trupurile ființelor

umane sau, dacă asta nu se poate, în animale sau

alte creaturi. In al doilea rand, scopul urmarit intodeauna de demoni este sa distruga. Daca Isus s-ar fi multumit doar sa-i scoata din persoanele posedate, demonii ar fi constituit un pericol pentru alti oameni din partea locului. Permujandu-le insa sa intre in porci, El i-a impiedicat sa intre in barba^i si femei, limitandu-le puterea distractiva la animale. Inca nu sosise vremea ca ei sa fie nimic! cu totul de catre Domnul. De indata ce a avut loc transferul, porcii au navslit pe panta dealului, inecandu-se in mare.

Incidental acesta demonstreaza ca scopul final al demonilor este de a distrugere si sublimiaza posibilitatea terifianta ca doar doi oameni sa poata fi posedati de un numar atat de mare de demoni cat a fost necesar pentru a distrugere doua mii de porci (Marcu 5:13).

8:33, 34 P&zitorii porcilor au alergat in sat, spunand oamenilor ce s-a intamplat. Locuitorii satului au venit mgroziti si L-au rugat sa & piece din zona. De atunci incolo Isus a fost criticat pentru ca ar fi ucis fara rost porcii respectivi si a fost rugat sa piece din regiunile vizitate, pe motiv ca ar fi pus mai mare pre! Pe viaja oamenilor, decat pe cea a animalelor. Dar daca acestei gherghe-seni erau iudei, atunci inseamna cS oricum nu aveau voie sa creasca porci! Nu are insa important daca erau evrei sau nu. Ceea ce e condamnabil este ca punean mai mult pre{ pe o turma de porci, decat pe vindecarea a doi posedati.

H. Puterea de a ierta pacatele (9:1-8)

9:1 Respins de ghergheseni, Mantuitorul a traversat din nou Marea Galileii, sosind la Capernaum, care devenise orașul Sau dupa ce locuitorii Nazaretului au incercat sa-l distruga (Luca 4:29-31). Aici a sSvarsit El cateva dintre cele mai mari minuni.

9:2 Au venit la El patru baibaji, purtand un paralitic culcat pe un pat improvizat. Relatarea lui Marcu ne informeaza ca procedau astfel din pricina multimii care nu-i lasa sa treaca. Astfel au fost nevoid sa faca o spartu-ra in acoperis si sa-1 coboare pe om in pre-zenja lui Isus (2:1-12). Cand le-a vazut Isus credința, i-a spus paraliticului: „**Indraz-neste, fiule! Pacatele i&si sunt iertate.**” Observati ca El le-a vazut credința. Credința a fost aceea care i-a indemnăt sa-1 aduca pe invalid la Isus si tot

credința de care a dat dovada bolnavul a stabilit legatura cu Isus. Domnul Isus a nisplatit mai intai acest gen de credința, declarandu-1 pe om iertat de pacatele sale. Marele Medic a indepartat mai

intai cauza, și abia apoi s-a ocupat de simp-tome. El a inceput cu binecuvantarea mai mare. Acest text ne face să ne punem întrebarea dacă Cristos a vindecat pe cineva fără să și mantuiască acea persoană!

9:3-5 Cand au auzit unii din carturari ca Isus 1-a declarat pe omul acela iertat de pacatele sale, l-au acuzat de blasfemie în sinea lor. „La urma urmelor, numai Dumne-zeu poate ierta pacatele!“ — și-au zis ei. Or, ei erau decisi să nu-L accepte ca Dumnezeu. Atotstuitorul Domn Isus le-a citit însă gandurile și i-a monstrat pentru raul din inima lor lipsita de credință, după care i-a întrebat ce este mai ușor să spui: „Iertate îți sunt pacatele“ sau „Scoala-te și umbbla“? În realitate, este la fel de ușor să rostesti oricare din propozitii. Dar care este mai ușor de infaptuit? Ambele sunt cu neputință de realizat pentru oameni, dar rezultatele primei porunci nu se vad, în vreme ce efectele celei de-a doua porunci pot fi sesizate imediat.

9:6,7 Pentru a ie arata carturarilor ca are autoritate pe pamant să ierte pacatele (și, prin urmare, trebuie să î se acorde cinstea cuvenita, ca Dumnezeu), Isus a facut o concesie, savanjind o minune pe care ei să-o poată vedea. Întorcându-se spre paralitic, i-a spus: „Scoaia-te, ridici-ți patul și du-te acasă!“

9:8 Cand l-au vazut mulțimile ducându-se acasă, purtând cu el rogojina pe care zacuse, au înregistrat două tipuri de emolii: frica și uimire. Le era frica în prezența unei evenimente evidente supranaturale. L-au slavit pe Dumnezeu pentru că a dat atâtă putere oamenilor. Dar ei nu au prins adevarata semnificație a minunii savarsite de Domnul. Vindecarea vizibilă a paraliticului a avut darul de a confirma că pacatele omului i-au fost iertate — deci minunea invizibilă. Din aceasta ei trebuiau să sj dea seama că ceea ce au vazut nu era o demonstrație a autorității pe care a daruit-o Dumnezeu oamenilor, ci a faptului că însuși Dumnezeu se află printre ei, în Persoana Domnului Isus Cristos. Dar ei n-au priceput.

Cit despre carturari, stim din relatarea evenimentelor care au urmat că și-au impie-trit inimile și mai mult, fiind cuprinși de necredința și ură.

I. Isus îl cheama pe vame^ul Matei (9:9-13)

9:9 Atmosfera de încordare care se (ese în jurul Mintuitorului) este dezamorsată

pentru moment de ralatarea simplă și plină

de modestie a lui Matei, referitoare la propria sa chemare. Fiind vames sau perceptor al impozitorului, atit el, cit și colegii sai erau detestati de iudei, din pricina necinstei lor, a impozitelor excesiv de mari pe care le colectau de la oameni și, nu in ultimul rind, pentru că erau exponent intereselor imperiului roman, sub al carui jug se aflau israelii. Trecind pe linga punctul de colectare a impozitului, Isus i-a spus lui Matei: „Urmează-Mă”! Matei arapsusimmediat la chemare, sculindu-se și urmând-L pe Isus și parasind o slujba prin tradiție asociată cu înseinatoria, devenind imediat un ucenic al lui Isus. Dupa cum s-a exprimat cineva: „Matei a pierdut o slujba comoda, dar și-a plinit destinul. A pierdut un venit apreciabil, dar a dobândit onoare. A pierdut ceea ce oamenii numesc siguranta zilei de miine, angajindu-se, în schimb, în cea mai mare aventura pe care ar fi putut-o visa vreodata.” Si printre numeroasele recompense ale acestui gest crucial din viața sa s-a numarat și aceea că a devenit unul din cei doisprezece ucenici și i s-a acordat privilegiul de a redacta evanghelia ce-i poarta numele.

9:10 Masa descrisă aici a fost organizată de Matei în onoarea lui Isus (Luca 5:29). A fost modalitatea să de a-L marturisi pe Cristos în public și de a le face cunoștința colegeilor săi cu Mintitorul. Astă inseamnă că, în mod necesar, mesenii erau vameși și alte persoane din categoria cunoscută sub denumirea de pacatosi!

9:11 Pe vremea aceea oamenii aveau obiceiul să manince stand întinsă pe peme, cu fata spre masa. Cind L-au vazut fariseii pe Isus ca se insotescă cu cei considerați drept pleava societății, s-au dus la ucenici și L-au acuzat de „culpabilitate prin asociere” — caci nici un profet adevarat nu s-ar fi asocial, în opinia lor, cu pacatosii!

9:12 Isus a auzit ce au spus și le-a ras-puns: „Nu cei sanatosi au trebuința de doctor, ci cei bolnavi.” Fariseii se considerau sanatosi și n-ar fi recunoscut nici în ruptul capului că ar avea nevoie de Isus. (În realitate, desigur, ei erau foarte grav bolnavi, spiritual, având o acută nevoie de vindecare.) Prin contrast cu ei, vameșii și pacatosii erau mult mai dispusi să-și recunoască adevărata stare și să caute harul salvator al lui Cristos! Da, Isus nu s-a sfătuit să manance cu pacatosii. Dar și dacă ar fi mancat la un loc cu fariseii, i s-ar fi putut

aduce aceeași acuza — ba chiar în masura mai mare! Dacă Isus nu ar fi stat la masa cu pacatosii, într-o lume ca a

noastră, ar fi trebuit să manințe
singur toată viața. Dar e
important să retinem că atunci
cind a mancat cu pacatosisi,
niciodata nu S-a compiacut în
faptele lor rele și nu și-a com-
promis marturia. Mai degraba, a
profitat de aceste prilejuri pentru
a-i chema la adevăr și sfîrșenie.

9:13 Problema fariseilor constă
în faptul că, deși ei urmău
ritualurile iudaismului, cu tot
dichisul, inimile lor erau reci,
impietrite și lipsite de milă și
astfel, Isus i-a trimis să învețe
înteleșul cuvințelor lui lehova:
„Mila voiesc, iar nu jertfa” (citate
din Osea 6:6). Deși instituise
sistemul de jertfe, El nu a voit ca
ritualurile să devină un substitut
pentru neprihanirea launtrica.
Dumnezeu nu este un adept al
ritualurilor și El nu-și găsește
place-reală în ritualuri din care
lipsește evlavia personaia — exact
ceea ce ficușera de fapt fariseii.
El respectă știrea legii, dar nu
aveau compasiune pentru cei ce
aveau nevoie de ajutor spiritual. El
se asociau doar cu oameni de
teapa lor, care se considerau neprihaniti în ochii lor
înșiși.

In contrast, Domnul Isus le-a
spus raspi-cat: „Caci n-am venit să
chem la pocainta pe cei
neprihaniti, ci pe cei pacatosi.” El
a împlinit cu desavarsirea dorința
lui Dumnezeu de a vedea
îngemanata indurarea cu jertfa.
Într-un sens, nu există nici un om
neprihanit în lume. Prin urmare,
El a venit să-i cheme pe toți
oamenii la pocainta. Dar ideea
care se desprinde de aici este că
aceasta chemare a Sa are
eficacitate doar în cazul celor
care recunosc că sunt pacatosi. El
nu-i poate vin-deca pe cei care
sunt mindri, care se socotesc
sighuri neprihaniti sau refuză să
se poca-iasca, cum era cazul
fariseilor.

J. Isus este întrebat cu privire la
post

(9:14-17)

9:14 Deja la ora aceea loan se
afla probabil în inchisoare.
Ucenicii lui au venit la Isus cu o
problemă. El posteau adesea, dar
ucenicii lui Isus nu posteau. De
ce? — au întrebat ei.

9:15 Domnul le-a răspuns
printr-o ilustrație. El era mirele
iar ucenicii Sai erau oaspetii
mirelui. Atâtă vreme că se află cu
ei, nu exista motiv să posteasca,
în semn de doliu. Dar El avea să
fie luat de la ei și atunci ucenicii
Lui aveau să posteasca. În
adevar, El a fost luat de la ei —
prin moarte și îngroparea Sa și
de la înaintarea Sa la cer încoace
este absent cu trupul din mijlocul

ucenicilor. Deși cuvintele lui Isus
nu ne poruncesc să postăm, ele
negreșit aproba

aceasta indeletnicire, cao forma deexercitiu, in ton cu purtarea unora care asteapta revenirea Mirelui.

9:16 Intrebarea pusa de ucenicii lui Ioan L-a determinat pe Iisus sa arate in continuare ca Ioan a marcat incheierea unei dispensatii, vestind o noua epoca a Harului. Domnul precizeaza ca fiecare epoca isi are principiile caracteristice, care nu trebuie confundate. A confunda legea cu harul ar echivala cu incercarea de a coase un petec nou, neintrat la apa, pe o haina veche. Prin spaiare, petecul s-ar contracta, producind o noua ruptura in imbracamintea respectiva, si mai mare ca la inceput. Pe buna dreptate afirma Gaebelein:

Un cretinism iudaistic care, printre-o profesiune a Harului si a Evangheliei, incearcă să (ini) Legea, promovând o neprihanire a Legii, este o uraciune mai mare în ochii lui Dumnezeu decât profesiunea din trecut a Israelului, când se inchină la idoli.¹⁴

9:17 Sau amestecul respectiv ar echivala cu a pune vin nou in burduri vechi. Presiunea rezultata in urma procesului de fermentare a vinului nou ar face sa plezneasca burdurile vechi, care nu mai au elasticitatea celor noi. Viaja si libertatea Evangheliei deterioreaza burdurile ritualismului.

Inaugurarea erei crestine avea sa dea nastere la tensiuni inevitabile. Bucuria pe care a adus-o Cristos nu a putut fi Jinuta cu for(a) in forme si ritualurile Vechiului Testament. Trebuie introdus un sistem cu totul nou. Pettingill precizeaza natura acestui proces:

Astfel, Regele isi previne ucenicii cu privire la pericolul amestecarii vechiului... cu nouul.... Si totusi, exact acest lucru de care nu se spune ca trebuie sa ne ferim sa-petrecut in mai toata istoria crestinatani. Iudaismul a fost peticit si adaptat pretutindeni prin biserici, aceleiasi haine vechi dandu-i-se eticheta de „crestism”. Prin urmare, s-a creat un amestec confuz, care nu mai e nici iudaism, nici crestinism, ci o inlocuire ritualistica a increderii! In Dumnezeul eel viu cu fapte moarte. Noul vin al mantuirii a fost tumat in vechile burduri ale legalismului. Urmarea? Burdurile au pleznit iar vinul s-a vrsat, pretiosul lichid nemaiputand da viaja oamenilor. Legea si-a pierdut severitatea, deoarece acum e amestecata cu har, iar harul si-a pierdut frumu-sejea si tensiunile caracteristice, deoarece

acum este amestecat cu faptele savarsite in cazul legii.¹⁵

**K. Puterea de a vindeca pe cei incurabili și de a invia morții
(9:18-26)**

9:18,19 Discursul lui Isus cu privire la trecerea de la o dispensabilă la alta a fost întrerupt de intervenția unui fruntas, al sinagogii, foarte întristat de faptul că fiica lui a murit. Însuși faptul că acest dregător îl-a cerut ajutor lui Isus a constituit o excepție. Majoritatea liderilor iudei să ar fi temut să procedeze astăzi, de teama batjocurilor și disprejurii colegilor și prietenilor lor. Lăsându-l să înjeleagă că îi onorează credința, Isus a pomit împreună cu ucenicii spre casa acestui dregător.

9:20 Dar iată că se produce încă o între-rupere! De data aceasta faptul este o fe-meie, care avusese o hemoragie timp de doisprezece ani. Isus nu a fost niciodată agasat de asemenea întreruperi. El răminea întotdeauna calm, echilibrat, accesibil și abordabil.

9:21, 22 Știința medicală nu reușise să-o ajute pe această femeie că, din contraria, starea ei continua să se înrautească (Marcu 5:26). Ajunsă la capatul puterilor, în situația extremă în care se gasea, ea vine la Isus — mai precis, îl zărește pe Isus inconjurat de o mulțime de oameni. Crezind că El va fi nu numai în stare, ci și dispus să-o ajute, ea să croit cu greu drum prin mulțime și să atinsă de poala hainei Lui. Credința adevarată nu ramane niciodată neobservată de El. și astfel Domnul Isus s-a intors și a declarat-o vinde-cată. Pe data femeiei a fost vindecată, pentru prima oară, după doisprezece ani.

9:23, 24 În acest punct este reluat filoul narativ al dregătorului a cărui fiică murise. Cind a ajuns Isus la casa acestuia, bociorii tradiționali își derulau suita de cîntece de jale, în virtutea a ceea ce a numit cineva drept „o jale sintetică” Domnul a poruncit tuturor să iasa din incăpere, declarările că fetița nu era moartă, ci doar adormită. Cei mai mulți cercetători ai Scripturilor sunt de parere că Domnul S-a referit aici la somn, în înjelesul sau figurat, de moarte. Alții cred însă că fata se afla în coma. Aceasta inter-pretare nu neagă capacitatea lui Isus de a o fi inviat, în cazul în care ea a murit cu adevărat, ci, mai degrabă, subliniază că Isus era prea onest, pentru a-și însuși creditul pentru invierea unei fete care nu murise cu ade-varat. Printre cei care au adoptat acest punct de vedere s-a numarat și Sir Robert Anderson, care a subliniat că fatală și totuși ceilalți au afirmat că fata murise, dar Isus a precizat că ea nu a murit.

9:25,26 In orice caz, Domnul a luat-o pe feti^a de mana, savarsind miracolul rezultat in urma ridicarii ei din pat. Nu a trecut mult pana s-a raspandit vestea acestei minuni in toata regiunea.

L. Puterea de a reda vederea (9:27-31)

9:27,28 Cand a plecat Isus din cartierul dregatorului, doi orbi s-au luat dupa El, cerand sa le fie redată vederea. Desi erau vaduviji de vederea fizica, oamenii aceştia posedau un acut spirit de discernamant spiritual. Adresandu-se lui Isus cu titlul de **Fiul lui Dumnezeu**, ei au dovedit ca recunosc faptul că El este Mesia eel indelung asteptat si Rege de drept al Israelului. Or, ei stiau ca atunci cand va veni Mesia, unul din semnele prin care isi va valida El identitatea si autoritatea va fi faptul ca va darui vedere orbiilor (Isa. 61:1, text marginal din edujia engleza RSV). Cand Isus le-a pus la incercare ere-dinja, intrebandu-i daca cred ei ca El este in stare sa faca acest lucru (sa le redea vederea), ei au raspuns fara sovare: „**Da, Doam-ne.**”

9:29, 30 Atunci Marele Medic s-a atins de ochii lor si i-a asigurat ca, intrucat au crezut, vor vedea. Imediat ochii lor au devenit complet normali.

Omul spune: „Nu cred pana nu vad.” Dumnezeu spune: „Nu vezi pana nu crezi.” Isus î-a spus Martei: „Nu Ji-am spus ca daca vei crede vei vedea?” (Ioan 11:40). Cel care a redactat cartea catre Evrei a remarcat: „Prin credință pricepem...” (11:3) Apostolul Ioan scrie si el: „V-am scris vouăS, celor care credeti...casaștiti.”(I Ioan 5:13). Lui Dumnezeu nu-l este placuta acea credință care pretinde ca mai intai sa se produca un miracol. El vrea ca noi sa credem pentru simplul fapt ca El este Dumnezeu.

De ce le-a atras Isus atenția oamenilor yindecati sa nu spuna nimanui acest lucru? In cadrul notelor de la 8:4 am sugerat ca o explicatie ar putea fi faptul ca nu dorea sa dea naștere la o miscare prematura de a-L introna ca Rege. Oamenii era inca nepocaiji. El nu putea domni asupra lor pana cand acestia aveau sa se nasca din nou. In plus, orice revolta cu accente revolutionary in favoarea lui Isus le-ar fi atras iudeilor cum-plite represalii din partea guvernului roman. Mai mult, Domnul Isus trebuia sa treaca mai intai pe la cruce, inainte de a domni ca Rege. Orice

incercare de blocare a drumului Sau spre Calvar ar fi fost o abatere de la planul dinainte stabilit al lui Dumnezeu.

9:31 Cuprinsj de bucuria deliranta de a constata ca vad, cei doi oameni, recunos-catori pentru ceea ce li s-a facut, raspandesc vestea miraculoasei lor vindecari. Desi am fi inclinaji sa avem injelegere pentru gestul lor, realitatea ramane ca ei au dat dovada de un grav act de neascultare, producand, in final, mai mult rau, decat bine, starnind, probabil, o curiozitate ieftina, si nu un interes real, in Domnul Isus, inspirat de Duhul Sfant. Nici macar sentimental de recunostinja nu justifi-ca neascultarea!

M. Puterea de a reda vorbirea (9:32-34)

9:32 Mai intai, Isus a dat viata morfilor, apoi vedere orbiior. Acum da glas celor muji. Pare sa existe o anumita succesiune spirituala aici — mai intai, viaja, apoi price-perea, si apoi marturia.

Un duh rau il lovise pe omul acesta cu neputinja de a vorbi. Dar a avut cineva mila de el si 1-a adus la Isus. Dumnezeu sa bine-cuvanteze acea categorie de oameni anonimi care s-au lasat folositi ca instrumente in mana Lui, aducandu-i pe al(ii) la Isus!

9:33 De indata ce demonul a fost scos afara, omul eel mut a vorbit. E normal sa presupunem ca, odata vindecat de mujenia lui, a pus in slujba lui Dumnezeu graiul astfel recapatat, laudandu-L si inchinandu-Se Celui care s-a indurat de El si vestindu-L. Oamenii de rand si-au dat seama ca Israelul asista la o serie de minuni iara precedent.

9:34 Dar fariseii au raspuns, spunand ca Isus scoate demonii cu ajutorul domnului dracilor. Acest act este definit de Isus ulterior drept pacatul de neiertat (12:32). A sus-tine ca minunile savarsite prin puterea Duhul Sfant ar fi fost facute prin puterea Satanei a constituit o blasfemie (hula) impotriva Du-hului Sfant. In timp ce altii erau binecuvantati de atingerea vindecatoare a lui Cristas, din punct de vedere spiritual, fariseii au ramas mord, orbi si muli.

VI. APOSTOLH REGELUI- MESIA SUNT TRIMISI IN ISRAEL (9:35-38)

A. Nevoia de seceratori (9:35)

9:35 Versetul acesta incepe cu ceea ce s-a numit al treilea circuit galileean. Isus a strabatut orasene si satele, predicand vestea imparatiei, adica faptul ca El e Regele Israelului si ca daca poporul se va pocai si-L va

recunoaste, El va domni peste el. In acest

moment i se face Israelului o oferta autentica a imparaiiei. Ce s-ar fi intamplat daca Israel ar fi raspuns la aceasta oferta? Biblia nu ne da nici un r&spuns la aceasta intrebare. Stim insa ca Cristos tot ar fi trebuit sa moara pentru a asigura temelia neprihanita de pe care Dumnezeu sa-i poata indreptati pe pac&toșii din toate veacurile.

In timp ce Cristos ii invaja pe oameni și propovaduia Cuvantul, El vindeca tot felul de boli. Dupa cum prima venire a lui Mesia a fost caracterizata de minuni, intr-un cadru smerit, tot așa a doua Sa venire va fi marcata de minuni, savarsite cu mare putere și slava (cf. Ev. 6:5: „puterile veacului viitor").

9:36 Privind mușurile de israelii, traca-saji și neajutorati, Domnul Isus le-a vazut ca pe niște oi fara pastor. Inima Lui plina de compasiune a fost adanc mișcata de soarta lor. O, daca am fi mai sensibili la nevoia profunda de mantuire a celor pierduți, a celor aflați pe moarte! Rugaciunea noastră ar trebui să fie mereu aceasta:

Ajuta-ma, Doamne, sa privesc
multimea cum ai privit-o și
Tu, pană privirea mi se va
încejoa;
Să am compasiune pentru oile
pierdute și din dragoste
pentru Tine
Mereu să le iubesc!

9:37 Ogorul spiritual era copt, roadele erau gata de a fi secerate, dar vai, lucrătorii erau așa de puțini! Este o problema care dăinuie pana" în zilele noastre, caci întotdeauna nevoile vor fi mai mari decât forja de munca disponibila.

9:38 Domnul Isus le-a spus ucenicilor să-L roage pe Domnul secerișului să scoată lucrători la secerișul Lui. A se observa că nevoia în sine nu constituie o chemare. Lucrătorii nu trebuie să se duca pana ce nu au fost trimisi.

Cristos, Fiul lui Dumnezeu, m-a trimis
în jarile de
miazanoapte Ordinarea
mi-a fost dată
de mainile strapunse.
— Frances Bevan

Isus nu 1-a identificat pe Domnul secerișului. Unii cred că este Duhul Sfânt. La 10:5, Isus însuși îl trimite pe ucenici, și

astfel, se pare că Lui Însuși ar trebui să ne rugăm în aceasta chestiune a evanghelizării.

B. Chemarea celor doisprezece ucenici

(10:M)

10:1 In ultimul verset din capitolul 9, Domnul Si-a instruit ucenicii sa se roage sa fie trimisj mai multf lucratori. Dar daca ești sincer cand faci o asemenea rugaciune, trebuie s5 fii gata sa te duci tu insuti! Si astfel, aici vedem cum Domnul ii cheama pe cei doisprezece ucenici ai Sai. El ii alesese deja, dar acum ii cheama la o misiune speciaia de evanghelizare a natiunii Israel. Chemarea a fost insotita de autoritatea de a scoate afara duhuri necurate și de a vindeca tot felul de boli. Aici vedem din nou caracterul unic al lui Isus. Alfi oameni mai facusera și ei minuni, dar nici un alt om nu mai conferise aceasta putere asupra altora:

10:2-4 Cei doisprezece apostoli au fost, dupa cum urmeaza:

1. **Simon, zis și Petru.** Caracter impulsiv, generos. Fire foarte afectiva. Om cu calitati innSscute de conducator.
1. **Andrei, fratele lui.** A fost prezentat lui Isus de catre Ioan Botezatorul (Ioan 1:36, 40). Apoi Petru 1-a adus pe fratele sau la Isus. Din acea clips. Si-a facut obiceiul de a duce oameni la Isus.
1. **Iacov, fratele lui Zebedei,** care a fost mai tarziu ucis de Irod (Fapte 12:2) — primul dintre ucenici care moare ca martir.
1. **Ioan, fratele lui.** Un alt fiu al lui Zebedei, el a fost „ucenicul pe care 1-a iubit Isus”. Lui ii datoram Evanghelia a patra, cele trei Epistole care ii poarta numele și cartea Apocalipsa.
1. **Filip.** Cetajean al orașului Betsaida, el este cel care 1-a adus pe Natanael la Isus. A nu se confunda cu Filip Evangelistul, din cartea Faptele Apostolilor.
1. **Bartolomeu,** despre care se crede că ar fi fost una și aceeași persoana cu Natanael, israelitul în care Isus nu a gasit vicle-șug (Ioan 1:47).
1. **Toma,** numit și Geamanul. Cunoscut îndeobște sub denumirea de „Toma necredinciosul”. În realitate, indoielile sale de la început au dat naștere acelei marturisiri splendide a lui Cristos (Ioan 20:28).
1. Matei. Fostul vameș, care a redactat evanghelia de fata.
1. **Iacov, fiul lui Alfeu:** Se cunosc putine date sigure despre el.

10. **Levi, zis și Tadeu.** Mai este cunoscut și cu numele de Iuda, fiul lui Iacob (Luca 6:16). Singurele cuvinte care i-au fost

consemnate se gasesc la loan 14:22.

11. **Simon, Canaanitul**, pe care Luca il numește Zilotul (6:15).
11. **Iuda, Iscarioteanul**, eel care L-a vandut pe Domnul.

Ucenicii aveau, probabil, in aceasta perioada intre douazeci și treizeci de ani. Proveniti din diverse paturi sociale, ei nu se deosebeau, probabil, de majoritatea oame-nilor cu un nivel mediu de dotare. Ei strălucneau insa prin faptul ca erau asocial cu Isus.

C. Misiunea catre Israel (10:5-33)

10: 5, 6 Restul capitolului confine in structurile lui Isus pentru un tumeu special de propovaduire, adresat casei lui Israel. Aceasta trimitere nu trebuie confundata cu trimiterea ulterioara^a celor șaptezeci (Luca 10:1) sau cu Marea Insarcinare (Mat. 28:19, 20), Misiunea de fata a fost una temporara, avand un scop bine definit: acela de a vesti ca imparajia cerurilor s-a apropiat. Desj unele din principiile enunjate aici au valoare universala, pentru toți copiii lui Dumnezeu, din toate veacurile, totusi trebuie precizat ca faptul ca unele din ele au fost ulterior revocate de Domnul Isus dovedește că nu au fost randuite să aibă caracter permanent (Luca 22:35,36).

Mai intai, se precizeaza traseul. Li s-a spus să nu se duca la Neamuri sau la samari-teni (un popor cu diversitate etnica, foarte detestat de iudei). Misiunea lor s-a marginit de data aceasta la oile pierdute ale casei lui Israel.

10:7 Mesajul constă în vestirea faptului că imparajia cerurilor este aproape. Dacă Israelul refuza să primească mesajul, nu mai există nici o scuza, deoarece acest mesaj oficial le era adresat în exclusivitate israelitilor. Imparajia se apropiase prin persoana Regelui. Israelul trebuie să se decida dacă-L va primi sau îl va respinge pe Rege.

10:8 Ucenicii au primit acreditarea, în masura să confirme mesajul vestit de ei. El urmau să vindece bolnavii, să-i cureje pe le-prosj, să invie moitii¹⁶ și să scoată afara demonii. Iudeii cereau semne (1 Cor. 1:22); prin urmare, Dumnezeu, în indurarea Sa, a consimțit să le dea semne.

Cât despre remunerate, reprezentanții Lui nu aveau voie să perceapa nici o taxa pentru

serviciile prestate. Fără plata primă-setă binecuvantările lor, fără plata trebuiau să le daruiasca și altora.

10:9, 10 Nu li se cerea să-și asigure

dinainte cele necesare caiatoriei. La urma urmelor, erau israelii care le predicau altor israelii. Or, printre iudei se recunoștea principiul potrivit căruia lucratorul este vrednic de hrana sa. Prin urmare, nu va fi nevoie să-să ia cu ei aur, argint, arama, traista cu merinde, două cămași, sandale sau toiege. Probabil sensul este acela de: „sandale în plus” sau „un toiac în plus”. Dacă aveau deja un toiac, li se permitea să-l ia cu ei (Marcu 6:8). Ideea care se desprinde de aici este că nevoile lor aveau să fie împlinite de la o zi la alta.

10:11 Dar cum aveau ei să rezolve problema căzării? Cand intrau într-o cetate, trebuiau să caute o gazda demnă — cineva care să-i primească că pe niște ucenici ai Domnului și care să fie receptiv la mesajul lor. De indată ce au gasit o asemenea gazdă, trebuiau să stea la ea, atât timp cât rama-neau în orașul respectiv, mai degrabă decât să se mute în alt loc, dacă să-ar fi ivit disponibilitatea unei căzări mai comode.

10:12-14 Dacă erau primiti în vreo casă, ucenicii trebuiau să-i ureze de bine, manifestându-și amabilitatea și recunoștința pentru ospitalitatea acordată lor. Pe de altă parte, dacă o familie refuza să-i primească pe mesagerii Domnului, acedia nu mai aveau obligația să se roage să vina pacea lui Dumnezeu peste acea casă. Cu alte cuvinte, nu mai erau obligați să ceară binecuvântarea Domnului peste ea. Nu numai atât, dar ei trebuiau să exemplifice gravitatea faptului de a fi acționat contrar voii lui Dumnezeu, scuturându-și praful de pe picioare. Respingându-i pe ucenicii lui Cristos, membrii acestei familii îl respingeau de fapt chiar pe El.

10:15 El a avertizat că o asemenea respingere va atrage după sine în ziua judecatii o pedeapsă mai aspră decât pedeapsa pentru perversiunile comise de Sodoma și Gomora. De aici rezulta că există grade de intensitate a pedepsei în iad. Cum ai putea explica altfel că va fi **mai ușor** pentru unii decât pentru alții?

10:16 În acest fragment Isus le da sfaturi celor doisprezece cu privire la comportamentul pe care trebuie să-l aibă în timpul prigoanelor. El vor fi că niște oi în mijlocul lupilor, inconjurăți de oameni rai, gata să-i sfătuie. El trebuie să fie înșelători ca porumbeii și să se ferească de orice situație în care ar putea da prilej altora să se poticeasca de ei, fără temei; de asemenea, refuzând să se lase atrași în vreo situație

compromijatoare. În

plus, ei trebuie sa fie fara rautate (inofen-sivi), ca porumbeii, protejaji de armura unui caracter neprihanit și a unei credinte neprefacute.

10:17 Va trebui ca ei sa se pazeasca de iudeii necredincioși, care ii vor tari in fafa instanjetorilor judecatorești și ii vor biciui in sinagogile lor. Atacul lansat impotriva uceni-cilor va fi pe doua planuri: civil și religios.

10:18 Ei vor fi tarati inaintea guverna-torilor și a regilor din pricina lui Cristos. Dar cauza lui Dumnezeu va invinge rautatea oamenilor. „Omul are rautatea sa, dar Dumnezeu are caile Sale” — spune o zicala in engleza. In ceasul unei aparente infrangeri, ucenicii vor avea privilegiul incomparabile de depune marturie inaintea dregatorilor și a Neamurilor. Dumnezeu va fi la lucru, făcând ca toate lucrurile sa conlucreze spre bine. Crestinismul a suferit mult din partea autori-tatilor civile. Cu toate acestea „nici o alta doctrina nu le-a fost de mai mare ajutor celor randuiți sa guverneze.”

10:19, 20 Nu va fi nevoie ca ei sa faca exercilii de repetijie cu privire la lucrurile pe care le vor rosti la judecata. Cand va veni momentul acela, Duhul lui Dumnezeu leva da injelepciuinea de a raspunde in așa fel incat sa dea slava lui Cristos și sa le inchida gura acuzatorilor. De doua extreme trebuie sa ne ferim in interpretarea versetului 19. Prima este presupunerea naiva ca un crestin nu trebuie să-și pregatească niciodata mesa-jul din timp. A doua este conceptia ca verse-tul de fata nu ar avea nici o valabilitate pentru noi cei de azi. Este de dorit si se cuvine ca un predicator sa astepte, cu rugăciune, sa prirneasca cuvantul potrivit de la Dumnezeu pentru fiecare ocazie in parte. Dar tot atat de adevarat este ca toți credincioșii au temeul de a cere implinirea faga-duinjei lui Dumnezeu ca li se va da injelepciuinea de a rosti un mesaj de inspiratie divina. Ei devin astfel purtatori de cuvant ai Duhului Tatălui lor.

10:21 Isus si-a prevenit ucenicii că vor fi confruntați cu tradare și violenie. Căci un frate îl va acuza pe alt frate. Tatai și va trăda propriul copil. Copiii vor deveni informatori impotriva parinților lor, care vor fi executati din pricina lor.

J.C. Macaulay face cîteva comentarii pertinente pe marginea acestui subiect:

altceva decat să ne alaturam unei cete nobile... Caci robul nu poate să astepte la un tratament mai omenos din

partea vrajmașului decat eel care I-a fost aplicat si Domnului Isus. Dacă lumea nu a avut altceva mai bun sa-l ofere lui Isus decat o cruce, nici urmasii Lui nu trebuie sa se astepte la o caleasca imparateasca. Daca El n-a avut decat spini, putem noi cere ghirlande? Numai să avem grija ca ura indreptata de lume asupra noastră să fie «din pricina lui Cristos», și nu pentru vreo trasătură negativa care a fost sesizată în noi sau vreun alt lucru^ nevrednic de scumpul nostru Domn, pe care îl reprezentam în fața lumii.¹⁷

10:22,23 Ucenicii vor fi urati de toți — nu de toți fara exceplie, ci de oameni din toate culturile, naționalitățile, clasele etc. „Dar cine va rabda pana la sfarsit va fi man-tuit.” Scos din context, acest verset ar putea fi interpretat în sensul că mantuirea se poate castiga prin răbdare statornica. Noi știm însă că nu acesta este sensul lui, deoarece de la un capat la altul al Scripturii vedem că mantuirea este darul fara plata al harului lui Dumnezeu, prin credința (Ef. 2:8,9). Tot astăzi, nu se poate deduce din acest verset că cei care raman credinciosi lui Cristos vor fi salvati de la moartea fizica, intrucat chiar în versetul dinainte se prezice moartea unora dintre ucenicii credinciosi. Cea mai simplă expli-cație este că răbdarea este semnul distinctiv al celor cu adevarat mantuiți. Cei care vor rabda pana la sfârșit în vremuri de prigoana vor dovedi prin statornicia lor că sunt cu adevarat credinciosi. Aceeași afirmație o gasim la Matei 24:13, unde se referă la o ramasătă credincioasă de evrei în timpul Marii Stratotorari, care vor refuza să-si com-promita loialitatea lor fata de Domnul Isus. Răbdarea lor va demonstra că sunt ucenici veritabili.

In fragmentele din Biblie care se occupă de viitor, Duhul lui Dumnezeu adesea trece de la viitorul imediat la un viitor mai inde-partat. O profeție să-ar putea să aibă o semnificație parțială, cu aplicație imediata, urmand că sensul ei principal să fie înălțat mult mai tarziu. De pilda, cele două veniri ale lui Cristos pot apărea uneori combinate într-un singur text, fără nici o explicație (Isa. 52:14, 15; Mica 5:2-4). În versetele 22 și 23, Domnul Isus face acest gen de tranzitie profetica. El îi previne pe cei doisprezece ucenici că vor avea de suferit pentru Numele Sau. Apoi El vede în ei un prototip al urmășilor Sai iudei devotați din timpul Marii Stratotorari. El face un salt în viitor, de la încercările

care vor veni peste primii creștini la cele de care vor avea parte credinciosi din perioada

immediat premergatoare venirii Sale a două oare.

Prima parte a versetului 23 se referă, probabil, la cei doisprezece ucenici. Dar „**când va vor prigoni intr-o cetate, sa fugifi intr-alta...**” Ei nu erau obligați să ramana sub tirania dușmanilor lor, dacă exista o cale onorabilă de a scapa. „Nu e gresit să fugi de pericol — gresit e să încerci să te eschivezi de la datorie.”

Ultima parte a versetului 23 ne poartă în viitor, la zilele care vor precedea venirea lui Cristos, pentru a domni: „...nu vătăfispravi de strabatut cetatile lui Israel pana va veni Fiul Omului.” Aceasta nu putea să fie o referire la misiunea celor doisprezece, deoarece Fiul Omului venise deja. Unii invatați vad în aceasta o referire la distrugerea Ierusalimului, din anul 70 după Cristos. Totuși e greu să stabilim cum acest holocaust ar putea fi „venirea Fiului Omului” de care se vorbește aici. Pare mult mai plauzibil ca aici este vorba de o referire la a două să venire. În timpul Marii Tribulării, fratii iudei, credincioșii, ai lui Cristos vor începe să vestească evanghelia împărătiei. Ei vor fi persecuți și urmariti, înainte de a ajunge ei în toate cetatile Israelului, Domnul Isus Se va întoarce să-i judece dușmanii și să stabilească împaratia Sa.

S-ar parea că există o contradicție între versetul 23 și Matei 24:14. Aici se afirmă că nu se va ajunge în toate cetatile Israelului înainte de a veni Fiul Omului. Acolo se spune că evanghelia împaratiei va fi predicată în toată lumea, înaintea venirii a două a lui Isus. Totuși nu există nici o contradicție. Evanghelia va fi predicată în toate națiunile, deși nu neapărat la fiecare individ. Dar acest mesaj va întâmpina rezistență acerba și vestitorii mesajului vor fi persecuți și încolțiti în Israel. Astfel, nu vor fi cuprinse toate cetatile Israelului în aceasta campanie.

10:24,25 Ucenicii Domnului vor fi avut adesea prilejul să se întrebă de ce trebuie să indure acest tratament neomenos. Daca Isus era cu adevarat Mesia, atunci de ce sufereau urmășii Lui, în loc să domnească? În verse-tele 24 și 25, El anticipatează perplexitatea lor și le raspunde, amintindu-le de relatărea lor cu El. Ei erau ucenici. El era invățătorul lor. Ei erau membri ai casei (Sale). Calitatea de ucenici presupune a-L urma pe Invățător, nu a-I fi superior. Slujitorul nu trebuie să se astepte

să fie tratat jnai bine decât Stapanul sau. Dacă oamenii îl numesc pe Stapanul de drept al casei „**Beelzebub**” (în versiunea

Comilescu, *Beelzebul*, „domnul muștelor” un zeu ekronit, al carui nume însemna pentru iudei Satan, n.tr.), atunci asupra lor vor fi azvarlite insulте și mai mari. Ucenicia presupune a avea parte de respingerea de care a avut parte și Inv&tatorul.

10:26, 27 De trei ori Domnul le-a spus adeptilor Lui să nu se teamă (v. 26, 28, 31). Mai întai, nu trebuie să se teamă de triumful aparent al dușmanilor lor. Cauza Lui va fi razbunată în chip glorioz într-o buna zi. Până acum evanghelia fusese oarecum acoperita iar invataturile Sale fusese relativ ascunse. Dar curând ucenicii vor trebui să vestească cu indrazneala mesajul creștin, care pana în acel punct fusese tinut secret, adică în particular.

10:28 în al doilea rand, ucenicii nu trebuie să se teamă de furia ucigașă a oamenilor. Cel mai grav lucru pe care îl pot face oamenii este să ucida trupul. Moartea fizică nu este însă tragedia cea mai mare pentru un creștin. A muri înseamnă să fi cu Cristos și astfel mult mai bine, înseamnă o izbavire de pacăt, întristare, boala, suferință și moarte; și mai este o str&mutare în slava eternă. Așadar, pana să eel mai mare rau pe care îl pot face oamenii este, în realitate, lucrul eel mai bun care i se poate întâmpla unui copil al lui Dumnezeu.

Ucenicii nu trebuie să se teamă de oameni, ci să aibă o frica plină de respect pentru Cel care este în stare să ucida și sufletul, și trupul în iad. Aceasta este cea mai mare pierdere — despărțirea de Dumnezeu, de Cristos și de nădejde. Moartea spirituală este o pierdere incalculabilă și o condamnare care trebuie evitată cu orice prej.

Cuvintele lui Isus din versetul 28 evocă amintiri despre acel om care a trait o viață sfanta, John Knox, pe același epitaf s-a scris: „Aici odihnește unul care s-a temut atât de mult de Dumnezeu încât n-a putut să se mai teamă de nici un om.”

10:29 în mijlocul încercărilor de foc, ucenicii puteau avea incredere în grija lui Dumnezeu. Domnul Isus ne învăță următorul lucru din exemplul unei pasări foarte comune: vrabia. Două din aceste pasari nesemnificative se vindeau pentru o monedă de cupru. Totuși nici una din ele nu moare fără voia Tatului sau fără cunoștinta sau prezența Sa. Dupa cum s-a exprimat cineva, „Dumnezeu participă la înmormantarea fiecarei vrabii rapuse.”

10:30, 31 Același Dumnezeu

care se interesează personal de vrabioare tine soco-

teala exacta a perilor din capul fiecamii copilaș al Sau. Un fir de par este cu mult mai putin valoros decat o vrabie. Aceasta demonstrează ca copiii Lui îi sunt mai de pret decat multe vrabii. Așadar, ce motiv mai avem sa netemem?

10:32 Avand în vedere toate cele de mai sus, ce este mai rezonabil pentru ucenicii lui Cristos decat să-L marturisească pe El înaintea oamenilor? Orice rușine sau ocara pe care o vor suporta eventual va fi din balsug rasplatită în cer, când Domnul Iisus îi va mărturisi înaintea Tatului Sau. Marturisirea lui Cristos din acest caz presupune o anga-jare și predare în fața Lui, ca Domn și Mărturitor, și recunoașterea Lui care decurge de aici, cu cuvantul și cu viața noastră. În cazul celor mai mulți dintre cei doisprezece, lucrul acesta a condus la marturisirea supremă a Domnului, prin martiraj.

10:33 Tagaduirea lui Cristos pe pamant va fi platită cu tagaduirea înaintea lui Dumnezeu și a cerului. A-L tagadui pe Cristos în acest sens înseamnă a refuza să-l recunoști autoritatea asupra vietii tale. Cei care prin viața lor spun, de fapt: „Niciodată nu Te-am cunoscut” și vor audia și pe El spunând: „Niciodată nu v-am cunoscut”. Domnul nu se referă aici la o tagaduire temporară a Lui, facuta sub presiune, ca în cazul lui Petru, ci o tagaduire din care s-a facut un obicei, o lepadare finăia de El.

D. Nu am venit să aduc pacea, ci o sabie (10:34-39)

10:34 Cuvintele Domnului nostru trebuie înțelese la modul figurat, în contextul în care rezultatele vizibile ale venirii Sale sunt prezentate ca scop aparent al venirii Sale. El spune că nu a venit să aduca pacea, ci o sabie. De fapt, El a venit să aduca pacea (Ef. 2:14-17); El a venit pentru că lumea să poată fi mantuită prin El (Ioan 3:17).

10:35-37 Dar ideea care se desprinde de aici este că ori de câte ori persoane individuale au devenit urmași ai Sai, familiile lor să-au întors împotriva lor. Un tata convertit va întâmpina opozitie din partea fiului sau necredincios, o mama creștină va avea împotrivire din partea unei fiice nenașcute din nou. Astfel, adesea trebuie facuta o alegere între Cristos și familia cuiva. Nu trebuie să permitem nici unui fel de legături de sânge să ne abata, ca ucenici ai Domnului, de la loialitatea totală pe care l-o datorăm. Mărturitorul trebuie să

fie mai presus de tatăl, mama, fiul sau fiica cuiva. Unul din prejurile

uceniciei este faptul ca va trebui să suferim tensiuni, certuri și chiar instrainarea de propria noastră familie. Aceasta ostilitate este adesea mai cruntă decât cea pe care o întâmpinăm în alte domenii ale vieții.

10:38 Dar mai e un lucru și mai periculos care-l poate răpi lui Cristos locul ce îl se cuvine: iubirea propriei noastre vieți. De aceea, Iisus a adăugat: „Cine nu și-a crucea și nu vine după Mine nu este vrednic de Mine.” Desigur, crucea era un mod de executare a oamenilor. Așadar îl lua crucea și a-L urma pe Cristos înseamnă să trai într-o maniera atât de consacrată pentru El, încât până și moartea însăși nu mai este un preț prea mare de plătit pentru El. Nu tuturor uceniciilor li se cere să și dea viața pentru Domnul, dar toți sunt chemați să-L prefuiască atât de mult, încât să nu tina la viața lor.

10:39 Dragostea pentru Cristos trebuie să pună stăpânire pe instinctul de auto-conservere. Cine își va pastra viața o va pierde și cine își va pierde viața pentru Mine o va câștiga. Există îspita de a tine din nisipuri la viața noastră, scandând totul pentru a evita durerile și pierderile inherente unei vieți de totală predare. Dar această ar fi cea mai mare risipa a vieții — să o petreci în satisfacerea dorințelor eului. Cea mai bună întrebunțare pe care am putea-o da vieții noastre este de a o petrece în slujba lui Cristos. Persoana care își pierde viața în consacrare făta de El o va câștiga și o va găsi în toată plinătatea ei adevarată.

E. Un pahar de apă rece (10:40-42)

10:40 Nu toți oamenii aveau să respingă mesajul ucenicilor. Unii aveau să vada în ei pe reprezentanții lui Mesia, primindu-i cu căldură. Ucenicii aveau mijloace limitate de a răsplăti această omenie, dar nu trebuiau să se ingrijoreze pentru asta. Orice lucru facut pentru ucenici le era socotit oamenilor ca savargit chiar pentru Domnul, răsplata fiind pemasura.

A primi un ucenic al lui Cristos echivala cu a-L primi pe Cristos. Însusi iar a-L primi pe El era la fel cu a-L primi pe Tatăl care L-a trimis, intrucât el trimis îl reprezinta pe ce-l ce 1-a trimis. A-l primi pe un ambasador, care reprezinta guvernul care 1-a trimis și însarcinat să-l reprezinte, înseamnă o beneficiu de relații diplomatice cu țara respectivă. 10:41 Oricine îl primește pe un prooroc, în numele proorocului, va primi

răsplata unui prooroc. A. T. Pierson comentează pe marginea acestui verset următoarele:

ludeii considerau rasplata proorocilor drept cea mai mare, deoarece, desi regii domneau in numele Domnului si preotii slujeau in numele Domnului, proorocul venea din partea Domnului, invajandu-1 atat pe preot, cat 51 pe rege. Cristos spune ca daca nu faci altceva decat sa-1 primesti pe un prooroc in calitatea sa de proo-roc, vei primi aceeasi rasplata de care are parte proorocul, daca ti ajuti pe acesta. Cand veti fi din nou Tnclinati sa criticati un vorbitor, ganditi-va la acest lucru! Daca il veti ajuta sa vorbeasca pentru Dumnezeu il veti incuraja, veti avea parte de rasplata lui. Dimpotrivă, daca ii veti Tngreuna slujba, va veji pierde rasplata. Mare lucru este sa-1 ajuti pe eel care se straduieste sa faca bine-le. Nu judecati imbracamintea lui, atitudinea sa, manierele sau vocea sa, ci priviti dincolo de toate acestea si spuneti: „Nu cumva acesta e mesajul pe care mi-1 transmite Dumnezeu mie? Oare nu este acesta un profet al lui Dumnezeu pentru sufletul meu?” Daca este, atunci primipl, preamariti cuvantul si tucrarea lui si vezi obtine 0 parte din rasplata lui.^{ls}

Cine primeste un om neprihanit, din pricina faptului ca acesta este neprihanit, va primi rasplata omului neprihanit. Cei care ii judeca pe altii dupa inf&tișarea lor atragatoare sau bogatia materiala nu iși dau seama ca, in realitate, adevarata valoare morala e imbra-cata adesea intr-o haina foarte umila. Modul in care il va trata cineva pe eel mai nepreten-tios ucenic va fi exact tratamentul pe care 1-1 va aplica chiar Domnului.

10:42 Nici un act de bunatate aratat unui adept al lui Isus nu va ramane neobservat. Chiar si un pahar de apa rece va fi amplu rasplatit, daca este daruit unui ucenic, din pricina faptului ca acesta este un adept al Domnului.

Astfel Domnul iși incheie seria de ins-tructiuni speciale date celor doisprezece investindu-i cu demnitate regaia. Este adevarat ca ei vor avea parte de impotrivire, vor fi respinsi, arestati, judecati, intemnijati și poate chiar omorati. Dar ucenicii nutrebuiau sa uite niciodata ca sunt reprezentantii Rege-lui și că aveau privilegiul siavit de a vorbi și actiona in numele Lui.

11:1 Dupa ce i-a trimis pe cei doisprezece in aceasta misiune speciala, temporara,

VII CRES/TEREA OPOZITIEI \$1 A RESPINGERII (Cap. 11,12)

A. Intemnitarea lui Ioan Botezatorul (11:1-19)

catre casa lui Israel, Isus a plecat din acel loc, ca sa inveje și sa predice in cetatile Galilei, unde l'ocuisera anterior ucenicii.

11:2,3 intre timp, loan fusese aruncat in inchisoarede Irod. Singursi descurajat, loan a cazut pe ganduri, intrebandu-se daca Isus 0 fi cu adevarat Mesia, atunci de ce ingaduie ca predecesorul Sau să zaca in inchisoare? Asemenea altor oameni mari ai lui Dumnezeu, loan a suferit o temporara alunecare de la credinta. și așa se face ca a trimis doi din ucenicii sai la Isus, sa-L intrebe daca El era cu adevarat eel promis de prooroci, sau daca mai trebuia sa-L aștepte inca pe Cei Uns.

11:4, 5 Isus a raspuns amintindu-i lui loan ca El face minunile prezise in cazul lui Mesia, și anume ca orbii vad (Isa. 35:6); surzii aud (Isa. 35:5); mortii sunt inviari (acest fapt nu a fost profetit in legatura cu Mesia, ci a depasit minunile pe care le prezisese proorocii). De asemenea, Isus i-a amintit lui loan ca evanghelia se vestește la cei saraci, conform profetiei mesianice de la Isaia 61:1. In mod obisnuit, conducatorii religio^i își concentreaza adesea atentia asupra celor bogati, ce provin din mediile aristocratice. Mesia aducea insa vesteala buna celor saraci.

11:6 Apoi Mantuitorul a adaugat: „**Fe-rice de acela pentru care Eu nu voi fi un prilej de poticnire.**” Rostite de alte buze, aceste cuvinte ar fi fost etichetate drept cea mai mare laudarosenie. Dar ieșite de pe buzele lui Isus, ele constituie validarea per-fecruii Sale personale. In loc sa se compor-te ca un general pomos, Mesia a venit sub forma unui tamplar umil. Blandetea Sa, starea Sa umila, smerenia Sa contrastau cu caracterul unui Mesia militant. Oameni animati de pomirile firii puteau sa se indoiasca de faptul ca e cu adevarat Regele. Dar binecuvantarea lui Dumnezeu se odihnea peste cei care, cu ochii lor spirituali, recu-- noșteau in Isus din Nazaret pe Mesia Cei Promisi.

Versetul 6 nu trebuie interpretat ca 0 dojana la adresa lui loan. Fiecare din noi simte nevoia, din cand in cand, sa i se confir-me si intareasca credinta. Una e sa ai 0 trecatoare abatere de la credinta, și cu totul alta sa te poticnești pentru totdeauna cu privire la identitatea Domnului Isus. Nici un capitol separat din viaja cuiva nu poate fi considerat drept reprezentativ pentru intreaga via^a a acelui om.

Luand viaja lui loan in totalitatea ei, vom descoperi marturia unei trairi pline de credinciosie și perseverenta.

11:7, 8 De indata ce au plecat ucenicii lui Ioan, imbarbatati de asigurarea data de Isus, Domnul s-a adresat multimilor, cu cuvinte pline de elogiu la adresa lui Ioan Botezatorul. Aceeasi multime de oameni daduse navala in pustie sa-l auda pe Ioan, cand vesteau acesta cuvantul. De ce? Doar pentru a vedea un om slab, sovitor, o trestie scuturata de orice rafala de vant a opiniei oamenilor? Nu, cu siguranta ca nu! Ioan era un predicator neanfincat, cu un puternic simbol constiinței, care prefera să suferă, decat să fie redus la tacere, gata să moara decat să stea cu mainile în sănătate. Venisera acești oameni să vadă un curtean de la palat, îmbrăcat în străie luxoase? Nicidcum! Ioan era un om simplu al lui Dumnezeu, a carui viață austera constituia o muștrare la adresa spiritului nespus de lumenesc al poporului.

11:9 Ieșisea ei să vadă un prooroc? Ei bine, Ioan era prooroc—in realitate, cel mai mare dintre prooroci. Domnul nu a lasat să se înjeleagă aici că Ioan era mai mare în ce privește caracterul sau, elovența sau puterea să de convingere. Ioan era mai mare datorită poziției pe care o ocupa, de premergător al Regelui-Mesia.

11:10 Ideea aceasta e confirmată de versetul 10. Ioan era împlinirea profeciei lui Maleah (3:1) — solul care avea să-l preceadă pe Domnul, pregătindu-i pe oameni pentru venirea Sa. Să alii mai profetisea Venirea lui Cristos, dar Ioan fusese ales să vestească acțul propriu-zis al sosirii lui Mesia. Bine a zis cineva: „Ioan a deschis calea pentru Cristos, după care să doță o parte din calea lui Cristos.”

11:11 Afirmajia „cel mai mic în impărăția cerurilor este mai mare decat el” dovedește că Isus se referea la privilegiul lui Ioan, nu la caracterul său. Cel mai mic din impărăția cerurilor nu posedă neapărat un caracter mai bun decat al lui Ioan, dar are un privilegiu mai mare. A fi un cetățean al impărăției este un lucru mai mare decât a anunța venirea impăratiei. Privilegiul lui Ioan a fost mare în sensul că el a pregătit calea pentru Domnul, dar el nu a trait ca să se bucure de binecuvântările impăratiei.

11:12 De la inaugurarea lucrării lui Ioan și până la aceasta întemnițare a sa, impăratia cerurilor fusese supusă la violență. Fariseii și carturarii își se impotriveseră cu indărjire. Regele Iordan recuse tot ce-i statuse în

putință pentru a zadarnici impăratia, punând mâna pe vestitorul ei.

„...și cei ce dau navală (violenții) pun

mana pe ea (o iau cu forta)." Aceasta afirmație se pretează la două interpretări. Mai întâi, vrajmasn imp&r&iei au facut tot ce le-a stat în putin^a pentru a lúa cu forța imparata și a o distrugе. Faptul că 1-au respins pe loan a prefigurat faptul cS-L vor respinge chiar pe Rege și imparatia adusa de El. Dar mai poate însemna că cei care erau găti pentru venirea Regelui au raspuns cu o dorință nestăvilită la anuntul facut în acest sens și s-au straduit din rasputeri să intre în imparacie. Acesta este sensul la Luca 16:16: „Legea și Proorocii au tinut pana la loan. De atunci înceacă, Evan-ghelia se propovaduiește: și fiecare, ca să intre, da navală." Aici imparatia e infățișată ca o cetate asediata, în care vor să intre toate clasele de oameni. Se cere pentru aceasta un anumit grad de violență spirituală.

Indiferent care sens îl adoptam, gandul care se desprinde de aici este că propovaduiește lui loan a declarat o reacție violentă, cu înrauriri profunde și larg răspândite.

11:13 „Caci pana la loan au proorocit toti proorocii și legea." întreg volumul, de la Geneza la Maleah, a proorocit despre venirea lui Mesia. Cand loan a ieșit pe scenă istoriei, rolul său unic nu a constat doar în proorocie, ci în vestirea împlinirii tuturor profecțiilor privitoare la Prima Venire a lui Cristos.

11:14 Maleah prezise că înaintea de a se arata Mesia, va veni și ca predecesor (Mai. 4:5, 6). Daca oamenii ar fi fost dispuși să-l primeasca pe Isus ca Mesia, loan ar fi indeplinit rolul său. loan nu era intrupă-reu lui și, după cum arata el cără la loan 1:21. Dar el a mers înaintea lui Cristos în spiritul și puterea lui și (Luca 1:17).

11:15 Nutotii 1-au apreciat pe loan Botezatorul și nu top" i-au injelos misiunea. Prin urmare, Domnul a adăugat: „Cine are urechi de auzit să audă!" Cu alte cuvinte, ave^i grija să nu scapăți semnificația celor auzite! Dacă loan a indeplinit profezia privitoare la și, atunci înseamna că Isus este Mesia eel promis! Prin acreditarea lui loan Botezatorul, Isus reafirma pretentfa. Sa, că este Cristosul Dumnezeului. A-L acceptă pe Unul duce inevitabil la acceptarea Celuilalt.

11:16,17 Dar genera^la careia î se adresa Isus nu era interesată și-L accepte pe nici unul! Iudeii, care au avut privilegiul de a asista la venirea Regelui-Mesia, nu au avut nici un contort de la El sau de la premergătorul SSu. Ei

erau o piatra de măcerare. Isus i-a comparat cu niște copii rasfatați, care stateau la pia^ și nu puteau fi multumili

de loc, indiferent ce oferta li se facea. Daca prietenii lor cereau sa cante din fluier, pentru ca ei sa poata dansa, acesti copii refuzau. Dacă prietenii le cereau sa se joace de-a inmormantarea, ei refuzau sa boceaasca.

II: 18,19 loan a venit ca ascetic și iudeii 1-au acuzat că este posedat de demoni. Pe de alta parte, Fiul Omului a mancat și a baut, în mod normal. Daca ascetismul lui loan îl-a făcut să se simta incomod, atunci te-ai fi așteptat că manierele mai obișnuite ale lui Isus la masa să fie acceptate de ei. Dimpotrivă însă ei l-au numit „om mancăios și băutor de vin și prieten al vameșilor și pacătosilor.” Desigur, Isus nu a mancat și nu a baut niciodată fără masura. Acuzatia lor era pură nascocire. Este adevarat că El era prieten al vameșilor și al pacătosilor, dar nu în modul sugerat de ei. Da, El să-i imprietenit cu pacătoșii, pentru a-i salva de pacatele lor, dar niciodată nu a împărășit sau a aprobat pacatele lor.

„Totuși înțelepciunea a fost îndrepărtită prin lucrările ei.”
Desigur, Domnul Isus este înțelepciunea personificată (1 Cor. 1:30). Oamenii necredincioși n-au decât să-L vorbeasca de xau, El este razbunat și îndrepărtătă de faptele Sale și de cele savarșite în adeptii Lui. Deși marea majoritate a iudeilor refuza să-L recunoasca în calitatea Sa de Rege-Mesia, afirmațiile care le-a facut de-spre Sine au fost pe deplin adeverite de minurile Sale și de transformarea spirituală produsa în ucenicii Sai devotați.

B. Vai de cete^ile Galileii care au refuzat să se pocaiasca!
(11:20-24) 11:20 Că cat e mai mare privilegiul acordat cuiva, cu atât crește și responsabilitatea care apăsa pe umerii acelei persoane. Nici o altă cetate nu fusese mai privilegiată decât fusesera Horazinul, Betsaida și Caper-naumul. Fiul lui Dumnezeu intrupăt umblase pe strazile lor prafuite, le invajase flii și savarșise câteva dintre cele mai mari fapte ale Sale în interiorul zidurilor lor. În fața acestor dovezi copiii Uoare, locuitorii lor au continuat să refuze cu incapacjanare să se pocaiasca. Prin urmare, nici nu e de mirare că Domnul a rostit cea mai solemnă condamnare la adresa lor.

11:21 El a inceput cu Horazinul și Betsaida. Aceste cetăți auzisera invitațiile pline de har ale Dumnezeului-Mantuitor, și totuși li intorseseră spatele.

Gandul Lui a zburat apoi la orașele Tir și Sidon, care cauzaseră sub judecata lui Dumnezeu din pricina idola-

triei și rautajii lor. Daca ar fi avut ele privilegiul de a vedea minunile savarsjte de Isus, aceste cetaji negreșit s-ar fi smerit cu adanca pocain^a. Prin urmare, in ziua judecatii, Tirului și Sidonului le va fi mai ușor decat Horazinului și Betsaidei.

11:22 Cuvintele „in ziua judecăṣii va fi mai ușor” indica faptul ca vor exista diverse grade de pedepsire in iad, dupa cum sunt grade diferite de rasplata in cer (1 Cor. 3:12-15). Pacatul unic care ii trimite pe oameni in iad este refuzul lor de a se supune lui Isus Cristos (Ioan 3:36b). Dar profunzimea suferinței din iad depinde de privilegiile pe care le-a nesocotit cineva și de pacatele in care s-a complacut.

11:23, 24 Purine cetaji fusesera atat de favorizate cum fiise Capemaumul. Acesta devenise orașul adoptat de Isus dupa respingerea Sa la Nazaret (9:1, cf. Marcu 2:1 -12), și unele din cele mai extraordinare miracole ale Sale — dovezi de netagaduit ale faptului ca El era Mesia cel Promis — fusesera savanjite aici. Daca Sodoma, infama capitala a homosexualitatii, ar fi avut aceste privilegii, s-ar fi pocait și ar fi fost crutata. Dar privilegiul Capemaumului a fost mult mai mare. Locuitorii sai ar fi trebuit sa se pocaiasca și să-l accepte cu bucurie pe Domnul. Dar Capemaumul a pierdut prilejul ce i se oferise. Pacatul perversiunii Sodomei a fost, intr-adevar, mare, dar nici un pacat nu e mai mare decat faptul ca Capemaumul a respins pe Fiul sfant al lui Dumnezeu! Prin urmare, Sodoma nu va fi pedepsita atat de aspru ca și Capemaumul, in ziua judecăṣii. Deși initial inatya la cer, in ce privește privilegiile acordate, Capemaumul va fi coborat pana in Hades, la judecata. Daca toate acestea sunt adevarate despre Capernaum, cu cat mai valabila este afirmajia in cazul acelor locuri unde Bibliele abunda, unde evanghelia se vestește de la radio și televiziune și unde pufini, ba poate chiar nici unul nu va avea scuze!

In zilele Domnului nostru, existau patru cetati (orase) de frunte in Galileea: Horazin, Betsaida, Capernaum și Tiberiada. Care a fost urmarea? Nimicirea Horazinului și a Betsaidei a fost atat de profunda incat azi nici nu se cunoaște locul exact unde au fost aceste orase. Nici chiar despre Capernaum nu se stie exact unde era plasat. Tiberiada inca mai dainuie. Aceasta implinire extraordinar de remarcabila a profejiei este inca o

dovada in plus despre atotștiinta Mantuitoru-lui și inspiraṣia Bibliei.

C. Reactfa Mantuitorului la respingere

(11:25-30)

11:25,26 Cele trei orașe din Galilee nu aveau nici ochi, nici innria sa-L iubeasca pe Cristosul lui Dumnezeu. El stia însă că atitudinea lor era doar o anticipare a respirogerii la scara mult mai mare. Cum a reacționat El la lipsa lor de pocainja? Nu cu vraj-mășie, cinism sau razbunare. Mai degraba, El și-a ridicat glasul către Dumnezeu cu mulțumire că nimic nu poate zadarnici planurile Sale suverane. „**Te laud, Tata, Doamne, al cerului și al pamantului, pentru că ai ascuns aceste lucruri de cei infernali și priceputi și le-ai descoperit prunci-lor.**”

Două greșeli de înțelegere trebuie să evite aici. Mai întâi, Iisus nu-și exprima satisfacția față de judecata ce avea să se abata în mod inevitabil asupra cetăților galileene. În al doilea rand, El nu a lasat să se înjeleagă că Dumnezeu ar fi privat în mod arbitrar pe cei înjeleți și priceputi de lumina.

Cetățile avuseseră toate ocaziile de a-L primi pe Domnul Iisus. Dar ele refuzaseră în mod deliberat să I se supună. Cand au refuzat ele lumina, și Dumnezeu a luat lumina de la ele. Dar planurile lui Dumnezeu nu au suferit infrangere, ci ele se vor împlini întocmai. Daca intelectualii nu vor să crede, atunci Dumnezeu se va descoperi inimilor oamenilor simpli și smeriti. El îi satură pe cei flamanzi cu bunatati și trimite pe cei bogati cu mainile goale (Luca 1:53).

Cei care se consideră prea înșelăti ca să mai aibă nevoie de Cristos ajung să sufere de o orbire juridică. Dar cei care recunosc că le lipsește înțelepciunea primesc revelații de la Cel „în care sunt ascunse toate comoriile mufelegicunii și cunoștinței” (Col. 2:3). Iisus îl-a mulțumit Tatului pentru faptul că a rănduit că, și dacă unii nu-L vor accepta, alii să-L primească totuști. În fața unei necredințe de proporții gigantice, El a gasit consolare în planul și scopul suveran al lui Dumnezeu.

11:27 Toate lucrurile l-au fost necredințate lui Cristos de către Tatii Sau. Aceasta afirmație ar fi foarte absurdă, dacă ar fi facută de oricine altcineva, dar rostită de Domnul Iisus, ea este o simplă enunțare a adevarului. La ora aceea, cand a început să se înțeleagă opozitia, nu se parea că El este stăpan pe situație. Dar aparențele erau înșela-toare. El era stăpan pe situație. Programul vieții Sale se desfășura fără să poată fi zadarit, în direcția gloriosului

triunf de la

sferă. „**Nimeni nu-L cunoaște deplin pe Tatal, afara de Fiul.**” Persoana lui Cristos e invaluita intr-un mister de nep&truns. Ingeranarea naturii dumnezeiesti cu cea ome-neasca intr-o singura Persoana ridica probleme coplesitor de mari pentru mintea omului. De pilda, sa luam doar problema mortii: Dumnezeu nu poate muri. Dar Isus este Dumnezeu și Isus a murit. Totusi natura sa divina și cea umana sunt inseparabile. Astfel, deși îl putem cunoaste și iubi și ne putem pune încrederea în El, există un sens în care numai Tatai îl poate înjelege deplin pe Fiul.

Dar tainele de nepatrund ale
Numelui T&u Depăsește puterea
creaturii de a le înjelege; Doar
Fiul — să&vit adevar — Pe Tatal
îl poate cunoaste cu adevarat.
Vrednic esti, o, Miel al lui
Dumnezeu, Ca orice genunchi să
T' se piece! —*Josiah Conder*

„**Tot așa, nimeni nu cunoaște deplin pe Tatal, afara de Fiul și acela caruia vrea Fiul să îl descopere.**” Si Tatai este de nepatrund. În ultima instanță, numai Dumnezeu este suficient de mare pentru a-L înțelege pe Dumnezeu. Omul nu poate să-L cunoască prin propriile sale for(e sau prin intelectul Sau. Dar Domnul Isus poate să-L descopere pe Tatai și-L descoperă cui binevoiește. Oricine ajunge să-L cunoască pe Fiul ajunge să-L cunoască și pe Tatai (Ioan 14:7).

Totuși, după ce am spus toate acestea, trebuie să marturism că în încercarea de a explica versetul 27, ne-am lovit de adevaruri care ne depășesc. Noi vedem lucrurile palid, ca într-o oglindă. Nici macar în eternitate, mintile noastre marginite nu vor fi în stare să aprecieze îndeajuns maretia lui Dumnezeu sau să în^eleaga taina intrupării. Cand citim c_a Tatai este descoperit numai celor carora Fiul binevoiește să îl-L descopere, am putea fi îspititi să credem că ar fi vorba de un proces arbitrar de selecție, aplicat unui număr restrâns de oameni. Dar versetul urmator ne pazeste de o atare interpretare eronată. Domnul Isus lansează o invitatie universala către toți cei trădă și apasătă să vina la El pentru a primi odihna. Cu alte cuvinte, cei carora binevoiește El să îl-L descopere pe Tatai sunt cei care își pun încrederea în Domnul Isus, luanu-L ca Domn și Mantuitor al lor. Analizând aceasta invitatie de infinită tandrețe, să ne amintim că a fost facuta după flagranta respingere a

lui Isus de catre orașele privilegiate din Galileea. Ura și încăpătarea omului nu au putut stinge dragostea și harul Sau. După cum s-a exprimat A. J. McClain:

Despre naționalitatea Israel se indreapta spre grozavia judecăfii divine, Regele, în cadrul ultimului Sau apel, deschide larg ușa mantuirii personale. Își astfel, El dovedește că este un Dumnezeu al harului, chiar atunci când poporul este în pragul judecăjii.¹⁹

11:28 Veniti... A veni înseamnă să crede (Fapte 16:31); să primi (Ioan 1:12); să manânce (Ioan 6:35); să bea (Ioan 7:37); să privi (Iса. 45:22); să marturisi (1 Ioan 4:2); să auzi (Ioan 5:24, 25); să intră pe ușă (Ioan 10:9); să deschidă o ușă (Apostol 3:20); să te atinge de poala hainei Lui (Mat. 9:20,21); să îl acceptă darul vieții vesnice prin Cristos, Domnul nostru (Rom. 6:23).

la Mine... Obiectivul credinței nu este o biserică, un creștin sau un cleric, ci Cristos e cel viu. Mantuirea este într-o Persoană. Cei care îl au pe Isus sunt mantuini în masura deplină în care îl poate săptua Dumnezeu.

Toti cei trudifici și impoverati. Pentru a veni cu adevărata credință, cineva trebuie să creată ca să fie împovărat de pacat. Numai cei care recunosc că sunt pierduti pot săptua își. Credința în Domnul Isus Cristos este prece-dată de pocaința fata de Dumnezeu.

Și Eu va voi da odihna. Observați că odihna nu poate fi căștigată sau dobândită pe baza meritelor, ci este date în dar. Aceasta este *odihna mantuirii* care provine din faptul că Ii-ai dat seama că Cristos a îsprăvit lucrarea de rascumpărare pe crucea de la Calvar. Este *odihna conștiinției* care intervine în urma realizării faptului că pedeapsa pentru pacatele tale a fost plătită odată pentru totdeauna și că Dumnezeu nu va mai cere plata a două oare.

11:29 în versetele 29 și 30, invită să trece de la săptuire la slujire.

Lua(i) jugul Meu asupra voastră. Aceasta înseamnă să te predă voii Lui, să-l dai lui controlul asupra vierișorilor (Rom. 12:1, 2).

Și invațăti de la Mine. Pe măsură ce recunoaștem domnia Sa în fiecare aspect al vietii noastre, El ne îndrumă pe calea Sale.

caci Eu sunt bland și smerit cu inima, În contrast cu fariseii, care erau aspri și mandri, adevăratul invățător este bland și smerit. Cei care iau jugul Lui vor invața să ocupe locul cel mai dejos.

§■ vezi gasi odihna pentru sufletele voastre. Aici nu este vorba despre odihna constiinței, ci odihna inimii, care se dobandește prin ocuparea locului celui mai dejos înaintea lui Dumnezeu și a omului. De asemenea, este odihna pe care o cunoaște cineva în slujba lui Cristos, când incetează de a mai fi „mare”.

11:30 Caci jugul Meu este bun % sarcini-na Mea ușoara. Iată și întâlnim un contrast puternic cu fariseii. Isus a spus despre ei: „El leagă sarcini grele % cu anevoie de purtat; și le pun pe umerii oamenilor, dar ei nici cu degetul nu vor să le miște” (Mat. 23:4). Jugul lui Isus este ușor: nu lasă urme pe grumazuri. Cineva a sugerat că dacă ar fi fost ca Isus să pună o firme pe ușă atelierului său de tămpărie, ar fi sunat astfel: „Juguri ușor de purtat”.

Povara Lui este ușoară. Astănu înseamnă că în viața creștină nu vor veni peste noi probleme, încercări, chinuri și dureri în inimă. Numai că nu vom fi nevoiți să purtăm singuri aceste poveri. Suntem înjugați alături de Cel care ne va da suficient har pentru toate situațiile întampinate de noi. A-L sluji pe El nu este robie, ci libertate perfectă, după cum s-a exprimat J.H. Jowett:

Greșeala fatală a credinciosului ar fi să încearcă să poarte povara vieții de unul singur, punându-și o zgară. Dumnezeu nu a randuit niciodată ca omul să-să poarte singur povara. *Cristos nu da decat juguri!* Jugul este, prin definire, un dispozitiv conceput pentru două grumazuri. și Domnul Isus însuși vrea să ocupe unul din cele două spații ale jugului. El vrea să împartă geasca orice truda și sarcina grea. Secretul pacii și biruinjei în viața creștină îl aflăm atunci când renunțăm la „zgară” și accepțăm „jugul” relaxant al Invățătorului.³⁰

D. Isus este Domnul Sabatului (12:1-8)

12:1 Capitolul acesta consemnează criza tot mai mare de respingere a Sa. Animozitatea % răutățea tot mai mare a fariseilor făță de El sunt gata să se reverse acum. Problema prin care se sparg zugăzurile, lăsând să se reverse ura lor, este întrebarea despre Sabat. În această zi de Sabat, Isus împreună cu ucenicii treceau printre lanurile de grau. Ucenicii au început să smulga spicile de grau și să le manance. Legea le îngăduia să manance spicile de grau din ogră vecinului, atât timp cât nu foloseau secera (Deut. 23:25).

12:2 Dar fariseii, care faceau caz de

once amanunt din lege, oricat de minuscul si nesemnificativ ar fi fost, au lansat imediat acuzatia cS a fost calcat Sabatul. Desi nu se redau concret toate acuzatiile lor, ucenicii au fost invinuiti de urmatoarele: (1) ca au recol-tat (au cules spice); (2) ca au treierat (fre-cand in mana spicale); (3) ca au vanturat (separand graul de pleava).

12:3,4 Isus s-a adresat plangerii lor ridi-cole, amintindu-le de un incident din viaja lui David. Odata, cand se afla in exil, im-preuna cu oamenii lui, s-au dus in pustie si au mancat painea punerii inainte — cele dou&sprezece paini memoriale, hrana inter-zisa pentru orice alta persoana decat preojii. Dar nici David, nici oamenii lui nu erau preoji si totusi Dumnezeu nu le-a imputat niciodata faptul ca au consumat painea respective De ce?

Raspunsul este ca legea lui Dumnezeu nu a avut niciodata menirea de a provoca suffering credinciosilor Sai. Nu era vina lui David ca se afla in exil. Vina o purta nativ-nea pacStoasa, care-l respinsese. Daca i s-ar fi acordat locul ce i se cuvenea, nici el, nici insotitorii lui n-ar fi fost nevoiti sa manance painea punerii inainte. Dar, din pricina pacatului care exista in Israel, Dumnezeu a ingaduit un act care, in alte imprejurari, ar fi fost interzis.

Analogia este clara: Domnul Isus a fost Regele de drept al Israelului, dar natiunea nu a vrut sa-l recunoască de Suveran. Daca i s-ar fi acordat locul ce i se cuvine, adeptii Lui nu ar fi fost nevoiti sa-si potoleasca foamea in modul acesta, in ziua de Sabat ori in oricare alta zi din saptamana. Istoria se re-peta. Domnul nu si-a mustrat ucenicii, deoarece acestia nu gresiesc cu nimic.

12:5 Isus le-a amintit fariseilor ca preotii profaneaza Sabatul prin uciderea si jertfarea animalelor si executarea multor altor treburi mecanice, dar necesare (Num. 28:9, 10); cu toate acestea, ei sunt fara vina, pentru ca sunt angajati in slujba lui Dumnezeu.

12:6 Fariseii stiau ca preotii lucrau in fiecare zi de Sabat la templu, fara ca prin aceasta sa-l profaneze. Prin urmare, ce i-a determinat sa-i critice pe ucenicii pentru fapta lor, comisa in prezenta *Celui* care este mai mare decat templul? Cuvantul „Celui” redat prin italicice, ar putea fi citit drept „Ceva mai mare decat templul este aici.”. Acest „ceva” este imparatia lui Dumnezeu, prezenta in persoana

Regelui.

12:7 Fariseii nu injelesesera niciodata inima lui Dumnezeu. In Osea 6:6 El spuse:

„MilS voiesc, iar nu jertfa." Dumnezeu așeaza compasiunea mai presus de ritual. Mai degraba, El vrea sa-i vada pe copiii Lui culegand spice de grau, decat sa respecte ziua aceasta cu atata stricter incat sa-sj provoace suffering fizice. Daca fariseii s>ar fi dat seama de acest lucru, nu i-ar fi con-damnat pe ucenici. Dar ei puneau mai mult pre! pe hipercorectitudea lor exterioara decat pe bunastarea oamenilor.

12:8 Apoi Mantuitorul a adaugat: „Caci Fiul Omului este Domn și al Sabatului". El este eel care a instituit, din capul locului, legea și, prin urmare, El era eel mai calificat să-i interpreteze sensul. E. W. Rogers a declarat urmatoarele:

Se pare ca Matei, invatat aici de Duhul, trece rapid in revista numeroasele nume si funcții dejinute de Domnul Isus: El este Fiul Omului; Domnul Sabatului; Robul Meu; Fiul Meu Prea-iubit; Fiul lui David; mai mare decat templul; mai mare decat Iona; mai mare decat Solomon. El procedeaza asa pentru a arata enormitatea pacatului de respingere a Lui și a refuzului de a-l acorda drepturile ce îl se cuvin.²¹

Inainte de a trece la urmatorul incident, vindecarea de catre Isus a omului cu mana uscata, se cuvine sa ne oprim asupra subiectului Sabatului.

EXCURS DESPRE SABAT

Ziua de Sabat era si va fi intotdeauna ziua a șaptea a saptamanii, sambata.

Dumnezeu s-a odihnit in ziua a șaptea, dupa șase zile ale creafiei (Gen. 2:2). El nu i-a poruncit omului sa fina Sabatul cu acea ocazie, deși e posibil să fi randuit atunci acest principiu al unei zile de odihnă după șase zile lucratoare.

Poporului Israel i s-a poruncit sa Jina Sabatul cand au fost date Cele Zece Porunci (Ex. 20:8-11). Legea Sabatului se deosebea de celealte noua porunci, prin faptul ca era o lege ceremoniala, in vreme ce celealte erau legi morale. Singurul motiv pentru care era greșit să lucrezi in ziua de Sabat era faptul ca așa spusese Dumnezeu. Celealte porunci, in schimb, aveau de a face cu lu-cruri rele in ele insele.

Prohibitia impotriva muncii in ziua de Sabat nu fusese niciodata conceputa ca să se aplică la slujirea lui Dumnezeu (Mat. 12:5); lucrari indispensabile (Mat. 12:3, 4) sau fapte de milostenie (Mat. 12:11, 12). Noua

din cele Zece Porunci sunt repeteate in Noul Testament, nu sub forma de lege, ci ca in-drumari pentru creștinii care traiasc sub har. Singura porunca pe care creștinii nu sunt indemnăni s-o respecte este cea a Sabatului. Mai degraba, Pavel ne invata ca creștinul nu poate fi condamnat pentru eșecul de a respecta aceasta porunca (Col. 2:16).

Ziua cu oarecare distinctie pentru cretinism este prima zi a saptamanii. Domnul Isus a inviat din morp: in prima zi a saptamanii (Ioan 20:1), o dovada ca lucrarea de rascumparare fusese incheiata și aprobată de cer. In urmatoarele doua zile ale Domnului, El s-a intalnit cu ucenicii Sai (Ioan 20:19, 26). Duhul Sfant a fost dat in prima zi a saptamanii (fapte 2:1; cf. Lev. 23:15, 16). Primii ucenici se adunau in prima zi a saptamanii, pentru a frange paine, vestind moar-tea Domnului (Fapte 20:7). Este ziua randu-ita de Dumnezeu in care creștinii sa pună deoparte fondurile pentru lucrarea Domnului (1 Cor. 16:1,2).

Ziua de Sabat sau ziua a șaptea venea la sfarsitul unei săptamani de truda. Dar Ziua Domnului sau duminica este inceputul unei săptamani, cu odihna pe care o confează noastră faptului ca lucrarea de iesajre s-a incheiat. Sabatul comemora prima creație; Ziua Domnului este legată de noua creație. Ziua de Sabat era ziua responsabilității; Ziua Domnului este o zi de privilegiu.

Creștinii nu „în” ziua Domnului ca mijloc prin care să și dobandească mantuirea sau să realizeze sfârșenia, nici nu o fac de teamă să nu fie pedepsiti. El acorda acestei zile un statut aparte, din pricina iubirii și devotamentului lor pentru Cel care S-a dat pe sine pentru ei. Intrucât suntem eliberăți de treburile de zi cu zi ale lumii acesteia în ziua de duminică, noi o putem rezerva în mod special pentru închinare și slujirea lui Cristos.

Nu este corect să spunem că Sabatul a fost transformat în Ziua Domnului. Sabatul este sambata, pe cand Ziua Domnului este ziua de duminica. Sabatul a fost o umbra, în vreme ce substanța este Cristos (Coloseni 2:16, 17). Învierea lui Cristos a marcat un nou inceput iar Ziua Domnului semnifica acel inceput.

Ca iudeu credincios, traind sub lege, Iisus a tinut Sabatul (în ciuda acuzațiilor formulate de farisei că El nu ar fi facut acest lucru).

Ca Domn al Sabatului, El 1-a eliberat de sub regulile și regulamentele false cu care fusese împovarat. X

**E. Isus vindeca în ziua de Sabat
(12:9-14)**

12:9 Ieșind din lanurile de grau, Isus Se duce în sinagoga. Luca ne spune că carturarii și fariseii îl urmăreau să vada ce para să aduca împotriva Lui (Luca 6:6, 7).

12:10 În sinagoga era un om cu mana uscata — marturie fără cuvinte a neputinței fariseilor de a-l ajuta. Până în acest moment ei îl trataseră pe omul respectiv cu raceala și indiferenția. Dar deodată el devine valoros în ochii lor, că mijloc prin care să-L prinda în cursa pe Isus. Ei știau că Mantuitorul era întotdeauna dispus să aline suferința umană. Prin urmare, dacă-l va vindeca în ziua de Sabat, ei îl vor prinde cu o faptă pasibilă de pedeapsă — gîmdeau ei. și astfel au început prinț-o întrebare lipsită de sens: „E drept să vindeci în ziua de Sabat?”

12:11 Mantuitorul le-a răspuns punându-le și El întrebarea dacă ei ar fi dispus să scoată o oaie din fantana în ziua de Sabat. Desigur că ar scoate-o! Dar de ce? Poate pretextul pe care l-ar invoca ar fi că aceasta trebuie considerată o faptă de milostenie — însă un alt considerent ar fi faptul că oaia valorează bani ori, ei nu ar dori să sufere o pierdere financiară, nici macar în ziua de Sabat.

12:13, 14 Dupa ce i-a prins pe liderii iudeilor în capcana proprietății lor lacomii, Isus l-a vindecat pe omul cu mana uscata. Spunându-i omului să-și intindă mana, a apelat la credința și la voința umană. Ascultarea a fost apoi rasplatită cu vindecare. Mana a fost retacută, devenind ca cealaltă, prin acțiunea miraculoasă a Minunatului Creator. Te-ai fi așteptat că fariseii să se bucure că omul pe care ei n-au avut nici puterea, nici inclinajia de a-l vindeca a fost tamaduit. Mai degrabă însă ei s-au maniat pe Isus și au uneltit cum să-L ucida. Daca ei ar fi avut o mana uscata, să-ar fi bucurat să fie vindecata în oricare zi a săptămânii.

**F.Vindecarea pentru totf
(12:15-21)**

12:15,16 Cunoscând gândurile vrajmașilor Lui, Isus s-a retras. Dar oriunde mergea, mulțimile veneau după El. și oriunde se adunau bolnavii, El îi vindeca pe toți. Dar le-a poruncit să nu spuna la nimenei despre vindecarile Sale miraculoase, nu pentru că ar fi dorit să Se protejeze pe El însuși, ci pentru a evita mișcarea lipsită de profunzime a oamenilor de a

incerca să facă din El eroul popular al unei revoluții populare. El trebuia să Se tina de programul divin. Revoluția Lui

avea sa survina, dar nu prin varsare de sange roman, ci prin varsareapropriului Sau sange.

12:17, 18 Lucrarea Sa plina de har se facea ca implinire a profeciei de la Isaia 41:9 și 42:1-4. Profetul II vazuse cu mult timp inainte pe Mesia ca un Cuceritor. El il infatișeaza pe Isus ca Robul pe care L-a ales Iehova, Preaiubitul, in care iși găsește place-rea sufletul lui Dumnezeu. Dumnezeu avea sa puna Duhul Lui asupra Sa — o profetie implinita la botezul lui Isus. Iar lucrarea Sa avea sa depășeasca granjile Israelului. El avea sa vesteasca Neamurilor dreptatea. Aceasta nota de la sfarsjt devine tot mai dominants, pe masura ce creste refuzul Israelului.

12:19 Isaia a mai prezis ca Mesia nu se va certa și nu-și va ridica glasul pe uli(e). Cu alte cuvinte, El nu va fi un politician abil, cu capacitatea de a incita masele. McClain scrie, in acest sens:

Regele, care este «robul» lui Dumnezeu, nu își va ocupa locul ce îl se cuvine, de eminent, prin vreunul din mijloacele obisnuite, de forfa car-nala sau demagogie politics — după cum nu va apela la forfele supranaturale, ce-l stau la indemani²²

12:20 El nu va frange trestia ruptă și nici nu va stinge fitilul care fumează. Nu va calca în picioare drepturile celor depoziat sau lipsiti de privilegii, pentru a-SJ atingescopu-rile. Ci va încuraja și intăriri pe cei cu inimă zdrobită, pe cei asupriji; Pana și o simplă scanteie de credință o va face să crească, pana va deveni o flacără. Lucrarea Sa va continua pana cand va face sa biruie dreptatea. Grijă Sa smerita și plina de iubire pentru alții nu va fi stinsă de ură și ingratitudinea oamenilor.

12:21 Si Neamurile vor nadajdui In Numele Lui. In Isaia aceasta expresie sună astfel: „și tinuturile de pe coastă vor aștepta Legea Sa” — dar sensul este același. Jinuturile de pe coastă se referă la națiunile neevreiești, la Neamuri. Ele sunt prezентate aici ca așteptând domnia Sa, pentru că să-I fie supuși loiali. Kleeist și Lilly aduc elogii acestui citat din profetia lui Isaia, în următorii termeni:

...unul din giuvaierurile de mare prej ale Evan-gheliei, o imagine de rara frumusețe, a lui Cristos... Isaia infatișează uniunea dintre Cristos și Tatăl, misiunea Lui de a instrui nașunile, tandemă cu care se ocupă de omenirea suferindă, și apoi victoria Sa finală: cSci nu există nici

o speranță pentru lume, decât în Numele Sau. Cristos — Mantuitorul lumii — nu un limbaj arid, scolastic, ci o expresie vie, plină de savoare-rea orientală.²³

G. Pacatul de neiertat (12:22-32)

12:22-24 Cand Isus a vindecat un demoniac orb și mut, oamenii de rand au inceput să se gandească serios la faptul că El ar putea fi Fiul lui David, Mesia lui Israel. Acest lucru a atras însă furia fariseilor. Neputând suferi nici o sugestie de simpatie pentru Isus, ei au explodat, acuzându-L pe Isus că ar fi savarsit minunea prin puterea lui Beelzebul, domnul dracilor. Aceasta groaznică invinuire constituie prima oară cand ei îl acuza pe Domnul Isus că ar aciona animat de puterea demonilor.

12:25, 26 Isus, citindu-le gandurile, S-a grabit să le demăște nechibzuința. El a scos în evidență că nici o imparajie, oraș sau casa care este dezbinată împotriva ei însăși nu va putea dăini. Daca ar fi adevarat că El scoate afară demonii prin puterea Satanei, atunci ar însemna că Satana acionează împotriva lui însuși. Or, asta ar fi absurd!

12:27 Domnul nostru a avut uică un raspuns devastator la adresa fariseilor. Unii din asociații lor iudaici, cunoscători ca exorcisiști, pretindeau că posedă puterea de a scoate afară demoni. Isus nici nu a recunoscut, nici nu a negat pretenția lor, ci s-a folosit de ea pentru a scoate în evidență că dacă El scoate demonii prin puterea lui Beelzebul, atunci fiile fariseilor (adică acești exorcisiști) procedează la fel. Fariseii nu ar fi recunoscut acest lucru, nici în ruptul capului. Însă ei nu au putut infirma logica argumentului. Proprietatea lor asocială îi vor condamna pentru faptul de a fi sugerat că faceau exorcizarea în calitate de agenți ai Satanei. Lata ce spune Scofield în aceasta privință:

Fariseii nu suportau să fie acuzați că ei sau fiile lor ar aciona prin puterea Satanei, dar plecând de la poziția pe care au adoptat-o, că Cristos ar scoate demonii prin puterea lui Beelzebul, să au facut posibili de a fi învinuiri de inconsecvență, de proprietate lor fi. CSci dacă puterea de a scoate demoni este satanică, atunci urmează că originea exercită aceea putere este în colaborare cu sursa acelei puteri.²⁴

Ei nu erau deloc logici, cand atribuiau efecte similare unor cauze diferite.

12:28 Desigur, adevarul era că Isus scotea demonii prin puterea

Duhului lui

Dumnezeu, intreaga Sa via(& de Om pe acest pamant a fost traita prin puterea Duhului Sfant. El a fost Mesia cel plin de Duhul, despre care profetise Isaia (Isa. 11:2; 42:1; 61:1 -3). De aceea, El le-a spus farisierilor: „...daca **fu scot afara dracii cu Duhul lui Dumnezeu, atunci impara^ia lui Dumnezeu a venit peste voi.**” Acest enunț trebuie să fi constituit o lovitura zdrobitoare pentru ei, care se mandreau cu cunoștințele lor teologice. Totuși, imparatul lui Dumnezeu a venit peste ei, deoarece Regele era în mijlocul lor iar ei nici macar nu șiau dat seama de acest lucru! Erau total inconștienți că El se afla acolo!

12:29 Departe de a colabora cu Satan, Domnul Isus era, în realitate, invingatorul Satanei. Lucrul acesta îl ilustrează Domnul prin istoria omului puternic. Omul puternic este Satana. Casa lui este sferă în care are el putere. Gosppdaria (sau bunurile lui) sunt demonii săi. În realitate, legarea Satanei are loc în mai multe faze. Ea a inceput în timpul lucrării publice a lui Isus. Apoi legarea Satanei a fost decisiv garantată prin moartea și invierea lui Cristos. Iar apoi, în timpul domniei de o mie de ani a Regelui, ea va avea un caracter mult mai tangibil (Apo. 20:2). În momentul de fata, diavolul nu pare să fie legat. El continua să exercite o putere considerabilă. Dar soarta lui e pecetluită și în timpul care i-a mai ramas e foarte scurt.

12:30 Apoi Isus a zis: „**Cine nu este cu Mine este împotriva Mea și cine nu strânge cu Mine răspunde.**” Prin atitudinea lor blasfematoare, fariseii au demonstrat că nu erau cu Domnul. Atunci înseamnă că erau împotriva Lui. Refuzând să culeagă cu El, ei nu faceau altceva decât să risipească granele. El îl acuzașă pe Isus că scoate demonii prin puterea Satanei, cand, de fapt, ei înșîși erau robii Satanei, cautând să zadamicească lucrarea lui Dumnezeu.

La Marcu 9:40 Isus a spus: „Cine nu este împotriva noastră este pentru noi.” Aceasta afirmație pare să răstoarne cuvintele Domnului de la Matei 12:30. Dar dificultatea e rezolvată atunci când observăm că la Matei se pune problema mantuirii. Un om va fi ion pentru Cristos, ori împotriva Lui. Nu există teren neutru. La Marcu însă subiectul este *slujirea*. Între ucenicii lui Isus există deosebi uriașe — ei provin din diverse biserici locale, folosesc metode diferite de lucru

și reflectă diverse nuante de interpretare teologică. Dar aici se stabilește regula potrivit careia dacă cineva nu este împotriva Dom-

nului, este de partea Lui, fiind demn de respect.

12:31, 32 Aceste versete marcheaza o criza in raporturile lui Cristos cu liderii Israelului. El ii acuza de a fi comis pacatul de neiertat: hula impotriva Duhului Sfant, adica susjmand ca Isus ar fi savarsit minu-nile Sale prin puterea Satanei, cand, in realitate, El le-a infaptuit prin puterea Duhului Sfant. In realitate, ei II numeau pe Duhul Sfant Beelzebub, domnul dracilor.

Există iertare pentru alte forme de pacat și hula (blasfemie). Cineva poate chiar vorbi impotriva Fiului Omului, și totuși să fie iertat. Dar a-l hulu (sau blasfemia) pe Duhul Sfant este un pacat pentru care nu există iertare, nici în veacul acesta, nici în veacul viitor, al mileniului. Prin „veacul acesta” Isus s-a referit la zilele lucrării Sale publice pe acest pamant. Există temeuri să ne indoim ca acest pacat de neiertat ar putea fi comis astazi, deoarece acum El nu e prezent cu trupul și nu savarșește minimi în același fel.

Pacatul de neiertat nu este totuști cu respingerea Evangheliei. S-ar putea că un om să-L respinge pe Mantuitorul ani de zile, și apoi să se pocaiasca, să crede și să fie mantuit. (Desigur, dacă moare în necredință, ramane neiertat.) Tot așa, pacatul de neiertat nu este totuști cu așa-numita cadere sau alunecare de la credință. S-ar putea că un credincios să se îndepărteze de Domnul, dar pana la urma să fie readus la partașia cu Dumnezeu și cu copiii Lui.

Multă oameni se tem că nu cumva să fi comis pacatul de neiertat. Chiar dacă acest pacat ar putea fi comis în zilele noastre, faptul că o persoană este îngrijorată că, în sine, o dovedă că nu e vinovată de acest pacat. Cei care au comis acest pacat erau impietrifi și neindupăcați în opozitia lor față de Cristos. Ei nu se jenau deloc să-L insulte pe Duhul Sfant și nu řovaiau să unelească omorarea Fiului lui Dumnezeu. Ei nu dadeau nici un semn de remușcare sau pocaintă.

H. Un pom se cunoaște după roadele sale

(12:33-37)

(12:33) Chiar și fariseii trebuia să fi recunoscut că Domnul savarsise o fapta bună, scojând afară demonii. Dar ei l-au acuzat că ar fi rau. Aici Domnul le demasca inconsecvența, spunând, de fapt: „Hotaraji-va! Dacă un pom este bun, să roadele sale vor fi bune și vice versa!” Roadele

reflectă calitatea pomului care le-a produs. Roada

lucrarii Sale fusese buna. El vindecase bol-navii, orbii, surzii și mujii, scosese demonii și inviase mortii. Oare un pom stricat ar fi putut produce asemenea roade? Nicidcum! Atunci de ce au refuzat ei cu atata incapația-nare să-L recunoasca?

12:34, 35 Motivul a fost faptul ca erau pui de năparci. Rautatea manifestată de ei împotriva Fiului Omului, pusa în evidență de cuvintele lor pline de venin, a constituit revarsarea raului din inimile lor rele.²⁵ O inima plina de bunătate se va evidenția prin cuvintele pline de bine și neprihanire. O inima rea, în schimb, se va exprima prin blasfemii, amaraciune și injurii.

12:36 Isus i-a avertizat solemn pe ei (și pe noi) că oamenii vor da socoteala de orice cuvant nefolositor pe care-l vor fi rostit. Întrucât cuvintele pe care le-au rostit constituie barometrul cel mai fidel al caracterului vieții lor, ele vor forma baza condamnării sau achitării. Prin urmare, ce groaznică va fi osanda fariseilor, pentru cuvintele pline de dispreț și rauțate pe care le-au rostit împotriva Fiului lui Dumnezeu!

12:37 „Caci din cuvintele tale vei fi scos fară yina și din cuvintele tale vei fi osandit”. În cazul credinciosilor, pedeapsa pentru ușurătatea în vorbire a fost platită prin moartea lui Cristos. Totuși, cuvintele noastre neatente, pacatul nemărturisit și neiertat, vor duce la pierderea rasplăcătă, la Scaunul de Judecata al lui Cristos.

I. Semnul profetului Iona (12:38-42)

12:38 În pofida tuturor minunilor pe care le-a savarsit Isus, carturarii și fariseii s-au incumetat să-l ceară un semn, lăsând să se înjeleagă că ar crede dacă le-ar putea dovedi că este Mesia! Dar făfarnicia lor era cusuta cu afi alba. Dacă nu au crezut ei că urmărează un atator minunat sau că savarsise El deja, ce încă ar fi facut să se lase convinși prin încă o minună? Attitudinea care cere semne miraculoase, ca o condiție a credinței, nu-i este placută lui Dumnezeu. Dupa cum i-a spus Isus lui Toma: „Binecuvântați sunt cei ce nu au văzut și totuși au crezut!” (Ioan 20:29), în economia lui Dumnezeu, vazul urmează credinței.

12:39 Domnul li s-a adresat, numindu-i **o generare rea și adultera**. Rea pentru că erau orbi care nu voiau să-L vadă pe

Mesia al lor, și adulteri pentru că erau necredincioși duhovnicestă Dumnezeului lor. Creatorul și Dumnezeul lor, o Persoană unică, intrunind în El atât Dumnezeirea perfectă, cât și natura

umana perfecta, se afla chiar in mijlocul lor, vorbindu-le, si totusi ei indrazneau sa-l ceara un semn!

12:40 El le-a spus, pe scurt, ca nici un semn nu li se va da, in afaraS de semnul profetului Iona — o referire la propria Sa moarte, ingropare si inviere. Experienja lui Tona, care a fost salvat de peste Si apoi depus pe uscat (Iona 1:17; 2:10) prefigureaza patimile Domnului si invierea Sa. InvieraSa din morti avea sa fie semnul final, culminant al lucrarii Sale pentru naijunea Israel.

Dupa cum Iona a stat trei zile Si trei nopti in pantecele chitului, tot asa Domnul a prezis ca va sta trei zile si trei nopji in inima pamantului. Aici se ridică o problems. Daca, asa cum se crede, Isus a fost ingropat in dupa amiaza zilei de vineri Si a inviat dumnic& dimineata, cum de se afirma ca a stat trei zile Si trei nopji in mormant? RSspunsul e CS in modul judaic de a socoti timpul, orice parte a zilei sau a noplui conteaza cat ziua sau noaptea unei perioade complete. Sau, cum spune zicala evreiasca: „0 zi Si o noap-te echivaleaza cu o onah iar o parte din onah este ca intregul.”

12:41 Isus a descris vinovStia conducerilor iudei prin recurgerea la doua con-traste. Mai intai, Neamurile din Ninive erau mult mai putin privilegiate, Si totusi cand acestea au auzit propovaduirea lui Iona, s-au pocait cu cainja adanca. Locuitorii din Ninive se vor scula la judecata, condamnandu-i pe oamenii din vremea lui Isus, pentru ca nu L-au primit pe Cel care este mai mare decat Iona: pe insuși Fiul intrupat al lui Dumnezeu.

12:42 in al doilea rand, regina din Seba, cea dintre Neamuri, iarași lipsita de privilegiile acordate iudeilor, a venit din sud, cu mare cheltuiala si efort, ca sa aiba o intrevedere cu Solomon. Iudeii din vremea lui Isus nu aveau nevoie sa cSiatoreasca pentru ca sa-L vada pe Isus, deoarece El Tnsuși Se depla-sase din cer, coborandu-Se la starea lor umila, pentru a le fi Regele-Mesia. Si totuși ei n-au gasit loc in inima lor pentru El, care era infinit mai mare decat Solomon. O regina dintre Neamuri ii va condamna la judecata pentru o nepasare atat de condamnabila Si nejustificata.

in capitolul acesta Domnul nostru a fost prezentat ca fiind mai mare decat *templul* (v. 6); mai mare decat *Iona* (v. 41) Si mai mare decat *Solomon* (v. 42). El este „mai mare decat eel mai mare Si cu mult mai bun decat eel mai bun.”

J. Revenirea duhului necurat (12:43,44)

12:43,44 Acum Isus reda, sub forma de parabole, un rezumat al trecutului, prezentului și viitorului Israelului necredincios.-Omul reprezinta poporul Israel iar duhul necurat idolatria care a caracterizat aceasta natjune inca din perioada cand era sub robia egipte-nilor și pana la captivitatea babiloneana (care a lecuit, pentru o vreme, Israelul de idolatria sa). Se parea ca duhul necurat a iesit din omul respectiv. De la sfarsijul captivitatii babiloniene si pana in ziua de azi, poporul iudeu nu s-a mai inchinat la idoli. Iudeii sunt ca o casa goala, maturata si impodobita.

Cu peste o mie noua sute de ani in urma, Mantitorul a cerut sa fie primiti in aceasta casa goala, al carei Locatar de drept era El, Stapanul casei, dar poporul a refuzat cu incapajanare sa-L primeasca inauntru. Desi israelii nu se mai inchinau la idoli, ei nu voiau nici sa se inchine Dumnezeului adevarat.

Casa goala denota vidul spiritual — o conditie periculoasa, așa cum se va vedea din cele ce urmeaza. Reforma nu este de ajuns. Trebuie sa existe o acceptare pozitiva a Mantuitqrului.

12:45 in zilele viitoare, duhul de idola-trie se va decide sa se intoarca in aceasta casa, fnsotit de șapte duhuri mai rele decat el. intrucat numarul sapte este cifra perfec-tiunii sau a completetii, lucrul acesta se refera probabil la idolatrie in forma ei deplin dezvoltata. Imagines aceasta ne duce la vremea Marii Stramtorari, cand natiunea apostata se va inchina lui Antichrist. A se pleca inaintea omului pacatului și a i se inchina lui, ca si cand ar fi Dumnezeu, este o forma mult mai groaznica de idolatrie decat cele de care s-a facut vinovata natiunea Israel in trecut. Si astfel starea **din urma a omului acestuia** devine **mai rea decat cea dintai**. Israelul necredincios va suferi jude-cata groaznica a Marii Stramtorari și suferin-Jele prin care vor trece evreii vor depasi cu mult tot ce au suferit in timpul captivitatii babiloniene. Acea parte a natiunii care s-a facut vinovata de idolatrie va fi cu totul nimicita la a Doua Venire a lui Cristos.

„Tocmai așa se va intampla și cu aceasta generare rea.“ Aceelași popor apostat, care L-a respins pe Cristosul și Dumnezelui la prima Sa venire, va suferi groaznica judecata la a doua Sa venire.

K. Mama și t'rarii lui Isus (12:46-50)

Aceste versete descriu un incident apa-

rent comun in care membri ai familiei Sale vin sa stea de vorba cu El. Dar de ce au venit? Marcu ne ofera un posibil raspuns. Unii dintre prietenii lui Isus credeau ca El si-ar fi pierdut mingle (Marcu 3:21, 31-35). Astfel, s-ar putea ca familia Lui sa fi venit cu scopul de a-L aduce acasa, pentru a nu se face valva in jurul Lui (vezi și loan 7:5). Cand I s-a spus ca mama și fratii Lui sunt afară și ca doresc să vorbeasca cu El, Dom-nul a raspuns insă cu intrebare, zicând: „Cine este mama Mea și cine sunt frajii Mei?” Apoi, aratând cu degetul spre ucenici, a spus: „Oricine face voia Tatului Meu din cer este fratele meu și sora mea.”

Acest enunț uluitor este incarcat de semnificații spirituale. El marchează un punct de cotitura în relațiile lui Isus cu Israelul. Maria și fiii ei reprezentau națiunea Israel, rudele de sânge ale lui Isus. Dar, după cum reiese tot mai clar, propriul Sau popor nu-l dorea în loc să se piese în fața lui Mesia al lor, fariseii l-au acuzat că ar fi stapanit de Satan!

Prin urmare, acum Isus anunță o nouă ordine a lucrurilor. De aici încolo, legaturile Sale cu Israelul nu vor mai constitui factorul determinant în lucrarea Sa. Deși înima Lui plină de compasiune avea să-i roage în continuare pe compatriotii săi după sânge să-l accepte, este însă lipsită de că în acest punct din capitolul 12 întâlnim momentul rupturii cu poporul Israel. Nu mai este nici o îndoială că va fi urmarea intrucât Israelul nu-l vrea, El se va îndrepta către cei care îl vor. Relatarea de sânge va fi înlocuită cu considerații spirituale. Ascultarea de Dumnezeu îi va aduce pe barba și femei — fie că sunt iudei, fie că nu sunt — într-o relație vitală cu El.

Inainte de a parasi acest incident, trebuie să menționăm două puncte în legatura cu mama lui Isus. Mai întai, este evident că Maria nu a ocupat vreun loc deosebit sau privilegiat în ce privește accesul ei în prezența Sa.

În al doilea rand, faptul că se vorbeste de frajii lui Isus da o lovitură fatală invitatuirii propagată și astăzi, potrivit carei Maria ar fi ramas fecioara. Împărțiala care se desprinde de aici este clară: că ei erau într-adevăr copiii Mariei și, prin urmare, frați vitregi ai Dom-nului. Aceasta concepție este întărită de alte texte din Scriptura cum ar fi cele de la Psalmi 69:8; Matei 13:55; Marcu 3:31, 32; 6:3; Ioan 7:3, 5; Fap. 1:14; 1 Corinteni 9:5; Galateni 1:19.

VIII REGELE ANUNTA O NOUA FORMA, INTERIMARA, A IMPARATIEI, DATORITA RES-PINGERII DIN PARTEA ISRA-ELULUI (Capitolul 13)

Parabolele imparatiei

Am ajuns in punctul de criza din cadrul Evangheliei dupa Matei. Domnul arata ca relatiile pSmanesti vor fi inlocuite acum cu legaturi spirituale, ca de aici incolo nu se mai pune problema sa te nasti evreu, ci sa asculti de Dumnezeu, Tatal. Respingandu-L pe Rege, carturarii și Fariseii au respins in mod necesar și imparatia. Acum, prin intermedial unei serii de parbole, Domnul Isus face o trecere in revista prealabila a noii forme pe care o va imbraca imparatia in timpul perioadei dintre respingerea Sa sj data cand, in cele din urma, El se va arata ca Rege al regilor și Domn al domnilor. Sase din aceste parbole incep cu cuvintele:, jm-paratia cerurilor se aseamană cu..."

Pentru a putea vedea aceste parbole in perspectiva lor corecta, sa facem o scurta trecere in revista a imparatiei, aşa cum am discutat-o in capitolul 3. imparatia cerurilor este acea sfera in care este recunoscuta domnia lui Dumnezeu. Ea are doua aspecte:

(1) *marturisirea exterioard*, in care sunt cuprinsi toți cei care susțin ca recunosc domnia lui Dumnezeu; și (2) *realitatea interioara*, in care sunt cuprinși numai cei care intra in imparatie prin convertire. Imparatazia se prezinta in cinci faze: (1) faza Vechiului Testament, in care ea a fost profetita;

(1) faza in care imparatia a fost „aproape” sau prezenta in Persoana Regelui; (3) faza interimara, in care sunt cuprinși cei de pe pamant care marturisesc ca sunt supuși Lui, in timpul care a urmat dupa respingerea Sa și intoarcerea Sa la cer; (4) manifestarea (aratarea) imparatiei in timpul Mileniului (Mieci de ani); și (5) imparajia finala, vesnica. Orice trimitere din Biblie la imparafie se integreaza intr-una din aceste faze. Capitolul 13 discuta faza a treia, interimara. In timpul acestei faze, imparatia — in realitatea ei launtrica (adevaratii credinciosi) — este alcatuita, de la Rusalii pana la Rapiere, din aceleasi persoane care compun Biserica. Aceasta este singura identificare a imparatiei cu biserica, caci in alte cazuri ele sunt doua entitati separate.

Avand in vedere acest fond al problemei, sa analizam acum parbolele:

A. Parabola semanatorului (13:1-9)

13:1 Isus a ieșit din casa unde vinde-case demoniacul și sedea langa marea

Galileii. Multi invatajii ai Bibliei vad in aceasta casa o imagine a natiunii Israel si a marii, adica a Neamurilor. Astfel, ieșirea Domnului din casa simbolizeaza ruptura cu Israelul; in timpul acestei faze interimare, imparatia va fi vestita natiunilor.

13:2 și, in timp ce se adunau multimi mari de oameni pe malul marii, El s-a urcat intr-o corabie si a inceput să-i inveje pe oameni, prin intermediul parabilelor. O parabola sau o pilda este o istorie care are la baza o invatatura spirituaia sau moraia, ce devine aparenta pe parcursul ei. Cele șapte parabole care urmeaza ne spus cum va fi imparatia in perioada de la prima Sa venire pana la a doua Sa venire.

Primele patru parabole au fost adresate mulțimii. Ultimele trei au fost adresate doar ucenicilor. Domnul le-a explicat ucenicilor sensul primelor două parabole și respectiv celei de-a șaptea, lasandu-ne, pe ucenici și pe noi, să le interpretăm pe celelalte, ajutându-ne de cheile pe care El ni le-a pus deja la dispozitie.

13:3 Prima parabolă se referă la un semințator, care a ieșit să semene sămanja, în patru feluri de soluri diferite. Cum era de așteptat, și rezultatele au fost de patru feluri.

13:4-8

SOLUL: REZULTATELE:

1. Pe carare (adică 1. Semințele au fost mancate sol batătorit) de pasari.

1. Un strat subțire 2. Seminole au mcolfit de sol, având dedesubt repede, dănu au prins sub un strat radăscini. Fiind arse de do-de rocă și goarea soarelui, s-au uscat.

1. Solul infestat de 3. Semințele au tncolfit, dar spini. n-au putut să se dezvolte, din pricina spinilor.

4. Pamant bun. 4. Semintele au mcoltit, au

crescut și au dat
roada. Un
graunte a dat o
suta, altul șaizeci,
altul treizeci.

13:9 Isus a încheiat parabola cu un sfat enigmatic: „Cine are urechi de auzit să audă!” în cadrul parabilei, El a transmis

mulțimii un mesaj important iar ucenicilor un alt mesaj. Nimeni nu trebuie să-i scape

semnificația cuvintelor Sale.

intrucat Domnul insuși este Cel care interprează pilda, în versetele 18-23, ne vom sta pașii curiozitatea pana cand vom ajunge la acel paragraf.

B. Scopul parabolelor (13:10-17)

13:10 Ucenicii erau mirați de faptul că Domnul le vorbeste oamenilor în acest limbaj voalat al parabolelor. Prin urmare, L-a rugațsa le explice metoda folosită.

13:11 În răspunsul Sau, Isus a facut distincție între mulțimea necredincioasă și ucenicii credincioși. Multimea, care era un segment reprezentativ al societății iudeice, în mod evident L-a respins pe Domnul, cu toate că aceasta respingere nu s-a maturizat decât la cruce. Multimii nu își se va permite să cunoască tainele imparătiei cerurilor, pe când adevarăjilor Sai adepti li se va înlesni înjele-gerea ei.

O taină în Noul Testament este un fapt nedezvaluit până atunci oamenilor, pe care această nu l-ar putea cunoaște decât prin revelația divină, care le este daruită acum. Tainele imparătiei fusese până în acest punct adevaruri necunoscute, privitoare la imparătie în forma ei interimată. Însuși faptul că imparăția urma să aibă o fază interimată fusese o taină până acum. Parabolile descriu câteva din trasaturile imparătiei în perioada cât va lipsi Regele. De aceea unii au numit această fază drept „formă tainică a imparătiei” – prin astă înțelegându-se nu că ar mai fi invaluită în mister, ci, pur și simplu, că până în acest punct al istoriei nu fusese cunoscută.

13:12 Poate să s-ar parea o actfună arbitrală faptul că aceste tâine nu au fost explicate multimii, dar au fost revelate uceniciilor. Dar Domnul ne oferă motivația acestei acțiuni: „Caci celui ce are își se va mai da, și va avea de prisos; iar de la cel ce n-are se va lua chiar și ce are.” Ucenicii aveau credință în Domnul Isus; de aceea, ei vor primi capacitatea pentru credință sprijinită. El primise lumina, iar acum urmează să primească și mai multă lumina. Pe de altă parte, poporul Israel respinsese Lumina lumii să, ca atare, nu numai că nu vor mai primi alta lumina, dar și se va lua până să lumina pe care o mai aveau. A respinge lumina înseamnă să te privescă de lumina.

13:13 Matthew Henry

compara para-bolele cu stalpul de nor să de fie ce au lumi-nat poporul Israel, în vreme ce pe egipteni același stalp i-a pus în incurcatura. înjelesul

parabolelor avea sa fie descoperit celor care erau sincer interesati, aceste parbole dovedindu-se, in schimb, „doar o sursa de iritatie pentru cei care erau ostili fata de Iisus.”

Așadar, nu era vorba de un capriciu al Domnului, ci, pur și simplu, de urmarea practica a unui principiu care e întrecesut în orice sferă a vieții: orbirea intenționată este urmată de o orbire judiciara (cine refuza să vada va ajunge să nu mai poată vedea, chiar atunci când va voi să vada). De aceea le-a vorbit El multimilor în pilde. H.C. Woodring s-a exprimat astfel, în aceasta privință: „Pentru că ei nu iubeau adevarul, nu aveau să primească nici lumina adevarului.”²⁶ El pretindeau că vad, că sunt la curent cu adevarul divin, dar Adevarul încarnat statea înaintea lor iar ei refuzau cu incapacitatea să-l vadă. El pretindeau că aud Cuvântul lui Dumnezeu, dar, în realitate, însuși Cuvântul viu al lui Dumnezeu statea în mijlocul lor iar ei refuzau să asculte de El. El nu voiau să priceapa faptul minunat al rătrupării. Ca atare, le-a fost retrasa însăși capacitatea de a înjelege.

13:14,15 Eiconstituau împlinireaprofe-tiei de la Isaia 6:9,10. Înîma poporului Israel se împietrise iar urechile lor nu mai auzeau glasul lui Dumnezeu. El refuzau în mod inten(tionat) să vada cu ochii lor. El știau că dacă ar fi vazut, ar fi auzit și să ar fi pocait, Dumnezeu i-ar fi vindecat. Dar, în nevoie loc acuta și boala care i-a cuprins, ei au refuzat ajutorul Sau. Prin urmare, pedeapsa lor a constat în a auzi fără să înjeleagă și în a vedea fără să priceapa.

13:16, 17 Ucenicii erau extraordinar de privilegiați, intrucât ei vedea ceea ce nici unii nu mai vazuseră. Profetii și oamenii neprihaniji din Vechiul Testament ar fi dorit nespus de mult să traiasca în aceasta perioadă, când a venit Mesia, dar dorința nu le-a fost împlinită. Ucenicii se bucurau însă de harul de a trai în acest punct crucial din istorie, când El vedea pe Mesia, asistau la minunile Sale și auzeau invataturile de o neasemuită frumusețe și înjelocuire care se revarsau de pe buzele Sale.

C. Explicatia parbolei semanatorului

(13:18-23)

13:18 Dupa ce a explicat de ce a recurs la parbole, Domnul incepe acum să expuna parabola celor patru soluri. El nu-1 identifica pe semanator, dar noi

putem fi siguri că se referă la Domnul Iisus (vezi versetul 37) sau la cei care propovaduiesc mesajul împă-

ratiei (v. 19). Solurile ii reprezinta pe cei care aud mesajul.

13:19 Cararea batatorita se refera la oamenii care refuza sa primeasca mesajul. Ei aud evanghelia dar nu o infeleg—nu pentru ca nu au capacitatea de a o intelege, ci pentru ca nu vor! Pasarile il reprezinta pe Sata-na. El fura samansa din inimile acestor ascultatori. El le da concursul, pentru ca ei si persiste in aceasta stare arida si neroditoare pe care si au ales-o singuri. Fariseii erau ascultatori din aceasta categorie, a solului batatorit.

13:20, 21 Cand Isus S-a referit la solul pietros, El a avut in vedere un strat subtire de pamant, care acoperea o panta muntoasă formata din rod. Aceasta imagine ii infișeaza pe cei care aud cuvantul si raspund cu bucurie. La inceput, semanatorul ar putea avea motive sa se bucur ca propovaduirea sa a avut atata succes. Curand insa el desco-pera realitatea mai profunda, conform careia nu este bine cand mesajul e primit cu zanv bete si urale. Mai intai trebuie sa existe o stare de convingere de pacat, de remușcare si pocainta. Mult mai promijatoare este imaginația unei persoane doritoare de mantuire care se indreapta cu lacrimi in ochi spre Calvat, decat aceea a unui om care paseste in faja fara grija, ba chiar cu o anumita exuberanta. Solul putin adanc rodeste o marturisire foarte superfciaia, stratul fund prea subtire pentru ca radacinile sa se poata infige adanc in el. Cand acea marturisire de credinta este pusa la incercare de dogoarea soarelui stramtorarii și prigoanelor, omul respectiv se decide ca nu merita sa sufere toate acestea pentru credinta și, prin urmare, se leapada de orice marturie pe care o daduse anterior in favoarea lui Cristos.

13:22 Terenul infestat de spini reprezinta o alta clasa a celor care aud cuvantul in maniera superfciaia. In exterior, ei par sa fie supusi autentici ai imparajiei, dar, cu timpul, interesul lor este inabusit de grijile acestei lumi si de placerea lor pentru bogajii. In viaja lor nu mai poate fi gasita nici o roada pentru Dumnezeu. Lang ilustreaza acest adevar, prin exemplul fiului unui tata iubitor de bani, proprietar al unei intreprinderi uriasă. Fiul acesta auzise in tinerețea sa Cuvantul, dar cu timpul a fost furat de afa-cri.

Curand a trebuit sa aleaga intre a-I fi placut Domnului si a-i face tat&lui s-Su pe plac. Astfel, spinii erau deja in pamant, cand a fost semanata

si a germinat și Smanta. Grijile acestui veac si insuficiunea bogatilor își faceau deja efectul. Deci tan&rul s-a conformat dorintelor tatalui sau, consacrându-si toate energiile intreprinderii familiei. Ekipa un timp, a ajuns seful conglomératului și, după ce a atins o varsta apreciabila, si-a dat seama ca neglijase tot ceea ce line de cer. Era pe punctul de a se retrage la pensie, cand și-a exprimat intenția de a căuta mai cu staruinje lucrurile spirituale. Dar Dumnezeu nu se lassa batjocorit. Omul s-a pensionat și a murit subit, la numai cateva luni de la pensionare. A lasat o avere de 90 de mii de lire sterline și o viață risipită din punct de vedere spiritual. Spinii inabușiseră cuvantul, care nu a mai putut rodi.²⁷

13:23 Pamantul bun il reprezinta pe credinciosul adevarat. El e receptiv la cuvantul pe care-l aude și-l înțelege, transpunând în viața ceea ce aude, prin ascultare. Desi acești credinciosi nu produc cu toții aceeași cantitate de roade, cu toții demonstrează, prin răpada lor, că au viață divină. Roada este probabil aici manifestarea caracterului creștin, mai degrabă decât sufletele castigate pentru Cristos. Cand apare termenul *roada* in Noul Testament, in general se refera la roada Duhului (Gal. 5:22,23).

Care e mesajul pe care trebuia să-l transmită aceasta parabolă multimiilor? Evident, le avertiza de pericolul de a auzi fără a pune în practică ceea ce ai auzit. De asemenea, parabolă avea menirea de a incuraja persoane individuale să primească Cuvantul într-o inimă sincera, dovedind apoi realitatea care să-să savarsit în ființa lor prin aducerea de roade pentru Dumnezeu. Cat despre ucenici, parbolele ii pregăteau pe ei să pe adepții din viitor ai lui Isus pentru constatărea triste pe care o vor face, că numai un număr relativ mic de oameni din cei care vor auzi mesajul vor fi mantuiti cu adevarat. De asemenea, are darul de a-i scuti pe supuși loiali ai lui Cristos de zadămicia de a crede că toata lumea va fi convertită prin răspândirea evangheliei. Ucenicii li se atragea, de asemenea, atenția în această parabolă cu privire la cei trei mai impotrivi ai evangheliei: (1) diavolul (pasarile—eel rau); (2) fișa veche, carne (soarele dogoritor — stramtorarile sau prigoanele); și (3) lumea (spinii — grijile acestei lumi și goana după avutii).

In cele din urma, ucenicii li se ofera o vizionare a recoltei extraordinare de mari pe care o vor culege, din investițiile făcute de ei

in personalitatea umana. De treizeci de ori cantitatea insamanjata inseamna trei mii la

suta, iar de șaizeci de ori cantitatea insamanjata inseamna un venit de șase mii la suta. Iar de o suta de ori cantitatea insamanjata inseamna 10 mii la suta din investitia initia-la. In fapt, nu se pot masura rezultatele unui singur caz de intoarcere reala la Domnul, de convertire autentica a unui singur suflet. Un invajator de Școala dumincala, aproape total necunoscut, a investit in eel care avea sa devina vestitul evanghelist sj casjigator de suflete, Dwight L. Moody. La randul lui, Moody i-a caștigat pe aljii la Cristos. Iar aceştia au caștigat sj ei alte suflete pentru Domnul. Acel invajator initial de la Școala dumincala a declanșat astfel o reactie in lanj, care nu se va sfarsi niciodata.

D. Parabola graului sj a neghinei (13:24-30)

Parabola de care ne-am ocupat inainte este o ilustratie vie a faptului ca imparajia cerurilor ii cuprinde atat pe cei care l-au slujit doar de forma pe Rege, cat sj pe uce-nicii autentici. Primele trei soluri simboli-zeaza imparatia in aspectul cuprins de cercul eel mare — marturisirea exterioara. Al patrulea sol reprezinta imparatia simbolizata de cercul mic, al celor care au fost convertiti cu adevarat.

13:24-26 A doua parabola — cea a graului sj a neghinei — pfezinta, de aseme-nea, imparajia in aceste doua aspecte. Graul ii infalășeaza pe credinciosii adevarati, iar neghina pe cei credincipsi doar cu gura. Isus aseamana imparatia cu un om care a semanat samanja buna in ogorul sau. Dar pe cand dormea omul, a venit dușmanul sau sj a semanat neghina printre grau. Unger arata ca cea mai raspandita forma de neghina care se gasește in lanurile din Jara Sfanta este așa-numita *bearded darnel* (in romanește: „sal-bajie” sau „zizanie” {*Lolium temulentum*, *Lolium perenne*}), „o iarba otravitoare, aproape imposibil de depistat in mijlocul graului, cat cele doua plante sunt in faza de fir verde. Dar cand dau in spic, ele se pot zari sj des-parti cu ușurint&.”*

13:27,28 Cand servitorii au vazut neghina amestecata cu graul, l-au intrebat pe gospodar cum de s-a intamplat una ca asta. Gospodarul a recunoscut imediat mana duș-manului sau. Servitorii erau gata sa smulga imediat radacinile.

13:29, 30 Dar fermierul le-a ordonat sa aștepte pana la seceriș. Atunci seceratorii aveau

sa le separe pe cele doua. Graul avea sa fie adunat in hambare iar neghina avea sa

fie arsl

De ce a poruncit fermierul aceasta intar-ziere a separarii? In natura, radacinile de grau si cele de neghina sunt atat de intrepatrunse unele in altele incat e cu neputința s-o smulgi pe una din ele fara s-o smulgi și cealalta.

Parabola aceasta este explicata de Domnul nostru in versetele 37-43, așa ca ne vom abtine de la alte comentarii pana atunci.

E. Parabola seminal de
mu^tar
(13:31,32)

Apoi, Mantuitorul aseamana imparatia cu o samania de musjar, pe care El a numit-o cea mai mica dintre seminte, adica cea mai mica din experiența ascultatorilor Sai. Cand un om a semanat una din aceste seminje, aceasta a crescut și s-a facut un pom — ceea ce constituie o creștere fenomenala. Planta obisnuita de muștar este mai degraba ca o tufi, decat un pom. Să pomul a fost atat de mare incat pasarile să au facut cuibul in ramurile lui.

Saman^a reprezinta incepurile umile ale imparatiei. La inceput imparatia a fost pas-trata relativ mica și curata, ca urmare a persecutiilor. Dar, cand a inceput sa bene-ficieze de sponsoratul și protectia statului, ea a avut o creștere anormal de mare. Apoi au venit pasarile să său facut cuiburile în ea. Aici se folosește același termen pentru pasari ca in versetul 4. Iisus a explicat ca pasarile îl reprezinta pe eel rau (v. 19). Imparatia a devenit cuib pentru Satana și agentii lui. Astazi sub umbrela creștinatatii se ascund sisteme care îl resping in mod categoric pe Cristos, cum ar fi Unitarianismul, Studentii creștini (Christian Science), Mormonismul și Martorii lui Iehova, precum și Biserica Unificarii (Moonies).

Așadar, aici Domnul i-a avertizat pe ucenici ca in timpul absenței Sale, imparatia va cunoaște o creștere fenomenal de mare. El nu trebuie sa fie amagiti, crezand ca orice dezvoltare inseamna neaparat un succes. Ci, mai degraba, o creștere nesanatoasa. Deși saman^a minuscula va deveni un pom anormal de mare, marimea să nu va fi spre bine, intrucât pomul respectiv va deveni „un locaș al dracilor, o inchisoare a oricărui duh necurățat, o inchisoare a oricarei pasari necurate și urate" (Apo. 18:2).

F. Parabola aluatului (13:33)

De data aceasta, Domnul Iisus compara imparatia cerurilor cu aluatul pe care o

femeie 1-a pus in trei masuri de faina de grau, pana s-a dospit toata plamadeala. O interpretare foarte raspandita a acestei pilde susjine ca fiină de grau este lumea iar alua-tul este evanghelia ce va fi vestita in toata lumea, pana cand toți vor fi mantuiti. Dar aceasta conceptie este infirmata de Scriptură, de istorie și actualele evenimente la care asistam.

Aluatul este intotdeauna un simbol al raului in Biblie. Cand Dumnezeu le-a poruncit membrilor poporului său ca scoata din casele lor aluatul (Ex. 12:15), ei au înțeles că acesta era un lucru rău. Dacă manca cineva vreun lucru dospit, din prima pana în a șaptea zi a Praznicului Painii Nedospite, urma să fie nimicit din Israel. Iisus ne-a prevenit împotriva aluatului fariseilor și al saducheilor (Mat. 16:6, 12) și a aluatului lui Irod (Marcu 8:15). La 1 Corinteni 5:6-8, aluatul este definit drept răutate și rau, iar contextul versetului 9 din Galateni 5 arată că, acolo aluatul înseamnă invadatură falsă. În general, aluatul înseamnă fie o doctrină nefasta, fie o purtare rea.

Asadar, în aceasta pilda, Domnul ne pre-vine asupra puterii de patrundere a raului, care lucrează în imparatia cerurilor. Parabola seminței de muștar ne arată raul în caracterul extern al imparatiei. Pilda de față ne arată procesul intern de stricăciune care avea să se producă.

Noi credem că în aceasta parabola faina reprezintă hrana copiilor lui Dumnezeu, aşa cum se găsește aceasta în Biblie. Aluatul este doctrina nefasta. Femeia este o profeteasă falsă, care propaga invadaturi gresjite și ii ademenește pe oameni (Apo. 2:20). Oare nu este semnificativ faptul că femeile au fost în istorie intemeietoare ale mai multor culte false? Deși Biblia le interzice să-i inveje pe bărbați în biserică (1 Cor. 14:34; 1 Tim. 2:12), unele au sfidat această interdicție clara a Cuvântului lui Dumnezeu, asumându-si roluri de autoritate doctrinară și alterând hrana curată a copiilor lui Dumnezeu cu invadaturi și eretici distinctive. Lata ce spune J.H. Brookes în aceasta privință:

Celor care obiectează că nu s-ar putea că Cristos să compare imparatia cerurilor cu ceva rau le raspundem doar atât că El a comparat imparatia cu ceva care confine și grau, și neghina, în care sunt cuprinși și pesti buni, și rai,

care se extinde asupra unui rob rău (Mat. 18:23-32), și care primește în ea un om ce nu avusese haina de nunta și care a fost pierdut (Mat. 22:1-13).²⁹

G. Metoda parbolelor a fost o implinire a profetilor (13:34,35)

Isus a adresat primele patru parbole multumii. Recurgerea de catre Domnul la aceasta metoda de predare a implinit profezia lui Asaf din Psalmul 78:2, potrivit careia Mesia va vorbi in parbole, rostind lucrurile care fusesera tainuite de la intemeierea lumii. Aceste trasaturi ale imparaiiei cerurilor in forma ei interimara, ce fusesera ascunse pana acum, iata ca in aceste clipe erau descopte-rite!

H. Explicarea parbolei cu neghina

(13:36-43)

13:36 Restul discursului Domnului a fost adresat ucenicilor, pe cand aceştia se aflau in casa. Aici ucenicii ar putea reprezenta ramă-sija credincioasa din cadrul poporului Israel. Faptul ca din nou este menzionat cuvantul „casa” inseamna ca Dumnezeu nu și-a respins pentru totdeauna poporul, pe care l-a cunoscut mai dinainte (Rom. 11:2).

13:37 In interpretarea pe care o da parbolei grafului și neghinei, Isus se identifică pe sine cu semanatorul. El a semanat nemijlo-cit, in timpul lucrării sale pe acest pamant, iar de la înaljarea sa la cer, El continue să semene prin slujitorii sai, din toate veacurile.

13:38 Ogorul este lumea. Trebuie să subliniem faptul că ororul este lumea, *nu biserică!* Samanja buna inseamna **fiii impărației**. Poate parea, la prima vedere, un fapt bizar și incongruent ca ființele umane să fie semanate în pamant. Dar ideea subliniată aici este faptul că fiii acestia ai imparătiei au fost semănată în lume, în timpul anilor săi de activitate publică, Isus a insamnat lumea cu ucenici care erau supuși loiali ai imparătiei.

Neghina sunt fiii celui rau. Pentru orice realitate divină, Satan are și el o copie falsă. El insamănă lumea cu cei care seamănă cu ucenicii, vorbesc ca ucenicii și, într-o anumita măsură, umbă ca ucenicii adevarati. Dar aceștia nu sunt deloc ucenici autentici ai Regelui.

13:39 Vrajmașul este Satan, dusmanul lui Dumnezeu și al tuturor copiilor lui Dumnezeu. Sacerosul este sfârșitul veacului, adică sfârșitul epocii imparătiei, în forma ei interimara, care va avea loc cand se va întoarce Isus Cristos cu putere și slava, ca să domneasca în calitate de Rege. Domnul nu se referă la sfârșitul epocii bisericii. A introduce biserică în acest context nu ar

face decât să complice lucrurile.

13:40-42 Sacerotorii sunt ingerii (vezi

Apo. 14:14-20). In faza actuaia a imparatiei, nu se face nici o separare intenjionata a grafului de neghina. Aceste doua elemente sunt lasate sa creasca impreuna. Dar la a doua venire a lui Cristos, ingerii vor strange toate pricinile de pacatuire, toate sursele pacatului și pe top: raufacatorii, aruncandu-i în cuptorul de foe, unde va fi plansul să scăsnirea dinjilor.

13:43 Supușii neprihaniti ai imparatiei care se vor afia pe pamant în timpul Marii Stramtorari vor intra în imparatia Tatalui lor, pentru a se bucura de Domnia de o mie de ani a lui Cristos. Ei vor straluci ca soarele — adica vor fi imbracali cu slava stralucitoare.

Din nou, Isus adaugă acel indemn criptic: „**Cine are urechi de auzit sa auda!**”

Aceasta parabola nu perrnite interpre-tarea sustfnuta în mod eronat de unii, potrivit careia oamenii neleguijji trebuiesc tolerat în biserică creștina locală. Nu uitajă că ogorul (tarina) este lumea, nu biserică. Bisericilor locale li se poruncește expres să scoată din cadrul partasiei lor pe top: cei vinovăți de anumite forme de rautate (1 Cor. 5:9-13). Parabola ne invată doar atât, că în faza ei de taina, imparatia cerurilor va cuprinde atât elemental autentic, cât și falsul sau imitatfa și că aceasta stare de lucruri va continua pana la sfârșitul epocii (veacului). Atunci mesagerii lui Dumnezeu îi vor despărții: pe cei falsi de cei adevarati, ducându-i pe primii la judecata, pe cand cei adevarati vor domni în slava, împreuna cu Cristos pe pamant.

I. Parabola comorii ascunse **(13:44)**

Toate parabolele rostite de Domnul pana în acest punct ne-au invajat că va exista și bine, și rau în impara\$ie, și supuși neprihanip:, și supuși rai. Urmatoarele douaparbole ne arată că vor exista două clase de supuși: (1) iudeii credinciosj din perioada premergătoare Bisericii și din timpul de după epoca Bisericii. (2) Iudeii credinciosj și Neamurile din actuaia epoca.

În parabola comorii, Isus compară imparatia cu o comoară ascunsă într-un ogor. Un om o găsește, o acoperă și apoi se duce și vine tot ce are pentru a cumpăra ogorul respectiv.

Noi susținem că omul este chiar Domnul Isus. (El a fost omul din parabola cu graul să neghina, v. 37). Comoara reprezinta ramașita evlavioasa de iudei credincioși,

cei care existau și pe vremea lucrării Domnului Isus pe pamant și care vor exista din nou după rapirea Bisericii (vezi Psalmul 135:4, unde

Israel este numit comoara aleasa a lui Dumnezeu). Iudeii credinciosi sunt ascunsi in farina in sensul ca ei sunt imprimati in toata lumea si intr-un sens nimeni nu stie de ei, decat Dumnezeu. Isus este infatit aici ca descoperind comoara, mergand apoi la cruce, pentru a da tot ce avea cu scopul de a cumpara lumea (2 Cor. 5:19; 1 Ioan 2:2), in care se afia ascunsa comoara. Israelul rascumparat va fi dat la iveala, scos din ascunzatoare, cand va veni Izvorul din Sion si-si va intemeia mult-așteptata imperiul mesianica. Unii interpreteaza parabola aceasta ca pe o referire la un pacatos, care renunta la tot ce are pentru a-L gasi pe Cristos, comoara cea mai mare. Dar aceasta interpretare incalca doctrina harului, care afirma raspicat ca mantuirea se da cu totul si cu totul fără plata. E absolut gratuita (Isa. 55:1; Ef. 2:8,9).

J. Parabola perlei de mare prel

(13:45,46)

Imparatie se mai aseamana cu un ne-gustor, care cauta margarite („perle” in original) frumoase. Cand da peste un marga-ritar de foarte mare prel, el sacrificia totul pentru a cumpara acest margaritar.

In binecunoscuta(in engleza, n.tr.) canta-re: „Am gasit margaritarul de mare prel”, gasitorul este pacatosul iar margaritarul este Mantitorul. Oricat de frumoasa ar fi canta-re, trebuie sa mentionam ca nu suntem de acord cu invatatura ei, caci pacatosul nu trebuie sa vanda nimic pentru a-L dobandi pe Cristos si ca, oricum, pe Cristos nu-L poate cumpara!

Noi credem, dimpotrivă, ca negustorul este Domnul Isus. Margaritarul (perla) este biserica. La Calvar El a vandut tot ce a avut pentru a cumpara acest margaritar de mare prel. Dupa cum o perla se formeaza in interiorul unei stridii prin multa suferinta, cauzata de iritarea produsa de un graunt de nisip ce patrunde in corpul ei, tot asa biserica s-a format prin strapungerea si răstignirea trupului Mantitorului.

Este interesant de remarcat ca in parabola comorii imparatie este asemănata cu insași comoara. Aici imparația nu este comparată cu perla, ci cu negustorul. De ce aceasta deosebire?

In parabola precedenta, accentul se punea pe comoaria—adica pe Israelul niscumparat. Imparatie este strans legata de naștere Israel. Ea fusese oferita

initial poporului iar in forma ei viitoare principalis ei supus vor fi tot din poporul iudeu.

Dupa cum am menjionat, biserica nu este totuna cu imparajia. Totf cei din biserica se afia in imparati e, in faza ei interimara, dar nu top! cei care sunt in imparajie se afia și in biserica. *Biserica nu va fi in imparajie, in forma viitoare a imparătiei, ci vadomni cu Cristos peste pamantul reînnoit.* In a doua parabola, accentul se pune asupra Regelui. Insusi și asupra prefului extraordinar de mare pe care 1-a platit pentru a curta și a castiga o mireasă cu care sa-și imparta slava in ziua Aratarii Sale.

Dupa cum perla iese din mare, tot asa și biserica, uneori numitasă mireasalui Cristos, cea dintre Neamuri, provine, in principal, din randul natiunilor. Aceasta nu exclude faptul ca in biserica există și israelii! convertiți, ci subliniază doar că trasatura dominată a bisericii este faptul că membrii ei au fost chemați din randul năjiunilor, pentru numele Sau. La Fapte 15:14 Iakov confirma că acesta este planul mare! ^{al} lui Dumnezeu pentru epoca actuaia.

K. Parabola navodului (13:47-50)

13:47,48 Ultima parabola din seria celor consacrate imparajiei o aseamana pe aceasta cu o sita sau un navod, care a fost aruncat in mare și a prins tot felul de pesti. Pescarul a triat pestii, reînandu-i pe cei buni in vase și aruncandu-i pe cei rai.

13:49, 50 Domnul nostru este Cei care talmaceste aceasta pilda. Timpul este vremea de pe urma, adica sfarsitul perioadei Marii Stramtorari. Este timpul celei de-a doua veniri a lui Cristos. Pescarii sunt ingerii. Pestii buni sunt cei neprimiti, adica cei salvati, atat dintre iudei, cat și dintre Neamuri. Pestii rai sunt cei neleguijii, adica oamenii necredinciosi din toate rasele. Are loc un proces de separate, dupa cum am vazut in parabola cu graul și neghina (v. 30, 39-43). Cei neprimiti intra in imparația Tatului lor, in vreme ce neleguijii sunt trimisi in locul de foe, unde va fi plansul și scrasnirea dintilor. Totuși aceasta nu este judecata de pe urma. Judecata din textul nostru are loc la inceputul Miei de ani (Mileniului), pe cand judecata finala are loc dupa ce s-au scurs cei o mie de ani (Apo. 20:7-15). Gaebelein comenteaza in felul urmator aceasta parabola:

Năvodul este aruncat in mare, care, dupa cum am vazut, reprezinta

năjiunile pamantului. Parabola se refera la predicarea evangheliei veșnice, ce va avea loc in timpul marii stramto-

rari (Apo. 14:6, 7). Separarea celor buni de cei rai se face de catre ingeri. Toate acestea fac imposibila aplicarea parabolei la perioada actuala sau la biserica. Toate indicS faptul c3 este vorba de perioada in care se va intemeia impa-ratia. Se va recurge la serviciile ingerilor, dupa cum reiese foarte clar și din cartea Apocalipsei. Cei rai vor fi aruncafi in cuptorul de foe iar cei neprihanip' vor ramane pe pamant, in vederea imparafiei de o mie de ani.³⁰

L. Comoara adevarului (13:51,52)

13:51 Dupa ce a terminat de rostit para-bolele, invajatorul și Stapanul Isus i-a intre-bat pe ueenici daca au injeles. Ei au raspuns afirmativ. Asta s-ar putea sa ne mire sau chiar sa ne starneasca gelozia. Poate că noi n-am putea spune „da" cu atata incredere.

13:52 Si fiindca ei au priceput, au avut obligapla de a imparatasă și altora cele inva-tate. Ucenicii trebuie să fie canale, nu termi-nale ale binecuvantarii. Cei doisprezece erau acum carturari, echipaji pentru imparajia cerurilor. Adica, invatatori și taimacitori ai adevarului. Ei erau ca gospodarul care scoate din comoara lui lucruri noi și vechi. In Ve-cbiul Testament ei aveau resurse insemnante din ceea ce am putea numi „adevarul vechi". in cadrul invataturilor parabolice date de Cristos, ei au primit acum ceva cu totul nou. Din aceasta magazie vasta de cunoștin\$e ei aveau acum datoria sa imparta\$easca slavitudinea adevar și altora.

M. Isus este respins la Nazaret (13:53-58)

13:53-56 Dupa ce a terminat de rostit aceste parbole, Isus a parasit malurile Gali-leii, ducandu-se la Nazaret, in cadrul ultimei Sale vizite in acea localitate. Pe cand ii inva^a pe oameni in sinagoga, acestia erau uimiji de injelepciuinea Lui și de vesteau minunilor pe care le savarsjse. Pentru ei El nu era decat fiul tamplarului. Ei știau ca mama Lui era Maria... iar frajii Sai Iacob, lose, Simon și Iuda... si surorile Sale — locuiau inca la Nazaret! Prin urmare, cum ar putea unul din flacaii orasului lor sa afirme și sa savarseasca lucrurile pentru care I se dusesese Lui vesteau ca le-a facut? Ei nu puteau pricepe deloc cum e posibil una ca asta și astfel le-a venit mai ușor sa se agate de ignoranja lor, decat sa recunoasca adevarul.

13:57, 58 Ei au gasit in El o pricina de potincire. Asta I-a dat prilejul lui Isus sa scoata in

eviden ca un profet adevarat este, in general, mai apreciat in alte localitati,

decat in propriul sau oras sau sat. Locuitorii tinutului Sau si propriile Sale rudenii n-au fost in stare sa recunoasca meritele Sale divine, datorita disprepilui care il genera in ei faptul c&L cunoșteau atat de bine (pe plan uman)! Domnul nu a vindecat decat cativa oameni acolo (cf. Marcu 6:5). Asia nu s-a datorat unei neputin^e din partea Sa, caci t&utatea omului nu poate frana puterea lui Dumnezeu. Ci, mai degraba, daca Domnul facea mai multe minuni acolo, asta ar fi insemnat sa binecuvanteze oameni care n-aveau nici o dorinta de a fi binecuvantati si ar fi implinit niște nevoi in oameni care nu-și dadeau seama cS sunt nevoiasj Și, in sfarsit, ar fi vindecat oameni carora nu le-ar fi pla-cut deloc sa li se spunS ca sunt bolnavi.

IX HARUL NEOBOSIT AL LUI MESIA E F NTAMPINAT CU OSTI-LITATE CRESCANDA DIN PAR-TEA OAMENILOR (14:1-16:12)

A. Decapitarea lui loan Botezatorul

(14:1-12)

14:1,2 Vesta despre lucrarea lui Isus s-a raspandit pana la Irod Tetrarhul. Acest fiu infam al lui Irod eel Mare era cunoscut si sub numele de Irod Antipa. El este eel care ordonase executarea lui loan Botezatorul. Cand a auzit despre minunile savarsjte de Cristos, a inceput sa-1 mustre conștiin(a. Nu putea sa scape de imaginea profetului pe care il decapitase! De aceea, le-a spus slujitorilor sai: „Este loan, inviat din morti! Numai așa se pot explica toate minunile acestea!”

14:3 In versetele 3-12 intalnim procedeul literar numit: *flashback*, in care autorul descrie intimplari ce precedea actiunea principală. Matei isi intrerupe firul povestirii, pentru a trece in revista imprejururile in care Și-a pierdut viaja loan.

14:4,5 Irod iși parasise nevasta Și traiese in adulter, in incest cu Irodiada, sofia fratelui sau Filip. Ca profet al lui Dumnezeu, loan nu putea ramane nepasator in fata acestei faradelegi complete. De aceea, cuprins de indignare Și filra cea mai mica urma de teama, el il mustre pe Irod, indreptand spre el un deget acuzator si denuntandu-1 penru imoralitatea lui.

Regele s-a maniat atat de tare incat ar fi vrut sa-1 omoare, dar imprejurarile politice nu-i suradeau. Oamenii il aclamau pe

loan ca pe un profet si ar fi avut, probabil, o reacjie violenta la executrea lui loan. Și

astfel tiranul și-a potolit, pentru moment, ura, aruncându-l pe loan Botezatorul în temnija. „Cei faradelege îndragesc religia cam tot atât că îndragesc leii, pe care nu doresc să-i vada decat fie morți, fie după gratii! Caci ei se tern de religie, cand aceasta sparge catusele și începe să-i pună fata în fata cu conștiința lor.”³¹

14:6-11 De ziua lui Irod, fiica Irodiadei a piacut atât de mult regelui, prin dansul ei, încât acesta, actionând necugetat, i-a oferit tot ce-și dorea aceasta. Sfătuita de mama ei rea, fiica Irodiadei a cerut, cu nerusinare, capul lui loan Botezatorul... pe o farfurie! Între timp, furia regelui fata de loan se mai potolise. Ba e posibil ca să-1 fi și admirat, într-o anumita masură, pentru curajul și integritatea sa. și astfel, cu parere de HSU, s-a considerat obligat să-si tina promisiunea. Ordinul a fost dat. loan a fost decapitat și sinistra cerere a dansatoarei a fost satis^cuită.

14:12 Ucenicii lui loan au făcut o înmormântare cu tot respectul cuvenit stăpanului lor, după care s-au dus și l-au spus lui Isus. Nu puteau să se duca la altul mai bun, caruia să-și verse toată întristarea și indignarea, după cum nu ar fi putut lăsa o pilda mai buna de urmat. În vremuri de prigoana, de asuprire, de suferință și de întristare, și noi ar trebui să ne ducem și să-l spunem lui Isus!

Cât despre Irod, crima odată consumată, a rămas intiparită amintirea ei. Cand a auzit despre activitatele lui Isus, a năvălit în mintea sa întreg episodul sangeros.

B. Hranirea celor cinci mii (14:13-21)

(14:13-21) Cand a auzit Isus că Irod este tulburat de vestea cu privire la minunile Sale, s-a retras cu barca într-un loc tainic langa Marea Galilei. Putem fi siguri că nu fiica L-a manat acolo. El știa că nimic nu îl se putea întâmpla până ce nu îl-a sosit ceasul. Nu cunoaștem motivul principal care L-a determinat să picice, dar un motiv secundar a fost probabil faptul că ucenicii tocmai se intorseseră din misiunea lor de propovaduire (Marcu 6:30; Luca 9:10) și aveau nevoie de o perioadă de odihnă și liniste.

Numai că multimile au dat navaia din orașele și satele dimprejur, luându-Se după El pe jos. Cand a tras la mai, oamenii II și aușteptau deja acolo. Depărte de a fi iritat de aceasta intruziune, Domnul nostru, plin de

compasiune, S-a apucat imediat de lucru și i-a vindecat pe bolnavi.

14:15 Cand s-a lasat seara, adica după

ora 3 dupa-amiaza, ucenicii Lui si-au dat seama c& sunt confruntati cu o criza. Atata lume era adunata acolo si nu aveau ce sa dea oamenilor sa manance! Iau cerut voie lui Isus sa se duca in satele din jur sa faca rost de mancare. Cat de putin fnjelegeau ei inima lui Cristos si ce greu Ie era sa patrunda puterea Lui!

14:16-18 Domnul i-a asigurat ca nu e nevoie sa faca acest lucru. De ce sa piece oamenii de la Cel care, cu brajele deschise, hranește orice ființă vie? Apoi i-a surprins pe ucenici, spunandu-le: „**Da\$-i-le voi sa manance!**” Auramă total descumpănați. „Cum să le dam sa manance? Cand nu avem decat cinci paini și doi pesti?” Ei au uitat complet că Laveau și pe Isus cu ei. Cu multă rabda-re, Mantuitorul i-a spus: „Aduceți-i aici la Mine.” Aceasta era atributia lor.

14:19-21 Parca-L vedem pe Domnul Isus, spunandu-le oamenilor sa se așeze pe iarba. Luând cele cinci paini și cei doi pești, El a muljumit și le-a dat ucenicilor, care le-au împărjit multimilor. Dupa ce său saturat cu toșii, său strans douăspăzece cosuri pline cu ramagite. A ramas mai mult cand a termi-nat de hrani multfile, decat atunci cand a inceput: Remarcabil e că său strans cate un cos, de fiecare ucenic necredincios. Si o multime de circa 10 000 paid la 15 000 de oameni a fost hrana (cinci mii plus femei și copii).

Minunea aceasta constituie o lecție spirituală pentru ucenicii din orice generație. Nu vor lipsi nicicand multimile de oameni flamanzi. Întotdeauna se va găsi un mic grup de ucenici cu resurse aparent jalnic de mici. Si întotdeauna va fi alături săj Mantuitorul plin de compasiune. Cand ucenicii sunt dornici să-I dea Lui tot putinul lor, El va înmulții acel putin, facându-1 îndestulator pentru a hrani mii de oameni. Deosebirea semnificativă este că cei cinci mii care au fost hraniți la Marea Galilei și-au potolit foamea doar pentru scurta vreme, în timp ce aceia care se hrănesc din Cristosul Cel Viu vor fi saturați pe vecie (vezi Ioan 6:35).

C. Isus umbla pe mare (14:22-33)

Minunea anterioară i-a asigurat pe ucenici că îl urmează pe Unul care poate să le împlinesc din balsug nevoile. Acum ei invaja că El poate să-i și aperi și să-i umple de putere ca nimeni altul.

14:22,23 în timp ce triinitatea

multimile la casele lor, Isus le-a spus ucenicilor să intre în barca și să pomeasca înapoia, spre malul

celalalt al lacului. Apoi El s-a suiat pe un munte, sa se roage. Cand s-a innoptat, adica dupa asfintitul soarelui, El se afla singur acolo. (In sistemul iudaic erau doua „seri”, vezi Ex. 12:6 text marginal, editia *Revised Standard Version*, in limba engleza). Una, la care se face aluzie in versetul 15, incepea pe la mijlocul dupa-amiezii iar cealalta, despre care este vorba aici, incepea la asfinjitul soarelui.)

14:24-27 Intre timp, corabia era invaluita de valuri, in mijlocul marii, avand impotriva un vint puternic. Pe cand valurile izbeau in corabie, Isus a vazut necazul ucenicilor. La a patra straja din noapte (adica intre 3 și 6 dimineaja), El a venit la ei, umbland pe mare. Crezand ca este o nalucă, ucenicii au fost cuprinsi de panica. Dar imediat ei au auzit glasul liniștitor al Stap^nului si Priete-nului lor, care le-a spus: „**indrazni\$ti! Eu sunt; nu va temeji!**”

Cat de bine se potrivește acest indemii cu propria noastră experiență! și noi- suntem adesea loviti de furtunile viei, descumpaniti și disperati. Mantuitorul pare atât de departe de noi. Dar El se roaga tot timpul pentru noi. Cand ni se pare ca noaptea este cea mai intunecata, El este, in realitate, langa noi. Adesea nu suntem in stare sa recunoaștem nici in aceste clipe critice si, prin urmare, tragem semnalul de alarmă. Iar apoi auzim glasul Sau plin de mangaiere și ne aducem aminte ca valurile care ne-au ingrozit se afla sub picioarele Sale!

14:28 Cand Petru a auzit binecunoscutul glas al Mantuitorului, atat de indragit de el, a fost cuprins de entuziasm și afectiune pentru Isus. „**Doamne, daca ești Tu, porunceste sa vin la Tine pe ape.**” Departe de a ne potici de acest „daca” din cererea lui Petru, ca o expresie a micii sale credinte, mai degraba ar trebui sa remarcam cat de mare a fost, in realitate, increderea sa in Domnul Isus. Petru a sesizat ca poruncile Domnului au capacitatea de a-1 invrednici pe cel caruia ii erau adresate, ca El furnizeaza puterea de a duce la indeplinire toate poruncile pe care le rostește.

14:29-33 De tndata ce Isus a spus: „**Vi-no,**”— **Petru** a sarit afara din corabie si a inceput sa umble pe apa, venind catre El. Cat timp a avut privirea ajintita asupra lui Isus, a fost in stare sa infaptuiasca imposibilul; dar de indata ce s-a ingrijorat cu privire la vantul puternic, a inceput sa se scufunde. Disperat, el a strigat

atunci: „**Doamne, scapa-ma!**” Domnul 1-a Iuat de mana, 1-a dojenit cu

blande^e pentru pujina credința de care a dat dovada și 1-a dus înapoi în corabie. De indată ce a urcat Iisus în corabie, vântul a incetat. A urmat apoi un serviciu de închinaciu, ucenicii spunându-l lui Iisus: „**Cu adevarat, Tu ești Fiul lui Dumnezeu!**”

Ca umblatul pe apa, viajă creștina este imposibil de trait doar cu puterile noastre omenești. Ea poate fi traită numai prin pute-reia Duhului Sfânt. Atâtă timp cat ne dezli-pim privirea de la orice obiecte din jurul nostru, atfîntindu-ne ochii doar asuprălui Iisus (Ev. 12:2), vom trai experiența unei vieji supranaturale. Dar în clipa în care devinim preocupatf de noi inline sau de imprejurările prin care trecem, începem să ne scufund&m. Atunci va trebui să strigam către Cristos, cerând refacerea și invrednicirea divină.

D. Iisus face vindecări la Ghenesaret (14:34-36)

Corabia a ancorat la Ghenesaret, pe malul de nord-vest al Marii Galilei. De indată ce oamenii l-au zarit pe Iisus, au cutreierat toata regiunea, cautându-i pe toți cei ce erau bolnavi și aducându-i la El pentru ca să se poată atinge doar de poala hainei Lui și să fie vindecați. și astfel medicii din zona aii fost, pentru o vreme, someri! Cei pufoi o perioadă de timp după aceea, n-au mai fost oameni bolnavi prin partea locului. Toata regiunea s-a bucurat de sanitate, în urma vizitei Marelui Medic.

E. Întinarea care vine dinauntru (15:1-20)

S-a afirmat adesea că Matei nu urmează evenimentele în ordine cronologică, eel pu#n în primele capitoile din carte sa. Dar începând cu capitolul 14 și continuând până la sfârșit, evenimentele sunt redate, în mare parte, exact în ordinea în care s-au petrecut.

În capitolul 15, se evidențiază, de asemenea, o structură dispensațională. Mai întâi, vesnicele certuri și ciorovaieli ale fariserilor și carturarilor (versetele 1-20) anticipatează acțul respingerii lui Mesia de către Israel. În al doilea rand, credința cananitei (v. 21-28) infățișează vestirea evangheliei către Neamuri, în epoca actuală. și, în final, vindecarea marilor mulțimi (versetele 29-31) și hranirea celor

4 000 (versetele 32-39) trimit la viitoarea epocă a Mileniului, când vor domni condițiile de sanatate și prosperitate.

15:1, 2 Cărturarii și fariseii nu renunțău deloc la eforturile lor de a-L prinde în cursa pe Mantuitorul. O delegare a acestora a

venit expres de la Ierusalim, acuzandu-i pe ucenici de necuratie, pentru faptul ca mancau tara sa se spele pe maini, incalcand astfel datinile batranilor.

Pentru a putea evalua corect acest incident, trebuie sa injelegem mai intai referirile la ideea de curat și necurat și ce intregeau fariseii prin spaiare, intreg conceptul de curat și necurat își are originea în Vechiul Testament. Necurajia de care erau acuzali ucenicii era doar o chestiune ceremonials. De pilda, daca cineva se atingea de un mort sau manca anumite lucruri, se contamina pe plan ceremonial — cu alte cuvinte, nu mai corespunde din punct de vedere ritualistic pentru a se putea inchina lui Dumnezeu. Înainte de a se putea apropiu din nou de Dumnezeu, legea lui Dumnezeu cerea ca el să se supuna unui ritual de curajire.

Dar batraniii au adaugat datinile lor la ritualurile de curajire. Astfel ei insistau ca un iudeu, înainte de a putea manca, să și supuna mainile unui proces minutios de spaiare nu doar a mainilor; ci și a brajelor, pana la coate. Daca a fost la piașa, trebuia să facă o baie ceremoniala. Astfel, fariseii i-au criticat pe ucenici, pentru faptul de a nu fi executat toate operatiile minutioase implicate în procesul de spaiare prescris de datina iudaica.

15:3-6 Domnul Isus le-aamintit criticii Sai că *ei* sunt aceia care au calcat porunca lui Dumnezeu, și nu doar datina batranilor. Legea porunceea oamenilor să-și cinsteasca parinjii și chiar să-i sprijine finanțiar, daca era nevoie. Dar carturarii și fariseii (precum și mulți alii) nu erau dispuși să-și cheltuiască banii pentru întreținerea parinjilor lor batrani. Prin urmare, au conceput o datina, care să le dea posibilitatea să scape de responsabilitate. Cand erau rugați de tatal sau de mama lor să ii ajute, nu aveau decât să recite cuvintele: „Orice bani disponibili care ar putea fi folosiji la întreținerea voastră, au fost consacrați lui Dumnezeu, ceea ce înseamna că nu pot să vi-i dau vouă.” După ce recitau aceasta formulă, ei se considerau absolviti de responsabilitatea finanțială de parinții lor. Recurgând la aceasta strategie-mă săptăma, ei anulau Cuvântul lui Dumnezeu, care le poruncea să aibă grijă de parinjii lor.

15:7-9 Prin aceste denaturări meșteșugite ale Cuvântului, ei împlineau profezia rostită de Isaia,

la 29:13. Ei marturiseau cu buzele lor că-L cinstesc pe Dumnezeu, dar, în realitate, inima lor era departe de El. inchinarea

lor nu valora nimic, pentru ca ei accordau mai mare prioritate datinilor oamenilor, decat Cuvantului lui Dumnezeu.

15:10, 11 Intorcandu-se spre mulfi' me, Isus a facut o afirmalie de o extraordinara semnificație. El a declarat ca nu ceea ce intra în gură îl intineaza pe un om, ci mai degraba ceea ceiese din gura lui. Nu se poate aprecia indeajuns caracterul revolutfonar al acestei afirmații. În cadrul codului levitic, ceea ce intra pe gura cuiva îl intina ludeilor li se interzicea să consume camea oricărui animal rumegator sau cu copita despicate. Nu aveau voie să manance peste, decat dacă avea solzi și aripiioare. Dumnezeu dăduse instructiuni minutfoase pentru alimentele curate și necurate.

Acum Datatorul legii a pavat calea pentru abrogarea întregului sistem de mărire ceremonială. El a afirmat că hrana pe care au consumat-o ucenicii cu mainile nespălate nu i-a intinat. În schimb, fajarnicia carturarilor și a fariseilor—iata ce îl intina, cu adevarat, pe acestia.

15:12-14 Cand ucenicii Lui I-au dat de stire că fariseii au fost ofensajați de aceasta condamnare, Isus a răspuns, comparandu-i cu plantele ce nu fuseseră sadite în mod divin. Carturarii și fariseii erau neghina, și nu grau. Ei și măjaturile lor aveau să fie, la un moment dat, smulși — adică nimicin'. Apoi El a adăugat: „**Lasati-i. Sunt niște calauze oarbe.**” Deși se dadeau autorități în privința lucrurilor spirituale, ei erau orbi cu privire la realitatile spirituale, după cum orbi erau și pamenei pe care-i conduceau ei. Prin urmare, era inevitabil că atât liderii, cât și cei ce îi urmau, să nu cada în řanj.

15:15 Ucenicii au fost, negresiți, zguduiți de aceasta răstumare valorică a tot ce fusese ră invajat cu privire la alimentele curate și cele necurate. Pentru ei lucrurile acestea erau acum ca o parabolă — deci prezентate într-o formă nedeslușită. Petru a dat glas nedume-ririi lor, cand a cerut Domnului o explicare.

15:16, 17 Domnul și-a exprimat mai întai mirarea fata de faptul că lor le vedea atât de greu să înjeleaga. Apoi le-a explicat că adevarata mărire este de natură morală, nu fizică. Alimentele comestibile nu sunt, în ele însele, curate sau necurate. În fapt, nici un lucru material nu este rau în el însuși; a abuza de acel lucru — asta e gresit. Hrana pe care o consumă cineva intra în gura, apoi patrunde în stomac,

unde este digerată, și apoi resturile neasimilitate sunt eliminate. Ființa morală a cuiva nu este afectată —

numai trupul lui. Astazi noi stim ca „orice faptura a lui Dumnezeu este buna și nimic nu este de lepatat, daca se ia cu mullumiri; pentru că este sfintit prin Cuvantul lui Dumnezeu și prin rugaciune” (1 Tim. 4:4,5). Desigur, pasajul acesta nu se referă la plante otravitoare, ci la alimente desemnate de Dumnezeu pentru a fi consumate de om. Toate sunt bune și trebuie luate cu mulțu-mire. Dacă cineva este alergic la unele alimente sau nu le poate suferi pe altele, nu trebuie să consume acele alimente, dar, în general, putem manca, având asigurarea că Dumnezeu se folosește de alimente pentru a ne asigura hrana fizică de care avem nevoie.

15:18 Dacă hrana nu intinează, atunci ce intinează? Iisus răspunde la aceasta întrebare: „...ce iese din gura vine din inima și aceea spurca pe om.” Aici prin inima nu se înselează organul care asigură circulația sanguină în organism, ci sursa coruptă a mobilurilor și dorințelor rele ale omului. Aceasta parte a naturii morale a omului se manifestă prin gânduri necurate, care se materializează apoi în cuvinte depravate, care sunt, la randul lor, următoare de fapte rele.

15:19, 20 Unele din lucrurile care îl intinează pe om sunt: **gandurile rele, uci-derile, preacurviile, curviile, furtișagurile, marturile mincinoase și hulile** (sensul acestui termen în greacă, adică blasfemei, cuprinde și vorbirea de rau a altora).

Fariseii și carturarii erau extrem de atenți cu privire la respectarea ostentativă, minuțioasă a ceremonialurilor de spalare a mâinilor, dar viajă lor launtrică era poluată. Ei se ocupau excesiv de lucrurile mari, dar neglijau chestiunile de importanță majoră. Astăzi, de pilda, ei au fost în stare să critice esecul ucenicilor de a respecta aceste date niște inspirate, în schimb, ei nu s-au sfătuit să pună la cale omorarea Fiului lui Dumnezeu și să se facă vinovă de o sumedenie de pacate, ca cele enumerate în versetul 19.

F. O femeie dirită Neamuri este binecuvântată pentru credinta ei

(15:21-28)

15:21, 22 Iisus s-a retras în regiunea Tirului și Sidonului, pe coasta Mării Negre. După câte știm, acesta este singurul caz în care Domnul s-a aflat, în timpul lucnirii sale publice, în afara teritoriului iudaic. Aici, în Fenicia,

o cananeană L-a rugat să-i vindece fiica, ce era posedată de demon.

Este important să ne dam seama că această femeie nu era iudaică, ci provineau

dintre Neamuri. Era o descendenta a canaa-nijilor, un neam imoral, pe care Dumnezeu il randuise să fie eliminat Prin neascultarea Israelului, unii canaaniti au supraviejuiti invadarii Canaanului de catre Iosua și astfel femeia aceasta se tragea din acești supra-vie(uitori). Ca femeie dintre Neamuri (deci neevreica), ea nu se bucura de privilegiile acordate poporului ales pe acest pamant sa fie al lui Dumnezeu. Ea era o straină, fară nici o nădejde. Din punct de vedere al pozi-p"ei pe care o ocupă, ea nu putea avea nici o pretensiune de acces la Dumnezeu sau la Me-sia.

Ea își adresaț lui Isus cu cuvintele **Domn** și **Fiul lui David** — titlu folosit de iudei când se refereau la Mesia. Deși Isus era, într-adevar, Fiul lui David, nici o persoană dintre Neamuri nu avea dreptul să-l abordeze de pe această temelie. De aceea nu îi-a răspuns Domnul de prima oară.

15:23 Ucenicii Lui s-au apropiat și L-au rugat să răsuțqr: „Da-i drumul, caci striga după noi”. În mod evident, pe ei femeia îi agașa. Dar pentru Domnul a fost un prilej minunat de a ilustra credința unui vas omenesc, în care avea să stralucească harul Sau. Mai întâi însă El trebuia să demonstreze și să educe credința ei!

15:24, 25 El îi amintit că misiunea Lui era îndreptată spre **oile pierdute ale casei lui Israel**, nu spre Neamuri și, desigur, nu spre canaaniti. Ea nu s-a lasat descurajată de acest refuz aparent. Facând uz de titlul *Fiul lui David*, ea își așeză pe genunchi și spunea: **„Doamne, ajuta-mă!”** Dacă nu se putea apropiă de El cum se apropii o evreică de Mesia al ei, atunci ea va veni la El ca o creație care se apropii de Creatorul ei.

15:26 Pentru a verifica și mai mult realitatea credinței ei, Isus îi-a spus că nu e bine că El să lase hranirea copiilor iudei, pentru că el suferă **cainilor** ne-evrei. Dacă aceste cuvinte ni se par aspre, să nu uităm că ele, asemenea unui bisturiu în mana chirurgului, au avut rolul de a vindeca, nu de a vătama. În fond, ea era dințile Neamuri! Or, iudeii priveau Neamurile ca pe niște caini care scurma în gunoaie, cutreierând strazile în căutarea unor resturi de mancare. Totuși, Isus a folosit aici termenul cu care sunt alintajii **catelești**. Întrebarea se punea: „Avea să-și recunoască ea nevrednicia, pentru că putea primi cea mai mică dintre indurările

Sale?”

15:27 Răspunsul ei a fost minunat. Ea să-a învoit întru totul cu felul în care a descris-

o El. Luandu-sj locul unei persoane total nevrednice, dintre Neamuri, ea s-a aruncat asupra indurarii, iubirii și harului Sau. In realitate, ea a spus: „Da, ai dreptate! Eu nu sunt decat unui dintre cateii de sub masa. Dar am observat ca uneori cad firimituri de la masa pe podea. N-ai vrea sa ma lasj sa culeg cateva din aceste firimituri? Nu sunt vrednica sa-mi vindeci fiica, dar Te rog fierbinte sa faci acest lucru pentru una din creaurile Tale nedemne.”

15:28 Isus a elogiat-o pentru credinta ei mare. In timp ce iudeii — copii ai lui Dumnezeu, dar necredincioși — nu simteau nici o foame pentru paine, iata ca aceasta femeie, care nu se sfia sa se numeasca cajelușă, striga dupa paine! Credința ei a fost răsplătită. Fiica ei s-a vindecat pe loc. Faptul ca Domnul nostru a vindecat aceasta fiica a unei femei dintre Neamuri ce se afla la distanța sugerează actuala sa misiune, cand se afla la dreapta lui Dumnezeu, oferind vindecare spirituaia Neamurilor, in timpul actualei ere, cand poporul Sau stravechi este pus deoparte ca na^iune.

G. Isus vindeca multimi man de oameni (15:29-31)

La Marcu 7:31 aflam ca Domnul a parăsit orașul Tir, S-a deplasat spre nord, pana la Sidon, apoi spre rasarit, traversand raul Iordan, și apoi spre sud, prin regiunea Deca-polisului. Acolo, in apropiere de Marea Galileei, "a vindecat řchiopi, orbi, muji, ciungi și alji bolnavi, Muljimile uluite de aceste vindecări slaveau pe Dumnezeul Israelului. Există indicii putemice ca Domnul se afla aici pe teritoriu ne-evreu, printre Neamuri. Oamenii, asociindu-i pe Isus și pe ucenici cu Israel, au dedus corect că Dumnezeul lui Israel era la lucru în mijlocul lor.

H. Hranirea celor patru mii (15:32-39)

15:32 Unii cititori neatent ai Scripturilor sau al^ii patrunsi de spirit de critica, confundând aceasta hranire cu hranirea celor cinci mii, au acuzat Biblia de repeti^ii, con-tradicții și calcule greșite. În realitate însă avem de a face cu două incidente separate, care se suplimentează, mai degrabă decât să se contrazică, cum susțin unii.

Dupa ce au petrecut trei zile cu Domnul, oamenilor li s-au terminat proviziile de hrana. Dar Domnul nu voia sa-i lase sa piece flamanzi, ca nu cumva sa lesjne

pe drum.

15:33, 34 Din nou, ucenicii s-au simtit frustriți de sarcina aparent imposibila de a

hrani o mulpume așa de mare de oameni. De data aceasta, ei nu aveau decat șapte paini și cajiva peștisorii.

15:35,36 Ca în cazul hrănirii celor cinci mii, Iisus le-a spus oamenilor să se așeze jos, a multumit, a frant painile și pestii, dandu-le ucenicilor, ca ei să le distribuie. El astea întărea ca ucenicii săi să facă tot ce pot. Abia apoi intervine El și face ceea ce le este lor cu neputință.

15:37-39 Dupa ce oamenii s-au saturat, au mai ramas șapte coșuri largi cu resturile de mancare. Numarul celor hrăniți a fost de patru mii de bărbați, pe langa femeii și copiilor.

În capitolul următor vom vedea că statisticile referitoare la cele două hrăniri sunt și ele semnificative (16:8-12). Orice amanunt din cadrul unei povestiri din Biblie este încarcăt de inteleșuri adânci. Dupa ce a dat drumul oamenilor să picătă, Domnul s-a dus cu corabia la Magdala, pe malul de vest al Marii Galileei.

I. Aluatul fariseilor și al saducheilor

(16:1-12)

16:1 Fariseii și saducheii, două tabere antagoniste pe plan teologic, reprezentau două extremități doctrinare. Dar ostilitatea lor i-a facut acum să se unească în scopul comun de a-L prinde în cursa pe Mantuitorul. Pentru a-L pune la încercare, ei îl au cerut să facă demonstrația unui semn din cer, într-un mod care să fie greu de deslușit nouă în sine, ei încercau să-L prindă într-o situație compromițătoare. Cerându-l un semn din cer, poate că ei lăsau să se inteleagă că sursa minunilor pe care le săvărsise El ar fi fost exact în direcția opusă. Sau poate că doreau să se petreacă vreun semn supranatural pe cer. Toate minurile lui Iisus fusese săvărsite pe pamant. Poate El săvârși și minuni pe cer? — se vor fi întrebătăi ei acum.

16:2, 3 El le-a răspuns, continuând pe tema cerului. Cand vedea că cerul roșu seara, acesta era un semn că vremea va fi frumoasă a două zile. El mai stia că faptul că cer roșu, amenintător, dimineață însemna că în ziua aceea vremea va fi furtunoasă.³² Cu alte cuvinte, ei se pricepeau să interpreteze înfățișarea cerului, dar nu puteau interpreta semnele vremurilor.

Care erau aceste semne? Profetul care a vestit sosirea lui Mesia se arătase în persoana lui Ioan Botezatorul. Minurile

profejite despre Mesia — lucruri pe care nici un alt om nu le mai savarsise vreodata — au fost savarsite acum în prezența lor. Un alt semn

al vremurilor a fost respingerea evidenta a lui Mesia de catre iudei si transferul Evan-gheliei la Neamuri, toate fiind impliniri directe ale profeciei. In pofida tuturor acestor dovezi de netragaduit, ei nu-si dadeau seama ca istoria prindea contur inaintea ochilor lor, ca in jurnal lor se implineau profecii cruciale.

16:4 Cautand un semn, cand Domnul Insuși statea in prezența lor, fariseii și saducheii s-au tradat, aratand că sunt o generate adultera. Nici un semn nu li se va mai da decat semnul profetului Iona. Dupa cum am explicat la notele asupra textului de la 12:39, semnul acesta avea să fie invierea lui Cristos a treia zi. O generate rea și adultera avea să-L rastigneasca pe Mesia, dar Dumnezeu avea să-L invie din moitf. Acesta avea să fie un semn de condamnare pentru toti cei care refuza să se piese în fața Lui, Stapanitorul de drept.

Paragraful acesta se încheie cu cuvintele foarte grave: „**Apoi i-a lasat și a plecat**” Impliciturile spirituale ale acestor cuvinte nu ar trebui să necesite nici o explicate pentru nimeni.

16:5, 6 Cand ucenicii Domnului I s-au aiaturat din nou, pe coasta de rasarit a lacu-lui, au constat că uitaseia să ia cu ei paine. De aceea, cand i-a salutat Iisus cu avertis-mentul să se fereasca de aluatul fariserilor și al saducheilor, ei au crezut că El le spune, de fapt: „Nu va duceți și va aprovisionați cu alimente de la conducatorii aceia ai evrei-lor!” Grijă lor pentru hrana fizica i-a facut să caute o explicate naturală, Hterăia, acolo unde era, de fapt, vorba despre o lecție spirituale.

16:7-10 Ei inca se temeau că nu vor avea suficienta hrana, in ciuda faptului ca II aveau cu ei pe Cel care hraniște o data cinci mii de oameni iar alta data patru mii. Si astfel, Domnul a trecut in revista pentru ei cele doua hraniri miraculoase. Lectfa care s-a desprins de aici a avut de a face cu aritmética divina și resursele divine, caci *cu cat avea Iisus mai puțin material cu care să lucreze, cu atât hranea mai multă oameni, și cu cat hranea mai multă oameni, cu atât mai multă hrana ramanea în urma*. Cand nu se aflau decat cinci paini și doi pești, El a hraniț peste 5.000 mii de persoane și au ramas douăsprezece coșuri de hrana. Dar cand au fost disponibile mai multe paini și pești, El a hraniț doar cu puțin peste patru mii de persoane, ramanând doar șapte coșuri cu resturi de hrana. Daca ii punem la dispozitia Sa resursele

noastre limitate, EI le poate inmulții

in ordine invers proportionals cu cantitatea lor. Cum spune și zicala: „PuJinul e mult în mana lui Dumnezeu.”

In textul de aici se folosesc un alt ter-men pentru „coșuri”¹³³ decat în cazul hrănirii celor cinci mii. Cele șapte coșuri din acest incident sunt considerate a fi fost mai mult decât cele douăsprezece din cazul precedent. Dar lectura spirituală este aceeași: De ce să ne îngrijorăm că vom suferi de foame sau lipsuri, când suntem legați de Cel care are puteri și resurse nemarginite?

16:11, 12 Cand a pomenit de aluatul fariseilor și al saducheilor, Domnul nu s-a referit la paine, ci la doctrine și conduite rele. La Luca 12:1, aluatul fariseilor este definit drept fatăSnicie. El declarau că adera la Cuvântul lui Dumnezeu în cele mai mici amanunte, și totuși ascultarea lor era doar exterioara, de forma, superficială. În launtrul lor ei fundau și coruptf.

Aluatul saducheilor era rationalismul. Asemenea liberalilor din vremea noastră, acești „liberi cugetatori” ai vremii aceleiai și clădiseră un sistem de indoieți și negații. El negau existența ingerilor și a duhurilor (spiritelor), negau invierea cu trupul, nemurirea sufletului și pedeapsa vesnică. Aluatul acesta al scepticismului, dacă nu era opriț, riscă să se raspandească și să penetreze, ca drojdia în faina.

X REGELE ISI PREGATEȘTE UCENICII (16:13-17:27)

A. Marea marturisire a lui Petru

(16:13-20)

16:13, 14 Cezarea Filipi
(Cezarea lui Filip) se afla la circa 40 de km nord de Marea Galilei și 8 km est de Iordan. Cand Isus a venit în satele din partea locului (Marcu 8:27), a avut loc un incident considerat cota maxima a lucrării sale publice. Până în acest punct El îi condusese pe ucenicii către o cunoaștere adevarată a Persoanei Sale. Odată infaptuită aceasta lucrare, El își în-dreapta acum faja cu hotărare spre cruce.

El a inceput prinț-o întrebare adresată ucenicilor săi: Ce spun oamenii despre identitatea Sa? S-a înregistrat o gamă variată de răspunsuri: de la cei care afirmau că este Ioan Botezatorul, la cei care susțineau că este Hie, Ieremia, sau unul dintre profetii. Pentru oamenii de rand El nu era decât o Personalitate între multe altele. Bun, dar nu e cel mai bun. Mare, dar nu e cel mai mare. Un profet, dar nu Profetul. Dar

aceasta evaluare nu corespundează realității, caci El situa pe

Domnul doar pe o pozitie omeneasca. Cu alte cuvinte, daca El nu era decat un alt om — oricat de mare ar fi fost acesta — asta II i&cea pasibil de frauds, intrucat El pretinse egalitate cu Dumnezeu Tatai.

16:15, 16 Si atunci El i-a intrebat pe ucenici cine cred ei ca este El. Aceasta mtrebare a prilejuit acea istorica marturisire din partea lui Petru: „Tu ești Cristosul, Fiul Dumnezeului celui viu.” Cu alte cuvinte, Domnul Isus este Mesia al lui Israel și Dumnezeu Fiul.

16:17,18 Domnul nostru a rostit o bine-cuvantare asupra lui Simon, fiul lui lona. Pescarul acesta nu dobandise aceasta concepție despre Domnul Isus prin intermediul intelectului sau sau al inteleptiunii naturale, ci-i fusese revelata pe cale supranaturala, de catre Dumnezeu Tatal. Dar Fiul a avut și El ceva important sa-i comunice lui Petru. Si astfel, Isus a adaugat: „**Si Eu i&ff spun: tu ești Petru și pe aceasta piatra voi zidi Biserica Mea și porfile Hadesului**” („locuin-tei moitilor”, in versiunea Cornilescu, n.tr.) **nu o vor birui.**” Știm cu to(ii) ca nici un alt verset din Evanghelie nu a fost invalidat de mai multe controverse decat acesta. intrebarea care se pune este aceasta: „Cine sau ce este piatra?” Problema consta și in faptul ca termenii din greaca pentru „Petru” și „piatra” sunt foarte similari, dar avand inteleseuri diferite. Primul, *petros*, inseamna o piatra sau o roca desprinsa dintr-un munte. Al doilea, *petra* ^ inseamna stanca sau versant stancos pe un munte. Deci, reluand versetul, vom vedea ca Isus a spus, de fapt, „...tu ești Petru (piatra), %! pe aceasta stanca voi zidi biserica Mea.” El nu a afirmat ca-și va zidi biserica pe o piatra, ci pe o stanca.

Daca nu Petru e stanca, atunci ce este aceasta stanca? Ramanand in context, vom conchide ca raspunsul eel mai evident este ca stanca este marturia lui Petru privitoare la faptul ca Cristos este Fiul Dumnezeului celui Viu, adevarul pe care se intemeiaza biserica. Efeseni 2:20 ne inva^a ca biserica este cia-dita pe Isus Cristos, piatra unghiulara (cheia de bolta). Afirmajia de acolo, potrivit careia suntem ziditi pe temelia apostolilor și a profetilor se refera nu la ei, ci la temelia pusa in cadrul invataturilor lor cu privire la Domnul Isus Cristos.

Cristos este numit Stanca la 1 Corinteni 10:4. Morgan face in aceasta privință un important comentariu:

Nu uitali, ca El se adresa unor idei. DacS urma-

rim sensurile figurate sub care apare termenul „stanca”. In Scripturile ebraice, constatam ca nu este folosit niciodata in chip simbolic cu referire la om, ci intotdeauna la Dumnezeu. Deci aici, la Cezarea lui Filip, sensul este ca nu pe Petru e zidita Biserica. Isus nu S-a jucat cu figurile de stil. El a preluat acea straveche ilustratie ebraica — in care stanca este intotdeauna simbolul Dumnezeirii—si a spus: „Pe Dumnezeu Insuși, adică pe Cristos, Fiul Dumnezeului celui viu—imi voi zidi biserica.”³⁴

Petru nu s-a descris niciodata pe sine drept temelia bisericii. in schimb el îl nu-meste de doua ori pe Cristos „Piatra” (Fapte 4:11, 12; 1 Petru 2:4-8), dar in textele acestea avem de a face cu o alta metafora. „Pia-tra” este capul unghiului, nu al temeliei.

„Imi voi zidi biserica”. Aici este menzionata prima oara biserica in Biblie. Ea nu existase in Vechiul Testament. Biserica, ce incă nu se aparuse cand a rostit Isus aceste cuvinte, ci urma sa ia fiinta in viitor, cand avea sa se pogoare Duhul Sfant, la Rusalii, este compusa din toti credinciosii in Cristos, atat evrei, cat și neevrei (Neamuri). Fiind o societate distincta, cunoscuta sub denumirea de „trupul și mireasa lui Cristos”, ea are o chemare cerească unica și un destin aparte.

In mod normal, nu ne-am fi așteptat ca biserica sa fie prezentata in Evanghelie dupa Matei, unde predomina temele legate de Israel și de imparajie. Dar, de indată ce avea sa fie respins Cristos, incepea o paranteza: perioada bisericii, ce se va incheia cu Rapierea Bisericii. Atunci Dumnezeu își va relua relatiile Sale cu Israelul la scara nationala. Așadar, este absolut normal si adevarat ca Dumnezeu sa introduca subiectul bisericii aici, ca pas imediat urmator din cadrul programului. Sau dispensarional, de indată ce a avut loc respingerea lui Mesia de catre Israel.

„Porurile Hadesului nu o vor birui” poate fi inleusa in doua moduri: Mai intai, porurile Hadesului sunt infatuate ca o ofensiva fara izbanda, dezianjuita impotriva bisericii (biserica va supraviețui tuturor atacurilor lansate impotriva ei). Sau, o alta interpretare, biserica insași ar putea fi infățișată ca fiind in ofensiva și ieșind biruitoare. In ambele cazuri, forjele mortii vor fi invinse prin stramutarea credincioșilor aflati in viață la Venirea Domnului

si prin invierea celor adormiți in Cristos.

16:19 „Iti voi da cheile Imparatiei cerurilor” nu inseamna că lui Petru îi s-a dat

autoritatea de a-i prirai pe oameni in cer, ci se refera la **imparatia cerurilor pe pamant** — acea sfera in care sunt cuprinsi torii cei care marturisesc supunerea și loialitatea lor faja de Regele, toți cei care susțin ca sunt creștini. **Cheile** se refera la acces sau patrundere, intrare. Cheile ce descuie ușa prin care se patrunde in sfera marturisirii sunt sugerate in Marea Porunca de la Matei 28:19 — „face și ucenici, botezai-i și învățați-i”. (Cu mențiunea că botezul nu este necesar pentru mantuire, ci este doar un ritual de înjijiere, prin care oamenii marturisesc in public supunerea și loialitatea lor faja de Rege.)

Petru s-a folosit prima oara de aceste Chei in Ziua Rusalilor. Dar cheile nu i-au fost date lui, in exclusivitate, ci sunt reprezentative pentru top! ucenicii. (Vezi Matei 18:18, unde li se face tuturor aceeași fagăduință.)

„Orice vei lega pe pamant va fi legat in ceruri și orice veidezlega pe pamant va fi dezlegat in ceruri.” Multi recurg la textul acesta și la eel de la Ioan 20:23 pentru a propovadui ca Petru %| cei pe care-i consideră ei urmării lui Perm ar fi primit autoritatea de a ierta pacatele. Noi stim însă că lucrul acesta nu este cu putință. Numai Dumnezeu poate ierta păcatele.

Există două modalități de a înțelege acest verset. Mai întâi, ar putea însemna că apostolii au avut puterea de a lega și de adezlega

— putere pe care noi, cei de azi, nu o posedăm. De pilda, Petru a legat asupra lor pacatele lui Anania și Safira, drept care acestia au fost pedepsiți instantaneu cu moarte (Fapte 5:1-10), în vreme ce Pavel 1-a dezlegat pe omul din Corint, ce fusese supus la discipline de consecințele pacatului său, datorită faptului că omul s-a pocait (2 Cor. 2:10).

Sau versetul ar putea însemna că orice au legat sau au dezlegat apostolii pe pamant va fi fost *deja* legat sau dezlegat in cer (vezi adnotarea din versiunea New

King James). Astfel, Ryrie spune: „Cerul, nu apostolii, inițiază orice legare saudezlegare, iar apostolii nu fac altceva decât să vestească implementarea acestor actiuni.”³⁵

Singurul mod în care se poate aplica acest verset în contextul zilelor noastre este sensul *declarativ*. Cand un pacatos se pocăiește cu adevarat de pacatele sale și-L primește pe Iisus Cristos ca Domn și Mantuitor, un creștin poate *sa declare* că pacatele acelei persoane au fost iertate. Cand un pacatos îl respinge pe Mantuitorul, un lucrător creștin poate *declara* că pacatele sale au ramas asupra acelei persoane. William Kelly scrie

urmatoarele, în această privință: „Ori de cate ori Biserica actionează în numele Domnului și face întrădevar voia Lui, faptele membrilor Bisericii poartă pecetea lui Dumnezeu.”

16:20 Din nou, II vedem pe Domnul Isus poruncindu-le ucenicilor să nu spună la nimeni că El este Mesia. Din pricina necredinței Israelului, o asemenea dezvaluire nu putea duce la nimic bun. Dimpotrivă, o mișcare populistă menită să-L incoroneze ca Rege, ar fi putut dauna lucrării Sale. O atare mișcare nesabuită ar fi fost, probabil, inabușită de romani.

Stewart, care afirmă că în acest verset din evanghelie după Matei să atins punctul culminant al lucrării lui Isus, scrie următoarele:

Ziua petrecuta în Cezarea lui Filip marchează cumpărarea apelor în Evanghelie. Din acest punct, cursurile de apă încep să curgă în alta direcție. Curentul popularitatii, care parea în zilele ante-rioare ale lucrării lui Isus să-L poarte către un tron, a fost lasat acum în urma. Curentul duce acum hotarăt către Cruce... La Cezarea, Isus a stat pe linia de demarcare, ca să spunem asa. Parca statea pe un deal, de unde, privind îndărât, putea urmări toată calea parcursă până în acel punct, iar în față se vedea drumul intunecat și neimbigator care-l aștepta. După ce a aruncat o privire înainte, spre zilele aureolate din trecut, Domnul și-a întors fața hotarăt spre calea înnegrită ce-l statea înainte, pornind apoi fiind sovăire spre Calvar.¹⁶

B. Pregatirea ucenicilor pentru moartea

și invierea Sa (16:21-23)

16:21 Acum, când ucenicii și-au dat seama că Isus este Mesia, Fiul Dumnezeului celui viu, ei au fost, în sfârșit, gata să audă din gura Lui precizarea nemijlocita privitoare la moartea și invierea Sa. Cauza Lui nu va suferi nici o infrangere — de astă erau și-guri! Ei erau de partea invingătorului, convingându-se că indiferent ce să arătă întampla, victoria era asigurată. În astfel Domnul a adus această veste crucială unor inimi pregătite. El va trebui să se duca la Ierusalim, unde va suferi multe lucruri din partea liderilor religioși, va trebui să fie omorât și va trebui să fie inviată la treia zi. O atare veste avea darul să spulbere orice speranță omenești de reușita unei asemenea mișcări. Numai că vesteasă se termină cu expresia (în original): „va trebui să fie inviată la treia zi.” Aici era punctul cheie, care alunga deznadejdea!

16:22 Petru s-a umplut de indignare la gândul că Stapanul lui va indura un asemenea tratament. Apucându-l, că și cand ar fi dorit să-l ajina călea, el a protestat: „Sa Te fereasca Dumnezeu, Doamne! Sa nu Ti se întampile așa ceva!”

16:23 Astă a atras din partea Domnului o muștrare. Doar El venise în lume pentru a muri pentru pacatul său! Orice lucru sau persoană care încerca să-L impiedice de a-și aduce la îndeplinire acest scop contravenea voii lui Djumnezeu. De aceea, El i-a spus lui Petru: „Inapoi Mea, Satano! TU ești o piatră de potincire pentru Mine, caci gandurile tale nu sunt ganduri ale lui Dumnezeu, ci ganduri ale oamenilor.” Spunându-i: „Sata-no”, Domnul nu a afirmat deloc că Petru ar fi fost posedat de demoni sau stăpanit de Satana, ci, pur și simplu, a lasat să se înțeleagă că acțiunile și cuvințele lui Petru erau [în momentul acela] exact cele pe care te așteptai să le vezi de la Satana (al cărui nume înseamnă *adversarul* sau *vrajmașul*). Protestând împotriva Calvarului, Petru a devenit o piedică în calea Mantuitorului.

Tori creștinii sunt chemați să și ia crucea și să-L urmeze pe Domnul Isus, dar atunci când crucea se prefigurează la orizont, un glas launtruș își va șopti: „Doamne ferește! Salveaza-te!” Sau poate că vocea celor dragi din jurul nostru caută să ne îndepărteze de la calea ascultării. În asemenea momente, trebuie să spunem: „Inapoi mea, Satano! Tu imi ești o piedică.”

C. Pregatirea pentru adevarata ucenie (16:24-28)

16:24 Acum Domnul afirma împede că înseamnă să fie ucenicul său. A te lepăda de eul tau nu este totușă cu lepădarea de sine. Înseamnă să-l ceda Lui controlul asupra vieții tale, într-o masăfă atât de mare, încât eul tau să nu mai aibă nici un fel de drepturi. A-ti lăsa crucea înseamnă să fie dispus să îndură rușine, suferințe și poate chiar martirajul pentru El. Înseamnă să mori faja de pacat, faja de eșu și să fie înțeleasă de lume. A-L urmărește El înseamnă să trai cum a trait El, cu toate implicative de smerenie, săracie, compasiune, dragoste, har și toate celelalte virtuti dumnezeieschi.

16:25 Domnul anticipatează două din piedicile care se vor ivi pe calea uceniei: prima este tentația naturală de a ne crăpa, de a ne scuti de orice lipsă de confort, de orice durere, singurătate sau pierdere. Cealaltă este tentația de a ne imbogăti. Cu privire la pri-

ma, Isus a avertizat ci cei care-si
Tmbrati\$ea-za viaja in scopuri
egoiste nu vor gasi nicio-data
implinire in viaja. In schimb cei
care se daruiesc farS nici o
rejine Lui, fara sa se uite la
prej, vor gfsi semnificatia
deplina pentru viaja lor.

16:26 A doua ispita—de
imbogajire— este irationala. „Sa
zicem, spune Isus, ca unui om i-
ar merge atat de bine afacerile,
incat ar ca\$tiaga toata lumea.
Aceasta goana nebuna dupa
succes i-ar consuma atat de mult
timp \$i atatea energii, incat el ar
pierde scopul central al vietii. Ce
rost ar avea sa castigi ataxia bani,
pentru ca apoi s& mori \$i sa-i lasi
in urma ta, petrecandu-ti vesnicia
cu mainile goale?” Omul se afla
aici pe pamant pentru „afaceri”
sau „treburi” mult mai mari decat
aceleia de a strange bani. El este
che-mat sa reprezinte interesele
Regelui. Daca a pierdut acest
scop, a pierdut totul.

In versetul 24, Isus le-a revelat
partea cea mai dificila. Aceasta
este trSsatura cre\$ti-nismului:
cuno\$ti chiar \$i lucrul eel mai rau
care Ji s-ar putea intampla inca de
la mceput, stii ce te asteapta in
viitor. Dar, in acelasi timp, nu
incetezi sa descoperi comorile \$i
binecuvantările care te vor insoti
pe aceasta carare. Bine s-a
exprimat Barnhouse in aceasta
privinta:

Cand ai vazut tot ce este mai
Infi\$tor in Scriptural nu mai exists
nici un lucru care sa te mire. Orice
lucru nou pe care-l invafam in
via\$a aceasta sau in cea viitoare
³⁷ este o desfatare.

16:27 Acum Domnul le
amintește alor Sai despre slava
care va inso\$i suferinjele. El le
indreapta privirile inainte, spre a
doua Sa venire, cand Se va
intoarce pe pamant cu ingerii Sai,
in slava transcendentă a Tatalui
SSu. Atunci ii va raspiati pe cei
care traiesc pentru El. Singurul
mod in care putem trai o viaja
implinita aici pe p&mant este sa
ne transpunem in acea clipa
slavita, sa decidem ce va fi cu
adevarat important atunci, \$i apoi
sa urmarim acele lucruri, cu toata
taria noas-tra.

16:28 Apoi El face uluitoarea
afirmatie ca unii din cei ce
stateau-acolo cu El nu vor gusta
moartea pana cand nu II vor
vedea pe El venind in imparajia
Sa. Problema care se pune aici
este, desigur, faptul ca toti
ucenicii aceia au murit, intre
timp, si totu\$i, Cristos nu a venit
in puterea \$i slava Sa, pentru a-Si
intemeia impartial Problema este

rezolvata insa daca nu tinem
seama de diviziunea artifciala
dintre sfar\$itul acestui capital \$i

inceputul celui urmator, ci consideram pri-mele opt versete ale capitolului 17 o explicate a enigmaticei afirmatiilor rostite de Domnul Isus la sfarsitul capitolului 16. Versetele acestea descriu incidentul de pe Muntele Schimbării la faja. Acolo Petru, Iacob și Ioan l-au văzut pe Cristos schimbăt la fa(a). Ei au avut realmente privilegiul de a-L vedea „in avanpremiera” pe Cristos, venind în slava împăratiei Sale.

Suntem îndreptatii să considerăm schimbarea la faja a lui Cristos drept o anticipare a imaginii împăratiei Sale viitoare. Petru descrie evenimentul, la 2 Petru 1:16, în cuvintele următoare: „În adevar, v-am facut cunoscut puterea și venirea Domnului nostru Isus Cristos, nu intemeindu-ne pe niște basme meșteșugit alcatuite, ci ca unii care **am vazut noi insjne cu ochii nosfri mari-rea Lui.**” Puterea și venirea Domnului Isus se referă la a doua Sa venire. Iar Ioan vor-bește despre experiența de pe Muntele Schimbării la fa\$ ca fiind acel timp în care „...noi am privit slava Lui, o slava intocmai ca slava singurului nascut din Tatai” (Ioan 1:14). Prima venire a lui Cristos a avut loc în smerenie. A doua Sa venire va fi însojită de slava. Astfel, precizarea din versetul 28 să implinită pe Muntele Schimbării la Fa\$ă. Petru, Iacob și Ioan l-au văzut pe Fiul Omului, de data aceasta nemaifiind doar Nazarineanul umil, ci slavitudinea Rege.

D. Pregatirea ucenicilor pentru glorie: Schimbarea la fata (17:1-8)

17:1,2 La șase zile după incidentul de la Cezarea lui Filip, Isus i-a dus pe Petru, Iacob și Ioan pe un munte înalt, undeva în Galileea. Multi comentatori gasesc drept semnificativ numarul de șase zile. Gaebelein, de pilda, spune: „șase este numarul omului, numarul zilelor lucrătoare. Dupa șase zile— după ce s-a terminat lucrul, s-a încheiat ziua omului, urmand ziua Domnului, împăratia.”

Când Luca spune că Schimbarea la faja a avut loc „cu circa opt zile” (9:28) mai tarziu, evident el include zilele de la începutul și de la sfârșitul perioadei, precum și cele din mijloc, intrucât opt este numarul invierii și al unui nou început, se cuvine ca Luca să identifice împărăția cu un nou început.

Petru, Iacob și Ioan, care par să fie ocupat un loc special, de deosebită apropiere și afectiune în relația lor cu Mantuitorul, au

avut privilegiul de a-L vedea schimbăt la fata. Până în acel moment, slava Sa fusese

ascunsa intr-un trup de carne. Dar acum fa(a si hainele Sale aastralucit ca soarele, pline de o lumina orbitoare, o manifestare vizibila a Dumnezeirii Sale, așa după cum norul de slava sau řechinab din Vechiul Testament simboliza prezen(a lui Dumnezeu. Scena era o anticipare a ceea ce va fi Domnul nostru cand Se va intoarce sa-gi intemeieze impara-jia. El nu va mai aparea atunci ca Miel de jertfa, ci ca Leul din seminjia lui luda. Toti cei ce-L vor vedea vor recunoaste imediat ca Dumnezeu Fiul, Regele regilor si Domnul domnilor.

17:1 Moise și Hie s-au aratat pe Muntele Schimbării la fata si au discutat apropiata Sa moarte la Ierusalim (Luca 9:30, 31). Moise și Hie ar putea reprezenta sfinii. Ori, daca-1 luam pe Moise ca reprezentant al Legii, iar pe Hie ca reprezentant al Profe(ilor, atunci vedem aici ambele secifiuni ale Vechiului Testament indreptand privirile catre suferin-jele lui Cristos si glorile ce vor urma. O a treia posibilitate este ca Moise, care s-a dus in cer pe calea mortii, ii reprezinta pe toși cei care vor fi inviati din morți, pentru a intra in Mileniu, in vreme ce Hie, care a fost stramu-tat la cer, ii infajis-ează și pe cei care vor intra in imparajie prin intermediul stramutarii (rapirii).

Ucenicii Petru, Iacov și Ioan ar putea reprezenta sfin(ii din Noul Testament in general. De asemenea, ei ar putea prefigura ramași(ja credincioasa de evrei care vor fi in viaja la a doua venire a lui Cristos și vor intra in impar&tie cu El.

Muljimea de la poalele muntefui (v. 14, compara cu Luca 9:37) a fost asemanata cu năjiunile nevreiești sau Neamurile care vor avea și ele parte de binecuvantarile domniei de o mie de ani a lui Cristos.

17:4, 5 Petru a fost adanc mișcat de aceasta scena. El era foarte receptiv la istoria aflata in desfașurare. Dorind sa capteze splendoarea momentului, s-a grabit sa suge-reze ridicarea a trei corturi sau colibe—una pentru Isus, una pentru Moise și una pentru Ilie. Desigur, a procedat corect, așezandu-L pe Isus pe locul intai, dar incorrect prin faptul ca nu 1-a acordat preeminenja. Isus nu este doar unul dintre mai mulți egali, ci Domn peste toți. Pentru a-i invata aceasta lecție importantă, Dumnezeu Tatăl i-a acoperit pe toți cu un nor străiucitor, anunțând apoi: „Acesta este **Fiul Meu Preaîubit, în care Inimii gasesc placerea mea. De El să**

ascultati!" In impara^ie, Cristos va fi Cei fara seaman, Monarhul suprem, al cSrui Cuvant va avea

autoritatea finaia. Așa trebuie sa fie și în inimile adepților Sai la ora actuală.

17:6-8 Uluji de norul de slava și de glasul lui Dumnezeu, ucenicii **au cazut cu fefele la pamant**. Dar Isus le-a spus să se ridice și să nu se teamă. Ridicându-se, ei nu au mai vazut pe nimeni decât pe Isus. Tot așa va fi și în Imperiile — Domnul Isus va fi „toata slava în (ara lui Emanuel)", cum spune cantarea.

E. Referitor la precursorul Sau (17:9-13)

17:9 Coborând de pe munte, Isus le-a poruncit ucenicilor să nu spună la nimeni ceea ce au vazut până când va fi inviat El din mor(i). Iudeii, plini de un exces de zel pentru oricine ar fi putut să-i elibereze de sub jugul roman, L-ar fi primit cu brajele deschise, ca să-i scape de *Roma*, dar ei nu doreau să le fie Salvator care să-i salveze de *pdcat*. Practic, națiunea Israel îl respinsese deja pe Mesia al ei și nu ar fi avut rost să le spuna iudeilor despre viziunea aceasta a slavei mesianice. După invierea lui Isus însă, mesajul avea să fie vestit în toată lumea.

17:10-13 Ucenicii tocmai asistaseră la o anticipare a venirii lui Cristos în puterea și slava Sa. Dar precursorul Sau nu se arătase. Maleah profetise că Ilie trebuie să vina înainte de a sosi Mesia (Mai. 4:5,6), și astfel ucenicii îl întreabă pe Isus cu privire la aceasta. Domnul a fost de acord că, într-adevar, Ilie trebuie să vina mai întâi, ca reformator, dar a explicat că Ilie venise deja. Evident, Domnul se referea la Ioan Botezătorul (vezi versetul 13). Ioan nu a fost Ilie (Ioan 1:21), dar venise „în duhul și puterea lui Ilie" (Luca 1:17). Dacă Israelul l-ar fi acceptat pe Ioan și mesajul sau, el ar fi înplinit rolul profetit cu privire la Ilie (Matei 11:14). Dar națiunea nu a recunoscut semni-ficalia misiunii lui Ioan și îl-a tratat cum a voit. Moartea lui Ioan a fost un semn prealabil al felului în care aveau să-l trateze pe Fiul Omului. L-a respins pe precursorul Re-gelui și l-a respins pe Însuși Regele. Cand Isus le-a explicat lucrul acesta, ucenicii și-au dat seama că se referează la Ioan Botezătorul.

Avem toate motivele să credem că înainte de venirea a două a lui Cristos se va ridică un profet, care să pregătească Israelul pentru Regele care va veni. Dacă va fi chiar Ilie în persoana sau altcineva, cu o misiune similară — acesta e un fapt cu neputință de

precizat la ora actuală.

F. Pregatirea pentru slujire, prin rugaciune și post (17:14-21)

Viața nu constă însă doar din experiențe înaijatoare, de genul celei descrise mai sus, petrecute pe piscul muntelui. Clipele de înalțare spirituală sunt următe de ceasuri și zile de trudă și consum. Vine timpul când va trebui să parăsim muntele, pentru a sluji în valea nevoilor omenești.

17:14, 15 La poalele muntelui, un tată indurerat îl aștepta pe Mintuitorul. Înge-nunchind înaintea Lui, el L-a rugat fierbinte să-i vindece fiul posedat de demon. Fiul suferea de accese violente de epilepsie, care îl faceau uneori să cădă în foc iar alteleori în apă, astă incăt, la posesiunea demonica se adăugau și suferințele provocate de arsuri și pericolul de inecare. Era un caz clasic de suferință cauzată de Satana, cel mai crud stăpan de sclavi.

17:16 Tatal baiatului îi rugase pe ucenici să-l ajute, dar a constatat că ajutorul oame-nilor este zadarnic. Ucenicii n-au putut să-l vindece.

17:17 „O, generate perversă și necredincioasă, cătă vreme voi mai fi cu voi?” — cuvintele acestea au fost adresate uceniciilor. El au fost cei carora le-a lipsit credința de a-l vindeca pe epileptic, dar ei erau, în aceasta privință, un segment reprezentativ al poporului evreu din vremea aceea — necredincios și pervers.

17:18 De indată ce a fost adus epilepticul la El, Iisus a certat demonul și îndracitul a fost imediat vindecat.

17:19, 20 Intrigă “de neputință lor”, ucenicii îl-au cerut Domnului, în particular, să explice. Raspunsul Lui a fost foarte direct: necredință. Dacă ar fi avut credință, măcar că o sămania de muștar (care, după cum se știe, este cea mai mică dintre semințe), ar fi putut porunci unui munte să se arunce în mare și aceasta să ar fi intamplat. Desigur, se subînțelege că adevarata credință trebuie să se bazeze pe o poruncă sau o fagaduină lă lui Dumnezeu. Pe când, rostirea unei porunici doar de dragul de a satisface un capriciu personal, sau din dorință de afișaj, de a fi seznational, nu mai este credință, ci nesabu-ință. Dar dacă Dumnezeu îl va calauzi pe un credincios într-o anumita direcție sau va emite o poruncă, creștinul poate avea, în acest caz, toata incredere ca muntele de dificultăți se va muta din loc. Nimic nu este cu neputință, și celui care crede.

17:21 Cuvintele: „Acest fel nu ieșe decât cu raguciune și post” lipsesc din versiunea

american *Revised Standard Version* și din majoritatea Bibliei moderne, deoarece nu apar în manuscrisele mai vechi. Totuși ele apar în foarte multe alte manuscrise și sunt în ton perfect cu contextul acestei probleme extrem de dificile.

G. Pregatirea ucenirilor pentru tradarea

Sa (17:22,23)

Din nou, fără valva, Domnul Iisus i-a prevenit pe ucenicii Sai ca va fi dat la moar-te. Dar iarași apar imediat și cuvintele de izbandă și reabilitare: anume că va invia în a treia zi. Dacă nu le-ar fi spus mai dinainte despre moartea Sa, negresjii ei ar fi fost deziluzionați cu totul, atunci când a venit momentul crucial. O moarte coplesită de rusești și suferință nu corespundeau ideilor pe care le aveau ei cu privire la Mesia.

Cu toata prevenirea pe care le-a făcut-o Domnul, ei au fost foarte întristăți la gândul că El avea să-i parasească și că va fi dat la moarte. Ei au auzit cuvintele Sale care prevesteau moartea Sa, dar nu pareau să fi luat în seama promisiunea privitoare la invierea Sa.

H. Petru și invatatorul sau plătesc impozitul (17:24-27)

17:24, 25 La Capernaum, perceptorii impozitului, pentru templu îl-au întrebat pe Petru dacă Invățatorul sau a plătit jumătatea de siclu necesară pentru costisitoarele taxe de întrelinere a serviciilor de la templu. Petru a răspuns „da”. Probabil ucenicul bineintenționat, dar neinspirat, a dorit să-l salveze pe Cristos de o posibila situație jenantă.

Din cele ce urmărează rezulta atotștiința Domnului. Cand Petru s-a întors acasă, Iisus este cel care a deschis subiectul — înainte ca Petru să aibă ocazia să își spună ce să-și întamplat. „Ce crezi, Simon?....” Intrebarea trebuie înțeleasă în contextul acelor zile. Un dregător percepea impozite de la supușii săi, pentru întreținerea imparajiei și familiei sale, dar nu percepea impozite de la propria lui familie. În cadrul actualului nostru sistem de guvernământ, toată lumea trebuie să plătească impozit, inclusiv guvernării și familiile acestora.

17:26 Petru a răspuns căred, că dregătorii colectau tribut de la străini. Iisus a scos în evidență faptul că fișii sunt liberi. Ideea care se desprinde de aici este faptul că templul constituie casa lui Dumnezeu. Pentru Iisus, Fiul lui

Dumnezeu, a plătit tribut pentru întreținerea templului era echivalent

cu a plati tribut Lui Iisus.

17:27 Totuși, pentru a nu provoca o pricina de poticnire inutilă, Domnul S-a învoit să plateasca impozitul. Dar cum avea să rezolve problema banilor? Cad nu se consemneaza nicieri ca Iisus personal ar fi purtat bani asupra Sa. El 1-a trimis pe Petru la Marea Galileii, spunându-i și aduca primul pește pe care-l va prinde. În gura pește-lui se găsea o moneda — *un statir* — cu care Petru a platit tributul, jumătate pentru Domnul Iisus și jumătate pentru el însuși.

Acest miracol uimitor, relatat cu extraordinară economie de cuvinte, demonstrează în mod incontestabil atotstiinta lui Cristos. El stia care dintre peștii din Marea Galileii avea un statir în gura sa. El știa poziția exactă a acelui pește, după cum știa că va fi primul pește pe care-l va prinde Petru.

Dacă ar fi fost implicate unele principii divine, Iisus nu ar fi achitat impozitul respectiv. Pentru El însă, din punct de vedere moral, chestiunea era indiferentă, și astfel a decis că e mai bine să plateasca impozitul, decât să dea nastere la o pricina de poticnire. Noi, credincioșii, suntem eliberati de lege, dar în chestiuni care nu au un substrat moral, trebuie să respectăm conștiința altora și să nu facem nimic care ar putea să-i lezeze în cugetul lor.

XL. REGELE 1ȘI INSTRUȘTE UCENICII (Capitolele 18-20)

A. Cu privire la smerenie (18:1-6)

Capitolul 18 a fost numit discursul asupra maretfei și a iertării. În el gasim deliniate principiile de conduită ce ar trebui să-i caracterizeze pe cei ce se pretind a fi supuși ai lui Cristos Regele.

18:1 Ucenicii intotdeauna concepuseră imparajia cerurilor ca o epocă de aur, a pacii și prosperității. Acum ei au inceput să jinuiască după pozitii privilegiate în cadrul acestei imparații. Duhul lor egoist și-a gasit, până la urma, exprimarea în întrebarea: „**Cine este cel mai mare în imparajia cerurilor?**”

18:2, 3 Iisus a răspuns prințopie practica. Luând un copilăș. și asezându-l în mijlocul lor, El a spus că oamenii trebuie să fie convertiți și să devină ca niște copilăși, pentru a putea intra în imparajia cerurilor. El se referea la imparație în sensul realității sale

launtrice. Pentru a fi un credincios autentic, o persoană trebuie să renunțe la gandurile sale de preamarire proprie și să ocupe poziția

smerita a unui copilaș. Aceasta începe să se întâpte atunci când persoana respectivă își recunoaște pacatosenia și nevrednicia și-L primește pe Iisus Cristos, ca singura lui na-dejde. Aceasta atitudine trebuie să continue pe tot parcursul vieții creștine. Iisus nu a vrut să spuna că ucenicii Săi nu erau mantuiti. Cu excepția lui Iuda, topi credeau în El și, prin urmare, erau justificați (indreptatiti). Dar ei nu-L primiseră încă pe Duhul Sfânt, ca Persoana care să locuiască în ei să, prin urmare, le lipsea puterea unei adevarate *smerenii* pe care noi, cei de azi, o avem (dar n-o folosim cum ar trebui!). De asemenea, ei trebuiau să fie convertiți în sensul de a li se schimba toată gândirea falsă cu privire la imparatie.

18:4 Persoana cea mai mare din impara-tia cerurilor este aceea care se smerește ca un copilaș. Evident, normele și valorile imparajiei sunt diametral opuse celor ale lumii. Intregul nostru mod de gândire trebuie să fie inversat; noi trebuie să gândim gândurile lui Cristos, urmandu-l pilda (vezi Fil. 2:5-8).

18:5 Aici Domnul Iisus trece aproape neobservat de la subiectul unui copil natural la un copil spiritual. Oricine îl primește pe unuia din adeptii Lui smeriți, în numele Lui, va fi rasplatit că și cand L-ar fi primit pe Domnul Însuși. Ceea ce s-a facut pentru ucenicul Domnului va fi considerat ca fiind facut chiar pentru Invățător.

18:6 Pe de alta parte, oricine seduce un credincios, făcându-l să pacatuiască, își atrage o enormă condamnare; ar fi fost mai de folos să își atarne de gât o piatră mare de moară și să fie încercat în adancul marii. (Pie-trele de moară menționate aici erau atât de grele încât era nevoie de un animal de po-vară să le pună în mișcare, spre deosebire de alte pietre de moară, mai mici, care puteau fi învărtite cu mana.) Este destul de grav să pacatuiești împotriva ta însuși, dar și face pe un credincios să pacatuiască înseamna a-i distrugă nevinovăția, a-i corupe mintea și a-i pată reputația. În acest caz, ar fi mai bine pentru persoana aceea să moară de o moarte napravnică, decât să intinze curăția de cuget a altuia!

B. Cu privire la prilejurile de pacatuire

(18:7-14)

18:7 Iisus a continuat apoi, explicând că prilejurile de pacatuire sunt inevitabile. Lumea, firea veche și diavolul

acționează în colaborare, pentru a ne ademeni și a ne

perverti. Dar daca o persoană devine agent al forjelor raului, mare va fi vinovafia acelei persoane! și astfel Mantuitorul ii somează oamenii să ia măsuri drastice pentru a se juca în fraudă, impunându-si o discipline proprie, ca nu cumva să ajunga să îspitească un copil al lui Dumnezeu.

18:8, 9 Indiferent care madular a comis pacatul — mana sau picioarul sau ochiul — este mai bine să sacrifici acel madular, supu-nandu-1 acf iunii bisturiului, decat să-i permisi să distruga lucrarea lui Dumnezeu în viața alcuiva. Este mai bine să intri în viața fară braj, fară picior, sau fară vedere, decat să fii trimis în iad cu toate madularele intacte. Domnul nostru nu lasă să se injeleagă prin asta ca unii vor intra în cer cu madularare lipsă, ci doar descrie condiția fizică în momentul în care credinciosul trece din viață aceasta în cealaltă. Nu există nici o indoială asupra faptului că trupul invierii va fi complet și desavarsit.

18:10 Apoi Fiul lui Dumnezeu atrage atenția asupra pericolului de a-1 disprețui pe vreunul din cei mici ai Sai — fie c5 e vorba de copii, fie de cei care aparțin imparătiei. Pentru a sublinia să mai mult important lor, El adaugă faptul că ingerii acestora stau mereu în prezența lui Dumnezeu, privi-ndu-1 față. ingerii aceștia sunt, probabil, ingerii pazitori (vezi și Ev. 1:14).

18:11 Desigur e omis în versiunea RSV și în multe alte Biblie moderne, versetul acesta referitor la misiunea Mantuitorului constituie un foarte adekvat punct culminant al întregului pasaj și, pe baza analizei textuale, trebuie inclus neapărat în text.³⁸

18:12, 13 Acești mici, ojile acestea, sunt obiceiul griji pline de iubire și tandrețe a Pastorului, care a venit să-i mantuiască. Chiar dacă numai una din o sută de oii se ratează, El le lasă pe cele nouă și nouă și Se duce să o caute pe cea pierdută, nelăsată-Se până n-o găsește. Bucuria Pastorului pentru faptul că a gasit oaia pierdută ar trebui să ne înveje valoarea și respectul pe care le are El pentru cei mici ai Sai.

18:14 Cei mici sunt important nu numai pentru ingeri și pentru Pastor, ci și pentru Dumnezeu Tatăl. Voia Lui este că nici unul din acești mici să nu piara! Dacă ei sunt atât de important încât să angajeze acțiunea ingerilor, a Domnului Isus și a lui Dumnezeu Tatăl, atunci este împedite că nu avem

voie sub nici o formă să-i disprețuim, indiferent că de neatragători sau de umili și să parea.

C. Cu privire la disciplinarea celor care s-au facut vinovaji de ofense (18:15-20)

Restul capitolului se ocupa de soluțio-narea divergenjelor ivite intre membrii bise-ricii si de nevoie de a ierta la nesfarsjt.

18:15 Se dau instrucțiuni precise cu privire la indatoririle care-i revin creștinului atunci cand este nedreptatit de un alt credin-cios. Mai intai, chestiunea trebuie rezolvata in particular, intre cei doi. Daca eel care a gresit iși recunoaste vinovajia, impacarea deja s-a realizat. Necazul insa este ca noi nu procedam așa, ci, barfind, ii informam pe toți cu privire la ce s-a intamplat. Iar apoi cazul devine cunoscut cat ai bate din palme, du-cand la agravarea dezbinarii. Sa nu uitam insa ca pasul numirul unu este acesta: „**du-te și mustă-1 intre tine și el singur.**”

18:16 Daca fratele vinovat nu asculta, atunci eel vatamat trebuie sa ia cu el inca unu sau doi si sa caute restaurajia. Aceasta va sublinia gravitatea tot mai mare a refuzului sau de a se inmormânta. Dar, si mai important, va furniza o marturie competenta, asa cum cere Scriptura: „**pentru ca orice vorba să fie sprijinita pe marturia a doi sau trei martori.**” (Deut. 19:15). Nimeni nu va fi in stare sa masoare necazurile pe care si le-a atras biserica datorita eșecului de a respecta aceasta regula simpla, anume aceea ca acuza adusa impotriva altelui persoane trebuie sprijinita de marturia a doua sau trei persoane. In aceasta privința, instanțele judecatoresti din lume adesea procedeaza cu mai multa dreptate decat bisericile sau adunarile crestine.

18:17 Daca acuzatul refuza in continuare sa-si recunoasca vina si sa-si ceara iertare, chestiunea trebuie adusa inaintea bisericii locale. Este important de reținut ca adunarea locala este corpul indrituit sa audieze cazul, si nu o instanța civila. Crestinului i se inter-zice sa se duca in faja legii cu o plangere impotriva altui credincios (1 Cor. 6:1-8).

Daca reclamatul refuza sa-si recunoasca vina in faja bisericii, atunci urmeaza sa fie considerat **ca un pagan și ca un vameș.** Sensul eel mai evident care se desprinde din acest enunț este ca persoana respectiva trebuie privita ca aflandu-se in afara sferei bisericii. Desi el poate fi un credincios ade-varat, nu este insa un credincios viu sj, prin urmare, trebuie tratat ca atare. Deși aparține in continuare bisericii

universale, lui trebuie sa i se ridice privilegiile acordate de biserica locala. Acesta este un act foarte grav de

disciplinare, cad ternporar H va expune pe credincios puterii Satanei, „pentru nimicirea carnii, pentru ca duhul lui sa poata fi salvat in ziua Domnului Isus” (I Cor. 5:5). Scopul acestei acjuni este de a-1 face sa-și vina in fire și sa-1 determine sa-și marturiseasca pficatul. Pan& la data cand se va atinge acest obiectiv, credinciosj trebuie sa se poarte curtenitor faja de el, dar, in acelasi timp, sa arate prin atitudinea lor ca nu aproba și nu tolereaza pacatul lui și c& nu pot avea cu el partașia pe care o au in mod obișnuit cu ceilalți credincioși adevarajii. Adunarea trebuie sa aiba grija sf-l reprimeasca de indata ce se vor fi aratat dovezile adecate ca s-a petrecut o pocainja adevărată.

18:18 Versetul 18 este legat de cele precedents Atunci cand o adunare, dupa ce s-a rugat și a ascultat de Cuvantul lui Dumnezeu, leaga printr-o ac(iune disciplinary o anumita persoana, acea actiune este onorata in cer. Cand persoana respectiva s-a pocait și și-a marturisit pacatul iar adunarea o repri-mește in mijlocul ei, acordandu-i din nou partasja, și aceasta actiune de dezlegare este ratificata de Dumnezeu (vezi Ioan 20:23).

18:19 intrebarea care se ridică este urma-toarea: „Cat de mare trebuie sa fie o adunare inainte de a avea caderea sa lege și sa dezlege, in sensul celor de mai sus?” Raspunsul este ca **doi** credincioși pot aduce asemenea chestiuni inaintea lui Dumnezeu in rugaciune, cu asigurarea ca vor fi auziti. Deși versetul 19 poate fi folosit ca o fagaduinja genera-la ca vom primi raspuns la rugaciunile noastre, in *contextul* nostru el se refera la rugaciunea privitoare la actiunile de punere sub disdpлина din cadrul bisericii. Cand este folosit in legatura cu rugaciunea colectiva, in general, el trebuie interpretat in lumina altor invataturi privitoare la rugaciune. Astfel, rugadunile noastre trebuie sa fie:

1. In conformitate cu voia revelata a lui Dumnezeu (1 Ioan 5:14, 15).
1. Facute cu credință (lac. 1:6-8).
1. Cu sinceritate (Ev. 10:22a), și așa mai departe.

18:20 Versetul 20 trebuie interpretat in ilumina contextului sau. El nu se refera, in principal, la alcatuirea bisericii nou-testamentale in forma ei cea mai simplă, nici la o adunare obișnuită de rugaciune, in cadrul careia biserica incearca sa obtina impacarea a doi creștini pe care-i

separa un pacat. Versetul se poate aplica cu legitimitate la toate strănerile credinciosjlorin care Cristos este Centrul, insa aici este vorba despre un

anumit tip de strangere.

A te aduna „m numele Lui” inseamna a face acest lucru pe baza autoritati Lui, recunoscand tot ceea ce este El, și în ascultare de Cuvantul Lui. Nici un grup nu poate avea pretentia de a constitui singurul grup de credinciosi care se aduna în numele Lui, căd dacă ar fi așa, prezența Lui s-ar margini la un foarte ingust segment al trupului Sau de pe pamant. Oriunde **sunt adunăți doi sau trei** în semn de recunoaștere a faptului că El este Domn și Mantuitor, El este acolo, **în mijlocul lor.**

imparației cerurilor, pentru a-i preveni cu privire la

D. Cu privire la iertarea nemarginita

(18:21-35)

18:21,22 În acest punct, Petru formulaea-za întrebarea: „de cate ori trebuie să-i ierte el pe un frate care a pacatuit împotriva lui.” Probabil el să gândit că da dovada de multă marinimie dacă atinge cifra șapte, ca numar maxim de ocazii în care trebuie să-1 ierte. Iisus i-a răspuns: „nu de șapte ori, ci de șaptezeci de ori cate șapte.” Noi nu trebuie să înleugem că El ar fi avut în vedere, la propriu, cifra de 490 (de iertari), ci, mai degrabă, El să referit, în mod figurat la faptul că trebuie să iertăm „la nesfanțit”.

„Bine, bine”, va spune cineva, „dăr ce rost mai are să urmaresti pas cu pas toata procedura descrisa mai sus — adică să te duci la el și să-i vorbești între patru ochi, apoi să mai iezi alte două persoane cu tine și apoi să-1 duci în fața bisericii — cand ai putea foarte bine să-i ierji de la bun inceput?!”

Răspunsul îl gasim în existența unor etape ale administrării iertării, după cum urmează:

1. Cand un frate greșește fa^a de mine sau pacatuiește împotriva mea, eu am datoria să-i iert imediat *in inima mea* (Ef. 4:32). Asta mă va elibera de duhul neieritator de amaraciune și va lasa ca întreaga chestiu-ne să apese pe umerii *sdi*.
1. Deși 1-am iertat în inima mea, eu nu-i comunic încă faptul că este iertat. Nu ar fi drept să-i administrez iertarea în mod public pana cand el nu să poată. Astfel sunt obligat să ma duc la el și să-1 mustru cu dragoste, sperand să-1 conving să-și marturisească pacatul (Luca 17:3).
1. De indată ce și-a cerut iertare și și-a marturisit pacatul, ii spun că este iertat (Luca 17:4).

18:23 Iisus le spune apoi pilda

consecinjele unui spirit neiertator de care ar putea da dovede niste supusj care au fost ei insisi iertati, far& plata.

18:24-27 Istoria se refera la un anumit rege care a dorit sa inchie conturile sale privitoare la niște datorii scadente. Un slujitor care li datora o mie de talanji a devenit insolvent, si astfel stapanul lui a poruncit ca el și familia lui sa fie vanduți robi, ca plata pentru achitarea datoriei. Indurerat, slujitorul l-a implorat pe rege să-l mai pasuiasca, promilind că va achita toată datoria, cand va avea posibilitatea.

Asemenea multor datomici, și omul acesta era incredibil de optimist cu privire la posibilitajile sale de a rambursa datoria, cu o singura condiție: să își se ingăduie o prelungire (v. 26). Intreg venitul Galilei se ridică doar la 300 de talanti, iar omul acesta datora 10 000 de talanti! Amanuntul privitor la imensitatea datoriei nu trebuie scapat, deoarece intentionat să accentueze suma. S-a avut în vedere captarea atenției ascultatoriilor, prin socarea lor și sublinierea uriașei datorii a omului fajă de Dumnezeu. Martin Luther obișnuit să spună că suntem cu totii niște cerșetori înaintea Lui. Nu avem nici o speranță că vom putea plăti vreodata datoria (din *Daily Notes of the Scripture Union*)

Când stapanul a vazut atitudinea spăsita a slujitorului sau, l-a iertat de faptreaga datorie de 10 000 de talanti, intr-un gest extraordinar de har, facandu-se o derogare de la cerințele dreptajii.

18:28-30 Slujitorul acesta avea însă un alt slujitor, care-i datora doar o sută de dinari (cateva sute de dolari). În loc să-l ierte, l-a luat pe om de gât și l-a obligat să-i platească toată datoria. Bietul debitor a cerut să își se prelungească termenul de scadență, dar creditorul nici nu a vrut să audă. El, care astfel a fost aruncat închisoare pana când a plătit datoria — sarcină foarte grea de indeplinit, dacă nu chiar imposibila, mărturisit fiind închis, nu mai avea cum să casije bani.

18:31-34
Ceilalți slujitori, profund revoltăți de aceasta comportare total inconsecvență, l-au reclamat stapanului lor, care să-mi maniat pe creditorul nemilosiv. El, care fusese iertat de o mare datorie, nu consimtea să ierte pe altul, care-i datora doar o fararnă din ce fusese propria lui datorie! El, astfel a fost pus în custodia temnicerului, pana la achitarea datoriei lui.

18:35 Aplicajia este că se poate

de lipsă: Dumnezeu este Regele.
Toti sluji-

torii Lui s-au inglodat mtr-o datorie uriașă a pacatului, pe care n-aveau cum s-o plateasca. In harul Sau minunat sj in compasiunea Sa, Domnul a platit datoria sj le-a acordat, complet gratuit, iertare deplina. Sa zicem acum ca un cregtin greșește fata de altul. Cand este mustrat, el isi recunoaste vina sj-sj cere iertare. Dar cresjinul vatamat refuza sa-1 ierte. Asta in ciuda faptului ca el insusj a fost iertat de milioane de dolari! Si cand te gan-dești ca el nu trebuie sa ierte decat pentru cateva sute de dolari! Dar el refuza. Oare va permite Regele ca o asemenea purtare sa ramana nepedepsitd? Cu siguranja ca nu! Ce{ vinovat de asemenea purtare va fi disciplinat in viaja aceasta si va suferi o pierdere la Scaunul de Judecata al lui Cristos.

E. Cu privire la casatorie, divort Si celi-

bat (19:1-12)

19:1,2 Dupa ce și-a incheiat misiunea in Galileea, Domnul S-a indreptat spre Ierusa-lim, oras situat in sud. Deși nu se cunoasje traseul exact pe care 1-a strabatut, pare cert faptul ca a strabatut Pereea, de-a lungul malului de rasarit al Iordanului. Matei de-scrie regiunea drept **{inutul Iudeii, dincolo de Iordan}**. Lucrarea din Pereea e cuprinsa intre 19:1 si 20:16 sau 20:28, caci nu se precizeaza cand a traversal lordanul, trecand in Iudeea.

19:3 Probabil muljimile care L-au urmat, in cautare de vindecare, au fost aceleia care i-au alertat pe farisei, descoperindu-le locul unde se afla Domnul. Ca o haita de caini salbatici, fariseii au inceput sa-L incoljeasca, sperand sa-L poata prinde in capcana propriilor Sale cuvinte. Ei au intrebat daca divorful e legal, indiferent de imprejurari și din orice temei. Indiferent cum raspunde El, o parte din iudei avea sa fie oricum infuriata. O parte din ei adopta o atitudine foarte liberala fata de divort, in vreme ce alta era foarte stricta cu privire la divort.

19:4-6 Domnul nostru a explicat ca intenția inițiala a lui Dumnezeu a fost ca un barbat săf aiba doar o singura.sotie. Dum-nezeul care 1-a creat pe om barbat și femeie a decretat ca relajia de casnicie să depășeas-ca relajia parintescă. De asemenea, El a spus ca casatoria este unirea dintre un barbat și o femeie. Idealul lui Dumnezeu este ca aceasta unire divin randuita să nu fie desfa-cuta prin nici un act sau decret al omului.

19:7 Fariseii au crezut ca L-au prins pe Domnul intr-o contradicție flagrantă a Ve-chiului Testament. Oare nu asigurase Moise

posibilitatea divorfului? (au intrebat ei). Un om putea sa renun^e la nevasta lui printr-o simpla declarare scrisa, dand-o apoi afara din casa(Deut. 24:1-4).

19:8 Isus a convenit ca Moise permisese divorjul, dar nu ca ideal al lui Dumnezeu pentru omenire, ci din pricina condijiei de alunecare in pacat a Israelului:
Din pricina impietirii inimilor voastre a ingaduit Moise sa va lasatf nevestele; dar de la inceput n-a fost asa." Idealul lui Dumnezeu a fost sa nu existe nici un divorf. Dar Dumnezeu tolereaza condijii care nu constituie voia Lui directoare.

19:9 Apoi Domnul a afirmat, cu auto-ritate absolute, ca din acel moment se va renunja la ingaduinja din trecut cu privire la divorj. De acum inainte nu va mai fi decat un singur motiv valabil pentru divorj: infide-litatea. Daca o persoana avea sa divorzeze pentru orice alt motiv si sa se recasatoreasca, se va face vinovata de adulter.

Desi nu se exprima acest lucru in mod expres, se poate deduce din cuvintele Dom-nului nostru ca acolo unde s-a obtinut divor-pil din motive de adulter, partea nevinovata poate sa se recasatoreasca. Altfel divorjul nu ar mai sluji nici un alt scop pe care sa nu-l poata implini si simpla separare a celor doi.

Prin **imoralitate sexuală** sau curvie se injelege, in general, adulter. Dar mulți cercetatori experți ai Sfintelor Scripturi cred ca termenul se refera numai la imoralitatea comisa inainte de casatorie, care este desco-perita dupa casatorie (vezi Deut. 22:13-21). Alții cred ca se refera doar la datinile iudaice privitoare la căsătorie și ca aceasta ar fi motivul pentru care aceasta „clauza de excepție” se aria doar la Matei, evanghelia cu un pronuntat caracter iudaic.

In ce priveste tratarea mai aprofundată a chestiunii divorjului, vezi notele asupra pasajului de la 5:31, 32.

19:10 Cand ucenicii au auzit invajatura Domnului privitoare la divorf, s-au dovedit tributari unei concepte extremiste, ca sa spunem asa, adoptand o pozitie absurdă, conform careia daca divorful se poate acorda doar pe baza unui singur motiv, atunci urmeaza ca pentru a evita pacatul in casnicie ar fi mai bine sa nu te casatoresti deloc! Dar asta nu-i impiedica sa pacatuiasca și in starea de celibatari!

19:11 Si astfel Mantuitorul le-a reamintit ca regula generala nu

este ca pofii ramane celibatari. Numai cei care li s-a dat harul special pot sa renunje la casatorie. Dictonul:

„Nu toti pot primi cuvantul acesta, ci numai aceia carora le este dat” nu inseamna ca topi sunt incapabili de a injelege ce urmeaza, ci ca ei nu pot trasi o viaja de infranare decat daca au fost chemaja la aceasta.

19:12 Domnul Isus a explicat c& exista trei tipuri de eunuci. Unii oameni sunt eu-nuci deoarece s-au nscut fisi capacitatea reproductivă. Altfii sunt așa deoarece au fost castrali de oameni; despojii orientali adesea supuneau paznicii haremilor la intervenția chirurgicală prin care ii faceau eunuci. Dar Isus i-a avut în vedere în special pe cei care s-au facut pe ei însisi eunuci pentru impara-pia cerurilor. Oamenii aceștia să ar putea să fie chiar casatoriti și să nu aibă nici un defect fizic. Dar, din consacrare faja de Rege și Imparafia sa, ei renunță de bunăvoie la casatorie, pentru a se dedica pe de-a-ntregul cauzei lui Cristos. Dupa cum s-a exprimat apostolul Pavel mai tarziu: „Cine nu este insurat se ingrijeste de lucrurile Domnului, cum ar putea să placa Domnului.” (1 Cor. 7:32). Celibatul nu este de natură fizică, ci o chestiune de abstință voluntară.

Nu toți oamenii pot trasi o asemenea viață, ci numai acei care au fost învredniciti de Dumnezeu. „Eu aș vrea că toți oamenii să fie ca mine; dar fiecare are de la Dumnezeu darul lui: unul într-un fel, altul într-altul.” (1 Corinteni 7:7)

F. Cu privire la copii (19:13-15)

Este interesant că copiii sunt introdusi la scurt timp după discursul asupra divorfului (vezi și Marcu 10:1-16); adesea ei sunt cei care suferă cel mai mult de pe urma casniciei lor destramate.

Parintii său adus copilasii la Isus ca să fie binecuvântați de Invățătorul și Pastorul Isus. Ucenicii au considerat acest act o între-rupere și un lucru supărător, drept care i-au mustrat pe parinji. Dar Isus a intervenit cu cuvintele care i-au facut pe copiii dintotdeauna să-L îndragească: „**Lasati copilasii să vină la Mine, și nu-i opriți, caci imparatia cerurilor este a celor ca ei.**”

Mai multe învățăminte importante se desprind din aceste cuvinte. Mai întai, ele sunt adresate slujitorului Domnului, care trebuie să înțeleagă importanța de a se ocupa și de copii, ale căror minti sunt receptive, vestindu-le Cuvântul lui Dumnezeu. În al doilea rand, copiii care doresc să-si marturisească credința în Domnul Isus nu

trebuie să oprească de a face acest lucru, ci încurajă și. Nimeni nu cunoaște varsta minima a celor

din iad. Daca un copil dorește cu adevarat sa fie salyat, nu trebuie să își spuria că e prea itanar. În același timp, nu trebuie exercitată presiuni asupra copiilor, ca acestia să facă o marturisire falsă, neînvorată din convingere proprie. Intrucât ei sunt mai susceptibili decât adulții la apelurile emotionale, ei trebuie protejați de metodele dure de evanghelizare. Copiii nu trebuie să devină adulții înainte de a fi mantuiti, dar adulții trebuie să devină asemenea copiilor (18:3,4; Marcu 10:15).

În al treilea rand, aceste cuvinte ale Domnului nostru oferă un răspuns la întrebarea: „Ce se întâmplă cu copiii care mor înainte de a atinge varsta responsabilității?” Iisus a spus: „a unora că ei este împărăția cerurilor”. Aceasta ar trebui să constituie o suficientă asigurare pentru parintii care au suferit pierderea unuia sau a mai multor copilasi.

Uneori pasajul acesta este folosit de unii în sprijinul ideii potrivită careia copiii trebuie botezati, pentru a deveni membri ai trupului lui Cristos și moștenitori ai împaratiei Sale. O lectură mai atentă ne va arata faza ca parintii să au adus copilașii la Iisus, nu la botez. De asemenea ne va arăta că copiii erau deja posesori ai împărăției. În plus, nu gasim nici o picatură de apă în pasajul acesta!

G. Cu privire la bogafii: **tanarul bogat** **(19:16-26)**

19:16 Incidentul acesta ne oferă un studiu al contrastelor. După ce am vazut că împaratia apără copilașii, vom vedea că de greu este pentru adulții să intre în ea.

Un bogat l-a interpelat pe Domnul cu o întrebare apărând sinceră. Adresandu-l-se lui Iisus cu cuvintele „Bunule Invățător”, el l-a întrebat ce trebuie să facă pentru a avea viață veșnică. Întrebarea a pus în evidență ignoranța lui cu privire la adevarata identitate a lui Iisus și cu privire la calea mantuirii. L-a numit pe Iisus „Invățător”, asezându-l la același nivel cu alți oameni mari. Și cand să-a exprimat dorința de a obține viață vesnică, a formulat dorința ca o datorie, mai degrabă decât ca dar.

19:17 Domnul nostru l-a verificat în privința a două puncte importante: Intrebandu-l: „De ce Ma numești bun? Nu este nici unul bun, decât Unul, adică Dumnezeu.” Iisus nu l-a declinat Dumnezeirea, ci ii dadea

tanarului bogat prilejul de a spune: „De aceea Te numesc Bun, pentru că ești

Dumnezeu!" (N.tr.: s-a reprodus aici tradu-cerea textului englez, din versiunea *New King James*, intrucat comentariul e intemeiat pe aceastS versiune, care difera in acest punct, si in altele, de versiunile romanești.)

Pentru a-1 verifica cu privire la calea mantuirii, Isus a spus: „**Dar daca vrei sa intri in viafa, pazește poruncile.**” Mantuitorul nu a vrut sa spuna prin aceasta ca mantuirea se poate obține prin pazirea po-runcilor. Mai degraba, El a recurs la lege pentru a produce in acest om cainja de pacat, sentimentul de condamnare pe care il aduce pacatul. Caci omul respectiv inca traia sub iluzia că ar putea moșteni impara{ia doar pe baza principiului „de a face” ceva. Or, daca asa stau lucrurile, ei bine, atunci sa respecte legea, care ii spunea ce sa „faca”.

19:18-20 Domnul nostru a citat cele cinci porunci care se ocupă“ in principal cu aproapele, toate culminând cu afirmația supremă: „Sa-i iubești aproapele ca pe tine msuji!” Intrucât nu?i vedea deloc egoismul și egocentrismul sau, omul nostru s-a laudat că întotdeauna a pazit cu grijă poruncile acestea.

19:21 Domnul nostru a arătat apoi că, în realitate, tanarul bogat nu și-a iubit aproapele ca pe sine însuși, spunându-i să vanda tot ce avea și să daruiască banii saracilor, după care să vina la Iisus și să-l urmeze.

Iarăsi, Domnul nu a vrut să spuna că omul acesta putea fi mantuit prin vânzarea tuturor averilor sale și daruirea sumelor rezultate unor cauze caritabile, caci nu există decât o singură cale prin care poate cineva să fie mantuit: credința în Domnul Iisus.

Dar pentru că să fie mantuit, omul trebuie să recunoască că și-a pacatuit și că nu a reușit să atinge condițiile de sfârșenie cerute de Dumnezeu. Faptul că tanarul bogat nu era dispus să-si vanda averile a demonstrat că nu-și iubea aproapele ca pe sine însuși. El ar fi trebuit să spuna: „Doamne, dacă asta se cere, atunci negresc sunt un pacatos. Nu ma pot mantui prin eforturile mele proprii; de aceea, Te rog să ma mantuiesti prin harul Tău.” Dacă ar fi raspuns la indemnurile Mantuitorului, i-s-ar fi dat să cunoască calea mantuirii.

19:21 În loc să facă așa, tanarul a **plecat foarte întristat**.

19:23,24 Raspunsul dat de tanarul bogat l-a oferit lui Iisus prilejul de a remarcă că de greu este pentru un om bogat să intre

în imparajia cerurilor. Bogaliile risca să devină un idol pentru oameni. Este greu să posezi

bogafii fara sa nu ajungi sa-ti pui increderea in ele. Domnul nostru a declarat ca: „**este mai ușor sa treaca o camila prin urechea acului, decat sa intre un bogat in impara-(ia) lui Dumnezeu.**”

Aici Domnul recurge la hiperbola, adica la exagerarea dimensiunilor sau importanjei lucrurilor, cu scopul de a accentua invajatura pe care trebuie s-o transmîts aceasta figura de stil.

Evident, este imposibil ca o camila sa treaca prin urechea unui ac! Sintagma: „ure-chea acului” s-ar referi, dupa unii comen-tatori, la ușa mica din cadrul porții de la intrarea in cetate. O camila ar putea trece prin ea, mergand in genunchi, dar cu multa dificultate. Dar daca cercetam textul paralel de la Luca observam ca se foloseste termenul „ac” cu sensul acului folosit de chirurg. Reiese deci din context ca Domnul nu s-a referit la un fapt greu de infaptuit, ci la unul imposibil. Omenește vorbind, un bogat pur și simplu *nu poate* fi mantuit.

19:25 Ucenicii au fost uimiri de aceste remarci. Ca evrei, care traiau sub codul mozaic, prin care Dumnezeu promitea prosperitate celor care ascultau de El, era si normal ca ei sa considere bogătiale drept un indiciu al binecuvantarilor lui Dumnezeu. Or, daca cei care se bucurau de asemenea binecuvantari din partea lui Dumnezeu nu puteau fi mantuiti, ei bine, atunci cine *putea* fi mantuit?

19:26 Domnul a raspuns: „**La oameni lucrul acesta este cu neputin{a, dar la Dumnezeu toate lucrurile sunt cu putinta.**” Omenește vorbind, ar fi imposibil pen-tru orice fiin^a omeneasca sa fie mantuita, caci numai Dumnezeu poate mantui un suflet. Dar este cu mult mai greu pentru un om bogat sa se predea cu toata voinja sa lui Cristos, decat este lucrul acesta pentru un- om sarac, așa cum o dovedeste și realitatea faptului ca putini oameni bogaji ajung sa fie convertiti. Caci acestor oameni le vine greu sa nu se mai increada in mijloacele lor vizi-bile de intre| inere, ci sa-si puna, in schimb, increderea intr-un Mantuitor nev&zut. Numai Dumnezeu poate infaptui o asemenea schim-bare.

Comentatorii și predicatorii intervin in acest punct al Evangheliei, susținând ca este absolut normal ca creștinii sa fie bogaji. E eel pujin ciudat faptul ca ei pleaca de la un pasaj in care Domnul condamna bogăfile, pe care le consideră o piedica in

calea fericirii vesnice a omului, pentru a justifica acumula-reia de averi pamantești! In plus, este greu de

conceput cum un creștin poate să
jina cu dinfi de bogățile sale,
când vede în jurul lui atatea nevoi
care se cer cu disperare acoperite
și când întoarcerea lui Cristos
este atât de aproape îar Domnul
ne-a atras atenția să nu ne
adunăm comori aici pe pamant!
Bogățiile adunate cu infrigurare
ne condamna la o stare de a nu
ne mai iubi aproapele ca pe noi
inline.

H. Cu privire la rasplăfile pentru trairea într-o manieră jertfioare (19:27-30) 19:27

Petru a prins miezul invățaturii Mantuitorului. Dându-și seama că Isus spunea de fapt: „Lașati totul și urmati-Mă pe Mine!”, Petru a afirmat satisfăcut că, în ce-l privește pe el și pe ceilalți ucenici, ei au procedat exact astă, după care a adăugat: „**Ce rasplată vom avea?**” Aici se trăda viața egocentrică a lui Petru, reafirmându-se firea lui veche. El era cuprins în acel moment de un duh de care să noi trebuie să ne pazim. Petru se targuia cu Domnul.

19:28, 29 Domnul 1-a asigurat pe Petru că tot ce se face pentru El va fi rasplatit din plin. Concret, cu privilegiile cei doisprezece, aceștia vor define poziții de autoritate în Mileniul. **Innoirea tuturor lucrurilor** sau „regenerarea”, în textul englez, se referă la domnia viitoare a lui Cristos pe pamant și este explicată prin expresia: „**când Fiul Omului va sta pe scaunul de domnie al maririi Sale**”. Ne-am referit anterior la aceasta fază a imparăpei, pe care am numit-o imparajia în fază ei de *manifestare*. La acea dată cei doisprezece vor sta **pe douăsprezece scaune de domnie** și vor **judeca pe cele douăsprezece seminții ale lui Israel**. Rasplajile în Noul Testament sunt strâns legate de pozițiile de administrație ocupate în timpul Mileniului (al miei de ani, vezi Luca 19:17, 19). Ele vor *fi acordate* la scaunul de judecata al lui Cristos, dar se vor *manifesta* când se va întoarce Domnul pe pamant, să domnească.

Cât priveste credinciosii în general, Isus a adăugat că toți cei care au **lasat case, sau frați, sau surori, sau tata, sau mama, sau nevasta, sau feciori, sau holde**, pentru Numele Sau, vor **primi insușit și vor moș-teni viața veșnică**. În viajă aceasta ei se bucură de partenia cu toți credinciosii, de pe întreg pamantul, care compensează dincolo de orice așteptări orice legături pe care le-

au intrerupt cu necredință. Pentru casa la care au renunțat ei primesc o sută de case creative, unde sunt primiți cu toată caldura.

Pentru pamanturile sau alte forme de avere la care au renunțat, ei primesc bogății spirituale inimaginabile de man.

Dar nisplata viitoare pentru topi credințioșii este viața vesnică. Asta nu înseamnă că noi căștigăm viața veșnică prin renunțarea la toate și prin atitudinea noastră jertficioare. Viața vesnică este un dar, care nu poate fi căștigată prin meritele cuiva. Ideea subliniată în acest pasaj este că cei care renunță la toate sunt raspiatili cu o capacitate sporita de a se bucura de viața veșnică în cer. Topi credințioșii vor avea parte de viața aceea, dar nu toți se vor bucura de ea în egală măsură.

19:30 Domnul Sianchieiatremarcilecu un avertisment împotriva unui spirit de targuaia. El i-a spus, de fapt, lui Petru: „Tot ce vei face pentru Mine va fi rasplatit, dar ai grijă că nu cumva să fii animat în aceste fapte bune de considerente egoiste, deoarece, în acest caz, mulți din cei dintai vor fi cei din urmă, și mulți din cei din urmă vor fi cei dintai. Adevarul acesta este ilustrat de parabola din capitolul următor. Aceasta afirmație a fost rostită, probabil, să ca avertisment potrivit caruia nu este de ajuns să pomesti bine pe calea uceniciei, ci ceea ce contează este cum sfârșești pe această cale.

Inainte de a trece mai departe, se cuvine să notăm că expresiile: „împarăția cerurilor” și „împarăția lui Dumnezeu” sunt fotosite cu același sens, putând fi oricând inverseate, în versetele 23 și 24; prin urmare, ele sunt sinonime.

I. Cu privire la rasplatile pentru

munca la vie (20:1-16)

20:1, 2 Aceasta parabola, care continua discursul privitor la rasplatile de la sfârșitul capitolului 19, ilustrează adevarul potrivit caruia toți ucenicii adevaratii vor fi rasplatiti, ordinea răsplătilor fiind stabilită de duhul în care a slujit ucenicul respectiv.

Parabola descrie un gospodar, care a ieșit din dimineață, să și tocmeasă lucratori la vie. Oamenii acestia s-au învovat într-un contract să lucreze pentru cincisprezece zile, ceea ce constituia un salar rezonabil pentru vremea aceea. Sa zicem că au început să lucreze la ora 6 dimineață.

20:3,4 La ora 9 dimineață gospodarul a gasit alii lucratori neangajați în piață. N-a fost vorba aici de nici un acord între munci-

tori și patronat. Lucratorii acestia s-au apucat de lucru baza! doar pe cuvantul stăpanului viei, că acesta le va da tot ce se cuvine.

20:5-7 La amiază și la ora 3 după masa,

gospodarul a mai angajat alti oameni, pe temeul ca le va da plata cuvenita. La ora 5 dupa amiaza inca a mai gasit oameni care nu fusesera angajaji. Acestia nu erau lenesj. Ei doreau sa munceasca, dar nu stiu cum se ffccea ca nu gaseau de lucru. Așadar, gospodarul i-a trimis in via sa, fan! sa discute conditiile de plata.

E important sa observam ca primii oameni au fost angajati ca urmare a unui acord de negocieri; top! ceilalji au lasat chestiunea piatii pe seama proprietarului.

20:8 La sfirșitul zilei, fermierul gi-a instruit contabilul sa le achite oamenilor plata, incepand cu ultimii angajati și termenand cu cei ce fusesera tocmai primii sa lucreze in via sa. (In felul acesta, cei angajati mai tarziu puteau vedea cat au primit ceilalți.)

20:9-12 Plata primita de ei a fost egala pentru toți: un dinar. Cei ce incepuseră munca la ora 6 dimineata au crescut ca vor primi mai mult, dar iata ca și ei au primit doar un dinar. Indata aceștia au fost cuprinși de resentimente, caci, la urma urmelor, oare nu lucrasera ei mai mult decat ceilalți, indurand arsija zilei?

20:13, 14 in raspunsul dat de fermier unuia dintre acestia vom gasi invataturile pline de miez care se desprind din aceasta parabola. Mai intai el a spus: „Prietene, tie nu-ti fac nici o nedreptate; nu te-ai tocmit cu mine cu un leu (dinar, in original, n.tr.)? Ia-ti ce ti se cuvine și pleaca. Eu vreau sa platesc și acestuia din urma ca să fie.” Primul se tocmai pentru un dinar pe zi și a primit exact plata asupra careia s-a înlesnat cu stapanul viei. ceilalți s-au aruncat asupra harului gospodarului și au primit har. Harul este mai bun decat dreptatea. Mai bine să lași chestiunea rasplajilor pe seama Domnului, decat să te targuiesti cu El.

20:15 Atunci gospodarul a spus: „Nu pot să fac ceea ce vreau cu ce-i al meu?” Invatatura care se desprinde de aici este, desigur, faptul că Dumnezeu este suveran. El poate face ce vrea. și tot ceea ce găsește El de cuvânta să facă va fi întotdeauna bun, drept și corect. Gospodarul a adăugat apoi: „Ori este ochiul tau rau, fiindcă eu sunt bun?” Intrebarea aceasta scoate la iveala trasatura vicleana din firea omenească. Cei care au inceput lucrul la 6 dimineata au primit exact ceea ce meritau, dar au fost cuprinși

de gelozie, deoarece alții au primit exact aceeași plată, pentru o munca care a durat mult mai puține ore. Multi dintre noi

trebuie sa recunoastem ca am gandit la fel, considerand aceasta modalitate de plata cam nedreapta, nu-i așa? Asta înseamna insa ca in imprestia cerurilor va trebui sa adoptam un mod cu totul nou de a gandi. Va trebui sa renunjam la spiritul nostru lacom, competitiv, și să gandim ca Domnul nostru.

Gospodarul știa ca torii oamenii acestia aveau nevoie de bani, și, prin urmare, i-a platit după nevoia lor, mai degraba decat după lacomia lor. Nimeni nu a primit mai mult decat a meritat, dar toti au primit suficient cat sa acopere nevoile lor și ale familiei lor. Dupa James Stewart, invatatura care se desprinde din aceasta pilda este ca persoana „care se gandește sa se targuiasca cu privire la rasplata finala intotdeauna va grăsi iar bunatarea și indurarea lui Dumnezeu vor avea intotdeauna ultimul cuvant de spus, cuvant care nu va putea fi combatut.”³ Cu cat studiem mai mult parabola in aceasta lumina, cu atat mai mult ne dam seama ca este nu numai dreapta, ci și minunata. Cei care au fost angajati la 6 dimineața trebuiau sa considere o recompensa in plus: privilegiul de a-1 slujii pe un stapan așa de minunat, toata ziua.

20:16 Isus a incheiat parabola cu cuvintele: „Tot așa, cei din urma vor fi cei dintai, și cei dintai vor fi cei din urma” (vezi 19:30). Se vor inregistra surprize la impartirea rasprijilor. Unii care au crezut ca vor fi primii vor fi, in realitate, ultimii, deoarece slujirea lor a fost inspirată de man-drie și de ambitii egoiste. Alii care au slujit din dragoste și recunoștința vor fi onoraja peste masura.

Faptele pe care le credeam meritorii El ne va arata ca nu fuseseră decat pacat. In schimb, gesturi mariunte, pe care le-am dat uitarii El ne va arata ca au fost făcute pentru El.

Anoni

m J. Cu privire la moartea și invierea Sa

(20:17-19)

E evident ca Domnul parasea acum tinutul Pereea, urmand să se indrepte spre Ierusalim, prin Ierihon (vezi versetul 29). Inca o data, El i-a luat pe cei doisprezece deosebite sa le explice ce se va intampla după ce vor ajunge în Cetatea Sfanta. El avea sa fie tratat de mai marii preotilor și de curțiari — o referire evidentă la perfidia lui Iuda. Apoi avea sa fie condamnat la moarte de liderii evreilor. Nedispunând de autoritatea de a aplica pedeapsa capitală, ei aveau să-L dea pe mana Neamurilor (a romanilor).

El avea sa fie batjocorit, bicuit și răstignit. Dar moartea nu-L va putea lini captiv, ci El va invia a treia zi.

K. Cu privire la poziția în cadrul impara-tiei (20:20-28)

Ce trist e să vedem manifestările fizice omenești! N-a trecut decat foarte puțin timp de cand Domnul a prezis suffering și moartea Sa, și discipolii Sai au și inceput să se găndească mai mult la propria lor glorie, decat la suferințele Sale.

Prima data cand a prezis Cristos suferințele de care avea sa aiba parte, anunțul a generat un protest din partea lui Petru (16:22); a doua oară cand a prezis Domnul aceste luncirii, vesteala a fost urmata imediat de întrebările ucenicilor: „Cine este cel mai mare...?” Dar a treia oară cand prezice Domnul suferințele și moartea Sa, răspunsul ucenicilor parca le intrece pe cele două precedente, caci Iacob și Ioan își fac cunoscută ambiția lor. Ei și-au închis ochii la toate prevenirile fata de necazul care se apropiă, deschizându-i doar la gloria promisă — tradând astfel o concepție gresită, materialista cu privire la Imparatie (*Daily Notes of the Scripture Union*).

20:20,21 Mama lui Iacob și Ioan a venit la Domnul, cerând că fiile să poată ţe-dea de o parte și de alta a Lui, în imparacie. A fost meritul ei de a fi dorit că fiile să poată să fie aproape de Iisus, și de a nu-și fi pierdut încrederea că într-o zi El avea să dominească. Dar ea nu a înțeles criteriile care stau la baza acordării de onoruri în imparacie.

Marcu afirmă că fiile au formulat ei însăși aceasta cerere (Marcu 10:35); poate că au făcut-o la indemnul ei sau poate că atât ea, cât și cei doi sănătății apropiat împreună de Domnul. Nu există nici o contradicție între textul de la Matei și cel de la Marcu.

20:33 Drept raspuns, Isus le-a spus că ei nu stiau ce să cer. El doreau o cunună fără cruce, un tron fără altarul jertfei, gloria fără suferință care conduce la ea. Prin urmare, Domnul i-a întrebat direct: „Putetii voi bea paharul pe care am să-1 beau Eu?” Nu ne este greu să înțelegem ce a însemnat paharul, caci Domnul tocmai îl descrise în versetele 18 și 19. El trebuia să suferă și să moară.

Iacob și Ioan au afirmat că vor putea lua parte la suferințele Sale, deși încrederea lor se baza mai mult pe ravna, decat pe o cunoaștere reală a ceea ce avea să urmeze.

20:23 Isus i-a asigurat ca aveau
sa bea,

intr-adevar, din paharul S&u. Iacov avea sa sufere martiraj iar loan avea sa fie prigonit sj exilat pe Insula Patmos. In legatura cu aceasta, Robert Little scrie urmatoarele: „Iacov a murit moarte de martir; loan a trait moarte de martir.”

Apoi Isus a explicat ca El nu putea sa acorde in mod arbitrar locuri de onoare in imparatia Sa; Tatai stabilise temeiuri speciale de pe baza carora sa fie repartizate aceste locuri. Ei considerau aceste locuri o chestiu-ne de privilegii, acordate pe baza rela[^]iei lor cu Domnul, anume ca, intrucat ei erau atat de apropiati: de Cristos, puteau pretinde locuri preferate. Dar aici nu era vorba de favoritism. In planul lui Dumnezeu, locurile de la dreapta si de la stanga Lui sunt acordate in functie de suferinta indurata pentru El. Aceasta inseamna ca onorurile principale in cadrul imparajiei nu se limiteaza la crestinii primului secol, ci chiar unii dintre noi, cei de azi, ar putea avea parte de ele, daca suferim pentru Domnul.

20:24 Ceilalji zece ucenici s-au suprat foarte pe cererea fiilor lui Zebedei. Ei s-au maniat probabil deoarece ei insi[^] si ar fi dorit sa fie cei mai mari si le era ciudi ca alp'i, ca Iacov si loan, le-au iuat-o inainte!

20:25-27 Situatie care s-a creat I-a dat Domnului prilejul de a face revolutionara afirmatie cu privire la marejia in imparatia Sa. Neamurile concep marep!a in termenii stapanirii si domniei. In imparajia lui Cristos insa, mareafia se manifesta prin slujire. Orici-ne aspira la marejie trebuie sa devina un slujitor si oricine doreste sa fie eel dintai, trebuie sa fie rob.

20:28 Fiul Omului este exemplul desa-varsjt de slujire umila, Care a venit in lume nu pentru a 1 se sluji, ci pentru ca El Insusij sa slujeasca si sa-si dea viaja ca pret de rascumparare pentru multi. Intreg scopul Incarnarii poate fi rezumat in doua verbe: sa slujeasca si sa dea. Este uimitor sa vedem cat de mult S-a smerit Domnul nostru preamarit, coborandu-Se in ieslea Betleemului si apoi ducandu-Se la cruce. Marejia Sa-s-a manife-stat in profunzimea smeririi Sale. SJ tot asa ar trebui sa fie si cu noi.

El Si-a dat viata ca prej de rascumparare pentru multi. Moartea Sa a implinit toate cerintele neprihanirii lui Dumnezeu in pri-vinje pacatului. Ea a fost suficiente pentru a indeparta toate pacatele lumii, dar devine eficace numai pentru cei care II accepta ca Domn si Mantuitor. Ai facut tu acest lucru, iubite cititor?

L. Vindecarea celor doi orbi (20:29-34)

20:29, 30 Intre timp, Isus a traversat Iordanul, din Pereea, ajungand la Ierihon. Pe cand parasea oragul, doi orbi I s-au adresat cu glas tare: „Ai mila de noi, o, Doamne, Fiul lui David!” Faptul ca I s-au adresat cu titlul „Fiul lui David” dovedeste ca, deși erau orbi fizici, vederea lor spirituala era suricient de agera pentru a fi recunoscut in Isus pe Mesia eel promis. Orbii ar putea reprezenta ramașija credincioasa a Israelului orbit, care II va recunoaste ca este Cristosul, cand se va intoarce sa domneasca (Isa. 35:5; 42:7; Rom. 11:25, 26; 2 Cor. 3:16; Apo. 1:7).

20:31-34 Multimea a incercat sa-i reduca la tacere, dar ei au strigat catre El si mai tare. Cand Isus i-a intrebat ce doresc, ei nu s-au pierdut in generalitat, a[^]a cum procedem noi adesea, cand ne rugam, ci au trecut imediat la subiect: „Doamne, sk ni deschida ochii.” Cererea lor concrete a primit un raspuns concret. Lui Isus I s-a facut mila. Si s-a atins de ochii lor. SJ indata ei si-au capatat vedere si L-au urmat.

Referitor la faptul ca Isus s-a atins de ei, Gaebelein face urmatoarea observatie pertinenta: Am aflat deja sensul obisnuit ai vindecarii prin atingere, in Evanghelie. Oriunde Domnul vineca prin atingere, asta are legatură, pe plan dis-pensafional, cu prezența Sa personala pe pamant și purtarea Sa plina de indurare fatala de Israel. Cand vindeca prin Cuvantul SSu, fiind absent cu trupul... sau daca este atins prin credinta, aceasta se refers la perioada cand El lipseste de pe pamant iar Neamurile care se apropie de El prin credinta sunt vindecate de El.⁴⁰

Exista dificultati in reconcilierea relatarii pe care o face Matei despre acest incident cu aceea de la Marcu 10:46-52 si Luca 18:35-43; 19:1. Aici avem *doi* orbi; pe cand, la Marcu si Luca ar fi pomenit doar pe acela dintre ei care era mai binecunoscut, respectiv Bartimeu, in vreme ce Matei, intrucat si-a redactat evan-ghelia pentru evrei, amintește de *doua*, acesta fiind numarul minim necesar pentru ca o marturie sa stea in picioare (2 Cor. 13:1). La Matei sj Marcu, se spune ca incidentul a avut loc pe cand Isus parasea Ierihonul. La Luca se spune ca incidentul a avut loc pe cand se apropia de oraș. In realitate, existau doua Ierihonuri, eel vechi si eel nou iar minunea

vindecarii a avut probabil loc pe
cand Isus parasea primul dintre ele
și intra în al doilea.

XII. Prezentarea și respingerea Regelui (capitolele 21-23)

tuturor.⁴¹

A. Intrarea triumfală (21:1-11)

21:1-3 Suindu-Se de la Ierihon, Isus a ajuns pe versantul de rasarit al Muntelui Maslinilor, unde se aflau localitajile Betania și Betfaghe. De acolo drumul ocolea partea de sud a Muntelui Maslinilor, cobora în Valea lui Iosafat, traversa Paraul Chedron și urea din nou, pana la **Ierusalim**.

Domnul a trimis doi ucenici în Betania, știind dinainte că acestia vor gasi o magarită cu manzul ei. El trebuiau să dezlegă animalele și să le aducă la Isus. Dacă le va cere cineva socoteala, ei trebuiau să explice că Domnul avea nevoie de aceste animale. Atunci proprietarul lor avea să lejfermită să le ia cu ei. Poate că proprietarul îl cunoștea pe Isus și se oferise dinainte să-l ajute. Sau poate că acest episod demonstrează atotștiința lui Isus și autoritatea sa suprema. Toate s-au petrecut exact așa cum prezisese Domnul.

21:4, 5 Preluarea animalelor a plinuit prezicerile profetilor Isaia și Zaharia: „**Spu-neji fiicei Sionului: «Iata, Imparatul tau vine la tine bland și calare pe un magar, pe un magar, manzul unui animal de povara»**”

21:6 Dupa ce ucenicii și-au așternut hainele pe animale, Isus a incălcăt pe manz (Marcu 11:7) și s-a indreptat călare spre Ierusalim. A fost un moment istoric. Conform explicatiei lui Sir Robert Anderson, cu aceasta s-au plinuit cele șaizeci și nouă de saptamani din proferia lui Daniel (vezi calcu-lele sale, în carte sa, intitulată *The Coming Prince*, Printul Care Vine). Acum urma uciderea lui Mesia (Dan. 9:26).

Intrand astfel în Ierusalim, călare, Domnul Isus oferea o demonstrație intenționată, practică, a faptului că este Mesia — exact așa cum declarase despre Sine. Lange remarca următoarele:

El trebuneste intentional o profetie care, în vremea Sa, era unanim acceptată ca fiind o referire directă la Mesia. Daca anterior considerați declarabile privitoare la dregatoria Sa drept primejdioase, acum El consideră tacerea pur și simplu de neconcep... De aici incolo nu va mai fi posibil să se spună că El niciodata nu S-a declarat pe Sine într-o manieră fără echivoc. Cand, mai tarziu, Ierusalimul avea să fie acuzat de a-L fi omorât pe Mesia, acesta nu mai putea spune că Mesia a omis să ofere un semn pe înjelesul

21:7,8 Domnul a intrat in cetatea Ierusalim pe un covor de haine și ramuri de finic, in acclamatiile multimii. Cel puțin pentru o clipă, El era recunoscut ca Rege.

21:9 Mulrimile strigau: „Osana Fiului lui David! Binecuvantat este Cel ce vine in Numele Domnului.” Evident, acest citat din Psalmul 118:25, 26 se refera la venirea lui Mesia. „Osana” a însemnat initial „salveaza acum”. Poate că oamenii voiau să spuna: „Salveaza-ne de asupriorii noștri romani!” Ulterior termenul a dobândit sensul unei exclamatii de lauda. Ambele expresii, „Fiul lui David” și „Binecuvantat este Cel ce vine in Numele Domnului”, arata limpede că Isus era recunoscut ca Mesia. El este Cel Binecuvantat, care vine prin autoritatea lui Iehova, ca să împlineasca voia Lui.

Relatarea lui Marcu consemnează că parte din aclamările multimii expresia: „Binecuvantata este imparatia tătăru nostru David, care vine in numele Domnului” (Marcu 11:10). De aici rezulta convingerea lor că imparatia era pe punctul de a fi înțelemită, urmand ca Cristos să ocupe tronul lui David. Strigand „Osana in locurile cele mai înalte” multimea chema cerurile să se alăture pamantului în a-l aduce laude lui Mesia și probabil mai era și un apel adresat Lui, să aduca salvare din cerurile cele mai înalte.

Marcu 11:11 consemnează că, după ce a intrat în Ierusalim, Isus s-a dus la templu— dar nu a intrat în templul propriu-zis, ci doar în curtea sa. Aparent, era în casa lui Dumne-zeu, dar Domnul Isus nu se simtea acasă în templul acesta, deoarece preotii și oamenii în general refuzau să-l acorde locul ce îl se cuvenea. După ce a aruncat o scurta privire în jur, Mantuitorul s-a retras în Betania, cu cei doi și zece. Era duminica seara.

21:10,11 Între timp, în interiorul cetății se manifesta o nedumerire cu privire la identitatea Sa. Celor care întrebau își se răspundea doar că El este Isus, proorocul din Nazaretul Galileii. De aici rezulta că prea puțini erau aceia care înțelegeau că El este Mesia. În mai puțin de o săptămână, multimea instabilă avea să strige: „Răstignește-L! Răstignește-L!”

B. Curarirea templului (21:12,13)

21:12 La începutul lucrării sale publice, Isus alungase spiritul comercial din zona templului (Ioan 2:13-16). Dar

actiunile speculative ale comerciantilor, prin perce-perea unei taxe excesive, au prins, între timp, radacini în curtea exterioară. Acolo erau

aduse animale și pasari de jertfa, care erau cumpărate 51 vândute la prețuri exorbitante. Schimbatorii de bani schimbau alte monede în jumătatea de siclu pe care barbajii evrei trebuiau să o achite ca impozit al templului — pentru acest schimb valutar percepându-se o taxa excesivă. Acum, pe când se apropiă de sfârșit lucrarea lui Isus, El i-a alungat iarași pe cei care profitau fără rușine de pe urma activitatilor sacre.

21:13 Combinand citate din Isaia și Ieremia, El a condamnat profanarea templului, comercialismul și exclusivismul. Citând din Isaia 56:7, El le-a reamintit că Dumnezeu rânduise templul să fie o casa de rugaciune. Or, ei s-au cuseră din el o peșteră de talhari! (Ier. 7:11)

Curajirea templului a fost primul sau act oficial, după ce a intrat în Ierusalim. Prin acest act, El și-a afirmat fară săvârșire domnia sa asupra templului.

Acest incident are două invata minte pentru noi cei de azi. În viața noastră în cadrul bisericii, noi avem nevoie de puterea Lui curajitoare, pentru a alunga bazarurile, mesele de tot felul și alte metode de stran-gere a banilor. Iar în viața noastră personală, există mereu nevoie lucrării curățătoare a Domnului în trupurile noastre, care sunt temple ale Duhului Sfânt.

C. Indignarea fariseilor 51 a carturarilor (21:14-17)

21:14 În cadrul următor II gasim pe Domnul vindecând orbii și șchiopii din curtea templului. Oamenii săraci erau atrași la El, orinde se ducea, iar El nu-i trimitea niciodată fără să le împlinească nevoia.

21:15, 16^p Dar asupra Sa erau ajințiti ochi plini de dusmanie. Si cand i-au auzit mai marii preotilor și carturarii pe copii aclamându-L pe Isus, drept Fiul lui David, s-au umplut de manie.

Ei au spus: „Auzi ce spun aceștia?” — ca și când s-ar fi așteptat că El să-i opreasca pe copiii de a 1 se adresa cu titlul de Mesia! Dacă Isus n-ar fi fost Mesia, atunci negrescă acesta ar fi fost momentul potrivit să preciseze acest lucru, odată pentru totdeauna! Dar din răspunsul Lui reiese clar că acești copii au rostit adevarul. Domnul a citat Psalmul 8:2 din Septuaginta: „Tu ai scos laude din gura pruncilor și din gura celor ce sug” Cu alte cuvinte, dacă acești preoți și carturari, care se cuvenea să

stie ce trebuie să facă, refuzau să-L laude, ca pe Unul, atunci

copilașii aveau să I se inchine Domnului. Este interesant să observăm cum copiii au adesea mai multă patrundere spirituală decât cei mătuși, unii din ei dând dovadă de maturitate, în pofida vîrstelor lor fragede. La fel și aici, cuvintele pline de credință și dragoste aduc slava neobișnuită Numelui Domnului. **21:17** Lasându-i pe conducătorii religioși să mediteze la acest adevăr, Iisus s-a întors în **Betania**, nimeni nu acolo peste noapte.

D. Smochinul fără rod (21:18-22)

21:18, 29 Întorcându-se la Ierusalim **dimineață**, Domnul a **vazut un smochin langă drum**, și **S-a apropiat de el**, sperând să gasească smochine, cu care să-și stăm-pere foamea. Negasind însă **decat frunze, i-a zis: „De acum incolo în veac să nu mai dea rod din tine!”** Să pe data **smochinul s-a meat**.

În relatarea lui Marcu (11:12-14) se adaugă comentariul că nu era vremea smochinelor. Prin urmare, la prima vedere, faptul că Domnul a condamnat pomul pentru faptul că nu avea rod, near putea face să credem că Domnul a acționat la supărare, nefiind rezonabil. Stiind însă că acest lucru nu poate fi adevărat, care este totuși explicația acestui verset dificil?

Smochinii din jarile biblice produceau un fruct comestibil, la 0 data timpurie, înainte de a apărea frunzele. Acest rod prevestea recoltă ce avea să urmeze. Dacă nu se iveau aceste smochine timpurii — ca în cazul acestui smochin — aceasta însemna că nu se va face recoltă propriu-zisă, la timpul obișnuit.

Acela a fost singurul miracol în care Cristos a blestemat, mai degrabă decât să binecuvânteze — distrugând, în loc să redea viajă. Iarași, unii său poticinți de acest lucru. Dar asemenea critici tradează necunoașterea Persoanei lui Cristos. El este Dumnezeu, Suveranul universului. Unele din faptele Sale sunt de nepatrund pentru noi. Totuși, trebuie să plecăm de la premisa că ele sunt întotdeauna drepte. În cazul acesta, Domnul știa că pomul nu avea să mai dea roada și, prin urmare, a procedat că un pomicultor, eliminând acest pom neroditor din livada sa.

Chiar cei care îl criticau pe Domnul pentru că a blestemat smochinul recunosc că a fost o acțiune simbolică. Incidentul acesta este modul Mantuitorului de a interpreta tumultoasa primire ce l-a facut la Ierusalim. Camiadită maslinul, smochinul

reprezinta națiunea Israel. Cand Iisus a coborât în

mijlocul acestui popor, existau frunze, ce indica marturisirea de credinta, dar nu se puteau gasi roade pentru Dumnezeu. Isus era flamand, aștepta roade de la poporul Israel.

Intrucat nu au apărat roadele timpurii, El stia că nu se vor face nici roadele ulterioare la acest popor necredincios, și astfel a bleste-mat smochinul, aceasta fiind o anticipare ilustrată a caderii națiunii, ce avea să se întâpte în anul 70 d.Cr.

Să relinem că desii Israelul *necredincios* va ramâne fără rod în veci, *o rdm̄dsi\$đ* din poporul Israel se va întoarce la Mesiach, după Răpire. Israelii din aceasta ramasija îi vor aduce roada în timpul Marii Stramtorari și în timpul Domniei Sale de o mie de ani.

Desi interpretarea primordială a acestui pasaj se referă la națiunea Israel, ea se aplică și la oamenii din toate veacurile care sunt grozavi cu vorba, dar foarte neroditori cu fapta.

21:20-22 Cand **ucenicii** și-au exprimat uimirea fata de uscarea brusca a pomului, Domnul le-a spus că ei însisi ar putea face lucrări și mai multe, dacă ar avea **credință**. De pilda, ei ar putea spune unui munte: „**Ridica-te de aici, și arunca-te în mare**”, și să ar face întocmai. Si „**Tot ce vezi cere cu credință, prin rugaciune, vei primi**.”

Din nou, se cuvine să explicăm că aceste fagaduinje—aparent total necondiționate—cu privire la rugaciune trebuie înjelese în lumina tuturor invajaturilor Bibliei asupra acestui subiect. Versetul 22 nu înseamnă că orice creștin poate cere tot ce dorește, astfel-tându-se să primească ceea ce a cerut. El trebuie să se roage în conformitate cu condițiile expuse în Biblie.

E. Autoritatea lui Isus pusă la indoială

(21:23-27)

21:23 Cand Isus s-a dus în curtea din **Templul** propriu-zis, **preotii cei mai de seama și batranii norodului** l-au intrerupt din predare, pentru că întreba cine îl-a dat autoritatea de a-i invata pe oameni, de a face minuni și de a curăța templul. El sperau astfel să-l prindă în cursă, indiferent ce răspuns va da. Dacă pretindea că are autoritate de la Simeon, ca Fiul al lui Dumnezeu, atunci aveau să-l acuze de blasfemie. Dacă pretindea că are autoritate de la oameni, ei aveau să-l discrediteze. Iar dacă pretindea că are autoritatea de la

Dumnezeu, ei aveau să-l conteste aceasta autoritate. Caci ei se considerau pe ei înșiși pazitorii credinței, profesioniștii, care prin pregătirea lor for-

mala sj faptul ca au fost desemnati de oameni in functia pe care o dejineau, se considerau autorizati! sa conduct viata religioasa a poporului. Dar Isus nu avusese parte de nici o educate formală și, bineînțeles, nu se bucura de nici o autorizatie din partea conducatorilor Israelului. Contestatii orificate reflecta resentimentul manifestat din totdeauna de profesionistii in materie de religie, impotriva unor oameni dotați cu putere aungerii divine!

21:24,25 Domnul S-a oferit sa le explice autoritatea Lui, cu conditia ca ei să raspunda la o intrebare: „A fost botezul lui loan din cer, sau dela oameni?” Prin **botezul** lui loan se intlege „semnificația lucrarii lui loan”. Prin urmare, înrrebarea reala era: „Cine 1-a autorizat pe loan să-și desfășoare lucrarea? Fusese el ordinat de oameni, sau de Dumnezeu? De ce acreditari dispunea el din partea conducatorilor Israelului?” La toate acestea, raspunsul evident a fost ca loan fusese un om trimis de Dumnezeu. Puterea Lui provenea din *ungerea sa divina*, nu din *aprobarea oamenilor*.

Preotii și batranii poporului s-au trezit dintr-o data intr-o dilema: Daca recunoșteau ca loan a fost trimis de la Dumnezeu, cadeau în cursa. Doar loan le îndreptase oamenilor privirea spre Isus, ca Mesia. Daca autoritatea lui loan era de proveniența divină, atunci de ce nu s-au pocait și nu au **crezut** în Cristos?

21:26 Pe de alta parte, daca spuneau ca loan nu a fost imputemicit de Dumnezeu, ei adoptau o pozitie prin care să ar fi expuși bătjocurilor oamenilor, întrucât cei mai mulți din popor îl considerau **pe loan drept procuror**, venit de la Dumnezeu. Daca ar fi dat raspunsul corect, ca loan fusese trimis de Dumnezeu, ar fi obținut raspunsul la propria lor intrebare, anume că Isus era Mesia, al căruia premergător fusese loan.

21:27 Dar ei au refuzat să privească faptele drept în față, prefacându-se că sunt nestiutori. Nu, nu stiau de unde vine puterea lui loan! Atunci Isus a spus: „**Nici Eu nu va voi spune cu ce putere fac aceste lucruri.**” Cea rost avea să le spură un lucru pe care deja îl cunosteau, dar nu erau dispuși să-l recunoasă?

F. Parabola celor doi fi (21:28-32)

21:28-30 Pilda aceasta reprezintă o muștrare severă la adresa preotilor celor mai de seamă și a batranilor poporului,

pentru eșecul acestora de a da curs chemării lui loan la pocainta și credința. Este vorba despre **un om** care avea doi fi, pe care i-a

rugat sa lucreze **in** via sa. Until a refuzat, dar pans la urma s-a razgandit si s-a dus. in schimb celalat, desj s-a invoit imediat sa se duca, in realitate nu s-a dus.

21:31,32 Cand au fost mtrebafi **care** din cei doi fii **a facut voia tatalui sau**, conducatorii religiosi s-au osandit pe ei inșisj, fara sa-și dea seama, spunand: „**Cei dintai**”.

Domnul Insuși a talmacit pilda, spunand ca: vamesji și **prostituatele** erau aidoma primului fiu. Acestia nu au facut caz, la ince-put, ca îl vor asculta pe loan Botezatorul, dar in cele din urma s-au pocait și au crezut in Isus. in schimb, conducatorii religioși erau ca fiul al doilea. Cu gura ei aprobau propo-vaduirea lui loan, dar niciodata nu și-au marturisit pacatele si nu și-au pus increderea in Mantuitorul. De aceea, pacatosii cei mai rai au intrat in imparajia lui Dumnezeu, in vreme ce conducatorii religioși, plini de sine și ingamfaji, au ramas afara. La fel este și in ziua de astazi. Oameni carora nu le este rusine sa se numeasca pacatosj primesc evanghelia, mai degraba decat cei acoperip! cu o pojghita subjire de falsa piosenie.

Sintagma „**Ioan a venit la voi umblând in calea neprihanirii**” inseamna ca el a venit propovaduind necesitateadobandirii neprihanirii prin pocainia si credința.

G. Parabola viticultorilor rai (21:33-46) 21:33-46
Raspunzand in continuare la intrebarea despre autoritate, Isus a rostit o **alta pilda, despre un gospodar, care a sadit o vie. A imprejmuit-o cu un gard, a sapat un tease in ea, și a zidit un turn. Apoi a dat-o** in arenda unor viticultori, și a plecat in alta tara indepartata. Cand a venit vremea roadelor, i-a trimis pe robii sai la viticultori, ca sa ia partea lui de rod. Dar viticultorii pe unul 1-**au batut, pe altul 1-**au omorat, iar pe altul 1-**au ucis cu pie-tre.**** Cand a mai trimis alii robi, acestia au avut parte de același tratament. A treia oara, **1-a trimis... pe fiul sau,** crezand ca-1 vor trata respectuos. Știind bine ca acesta era **mostenitorul, ei 1-**au omorat,**** cu gand sa puna mana pe mostenirea lui.**

21:40, 41 In acest punct, Domnul i-a intrebat pe preop și pe batrani ce va **fece** stapanul viei **viticultorilor acelora?** Ei au raspuns: „**Pe ticalo\$ii aceia ticalos ii va pierde, și via o va da altor viticultori, care-i vor**

da rodurile la vremea lor.”

Parabola aceasta nu este greu de talmadt. Dumnezeu este proprietarul viei iar Israel este via (Ps. 80:8; Isa. 5:1-7; Ier. 2:21).

Gardul este Legea lui Moise, care separa Israelul de Neamuri și-i pastra pe israeliți ca popor distinct pus deoparte pentru Domnul. Prin procedeul metonimiei, teascul reprezinta roada pe care Israel trebuia să o fi produs pentru Dumnezeu. Turnul sugereaza ochiul veghetor, cu care Iehova avea grija de popo-rul Sau. Viticultorii sunt preoții cei mai de seama și carturarii.

De nenumarate ori, Dumnezeu și-a trimis robii, proorocii, la poporul Israel, cautand in via sa roadele partașiei, sfînjeniei și iubirii. Dar ei i-au prigont pe prooroci iar pe unii dintre ei i-au omorat. In cele din urma, Dumnezeu și-a trimis Fiul, spunand: „Vor primi cu cinsti pe Fiul Meu” (v. 37). Mai marii preoților și carturarii au spus insa: „Acesta este mostenitorul”—o recunoaștere fatala. Caci in particular ei recunoșteau că Isus este Fiul lui Dumnezeu (deși in public tagaduau acest lucru), și astfel au raspuns la propria lor intrebare referitoare la autontatea Lui. Autoritatea Lui provenea din faptul ca era și este Dumnezeu Fiul.

In parabola este citata declarajia lor, care sună astfel: „Iata mostenitorul. Venip! să-l omoram și să punem mana pe moștenirea lui” (v. 38). In realitate ei au spus: „Daca-l lasam asa, toți vor crede in El și vor veni romani și ne vor nimici, și locul noastră, și neamul” (Ioan 11:48). Si astfel L-aurespins și L-au rastignit.

21:42 Cand Mantitorul a intrebat ce va face proprietarul viei, raspunsul lor i-a osandit, asa cum reiese din versetele 42 și 43. El a citat cuvintele din Psalmul 118:22: „Piatra pe care au lepat-o zidarii a ajuns să fie pusa în capul unghiului; Domnul a facut acest lucru, și este minunat în ochii noștri.” Cand Cristos, Piatra, S-a infajisat zida-rilor—adică liderilor Israelului —ei nu au gasit nici un loc pentru El in cadrul planu-rilor lor de construcție, ci L-au dat la o parte, ca nefolositor. Dar după moartea Sa, El a fost inviat din morți și I s-a dat un loc de pre-eminență de catre Dumnezeu. El a fost facut piatra cea mai importantă (cheia de boltă) a cladirii lui Dumnezeu: „De aceea și Dumnezeu L-a înaljat nespus de mult, și I-a dat Numele care este mai presus de orice nume.” (Fil. 2:9)

21:43 Apoi Isus a vestit fără inconjur ca imparatia lui Dumnezeu va fi luatea de la Israel și data unui neam, care va aduce roadele cuvenite. și exact așa s-a

intamplat. Israel a fost pus deoparte ca popor ales al lui Dumnezeu și a fost orbit din punct de vedere

judiciar. Peste poporul care L-a respins pe Mesia al sau a venit o impietrire. Profetia conform cSreia: **imparatia lui Dumnezeu** avea sa fie luata de la Israel sj **data unui neam care aduce roadele cuvenite** a fost interpretata ca o referire la: (1) biserică, intrucat este alcătuită din evrei credinciosj și Neamuri (ne-evrei) — „un neam sfant, un popor pe care Dumnezeu și l-a castigat ca sa fie al Lui” (1 Petru 2:9); sau (2) la acea parte credincioasa din Israel, care va ramane în viața la a Doua Venire a Domnului. Israelul răscumparat va aduce roada pentru Dumnezeu.

21:44 „Cine va cadea peste piatra aceasta va fi zdrobotit de ea; iar pe acela peste care va cadea ea il va spulbera.” În prima parte a versetului, piatra este pamantul (terenul); în a doua parte, se coboara din cer. Asta ne sugerează cele două veniri ale lui Cristos. Cand a venit El prima oară, liderii evrei s-au poticnit de El și au fost zdobiti. Cand va veni a doua oară, va cobori cu judecata, spulberându-i pe vrajmași Lui.

21:45, 46 Mai marii preotilor și fariseii și-au dat seama că aceste parabole se referă direct la ei, ca raspuns la întrebarea pusă de ei cu privire la autoritatea lui Cristos. Ei ar fi dorit să-L prindă chiar atunci, acolo unde se gasea, dar s-au temut de mulți, care încă îl considerau pe Iisus un profet.

H. Parabola nuntil fiului de imparat (22:1-14)

22.1-6 Iisus nu a terminat cu preotii cei mai de seama și fariseii. Recurgând la parabola nunții fului de imparat, El l-a infătișat din nou pe Israelul eel binecuvantat ca fiind dat la o parte, iar Neamurile dispreziate așezate la masa, ca oaspeti. El a asemănat imparatia cerurilor cu un imparat, care a facut nuntă fiului său. Invitația a fost făcută în două etape. Mai intai, a fost făcută invitația personală, de către slujitori, invitație care a fost respinsă. A doua invitație anunță că ospatul a fost largit. Dar și aceasta a două invitație a fost tratată cu disprej de unii, care au fost prea ocupăți cu munca lor la gospodăriile și afacerile lor, iar de altii a fost tratată cu violentă și despăgubire, batându-si Joe de ei și omorându-i.

22.7-10 Regele s-a maniat atât de tare încât i-a nimicit pe ucigașii aceia și le-a ars cetatea. Renunțând la prima lista cu

invitați, el a emis o invitație generală, poftindu-i pe toti să vină. De data aceasta n-a mai ramas nici un loc liber în sala unde se tinea nunta.

22:11-13 Dar intre oaspeti^s-a gasit unul care nu avea haina de nunta. Intrebat de ce nu este imbraeat ca de nunta, acesta a amunit. Imparatul a poruncit sa fie aruncat in noap-tea de afara, unde va fi plansul și scrașnirea dintilor. Trebuie mentionat ca slujitorii din versetul 13 nu sunt aceiasi cu slujitorii din versetul 3.

22:14 Domnul nostru a incheiat parabola cu cuvintele: „Caci multi sunt chemati, dar putini sunt aleși.”

Cat privește semnificația parabolei, imparatul este Dumnezeu și Fiul Sau este Domnul Isus. Ospa^ul de nunta este o descriere adekvata a bucuriei și insuflelirii care caracterizează imparatia cerurilor. A introduce biserică în calitatea ei de mireasa a lui Cristos în acest punct ar complica în mod inutil tabloul. Gandul principal este darea la o parte a Israelului — nu chemarea distinctivă a bisericii și destinul ei special.

Prima etapa a invitației îl infatișeaza pe Ioan Botezatorul și pe cei doisprezece ucenici, invitând cu caldura Israelului la ospa^ul de nunta. Dar poporul Israel a refuzat invitația. Cuvintele „dar ei n-au vrut să vina” (v. 3) au atins apogeul în momentul rastignirii.

A doua etapa a invitației sugerează vestirea evangheliei către iudeii din cartea Faptelelor Apostolilor. Unii au tratat mesajul cu dispreu Altii îl au tratat pe mesageri cu violență; cei mai mulți dintre apostoli au fost martirizați.

Regele, pe buna dreptate maniaț pe Israel, și-a trimis „oștile sale”, adică pe imparatul Titus și legiunile romane, ca să distrugă Ierusalimul și majoritatea locuitorilor săi, în anul 70 după Cristos. Acestea erau „oștile Sale” în sensul că El s-a folosit de ele ca instrumente ale Sale, prin care să-l pedepsească pe Israel. Ostile erau, oficial, ale Sale, chiar dacă ele nu lăudau pe El personal.

Acum Israelul este dat la o parte, pe plan național, iar evanghelia este vestită Neamurilor, atât celor buni, cât și celor rai, tuturor categoriilor de oameni, din toate gradele de respectabilitate (Fapte 13:45,46; 28:28). Dar realitatea fiecarui individ care vine este pusa la încercare. Omul care nu avea haina de nunta este cel care marturisește cu buzele că este gata pentru imparatie, dar care nu a fost niciodată imbraeat cu neprihanirea lui Dumnezeu și Domnul Isus Cristos (2 Cor. 5:21). În realitate, nu a fost și nu

este nici o scuza pentru omul fără haina de nunta. Dupa cum remarcă comentatorul biblic Ryrie, pe

vremea aceea era obiceiul ca oaspejilor care nu aveau hainele corespunzatoare sa li se puna la dispozitie asemenea haine. Evident, omul din parabola nu a profitat de situajia avantajoasa care i s-a pus la dispozitie. Fara Cristos, el ramane mut, cand este intrebat cu ce drept are pretentia sa intre in impara\$ie (Rom. 3:19). Pierzarea lui este intunericul de afara, unde este plansul sj scrasnirea dinp!lor. Plansul sugereaza suferinta din iad. Unii sunt de parere ca scrasnirea dinjilor ar insemana ca persoanele respective continua sa-L urasca Si sa se razvrateasca impotriva lui Dumnezeu chiar si in iad. In acest caz, se demoleaza opinia unora, care suszin ca flacarile iadului ar exercita un efect purificator asupra celor afecta^i de ele.

Versetul 14 se refera la intreaga parabola, nu doar la incidentul cu omul lipsit de haina de nunta. **Multf sunt chemaji**, adica, chemarea evangheliei este adresata multora. Dai **putini sunt** alesjL Unii resping chemarea Si chiar si dintre cei care o accepta se dove-deste, pana la urma, ca unii nu au acceptat-o decat cu gura, in realitate inima lor respingand-o. To\$i cei care raspund la vesteala cea buna sunt alesj. Singurul mod in care poate sti cineva daca este ales este acela de a vedea ce va face cu Domnul Isus Cristos. Dupa cum se exprima comentatorul Jennings: „To\$i sunt chema(i sa se bucure de ospat, dar nu to\$i sunt dispus sa-si puna increderea in Datatorul, lasandu-L pe acesta sa-i imbrace cu haina corespunzatoare pentru ospa^.”

I. Daci Cezarului ce este al Cezarului Si lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu (22:15-22)

Capitolul 22 este un capitol alcautuit din intrebari, care consemneaza incercarile a trei echipe diferite de a-L prinde in cursa pe Fiul lui Dumnezeu.

22:15, 16 Avem mai intai incercarea **fariseilor si a irodienilor**. Desj aceste doua grupari se aflau in relatie de vrajmSfie apri-ga, acum sunt unite prin ura lor comună impotriva Mantuitorului. Ei urmareau sa-L determine pe Cristos sa faca o afirmatie de natura politics, cu grave implicatii pentru najiune. In acest scop, ei s-au servit de deo-sebirea de pareri care exista intre evrei cu privire la loialitatea faja de Cezar. Unii se opunea cu indarjire ideii de a fi supusi unui imparat neevreu. Aljii, ca

irodienii, adoptau o pozitie mai moderata.

22:17 Mai intai, ei au facut aprecieri

nesincere cu privire la puritatea caracterului Sau, la curatia Sa launtrica și curajul Sau, după care au lansat întrebarea-bomba: „Se cade să plătim bir Cezarului sau nu?”

Dacă Iisus răspunde „Nu”, risca nu numai să-i antagonizeze pe irodieni, ci și să fie acuzat de rebeliune împotriva guvernului roman. În cazul unui răspuns negativ, fariseii L-ar fi ridicat imediat, formulând capete de acuzare împotriva Lui. Dar dacă răspunde affirmativ, risca să intre în contradicție cu spiritul intens nationalist al iudeilor și risca să piarda sprijinul oamenilor de rand — sprijin care, până în acest punct, i-a impiedicat pe liderii religioși să scape de El.

22:18, 19 Iisus i-a acuzat pe fața, facan-du-i **fatarnici**, care încearcă să-L prinda în cursă. Apoi i-a rugat să se arate **banul birului** — în realitate, un dinar, adică moneda cu care se platea impozitul către guvernul roman. Ori de câte ori evreii vedeaau chipul și titlul Cezarului pe aceasta moneda, își aduceau aminte, cu tristețe, că se aflau sub autoritatea Neamurilor, care au impus impozite asupra lor. Dinarul ar fi trebuit să le reamintească însă că robia lor facea de Roma era urmarea pacatului lor. Căci dacă ar fi ramas credincioșii lui Iehova, întrebarea dacă se cuvenea să plateasca impozit Cezarului nu s-ar fi ivit niciodată.

22:20, 21 Iisus i-a întrebat: „Chipul acesta și slovele scrise pe el, ale cui sunt?” El n-a avut incotro să au răspuns: „Ale Cezarului.” Atunci Domnul le-a spus: „Dati dar Cezarului ce este al Cezarului și lui Dumnezeu ce este al lui Dumnezeu!”

întrebarea pusă initial de ei să interse împotriva lor, ca un bumerang. El sperase să-L poată prinda pe Iisus în cursă, cu întrebarea despre birul datorat Cezarului. El însă le-a demascat eșecul de a-l da lui Dumnezeu tribunal care îl se cuvine. Deși profund nemullumili, ei îi dadeau Cezarului ce îl se cuvenea, dar nesocoteau lucrurile pe care le cerea Dumnezeu în viața lor. Iar acum în fața lor se afia Acela care este oglindirea Slavei lui Dumnezeu și intiparirea finiei Lui (Evr. 1:3), dar ei nu îl-au acordat locul ce îl se cuvenea.

Răspunsul lui Iisus arată că credinciosul definește cetăjenie dubla. El poartă răspunderea de a fi supus și a sprijini financiar forma de guvernământ lăsată de Dumnezeu pe pamant. El nu are voie să-i vorbească de rau pe cei care guvernează asupra sa, după

cum nu-i este ingaduit să se lasă antrenat în eforturi menite să răstoame autoritatea sub care se

afla. Dimpotrivă, el trebuie să se roage pentru toți cei aflați în poziții de autoritate. Ca cetacean al cerului, el are raspunderea de a fi supus lui Dumnezeu. Dacă se iveste vreodata un conflict între aceste două loiali-tăți, prima lui loialitate va fi întotdeauna fata de Dumnezeu (Fapte 5:29).

Când citim versetul 21, cei mai mulți dintre noi avem tendință de a sublinia partea care se referă la Cezar, trecând cu multă ușurință peste cea referitoare la Dumnezeu —exact greșeala pentru care i-a mustrat Iisus pe farisei!

22:22 Cand au auzit fariseii răspunsul Lui, și-au dat îndată seama că au pierdut partida și, profund mirați, au plecat.

J. Saduciceii și întrebarea încuietoare

despre inviere (22:23-33)

22:23, 24 După cum am aratat deja, saduciceii erau echivalenți teologilor jiberați din vremea noastră, cei care negau invierea cu trupul, existența ingerilor și miracolele. În realitate, negările lor depășeau la număr aserțiunile lor.

Mai multă saduciei **au venit la** Iisus, cu o istorie ticleată dinainte pentru a discredită ideea invierii. Ei l-au amintit lui Iisus despre legea privitoare la casă-storia levirata (între cunună și cununată), de la Deuteronom 25:5. Potrivit prevederilor legii, dacă un israelit murea fără să lase **copii, fratele lui** avea datoria să se casatorească cu vaduva ramasă, pentru a pastra numele familiei în Israel și a nu fi instrainată moștenirea (averea).

22:25-28 Înțrebarea încuietoare se referea la o femeie care și-a pierdut soful, casa-torindu-se apoi cu unul din fratii acestuia. Când a murit al doilea frate, ea s-a casatorit cu al treilea — și așa mai departe, până la al saptelea. În cele din urmă, a murit **și fe-meia**. În acest punct ei lansează întrebarea, menită să-l umileasca pe Domnul, care este invierea (Ioan 11:25): „**La inviere, nevasta caruia din cei șapte va fi ea? Fiindcă toți au avut-o de nevasta.**”

22:29 Ceea ce voiau ei să spună era că ideea invierii presupunea dificultăți insurmontabile și, prin urmare, nu era rezonabilă să deci nu era reală. Iisus a răspuns că dificultatea nu constă în doctrina propriu-zisa, ci în mintea lor, caci ei nu cunoșteau **Scripturile și puterea lui Dumnezeu**.

Mai întâi de toate, ei nu cunoșteau **Scripturile**. Biblia nu

afirma nicăieri că relativă sot-sotie va continua în cer. Deși barbajii se vor distinge ca barbat și femeile ca femei,

și unii și alii vor fi ca ingerii, în sensul că aceștia nici nu se casataresc: nici nu se insqara, nici nu se marita.

in al doilea rind, ei nu cunosteau **puterea lui Dumnezeu**. Daca a putut El crea oameni din Parana pamantului, oare nu putea El tot atat de lesne sa invie tarana celor care murisera deja, reffccand trupurile lor in tru-puri slavite?

22:30-32 Apoi Domnul Isus a adus un argument din Scriptura, care arata că invierea este o necesitate absoluta. In Exod 3:6 Dumnezeu se numeste pe Sine **Dumnezeul lui Avraam... Isaac și... Iacob**. Dar Isus subliniaza că „**Dumnezeu nu este un Dumnezeu al celor morți, ci ai celor vii.**” Dumnezeu a încheiat legaminte cu acești oameni, dar ei au murit înainte că aceste legaminte să se împlinească pe deplin. Prin urmare, cum poate Dumnezeu să se numească Dumnezeul a trei oameni ale caror trupuri se află în mormant? Cum ar putea Cei care nu poate să nu-și fină promisiunile să-și respecte promisiunile facute către oameni care au murit deja? Singurul răspuns posibil este: invierea!

22:33 Nici nu e de mirare că mulțimile au ramas înmormurite de invatatura Sa! Noi, cei de azi, suntem la fel de înmormuriti!

K. Marea Porunca (22:34-40)

22:34-36 Cand au auzit Fariseii că Isus le-a astupat gura Saducelilor, cei care erau antagonist lor, au venit la El să-l descoase. Purtatorul lor de cuvant, un avocat, l-a rugat pe Isus să numească cea mai mare dintre poruncile legii.

22:37, 38 Cu multă îscusință, Domnul Isus a rezumat obligația omului față de Dumnezeu, ca prima și cea mai mare porunca: „**Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tau, cu toată inima ta, cu tot sufletul tau, și cu tot cugetul tau.**” În relatarea lui Marcu apare și expresia: „**să cu toata taria ta**” (Marcu 12:30). Asta înseamna că prima obligație a omului este de a-l iubi pe Dumnezeu cu întreaga sa ființă. După cum a remarcat cineva: inima se referă la emotii, sufletul la voință, mintea la intelect iar taria la natura fizica.

22:39, 40 Atunci Isus a adăugat că a două responsabilitate a omului este aceea de a-si iubi aproapele ca pe sine insuși. Bămes remarcă următoarele: „Dragostea față de Dumnezeu și față de om cuprinde toata sfera religiei — exact ceea ce avuseseră în vedere Moise,

proorocii, Mantuitorul și apostolii.” Ar trebui să ne gândim adesea la cuvintele

acestea: „iubește-ti aproapele ca pe tine insuli!” Ar trebui sa ne gandim cat de mult ne iubim pe noi in-line, cat de multe din activitat-fle noastre se concentreaza asupra asigurarii de confort și ingrijire maxima pentru noi in-line. Apoi trebuie sa incercam sa ne imaginam cum ar fi daca am revarsat aceasta dragoste asupra semenilor nostri. Si, facand un pas mai departe, ar trebui sa tre-cem la aciune si sa punem in practica acest lucru. Un asemenea comportament nu este natural, nu vine de la sine, ci este supranatural. Numai cei care au fost nascuti din nou pot sa-l faca si chiar si atunci numai cand li permit lui Cristos sa realizeze acest lucru prin ei.

L. Fiul lui David este Domnul lui David (22:41-46)

22:41, 42 Pe cand fariseii
erau inca uimiri de raspunsul dat de Isus avocatului, El i-a confruntat cu o problema: „Ce credeau ei despre Cristos? Al cui Fiul este El?”

Majoritatea fariseilor nu credea ca Isus este Cristosul; ei inca il asteptau pe Mesia. Prin urmare, Isus nu i-a intrebat: „Ce credeji despre Mine?” (desigur, despre aceasta era vorba). El a intrebat la modul general, al carui Fiul ar fi Mesia cand ar apare.

Ei au raspuns corect, ca Mesia va fi urmasul lui David.

22:43, 44 Atunci Domnul Isus a citat Psalmul 110:1, unde David spune urma-toarele: „**Domnul a zis Domnului meu: «Şezi la dreapta Mea, pana voi pune pe vrajmasji Tai sub picioarele Tale.»**” Prima data termenul „Domnul” se refera la Dumne-zeul Tatai iar a doua oara la Mesia. Deci David L-a numit pe Mesia Domnul sau.

22:45 Apoi Isus a pus urmatoarea intre-bare: „**Deci, daca David II numește Domn, cum este El fiul lui?**” Raspunsul este ca Mesia este și Domnul lui David, și Fiul lui David — și Dumnezeu, și om! Ca Dumnezeu, El este Domnul lui David; ca Om, El este Fiul lui David.

Daca fariseii s-ar fi lasat invajati, ei și-ar fi dat seama ca Isus este Mesia — Fiul lui David, prin spina Mariei, și Fiul lui Dumnezeu, revelat de cuvintele, faptele și purtarile Sale.

22:46 Dar ei au refuzat sa vada. Complet derutaji de intelepciunea Lui, ei au incercat să-L pacaleasca cu intrebarile lor.

Dar dupa aceasta confruntare, au recurs la o alte metoda: *violenta*.

M. Avertismentul impotriva pericolului de a rosti cuvinte frumoase, dar a avea o purtare contrara acestora (23:1-12)

23:1-4 In versetele cu care incepe capitolul acesta Mantuitorul avertizeazaS multimile si pe ucenicii Sai faga de pericolul carturari-lor si fariseilor. Acești lideri sedeau pe scaunul lui Moise sau predau Legea lui Moise. In general, invataturile lor erau mai bune decat conduita lor. Crezul lor era mai bun decat practica de viaja. Era un caz clasic de cuvinte frumoase, fara a acoperire in practica. Așadar Isus le-a spus: „...toate lucrurile pe care va spun ei sa le paziti paziji-le si faceti-le; dar dupa faptele lor sa nu faceti.”

Ei impuneau cerinje extrem de stringente (probabil interpretari extrem de literale ale legii — „litera legii”) asupra poporului, dar nu dadeau nimeni ajutor sa poarte aceste poveri insuportabile.

23:5 Ei respectau ritualuri și datini religioase, ca sa fie vazute de oameni, și nu din convingerea lor launtrica. Un exemplu, in acest sens, il constituia folosirea filacterilor. Cand le-a poruncit israeliilor sa lege cuvintele Sale ca semn pe mainile lor și ca fruntarii intre ochii lor (Ex. 13:9, 16; Deut. 6:8; 11:18), gandul avut in vedere de Dumnezeu a fost ca legea sa fie mereu inaintea lor, calauzindu-le activitatile. Ei au redus aceasta porunca spirituala la o interpretare fizica, literală. Si astfel au incapsulat versete din Scriptura in cutii de piele, pe care le-au legat de maini sau de frunte. Ei nu erau preocupati de implementarea legii, cat de purtarea acestor filacterii ridicol de man, care sa le dea infajisarea de oameni super spirituale Legea mai poruncea ca evreii sa poarte ciucuri cu fir albastru la colfurile hainelor lor (Num. 15:37-41; Deut. 22:12). Aceste trasaturi distinctive aveau menirea sa le reaminteasca faptul ca erau un popor deosebit și ca trebuie iau sa aiba o purtare net separata de restul popoarelor, de Neamuri. Fariseii nesocoteau invatatorul spirituale si se mulpameau sa-și faca ciucuri cat mai lungi.

23:6-8 Ei isi dadeau importanta prin faptul ca se luptau dupa locurile de onoare la ospeje și în sinagogi. Ei și gadilau eul lor propriu și le placea sa li se faca plecaduni prin pieje și sa le zica oamenii Rabi (care inseamna „invatatorul meu” sau „Cel mare”).

23:9, 10 Aici Domnul Si-a avertizat ucenicii asupra

pericolului de a folosi titluri distinctive, care se cuvin, de fapt, doar lui Dumnezeu. Nu trebuie sa ni se spuna „Rabi”

ca titlu distinctiv, deoarece numai Unul este Invățatorul nostru: Cristos. Nici unui om nu avem voie să-i spunem Parinte, deoarece numai Dumnezeu este Parintele sau Tatal nostru. Lata ce scrie Weston pe aceasta tema:

Este o declarajie a relajiei esenplale a omului cu Dumnezeu. Credinciosul e definit de trei lucruri: ceea ce este, ceea ce crede si ceea ce face—sau doctrina, experienja si practica. Ființa spirituala a omului are nevoie de trei lucruri: viaja, instruire, calauzire; sau exact ceea ce proclamă Dom-nul in sase cuvinte, in Evanghelie: „Eu sunt calea, adevarul si via\$ă". Nu-i acordați nimanui titlul de „Parinte", caci nici un om nu poate darui sau susp'ne viaja spirituală; nu-l ridică pe nici un om pe un piedestal, ca invafator infabil; nu-i permiteji nimanui sa-si aroge titlul de' director spiritual; relaft'a dumneavoastnă cu Dumnezeu si cu Cristos este la fel de apropiata ca a oricarei alte persoane.⁴²

Semnificația evidenta a cuvintelor Man-tutorului este aceea ca in impaiatia cerurilor tot credinciosii formeaza o frajdie, fiind in raporturi de egalitate și neexistand titluri distinctive care să-1 așeze pe unul deasupra celuilalt. și totuși, cate titluri pompoase s-au incetafenit in creștinismul contemporan: Reverend, Parinte, Sfinția voastră, Knalt prea sfântia voastră, și o mulțime de alte titluri. Chiar și termenul aparent inofensiv de „Doctor" inseamna invajator in latina. (Acest avertisment se refera, neandoios, la latura *spirituala*, mai degraba decat la relafia aca-demică sau la profesia de medic. Firește, nu vom impiedica un copil sa se adreseze tatalui sau cu termenul de parinte, după cum nu am concepe ca pacientul sa se adreseze unui medic decat cu formula „Domnule Doctor"). In ce priveste relajile pămantării, regula de care trebuie sa plinem seama este: „dap cinstă tuturor celor carora li se cuvine cinstea" (Rom. 13:7).

23:11, 12 Din nou, caracterul revoluționar al imparăției cerurilor reiese din faptul ca adevarata marelie este exact opusul concepției majorității oamenilor. Isus a spus: „**Cine este cel mai mare intre voi trebuie sa tie robul vostru. Iar cine se inalta pe sine va fi smerit și cine se smerește pe sine va fi înaltat.**" Adevarata marelje se arata cand cineva se apela la slujească. Fariseii care se inaltau pe ei înșiși aveau sa fie smeriti. Adevarajii ucenici care se

smeresc vor fi inaltați la vremea cuvenita.

N. Neleguiurile carturarilor și fariseilor (23:13-36)

Dominul Isus a rostit apoi o serie de con-damnari la adresa ipocrijilor religiosi din vremea Sa. Acestea nu au fost „blesteme”, ci mai degraba expresii de intristare cu privire la soarta lor, echivaland cu sensul actual al cuvantului „vai”, in expresia „Vai de tine!” sau „Vai de el!”.

23:13 Primul „vai” este indreptat impotriva indarantniciei si obstrucționismului lor. Ei refuzau sa intre in imparajie și, in acelasi timp, ii impiedicau și pe alpii sa intre. Ciudat este ca” liderii religiosi sunt adesea cei mai activi impotrivitori ai evangheliei harului! Ei ar tolera orice, numai vestea buna a evangheliei nu! Omul firesc nu vrea sa fie obiectul harului lui Dumnezeu și nu vrea ca Dumnezeu sa-și arate harul si altora.

23:14 Al doilea vai⁴³ ataca aciunea prin care ei isi insus. eau casele vadovelor, cautand să-si acopere fapta prin rugaciuni lungi. Unele culte deraiate din vremea noastră folosesc tehnici similare, cautand sa indupla-ce vaduve in varsta sau uneori chiar credin-ciosi lipsi de discernamant sa treaca avereala lor in numele si contul asa-numitei „bise-rici”. Asemenea pretinsi posesori ai evlaviei vor primi o osanda si mai mare.

23:15 A treia acuzape impotriva lor se refera la ravna lor gresit canalizata. Astfel, ei mergeau pana in panzele albe sa faca un singur convertit, dar dupa ce acesta era castigat, il faceau sa fie de doua ori mai rau decat ei insisi. Iarași, putem stabili o analogie cu zelul cultelor deraiate din vremea noastră. Grupurile acestea se due din casa in casa, vizitând cartiere intregi, doar sa poata caștiga un singur convertit, pe care sa-l corupa apoi cu invajaturile lor stricate. Aici se aplică ceea ce a spus cineva: „Cei mai convertiti devin cei mai pervertiți.”

23:16-22 In al patrulea rand, Domnul i-a condamnat pentru cazuistica lor, pentru pricoperea de a se juca cu cuvintele, in sco-puri necinstitute. Ei și-au cladit un intreg sistem de raportamente false, numai sa nu trebuiască sa plateasca ceea ce datorau, doar pentru a evita sa-si fina promisiunile. De exemplu, ei propovaduiau ca daca jura” cineva pe templu, nu este obligat sa plateasca, dar daca jura pe aurul din templu, atunci trebuie sa-și indeplineasca juruima. Ei afir-mau ca cine jura pe darul de pe altar are obligativitatea legala de a-și Jine promisiu-nea, in vreme ce persoana care jura pe altarul gol nu are aceasta obligativitate. Astfel, ei

puneau mai mult pre! Pe aurul care se afla deasupra lui Dumnezeu (caci templul era casa lui Dumnezeu), și pe darul care era pe altar (o valoare materială oarecare), care era tratat mai presus de altarul insusij. Astfel ei dovedeau că sunt mai interesaj de partea materială, decât de cea spirituală. Erau mai preocupăți de a primi (darul), decât de a da (caci altarul era locul unde se faceau daruri).

Adresându-H-se cu termenul: „povafui-tori orbi”, Iisus le-a demascat cazuistica. Aurul din templu capăta valoare specială doar pentru că era asociat cu locuința lui Dumnezeu. Altarul era acela căre conferea valoare darului, aflat deasupra lui. Oamenii care cred că aurul are o valoare proprie, intrinsecă sunt orbi; el dobandește valoare doar în măsură în care este folosit spre slava lui Dumnezeu. Darurile facute din motive carnale (firești) sunt lipsite de valoare; în schimb, cele pe care le facem Domnului sau în Numele Domnului au valoare eternă.

Realitatea este că indiferent pe ce jurau acești farisei, Dumnezeu era implicat iar ei erau obligați să respecte jurământul. Oamenii nu pot scapa de obligațiile lor doar prin construirea unor argumente, oricără de sofisticate ar fi acestea. Juramintele facute trebuie aduse la indeplinire iar promisiunile trebuie respectate. Este inutil să incercăm să recurgem la detalii de natură tehnică, pentru a ne eschiva de la îndatoririle noastre.

23:23, 24 Al cincilea „vai” este rostit împotriva ritualismului golit de realitate. Carturarii și fariseii dăruiau cumeticulitate Domnului a zecea parte din cele mai nesemnificative ierburii și plante din grădina lor. Iisus nu i-a condamnat pentru aceasta minuțiozitate în privința ascultării, dar i-a osândit pentru că erau total lipsiți de scrupule când era vorba să dea dovada de dreptate, de indurare și de omenie faja de alii. Recur-gând la o expresie de o neantrecută maies-trie, Iisus i-a descris pe acești lideri ca pe unii care încearcă să strecoare Janjarul, dar îngheță Camila. Specia de janjar despre care este vorba în text era o insectă mică, ce adesea cadea în paharul cu vin, era stătucă prin absorbția vinului printre dinji. Că de ridicola era grija deosebită de care dădeau ei dovada în cazul unei insecte nesemnificative, „înghețind” apoi cel mai mare animal necurat din Palestina! Fariseii erau mult mai preocupăți de

lucrurile marunte și nesemnificative, fiind însă orbi cu privire la pacatele enorme, cum ar fi ipocrizia, necinstea, cruzimea și lăco-mia. Ei și-au pierdut orice simț al proporției

lor.

23:25, 26 Al șaselea „vai” se referă la indeplinirea formală a unor reguli exterioare. Fariseii, care aveau grija să mențină în afara o imagine de religiozitate și morală, erau plini, în inimile lor, de rapire și de necumpătare.⁴⁴ Ei trebuiau să cureje mai întâi partea din afara a paharului să a blidului, adică să se asigure că inimile lor au fost curajite prin pocaină și credința. Abia apoi putea fi acceptabilă purtarea lor exterioară! E o deosebită între persoana și personalitatea noastră. Noi avem tendință de a sublinia personalitatea—modul în care am dorit să ne vadați. Dumnezeu, în schimb, subliniază persoana — ceea ce suntem cu adevărat. El dorește adevărul în lăuntrul fizic al noastre (Ps. 51:6).

23:27, 28 Al șaptelea „vai” este tot o condamnare la adresa formalismului exterior, cu deosebirea că al șaselea „vai” con-damna escamotarea avaritiei, în timp ce al șaptelea „vai” condamna mușamalizarea ipocriziei și a faradelegii.

Mormintele erau varuite, pentru că evreii să nu le atingă din greșeala și astfel să se intînzeze ceremonial. Iisus îl-a comparat pe farisei cu mormintele varuite, care pareau curate pe dinăfara, dar erau pline de putrezi-ciune pe dinăuntru. Oamenii credeau că dacă intrău în contact cu acești lideri religioși erau într-un fel sfîrșiti, dar în realitate se întinău, deoarece liderii religioși erau plini de ipocrizie și faradelege.

23:29, 30 Ultimul „vai” loveste în ceea ce am putea numi drept „omagiu exterior, omucidere interioară”. Carturari și fariseii pretindeau că îi cinstesc pe proorocii Ve-chiului Testament, prin faptul că le zideau sau le reparau mormintele și depuneau coroane pe monumentele lor. În cadrul unor cuvantări memoriale, ei afirmau că, dacă ar fi trait pe vremea strămosilor lor, nu s-ar fi unit cu acestia la varsarea sangelui prooroci-lor.

23:31 Iisus le-a spus: „Prin aceasta marturisii și despre voi în via ca sunteți fișii celor ce au omorât pe prooroci.” Dar cum marturiseau ei? S-ar parea, din versetul precedent, că ei să desolidarizeze de stramoșii lor, care i-au ucis pe profeti. Mai întâi, ei au recunoscut că stramoșii lor, ai caror descendență erau, au varsat sangele profenor. Dar Iisus a folosit termenul **fii** în sensul de oameni care împartăseau aceleasi trasaturi cu cei din prima categorie. El stia că tocmai în

acea perioadă, pe când ei împodobeau mormintele profenor, în ascuns punând la cale

moartea Sa. In al doilea rand, prin respectul pe care-l acordau profetilor spuneau, in realitate, „Singurii profeti pe care ii agream sunt cei morți!” și astfel, erau fiții parintilor lor și in aceasta privință.

23:32 Apoi Domnul a adaugat: „**Voi dar umpleți masura parimilor voștri!** Parinții lor umpluseră cupa uciderii prin faptul că i-au omorât pe profeti. Carturari și farisei aveau să umple masura în curând, prin uciderea Domnului Iisus și a urmărilor Lui, punând capac la ceea ce începuseră parinții lor.

23:33 În acest punct, Cristosul lui Dumnezeu rostește acele cuvinte tunatoare: „**Serpi, pui de naparci! Cum veți scapa de pedeapsa gheenei?**” E posibil oare că Drăgostea Intruchipată sa rostească cuvinte atât de taioase? Da, intrucât adevarata dragoste trebuie să fie să neprihanita să sfântă. Conceptul populașă despre Iisus, potrivit carei El ar fi doar un reformator inofensiv, incapabil de alte emoții decât acele de iubire, este nebiblică. Dragostea poate da dovadă de fermitate și intotdeauna trebuie să fie dreaptă.

Este un gând solemn să ne amintim că aceste cuvinte de condamnare au fost rostite la adresa liderilor religioși, nu la aceea a unor berivi sau desfranapți. În perioada actua-la, când ecumenismul caștiga foarte multă adeptă, când unii creștini evanghelici și unesc forțele cu dușmani declarăți ai crucii lui Cristos, este bine să luăm aminte la exemplul lui Iisus și să ne amintim cuvintele rostite de profetul Iehu către Iosafat: „Cum de-a ajutat tu pe eel rau, și ai iubit pe cei ce urasc pe Domnul?” (2 Cronici 19:2).

23:34, 35 Iisus nu numai că a prevăzut moartea Sa, dar le-a spus carturarilor și fariseilor pe faza că ii vor omori pe unii dintre solii pe care El avea să-i trimită — **prooroci, înțelepti și carturari**. Unii, dacă au scapat de martiraj, au fost, în schimb, biciuți în sinagogi și persecuți din oraș, în oraș. Astfel, liderii religioși ai Israelului și îngrămadeau asupra lor vinovăția acumulată de-a lungul istoriei martirajelor. Asupra lor aveau să **vina tot sangele nevinovat, care a fost varsat pe pamant, de la sangele nepri-hanitului Abel până la sangele lui Zaharia, fiul lui Barachia**, a cărui ucidere este cojsemnata la 2 Cronici 24:20, 21, ultima carte din Biblia Ebraică (nu este vorba

de Zaharia, autorul cărții cu același nume din Vechiul Testament).

23:36 Culpabilitatea întregului trecut

avea sa cada peste generatfa sau rasa careia i se adresa Cristos, ca și cand tot sangele nevinovat se combina și culmina în moartea Mantuitorului fară pacat. Un potop de pedeapsa avea să fie varsat peste năjiunea care L-a urat pe Mesia fară pricina și L-a răstignit pe o cruce de talhar.

O. Isus plange pentru Ierusalim (23:37-39)

Este foarte semnificativ acest capitol din Biblie, care, desj confine atatea condamnari rostită de Domnul Isus, se încheie însă cu lacrimile Sale! După ce a fost respins cu atata furie de farisei, El rostește o plangere zguduitoare la adresa cetății care a pierdut priilejul. Repetarea numelui:

„**0, Ierusalime, Ierusalime!**” este încarcată de emoție ne-spus de adâncă. Este cetatea care i-a ucis pe profeti și i-a omorât cu pietre pe solii trimisi de Dumnezeu. Cu toate acestea, Domnul a iubit-o și, cu dragă înima, i-ar fi strâns la piept pe copiii ei — **cum își strange gaina puii sub aripi**— dar ea nu a vrut să se lasă imbrațită.

23:38 În încheierea acestei lamentații, Domnul Isus spune: „**Iată că vi se lasă casa pustie.**” în esență, casa de aici este templul, dar s-ar putea referi și la cetatea Ierusalim și la însăși națiunea Israel. De la moartea Sa și pana la a Doua Venire a Sa avea să urmeze un interval în timpul căruia Israelul necredincios nu avea să-L vada (după invierea Sa El a fost vazut doar de credincioșii).

23:39 Versetul 39 anficidează a Doua Sa Venire, cand o parte credincioasa a Israelului îl va accepta ca Regele-Mesia al ei. Aceasta acceptare se deduce implicit din cuvintele: **„Binecuvantat este Cel ce vine în Numele Domnului.”**

Nu se sugerează că cei care L-au ucis pe Cristos vor mai avea o sansă. Domnul vorbi-se despre Ierusalim și astfel, prin metonimie, despre locuitorii săi și despre Israel în general. A doua oară cand locuitorii Ierusalimului II vor vedea după moartea Sa va fi cand îl vor privi pe Cel ce L-au strapuns și-L vîrjelicumejelitun singur fiu (Zah. 12:10), în concepția iudaică, nu există jale mai mare decât aceea pentru unicul fiu al unei familii.

ceea ce s-a numit Discursul de pe Muntele Maslinilor, deoarece aceasta rostire importantă a Dom-

XIII. Discursul rostit de Rege pe

Muntele Maslinilor

(Cap. 24,25)

Capitolele 24 și 25 formează

nului Isus a avut loc pe acest munte. Discursul este în intregime de natură profetica, îndreptându-ne privirile spre a Doua Venire a Domnului. El privește în principal, dar nu exclusiv, națiunea Israel. Locul unde a fost rostit este, evident, Palestina („atunci cei care vor fi în Iudeea să fuga la munți”, 24:16). Cadrul său este prin excelență iudaic: „rugării-va că fuga voastră să nu fie iarna, nici într-o zi de Sabat”, 24:20. Referirea la cei aleși din 24:22 trebuie înțeleasă că o referire la *aleșii iudaici*, nu la biserici. Biserica nu poate fi gasită în nici una din profetiile sau parabolele discursului, așa că vom demonstra indată.

A. Isus prezice distrugerea templului (24:1, 2)

Discursul este introdus prin afirmația semnificativă că Isus a părăsit templul. Aceasta miscare este deosebită de semnificativă, mai ales în lumina cuvintelor pe care tocmai le-a rostit: „Iată că vei se lăsa casa pustie” (23:38). Aceasta ne duce cu gândul la modul în care descrie Ezechiel gloria care să-a departat din templu (Ezec. 9:3; 10:4; 11:23).

Ucenicii doreau că Domnul să admire și El frumusețea arhitectonică a templului, așa cum îi impresionase aceasta pe ei. El se ocupau de lucrurile trecătoare, și nu de cele eterne; erau preocupăți de umbre, mai degrabă decât de substanță. Isus îi avertizat că clădirea avea să fie distrusa, așa încât nu va mai ramane piatră pe piatră, care să nu fie daramata. Titus a încercat, fără succes, să salveze templul, dar soldații de sub comanda lui l-au incendiat, împlinind astfel profetia lui Cristos. Cand focul a mistuit podoabele de aur, prejiosul metal topit s-a scurs printre pietre. Pentru a-i recupera, soldații au fost nevoiți să scoată pietrele, una câte una, exact așa cum prezise Domnul. Aceasta judecata a fost executată în anul 70 după Cristos, cand românii, sub conducerea lui Titus, au prădat Ierusalimul.

B. Prima jumătate a Marii Stramtorari (24:3-14)

24:3 „El a săzut jos pe muntele Masli-nilor. Și ucenicii Lui au venit la El la o parte, și l-au zis: «Spune-ne, cand se vor întâmpla aceste lucruri? Și care va fi semnul venirii Tale să al sfarsitului veacu-lui acestuia?»” Sa

examinăm pe rand cele trei întrebări puse de ucenici: **1. Cand se vor întâmpla aceste lucruri?**

Cu alte cuvinte, cand va fi distrus templul?

2. **Care va fi semnul venirii**
Sale? Adică, ce eveniment supranatural va precedea revenirea Sa pe pamant, pentru a-Si instaura imparatia?
2. **Care va fi semnul... sfarsitului veacului?** Adică ce anume va vesti sfârșitul epocii imediat premergatoare glorioasei Sale reveniri? (A doua și a treia întrebare constituie, în esență, o singură întrebare.) Trebuie să nu scăpăm din vedere faptul ca modul de a gandi al acestor ucenici evrei era concentrat în jurul glorioasei epoci a lui Mesia pe pamant. Ei nu se gandeau la venirea lui Cristos pentru biserică; ei nu cunoșteau aproape nimic despre aceasta etapa din cadrul venirii Sale. Expectant lor se baza pe venirea Sa cu putere și slava, pentru a-și distruge vrăjmașii și a-și instaura domnia peste întreaga lume.

De asemenea, trebuie să ne fie clar că ei nu s-au referit nici la sfârșitul *lumii* (cum se spune în versiunea King James), ci la sfârșitul **veacului** (în greacă: *aiori*).

Prima întrebare pusa de ei nu se bucura de un răspuns direct. Mai degrabă, Mantuito-rul pare să comaseze asediul Ierusalimului, care avea să se întâpte în anul 70 d.Cr. (vezi Luca 21:20-24) cu un asediu similar ce se va întâpla în zilele de pe urmă. Cand studiem profetiile, adesea vedem cum Domnul trece aproape imperceptibil de la o împlinire timpurie, parțială la o împlinire ulterioară, finală.

Întrebarile a doua și a treia își primesc răspunsul în versetele 4-44 din capitolul 24. Aceste versete descriu perioada de șase ani a Tribulatiei (sau a Marii Stramtorari, cum mai este ea cunoscută), perioada care va precede glorioasa venire a lui Cristos. Primii trei ani și jumătate sunt descriși în versetele 4 la 14. Ultimii trei ani și jumătate, cunoscuți sub denumirea de Marea Stramtorare și aceea de Vremea Necazului lui Iacob (Ier. 30:7), vor fi ani de suffering fără precedent pentru locuitorii pamantului.

Multe din condițiile care caracterizează prima jumătate a Marii Stramtorari s-au manifestat, într-o "oarecare măsură" în mai toată istoria omenirii, dar în perioada de care ne ocupăm acum aceste condiții vor fi ex-trem de mult intensificate. Celor care fac parte din biserică li s-a promis stramtorare (Ioan 16:33), dar aceasta se deosebește foarte mult

din Marea Stramtorare, care vafează peste o lume care L-a respins pe Fiul lui

Dumnezeu.

Noi credem c& biserica va fi luata din lume (1 Tes. 4:13-18) inainte de a incepe ziua maniei lui Dumnezeu (1 Tes. 1:10; 5:9; II Tes. 2:1-12; Apo. 3:10).

24:4,5 in timpul primei jum&taji a Marii Stramtorari, se vor ivi multi Mesii falgi, care vor reusj sa in&ele multimi mari de oameni. Actualul curent de aparitie a atator culte deviate ar putea constitui un preludiu al acestei perioade, dar inca nu este adevarata implinire a profe(iei). Acesti lideri religiosj falsj vor fi evrei, care vor pretinde ca sunt Cristosul.

24:6, 7 Vor fi **razboaie & vesti de razboaie....** Un neam se va scula impotriva altui neam, sj o tmparatie impotriva altei imparatii. Din nou, la prima vedere s-ar parea ca deja vedem implinirea acestei zile, dar evenimentele la care asistam palesc in raja a ceea ce va fi atunci cand se va implini cu adevarat profetia aceasta. De fapt, urma-torul eveniment din cadrul programului calendaristic al lui Dumnezeu este Rapirea bisericii (Ioan 14:1-6; 1 Cor. 15:51-57). Nu mai e nici o profetie care trebuie sa se impli-neasca inaintea de Rapire. Dupa ce va fi ridicata biserica de pe pamant, va incepe sa se deruleze programul profetic al lui Dumnezeu &i conditiile descrise in acest capitol vor incepe sa se manifeste cu repeziciune. **Foa-mete, ciumi 51 cutremure** se vor petrece in **diverse locuri** de pe pamant. Chiar &i astazi liderii din toata lumea sunt alarmali de spec-trul foamei, datorita exploziei demografice. Dar aceasta conditie va fi mult accentuata, prin penuria de alimente cauzata de razboaie.

Cutremurile de pamant atrag aten&ia lumii — nu numai cele care s-au petrecut deja, ci mai ales, cele care sunt asteptate sa vina. Din nou, acestea sunt doar paie in bataia vantului, sj nu implinirea reala a cuvintelor Mantuitorului.

24:8 Versetul 8 identifica aceasta perioada drept **inceputul durerilor** — adica declansarea durerilor na&sterii, prin care se va instaura o noua orandum (ordine), sub conducerea Regelui Mesia al Israelului.

24:9,10 Credinciosji statornici vor trece prin mari incerc&ri personale in timpul Marii Stramtorari. Natiunile lumii vor dezlanjui o campanie apriga de ura impotriva tuturor celor care li sunt credinciosj Lui. Ei nu vor fi

doar judecajii in instance civile sj reli-gioase (Marcu 13:9), ci multi vor muri ca martiri, datorita refuzului lor de a se lepada de credinta. Desj credinciosji din toate tim-

purile epocii creative au avut parte de aceste incercari sj suferinle, datorita marturiei lor, versetele de aici par sa se refere la cei 144 000 de credinciosj evrei, care vor desfașura 0 lucrare deosebita in timpul acestei perioade.

Multi vor alege apostazia, numai sa nu sufere sj sa nu moara. Membri ai familiilor isj vor pari propriile rude, tradandu-i sj vanzandu-i in mainile unor prigonitori bes-tiali.

24:11 Se vor scula multi: prooroci mincinosi sj vor inșela multimi mari de oameni. Acești profeji falsj nu trebuie confundati cu falsii mesii din versetul 5. Profetii falsi se pretind a fi purtatori de cuvant al lui Dumnezeu. Doua sunt modalitatatile prin care pot fi depistati acestia: profejile lor nu se fmplicesc intotdeauna sj invajaturile lor intotdeauna ii indeparteaza pe oameni de la adevaratul Dumnezeu. Faptul ca se pomenește de **prooroci** (profeti) intareste convin-gerea noastră, exprimata anterior, ca Mareea Stramtorare are, cu precadere, un caracter iudaic. **Proorocii mincinosj** sunt asociati cu poporul Israel, pe cand, in biserica, pericolul vine din partea *invdtdorilor* mincinosj (falsj) (2 Pet. 2:1).

24:12 In contextul raspandirii fara precedent a rautatii, sentimentele umane de afec-Jiune se vor intalni tot mai rar; in schimb, vor abunda actele de ura sj rautate.

24:13 „Dar cine va rabda pana la sfarsjt va fi mantuit”. Evident, acest verset nu inseamna ca sufletele oamenilor vor fi mantuite in acel timp prin rabdarea lor; mantuirea este intotdeauna prezentata in Biblie ca fiind daruita de Dumnezeu, prin harul Sau si primita sau insusita prin credinta in moartea inlocuitoare a lui Cristos sj invie-reia Sa. Nici nu inseanina ca tori cei care vor rabda vor scapa de vatamare fizica — caci deja am aflat ca mulji credinciosj vor fi martirizati (v. 9). Este, mai degraba, 0 afir-matie cu caracter general, potrivit careia, cei care raman statornici, suferind prigoanele fara sa se lepede de credinta, vor fi izbaviti la a Doua Venirea lui Cristos. Nimici sa nu-sj inchipuie ca apostazia le va da prilejul sa scape sau sa se puna la adapat. Numai cei care au credinta adevarata **vor fi mantuiti**. Desj credinta autentica, mantuitoare, poate inregistra uneori sc Spari sj alunecari, pe ansamblu, ea ramane intotdeauna statornica, are

caracterul de permanenja.

24:14 in timpul acestei perioade, **evan-ghelia imparafiei** va fi vestita in toata l-

mea, ca sa slujeasca de **marturie tututor neamurilor**. Dupa cum am explicat in noti-fele asupra versetului 23 din capitolul 4, **evanghelia imparatiei** este vestea buna ca Cristos vine sa-sj instaureze **imparajia** pe pamant si ca cei care-L primesc prin credinja in timpul Marii Stramtorari vor beneficia de binecuvantarile Domniei Sale de o mie de ani (Mileniul).

Versetul 14 din capitolul 24 este adesea gresjt interpretat de unii, care incearca sa demonstreze ca Cristos nu ar putea sa vina in orice moment, sa-si ia biserica, deoarece atatea triburi inca nu au auzit evanghelia. Dar aceasta aparenta dificultate este eliminate de indata ce ne dam seama cS versetul 14 se refera la venirea Sa cu sfinjii SSi, mai degraba decat *pentru* sfintii Sai. In plus, versetul se refera la evanghelia *impardfiei*, nu la evanghelia *harului lui Dumnezeu* (vezi notele de la 4:23).

Exista o paralela izbitoare intre evenimentele descrise in versetele 3-14 si cele de la Apocalipsa 6:1-11. Calarejul de pe calul *alb* — **un mesia fals**; caiarejul de pe calul *rosu* — **razboi**; caiarejul de pe calul *negrui* — **foamete**; calaretul de pe calul *gdblui* — **ciuma**; sau **moartea**. Sufletele de sub altar sunt martiri. Evenimentele descrise la Apocalipsa 6:12-17 sunt corelate cu cele de la Matei 24:19-31.

C. Marea Stramtorare (24:15-28)

24:15 In acest punct am ajuns la mijlocul Marii Stramtorari. Stim ca așa stau lucrurile comparand versetul 15 cu Daniel 9:27. Daniel a prezis ca la mijlocul saptamanii a șaptezecea, adica, la sfarsjtul a trei ani si jumatate, un chip idolatru va fi așezat in locul sfant, adica in templul din Ierusalim. Tuturor oamenilor li se va porunci sa se inchine acestui idol abominabil. Eșecul de a se conforma ordinului va fi platit cu moartea (Apo. 13:15).

„**De** aceea, **cand vtf vedea «uraciunea pustiirii», despre care a vorbit proorocul Daniel, «asezata in locul sfant» — cine citește sa imjeleaga!** — Inatyaarea idolului va constitui semnalul pentru cei care cunosc Cuvantul lui Dumnezeu ca Marea Stramtorare a inceput. Observati ca Domnul doreste ca cine citeste profetia s-o injeleaga.

24:16 ...atunci cei ce vor fi in Iudeea sa fuga la munti, deoarece in vecinatatea

Ierusalimului refuzul lor de a se inchina chipului ar putea fi usor depistat.

24:17-19 Totul va trebui facut in mare

grabs. Daca cineva va sta pe acoperisul cased, va trebui sa-și lase toate lucrurile să sa rugă. Timpul petrecut cu strangerea lucru-rilor personale ar putea însemna diferența dintre viață și moarte. Cei care va lucra la camp nu trebuie să se întoarcă să-și ia hainele, oriunde și le-ar fi lasat. Femeile gravide și mamele care alaptează vor fi foarte dezavantajate — cSci va fi greu pentru ele să poată fugi.

24:20 Credincioșii trebuie să se roage că aceasta criza să nu vina iarna, cand să creă alte probleme pentru călătorit, și să nu vina în ziua de Sabat, cand distanță pe care ar putea-o parcurge ar fi limitată, conform legii (Ex. 16:29). O călătorie că pentru o zi de Sabat nu ar fi de ajuns să le permită să se refugieză în afara zonei de pericol.

24:21 „Pentru ca atunci va fi un necaz așa de mare, cum n-a fost niciodată de la începutul lumii pana acum, și nici nu va mai fi.” Aceste cuvinte delimită net perioada Marii Stramtorari de toate celelalte suferinje, cum ar fi inchizilia, pogromurile, epurările, masacrele și genocidurile istoriei. Profezia aceasta nu putea fi împlinită până acum de toate celelalte persecuții care au avut deja loc, deoarece se spune limpede că se va sfârși cu a Doua Venire a lui Cristos.

24:2 Marea Stramtorare va fi atât de intense încât **daca zilele acelea n-ar fi scurte, nimenei n-ar scapa-** Astă nu înseamnă însă că Marea Tribulalie, a cărei durată este precizată, că fund de trei ani și jumătate, va fi scurtată. Explicația probabilă este că Dumnezeu în chip miraculos va scurta ziua, să ramane mai puține ore cu lumina, intrucât majoritatea luptelor au loc la lumina zilei. **Din pricina celor aleși** (adică a celor care L-au primit pe Iisus), Domnul va ușura suferința, făcând ca intunericul să vina mai repede decât de obicei.

24:23-26 Versetele 23 și 24 reiau avertismentele făjădepericolul mesiilor falgi și al profetilor falși. Într-o atmosferă de criză, vor circula știri că Mesia se aria deja într-un loc secret. Asemenea vești vor putea fi folosite pentru a-i prinde în cursă pe cei care-L vor căuta cu dragoste și sinceritate pe Cristos. De aceea, Domnul îi avertizează peitori ucenicii să nu creată veștile privitoare la o sosire locală, secreta. Chiar cei care fac minimi nu provin neapărat de la Dumnezeu; minunile pot avea o origine satanică. Omul pacatului va fi investit cu putere satanică,

pentru a face minuni (2 Tes. 2:9, 10).

24:27 Venirea lui Cristos va fi un eveniment

ment inconfundabil — ea se va produce dintr-o data, va fi publica, universale și slă-vita. Asemenea lui Iulgerului, ea va fi imediat vizibila și clară tuturor.

24:28 „și nici o stricaciune morală nu va scăpa furiei și judecăjii ei. „**Oriunde va fi starvul, acolo se vor aduna vulturii.**” Starvul intru-chipeaza iudaïsraul apostat, creștinatatea apostata și intregul sistem al lumii, care să unit împotriva lui Dumnezeu și a Cristosului Sau. **Vulturii** reprezintă judecările lui Dumnezeu, care vor fi dezla-tuite în legătura cu apariția lui Mesia.

D. A doua venire (24:29-31)

24:29 Laincheierea Marii Stramtorari, se vor produce groaznice perturbatii în ceruri. **Soarele se va intuneca** și, intrucât lumina lunii este doar o reflecție a luminii soarelui, **luna** nu-și va mai da lumina. Stelele vor cadea din cer și planetele vor fi deviate de la orbitele lor obișnuite. E inutil să menționăm că aceste perturbări cosmice de o așa anvergură vor afecta clima, mareale și anotimpurile de pe pamant.

Ne putem forma o imagine vagă a ceea ce se va întâmpla atunci, dacă citim descrierea pe care o face Velikovsky schimbărilor care să producă în cazul în care doar un alt corp cereșc să arătă propria de pamant, provo-când o inclinare a axei sale:

In acel moment, un seism extraordinar de puternic ar cutremura întregul pamant. Aerul și apă ar continua să se miste prin inerție; uraganele ar cuprinde pamantul și matile ar inundă continentele, purtând cu ele pietris, nisip și faună marina, pe care le-ar depozita pe uscat. S-ar dezvolta o temperatură foarte ridicată, care ar topi rocile; ar erupe vulcanii; lava să arătă revărsă, patrunzând în fisuri și acoperind mase uriașe de teren. Muncii ar răsna în mijlocul řesurilor, mulți dintre ei incălcând peste alii munți existenți, provocând scizuri și rupturi masive. Lacurile să arătă golii de apă, raurile și-ar schimba cursul; regiuni uriașe ale pamântului, impreună cu toți locuitorii lor, ar cădea sub valurile marii. Paduri-le ar arde și uraganul și marile învolburări le-ar smulge din nidacini, adunându-le în gramezi uriașe. Mari să arătă transformă în deserturi și apele ar dispare.⁴⁵

24:30 „Atunci se va arăta în cer sem-nul Fiului.” Nu ni se spune care va fi sem-nul acela. Prima Sa venire a fost insotită de un semn pe cer—steaua. Poate că tot o stea miraculoasă va vesti a

două Sa venire. Unii

cred ca **Fiul Omului** Insusj va fi **semnul**.

Indiferent de semnificatia reala a versetului, semnul va fi vazut de totf cand se va arata. **Toate semintiile (triburile) pamantului se vor boci și vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului, cu putere și cu o mare slava.**" Ce clipa minunata va fi! Cel care a fost scuipat și rastignit va fi razbunat, ca Domn al vietfi și gloriei! Blandul și umi-lul Isus se va arata ca Iehova insuși. Mielul de jertfa va descinde ca Leu cuceritor. Dis-prejuitul tamplar din Nazaret va veni ca Rege al regilor și Domn al domnilor. Carele Sale vor fi norii cerului. El va veni imbracat cu toata puterea și splendoarea — acesta fiind momentul asteptat cu atata ardoare de toata creația, ce a suspinat atatea mii de ani! **24:31** Cand va cobori El, **va trimite pe ingerii Sai** pe tot pamantul, ca sa adune pe aleșii Lui — Israelul credincios — în Iara Palestinei. De pe tot pamantul ei se vor aduna să-L salute pe Mesia și să se bucure de domnia Sa slavita,

E. Pilda smochinului (24:32-35)

24:32 „De la smochin invafati pilda lui". Din nou, Domnul nostru trage invaja-minte spirituale din natura. Cand ramurile smochinului se fragezesc și infrunzesc, **^tifi ca vara este aproape.** Am vazut ca smochi-nul intruchipeaza poporul Israel (21:18-22). Veacuri de-a randul, Israelul a zacut latent, fară să aiba nici un guvern al sau, nici o structura statala, nici un sistem monetar, nici o admini strati e. Spiritual, natfunea ramane in continuare rece și stearpa. Nu da nici un rod pentru Dumnezeu. Dar pe plan national, am putea spune ca ramurile sale au fragezit și au inverzit.

24:33 „Tot așa, săi voi, cand vefi vedea toate aceste lucruri, să ști că Fiul omului este aproape, este chiar la ușă." Reaparitia Israelului ca națiune suverana inseamna nu numai ca incepul Marii Stramtorari este aproape, dar și ca Domnul Insusj este aproape, **chiar la ușă!**

Daca venirea lui Cristos ca sa domneasca este atat de aproape, cu cat mai iminenta este Răpirea bisericii? Daca zarim deja umbrele evenimentelor care trebuie sa preceada aparitia Sa in slava, cu cat mai aproape suntem noi de prima etapa a *Parusiei* sau Venirii Sale (1 Tes. 4:13-18)?!

24:34 Dupa ce s-a referit la smochin, Isus a adaugat: **„Adevarat va spun că nu va trece cu nici un chip aceasta generare pana nu se vor intampla toate aceste**

lucruri." (Versetul a fost tradus dupa versiu-nea engleza din textul original al comentariului, n.tr.) „Aceasta **generate**” nu poate sa se refere la oamenii care au trait pe vremea cand era Cristos pe pamant; toti aceia au murit, dar evenimentele descrise in capitolul 24 nu au avut incS loc. Ce a vrut atunci Domnul sa spuna prin acest termen: „**gene-ratfa** aceasta”? Exista doua explicatii plau-zibile:

F.W. Grant si alti comentatori cred ca este vorba despre „insași generajia care vede inceputul acestor lucruri, și care va apuca sa vada si sfarsitul.”⁴⁷ Aceiași oameni care văd ridicarea Israelului ca năjire (sau care vad inceputul Marii Strămtorari) il va vedea pe Domnul Isus venind pe norii cerului ca sa domneasca.

Cealalta explicate este ca termenul generate trebuie luat in sensul de *rasa* (sau „neam”, cum reda versiunea Cornilescu acest verset, n.tr.). Este o traducere legitima a termenului original din greaca, care in-seamna „oameni din acelasi stoc”, „rasa” sau „familie” (Mat. 12:45; 23:35, 36). Asadar Isus a prezis ca rasa iudaica va supravietui, pentru a vedea toate aceste lucruri implinindu-se. Este un miracol al istoriei faptul ca evreii continuasupraviejuasca, dupa toate persecuțiile și atrocitatile la care au fost supuși;

Dar eu cred ca de aici se mai desprinde un gand. Pe vremea lui Isus, termenul „nea-mul acesta” (sau „generatia aceasta”, n.tr.) se referea la un popor care refuza cu incapaja-nare să-L recunoasca pe El că Mesia. Cred ca El a prezis ca Israelul ca națiune va continua să-L respingă pe Cristos până la a doua Sa venire. Atunci toata razvratirea va fi zdrobita și numai aceia care se vor supune de buna voie guvernării Sale vor fi crujati, pentru a putea intra în Mâia de ani.

24:35 Pentru a sublinia caracterul infailibil al prezicerilor Sale, Isus a adaugat ca **cerul și pamantul vor trece, dar cuvintele Lui nu vor trece**. Prin **cer** Domnul s-a referit la cerurile atmosferice, la bolta cerească de deasupra noastră, nu la cerul care este locuința lui Dumnezeu (2 Cor. 12:2-4). Dizolvarea cerului și a pamantului este descrisă la Petru 3:10-13 și apoi la Apocalipsa 20:11.

F. Nu se cunoaște nici ziua, nici ceasul

(24:36-44)

24:36 Cat privește **ziua și ceasul** venirii Sale a doua oară,

„nu stie nimeni: nici

ingerii din ceruri,⁴⁸ nici Fiul, ci numai Tatal [Meu]". Acesta trebuie sa fie un avertisment suficient pentru a ne feri de ispita de a stabili date sau de a crede in cei care se occupa cu acest lucru. Nu ne mira ca ingerii nu stiu, deoarece ei sunt creaturi marginite, cu o cunoastere marginita.

Desj cei care vor trai inainte de revenirea lui Cristos nu vor cunoaste *ziua si ceasul*, se pare ca cei care cunosc profetiile vor putea cunoaste *anul*. De pilda, ei vor sti ca va fi la aproximativ trei ani si jumataate dupa ce va fi finalat in templu chipul idolului (Dan. 9:27; vezi sj Dan. 7:25; 12:7, 11; Apo. 11:2, 3; 12:14; 13:5).

24:37-39 In zilele acelea insa cei mai mulji oameni vor fi nepasatori, exact ca **in zilele lui Noe**. Deși zilele dinaintea potopului au fost pline de o cumplita rautate, nu aceasta trasatura este subliniata aici. Oamenii mancau, beau, se insurau si se maritau. Cu alte cuvinte, iși vedea de treburile lor obisnorii nuite, ca și cand ar fi trait in veci. Deși au fost avertizați ca va veni un mare potop, ei au trait ca și cand ar fi fost imuni la acest potop. Dar cand, in cele din urma, a venit potopul, i-a gasit total nepregatiti, situati in afara singurului loc de adiutor. Exact asa va fi și la revenirea lui Cristos. Numai cei gasiti in Cristos, area mantuirii, vor fi izbaviti.

24:40, 41 Atunci din doi barbari care vor fi la camp, unul va fi luat ca sa fie judecat, % altul va fi lasat, ca sa intre in Mileniu. **Din doua femei care vor macina la moara, una va fi luata** ca sa fie judecata, % **alta va fi lasata**, ca sa se bucure de bine-cuvantarile domniei lui Cristos. (Versetele 40 sj 41 sunt adesea folosite ca argument, atunci cand sunt avertizati cei nemantuiti, in legatura cu Rapirea — adica prima etapa a venirii lui Cristos pe pamant, pentru ca sa-și ia toți credinciosii la cer, lasandu-i pe necre-dincioși aici jos, ca sa infrunte judecata. Deși acest text poate constitui o *aplicatie* valabila a acestei preveniri, contextul ne arata fara echivoc ca *interpretarea* are de a face cu venirea lui Cristos, pentru a domni.)

24:42-44 Avand in vedere incertitudinea cu privire la ziua % ceasul venirii Sale, oamenii ar trebui sa vegheze. Daca cineva stie ca-i va fi pradata casa, se va pregăti, chiar daca nu va cunoaste momentul exact cand se va intampla acest lucru. Fiul

Omului va veni cand multimile de oameni se vor aștepta eel mai puțin. Prin urmare, copiii Lui trebuie sa-L aștepte cu înfrigurare.

G. Parabola robului intelept si a celui rau (24:45-51),

24:45-47 in ultimele versete din acest capitol, Domnul Isus arata ca un slujitor (sau rob) iși va trada adevaratul caracter prin modul în care se va purta cu privire la reve-nirea Stapanului sau. Totf slujitorii au datoria să hrănească, la timp, membrii casei. Dar nu toti cei care susțin că sunt slujitorii lui Cristas sunt, cu adevarat, ai Lui.

Robul intelept este cel care va fi gasit având grija de copiii lui Dumnezeu. Un asemenea slujitor va fi onorat cu vaste responsabilități în imparatie. Stapanul **il va pune peste toate averile sale.**

24:48-51 Robul rau îl reprezinta pe cel care e credincios doar cu numele, pe cel a carui comportare nu este afectată de perspectiva revenirii apropiate a stapanului sau. Acest slujitor începe să bata pe ceilalți slujitori, să manance și să bea la un loc cu beti-vii. O asemenea comportare demonstrează că el nu este gata pentru imparatie. Cand va veni Regele, îl va pedepsi și soarta lui va fi soarta fatarnicilor; acolo va fi plansul și scăsnirea dinplor.

Parabola aceasta se referă la revenirea vizibila a Regelui Mesia. Dar principiul se aplică la fel de bine și la Răpire. Multe oameni care sustin că sunt creștini dovedesc, în realitate, prin ostilitatea lor fata de copiii lui Dumnezeu și usurința cu care se alipesc de cei nelegiuți!, ca, în realitate, nu asteapta Revenirea lui Cristos. Pentru ei venirea Domnului vine semnajudecata, și nubinecu-vantare.

H. Parabola celor zece fecioare

(25:1-13)

25:1-5 Primul cuvant, „**Atunci**”, stabilește legatura cu capitolul 24, plăsează în mod evident aceasta parabola în perioada precedente și concomitentă cu revenirea Regelui pe pamant. Iisus aseamănă **împărăția cerurilor** din vremea aceea **cu zece fecioare, care și-au luat candealele, și au ieșit în întâmpinarea mirelui.** Cinci din ele au fost înțelepte, luându-și undelemn pentru candealele lor. Celelalte cinci nu au fost înțelepte, caci nu și-au luat undelemn. Pe când așteptau, toate au adormit.

Cele cinci fecioare înțelepte reprezintă adevarajii ucenici ai lui Cristos în timpul Marii Stramtorari. Candealele

simbolizează marturia iar uleiul (undelemnul) 11 simbolizează pe Duhul Sfânt. Fecioarele nechibzuite îi reprezintă pe cei care marturisesc că au

nadejdea venirii lui Mesia, dar nu au fost niciodata convert^ și astfel nu îl au pe Duhul Sfânt. **Mirele** este Cristos, Regele; întărzierea Lui simbolizează perioada dintre cele două Veniri ale Sale. Faptul că toate cele zece fecioare **au dormit** ne arată că pe din afară nu se deosebeau prea mult unele de altele.

25:6 La miezul nopții s-a auzit strigarea că vine mirele. În capitolul precedent am aflat că soarele să va fi vestită de semne cutremuratoare.

25:7-9 Fecioarele s-au scutat și și-au pregătit candelete — caci toate doreau să fie gata. Însă cele nechibzuite, neavând untdelemn, au cerut puțin de la cele intelepte, dar acestea le-au trimis să-și cumpere untdelemn. Refuzul celor intelepte pare egoist, la prima vedere, dar în domeniul spiritual, nimeni nu poate impăraști Duhul la altul. Desigur, Duhul Sfânt nu poate fi cumpărat, dar Biblia recurge aici la o figură de stil, în legătura cu cumpărarea mantuirii fără bani și fără plata.

25:10-12 Pe când se duceau ele să cumpere untdelemn, a venit mirele. Ver-siunea Syriaca și Vulgata spun că el a venit *cu mireasa sa*. Acest amanunt corespunde perfect tabloului profetic. Domnul Iisus se va întoarce de la nunta cu mireasa sa, biserică (1 Tes. 3:13). (Nunta are loc în cer [Ef. 5:27] după Răpire.) Ramasija credincioasa a sfintilor din Marea Stramtorare va intra cu El în odaia de nunta. Ospătul de nunta este o descriere plastică a bucuriei și binecuvantării imparariei pamantenești a lui Cristos. Fecioarele intelepte **au intrat cu el în odaia de nunta** (sau la ospătul de nunta, versiunea JND); **și să incuiat ușa**. A fost prea tarziu că să mai poată intra cineva în imparatie. Cand au venit celelalte fecioare, cerând să fie lasate să intre, mirele a declarat că nu le cunoaște—semn clar că nu se nascuseră din nou.

25:13 Invajatura pe care trebuie să ne-o insușim, spune Iisus, este că trebuie să ve-ghem, deoarece nu se cunoaște ziua și ceasul venirii Sale. Credincioșii trebuie să traiască că și cand Domnul ar putea veni în orice clipă. Sunt candelete noastre pregătite și umplute cu untdelemn?

înainte de

I. Parabola talantilor (25:14-30)

25:14-18 Parabola aceasta neinvata și ea că atunci când va reveni Domnul, vor exista slujitori autentici și slujitori falsi. Istoria gravitează în jurul unui om, care,

a pleca intr-o calatorie lunga, și-a strans robii (slujitorii) și le-a dat fiecaruia dintre ei dife-rite sume de bani, potrivit cu capacitatea lor. Unuia i-a dat cinci talanti, altuia doi iar ultimului unu. Ei aveau datoria să foloseasca banii în așa fel incat acestia să-i aduca caștig stapanului. Omul cu cinci talanti a mai castigat cinci. Cel cu doi talanti a reușit să-i dubleze. Dar omul cu un singur talant 1-a ingropat.

Nu e greu să vedem că Cristos este stapanul iar calatoria lungă este perioada dintre prima și a doua venire. Cei trei slujitori sunt israeliti aflati în viață în timpul Marii Stramtorari, însarcinați curaspunderea de a purta de grija intereselor Domnului absent. El primește responsabilitatea în funcție de capacitațile individuale ale fiecaruia.

25:19-23 Dupa multa vreme, stapa-nul... s-a intors și le-a cerut socoteala, Aceasta reprezinta a doua venire a Domnului. Primii doi au primit exact aceeași elogiere: „**Bine, rob bun și credincios; ai fost credincios în putine lucruri, te voi pune peste multe lucruri; intra în bucuria stapanului tau.**” Proba la care a fost supusa slujirea lor nu a constat în cantitatea castigate, ci în efortul depus. Fiecare să-a folosit de capacitatea sa din plin și a castigat suta la suta. Aici sunt intruchipati credinciosii ade-varați, a caror rasplata este să se bucure de binecuvantările imparatiei mesianice.

25:24,25 Al treilea slujitor nu a avut ce să-i dea stapanului sau **decat** insulțe și scuze. Astfel el 1-a acuzat pe stapanul sau că este aspru și nerezonabil, că secera de unde n-a semanat și că strange de unde n-a vanturat. Scuza robului acestuia a constat în aceea că echipa sa 1-a paralizat și 1-a determinat să ingroape talantul. Slujitorul acesta a fost negresjt un necredincios, intrucat nici un credincios autentic nu ar fi nutrit asemenea gânduri la adresa stapanului său.

25:26, **27 Stapanul sau** 1-a mustrat, făcându-l **viclean și leneș.** Daca așa gandea despre stapanul sau, de ce nu i-a depus banii la banca, pentru că aceștia să castige dobanță? Apropo, în versetul 26 stapanul nu acceptă acuzele care își se aduc. Mai degraba, el zice: „Daca așa stapan ai crezut că sunt, atunci cu atât mai mult trebuie să pui talantul în exploatare. Cuvintele tale te condamna, nu te scuza.”

25:28,29 Daca acest om ar fi caștigat un talant cu talantul ce-1 avea, ar fi primit ace-leasi elogii ca ceilalți slujitori. În schimb, singura

să recolta a fost o groapa în pamant!

Talantul sau i-a fost luat și dat celui cu zece talanti — în conformitatea cu o lege care funcționează în domeniul spiritual: „**Celui ce are își se va mai da, și va avea de prisos, dar de la cel ce n-are se va lăua și ceea ce are!**” Cei care doresc să se lase folosiți pentru slava lui Dumnezeu vor primi mijloacele necesare. Cu cat vor face mai mult pentru Domnul, cu atât mai mult vor fi învredniciti să facă pentru El. Dimpotrivă, vom pierde tot ceea ce trebuie să punem în lucru. Atrofia este rasplata indolenței.

Referirea la „zarafi” (sau „bancheri”) în versetul 27 sugerează că dacă nu putem folosi bunurile noastre pentru Domnul, atunci ar fi indicat să le dam altora, care știu cum să se folosească de ele. Bancherii, în acest caz, ar putea fi misionari, societăți biblice, edituri creative, programe radiofonice de vestire a evangheliei, etc. Într-o lume ca cea în care trăim, nu există scuze pentru a lăsa banii să lancezeasca. Pierson ne face o recomandare utilă în acest sens:

Sufletele sovaielnice, neadecvate pentru slujirea indrazneajă și independență în folosul împărațiilor, ar putea corela incapacitatea lor cu capacitatea și agerimea altora, care vor fructifica darurile și bunurile puse la dispozitie de aceste suflete, pentru că ele să poată fi folosite de Stapan și de biserică. Să... Ispravnicul (administratorul) poate avea bani ori poate avea alte daruri, care pot fi valorificate, dar îi lipsește credința și prevede-reia, nu are suficientă energie și inteligență.

„**Schimbatorii**” Domnului îi vor putea arăta cum poate aduce el câștig pentru Stapanul... Biserica există și pentru că taria unui membru să poată veni în ajutorul altuia, mai slab, pentru că, prin cooperarea tuturor, puterea celor mai tari și a celor mai slabii să poată fi marită.⁴⁹

25:30 Robul netrebnic a fost aruncat afară — adică a fost exclus din împăratie, pentru că avea parte de soarta ingrozitoare a celor rai. Nu eșecul sau de a investi talantul este acela care l-a condamnat; mai degrabă, lipsa lui de fapte bune a demonstrat că nu posedă credință salvatoare.

J. Regele judecăna(iunile (25:31-46)

25:31 Secțiunea aceasta descrie judecata națiunilor, care nu trebuie confundată cu judecata de la scaunul de judecata al lui Cristos sau cu judecata de la marele tron alb. Scaunul de judecata al lui Cristos — o perioadă de trecere în revista și de rasplatire a credinciosilor, în exclusivitate, are loc după

Rapire (Rom. 14:10; 1 Cor. 3:11-15; 2 Cor. 5:9, 10). Judecata de la marele tron alb are loc in eternitate, dupa Mia de ani (Mileniul). Mor(ii) rai vor fi judecati și aruncaji in iazul cu foe (Apo. 20:11-15).

Judecata natiunilor sau a Neamurilor (termenul original din greaca sprij ina ambele sensuri) are loc pe pamant, dupa ce a venit Cristos sa domneasca, asa cum ne spune limpede versetul 31: „**Cand va veni Fiul omului în slava Sa, cu totf sfimii ingeri, va ředea pe scaunul de domnie al slavei Sale.**” Daca nu gresesc, conform textului de la Ioel 3, judecata va avea loc in Valea lui Iosafat, in afara Ierusalimului (3:2). Naiju-nile vor fi judecate in functie de tratamentul pe care l-au aplicat fratilor evrei ai lui Cristos in timpul Marii Stramtorari (Ioel 3:1,2, 12-14; Mat. 25:31-46).

25:32 Este important sa observam ca sunt mentionate trei categorii: oi, **capre** și frății **lui** Cristos. Primele două categorii, pe care le va judeca Cristos, sunt Neamurile afiate in viata in timpul Marii Stramtorari. A treia categorie o constituie frății evrei ai lui Cristos, care l-au fost credinciosi și au refuzat sa se lepede de Numele Lui in timpul Marii Stramtorari, in ciuda persecuției.

25:33-40 Regele va aseza oile la dreapta Sa, dar caprele la stanga Sa. Apoi le va invita pe oi sa intre in glorioasa Sa imparație, pregatita lor de la intemeierea lumii. Motivul invocat este că acestea L-au hrăniti cand era flamand, l-au dat și bea cand l-a fost sete și L-au primit inauntru, cand era strain, L-au imbracat cand era sariicacișos imbracat, L-au vizitat cand era bolnav și său dus să-L vada cand era la inchisoare. Oile neprihanite se vor întreba, mirate, cand au dat ele dovada de asemenea bunătatea fata de Rege, cand El nici nu a fost prezent pe pamant in timpul generatiei lor! El le va explica ca atunci cand său purtat prietenos cu cei mai mici dintre frății Lui, cu El său purtat prietenos. Tot ce au facut pentru unul din ucenicii Lui le va fi nisplătit că și cand ar fi facut aceste lucruri pentru El insuși.

25:41-45 In schimb, caprelor nelegiuțite li se va spune sa pieze de la El in focul veșnic, pregatit pentru diavolul și ingerii lui, deoarece ele nu au avut grija de El in timpul Marii Stramtorari, numita și Necazul cel mare al lui Iacob. Cand acestea se vor scuza,

spunand că nu L-au vazut niciodata, El le va aminti că e secul lor de a fi avut grija de urmasi. Lui a echivalat cu e secul de a fi avut grija chiar de El.

25:46 Astfel caprele vor merge in pe-deapsa veșnica, dar oile in viata veșnica. Afirmatia aceasta ridica insa doua probleme: Mai intai, fragmentul de fata pare sa propo-vaduiasca faptul ca natiunile sunt salvate sau pierdute *in masd.* in al doilea rand, naratiunea creeaza impresia ca oile sunt mantuite prin fapte bune iar caprele sunt osandite prin eșecul de a face fapte bune. Cat privește prima dificultate, sa nu uitam ca Dumnezeu *intr-adevar* se poarta cu natiunile in felul descris. Vechiul Testament e plin de cazuri in care natiuni sau popoare sunt pedepsite din pricina pacatului lor (Isa. 10:12-19; 47:5-15; Ez. 25:6, 7; Amos 1:3, 6, 9, 11, 13; 2:1, 4, 6; Obad. 10; Zah. 14:1-5). Prin urmare, nu este irrational sa credem ca natiunile vor continua sa aiba parte de pedeapsa divina. Asta nu inseamna ca fiecare persoană individuala care face parte din acea națiune va fi implicată în urmarile care vor veni peste poporul întreg, ci, mai degrabă, principiile justitiei divine se vor aplica la scară națională, cat și individuale.

Cuvantul *ethne*, tradus (în versiunile engleze ale Bibliei, n.tr.) prin „natiuni” în pasajul acesta ar putea tot atât de bine să fie traduse prin Neamuri (adică „neevrei”, n.tr.). Unii cred că textul de fata descrie judecata unor persoane individuale dintre Neamuri. Fie că e vorba de natiuni, fie de persoane individuale, problema care se ridică este: cum ar putea fi strânse multimi atât de mari de oameni înaintea Domnului în Palestina? Poate că ar fi mai indicat să credem că ar fi vorba de reprezentanți ai natiunilor sau de categorii individuale, adunate la judecata.

Cat privește a doua problema, textul de aici nu poate fi folosit în sprijinul teoriei că manțuirea să ar putea cagația prin fapte. Marturia universală a Bibliei, de la un capat la altul al ei, este că manțuirea se capătă prin credință, și nu prin fapte bune (Ef. 2:8, 9). Dar Biblia insistă tot atât de mult asupra faptului că adevarata credință se manifestă prin fapte bune, care sunt roadele ei naturale. Dacă faptele bune lipsesc cu desavarsire, asta dovedește că persoana respectivă nu a fost manțuită niciodată. Așadar, trebuie să înțelegem că Neamurile nu sunt manțuite prin atitudinea prietenoasă față de rămașita credincioasă a Israelului, ci bunătatea lor oglindăște dragostea ce I-o poartă Domnului.

Am mai putea aminti trei puncte aici: Mai intai, se spune că împarătia a fost pregătită pentru cei neprihaniji de la intemeierea lumii (v.34), în timp ce iadul a fost pregătit

pentru diavolul să ingerii lui (v. 41). Dumne-zeu dorește ca oamenii să fie binecuvântași; iadul nu a fost destinat initial pentru omenire. Dar dacă oamenii refuza cu incapacajă-nare via(a), atunci inseamna că aleg, în mod necesar, moartea.

A doua idee care se desprinde de aici este că Domnul Isus a vorbit despre focul vesnic sau etern (v. 41), despre pedeapsa eterna (v. 46) și despre viața vesnică (v. 46). Cel care ne-a invatat că există viața veșnică ne invaja că există să pedeapsa veșnică. Intrucât să intr-un caz, și în celalalt ideea de vesnicie sau eternitate este redată prin același termen în textul original, ar fi o dovada de inconsecvență din partea noastră să acceptăm existența uneia dintre cele două realități, respingând-o pe cealalta. Dacă termenul tradus prin *etern* sau *ve\$nic* nu înseamnă „nesfarsit”, atunci limba greaca nu poseda alii termeni care să redea ideea. Dar noi știm că termenul respectiv *inseamna* „fara sfârșit”, deoarece astăzi gasim folosit în alte texte din Noul Testament, cu referire la eternitatea lui Dumnezeu (I Tim. 1:17).

In fine, Judecata Neamurilor ne amintește cu pregnanță că Cristos să oamenii Lui sunt una; tot ce-i afectează pe ei îl afectează și pe El. Avem extraordinarul potential de a demonstra dragostea noastră pentru El, purtându-ne cu dragoste față de cei ai Sai, care îl iubesc.

XIV. PATIMILE REGELUI §1 MOARTEA SA (Cap. 26, 27) A. Complotul uciderii lui Isus (26:1-5)

26:1, 2 Pentru a patra săptămână în această Evanghelie Domnul Său avertizat ucenicii că El va trebui să moară (16:21; 17:23; 20:18). Anunțul său a implicat o relată strânsă de timp între Paștele său răstignirea și „**Stîfi ca după două zile vor fi Paștele; să ca Fiul omului va fi dat ca să fie răstignit.**” În anul acela Pastele aveau să-să gasească adevărată semnificație. Mielul Pascal sosit în sfarsit, să acum urma să fie în curând înjunghiat.

26:3-5 Chiar pe când rostea El aceste cuvinte, **preojii cei mai de seamă său batranii norodului să au strâns în curtea mare-lui preot, care se numea Caiafa**, pentru a-să pună la punct strategia. El ar fi dorit să-L arresteze pe furis, și să-L omoare, dar să au gândit că nu ar fi prudent să procedeze astfel în

timpul praznicului, intrucât aceasta ar putea stămi o reacție violentă din partea oamenilor, care ar protesta impotriva execu-

Jie i Sale. Este incredibil sa constatam ca liderii religioși ai Israelului au luat inițiativa, unelțind uciderea lui Mesia al lor, cand ei ar fi trebuit sa fie primii care să-L recunoască și să-L înscauneze. Lata însă că ei se află printre cei mai înverșunati dușmani ai Sai!

B. Isus este uns la Betania

(26:6-13)

26:6, 7 Incidental acesta sparge, pentru moment, tensiunea și atmosfera sumbra, creată de actul de tradare al preotilor, de meschinaria uceniciilor și de perfidia lui Iuda. **Cand Isus era în Betania, în casa lui Simon leprosol, s-a apropiat de El o femeie cu un vas de alabastru cu mir foarte scump; și pe cand sta El la masa, ea a turnat mirul pe capul Lui.** Jertfa ei costisită a exprimat profundul ei devotament pentru Domnul Isus, reliefând, de fapt, că nici un dar nu era prea scump pentru El.

26:8, 9 Ucenicii, și mai ales Iuda (Ioan 12:4, 5), au considerat acest gest drept o risipă enormă. Dupa ei, banii respectivi puteau fi folositi mai judicios, dandu-i saracilor.

26:10-12 Isus a corectat gândirea lor deformată. Actul femeii nu a fost deloc o risipa, ci un gest minunat. Mai mult, momentul a fost perfect ales. Saracii pot fi ajutorați oricând, dar numai o dată în toată istoria lumii putea fi un Mantuitorul în vederea îngropării Sale. Momentul săsise și o femeie singuratică, patrunsa însă de discernământ spiritual, a prins acest prilej — 1-a fructificat. Fiind convinsă de adevarul prețincelor Domnului cu privire la moartea Sa, ea își va fi zis: „Ori acum, ori niciodată!” și Cuvântul demonstrează că ea a avut dreptate. Înțeția femeilor care de la început au plânuit așa-unge trupul după inhumarea Sa, a fost zadamicita de mirearea Domnului Isus (Marcu 16:1-6).

26:13 Domnul Isus a imortalizat acest gest simplu de iubire profundă al femeii, prin cuvintele: „**Adevarat va spun că oriunde va fi propovaduita Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce a facut femeia aceasta, spre pomenirea ei.**” Orice act de adevarata închinare umple cuitile raiului cu mireasma lui aleasa, fiind consimnat definitiv în memoria Domnului.

C. Actul de tradare al lui Iuda

(26:14-16)

26:14,15 Atunci unul din cei doisprezece — unul din ucenicii care trăsise alături de El, va zuse minunile savarsite de El și

auzise invă\$aturile Sale de neasemuita pro-funzime si fusese martor la viaja Sa fara de pacat— unul pe care Isus 1-a numit: „priete-nul meu apropiat, in care imi puneam incre-derea Si care manca din painea mea” (Ps. 41:9) — a fost acela care s>a ridicat calcaiu impotriva Fiului lui Dumnezeu. **Luda Isca-rioteanul s-a dus la preo|ii cei mai de seama** si s-a invoit sa-și vanda' Stapanul pentru **treizeci de argin(i)**. Preojii i~au platit pe loc ridicola suma de aproximativ 15 dolari.

Ce contrast izbitor intre femeia care L-a uns pe Isus in casa lui Simon si luda! Ea L-a prefuit pe Mantuitorul enorm de mult. luda n-a pus prea mult prej asupra **Lui**.

26:16 Si astfel eel care nu avusese parte decat de bunatatea Domnului Isus și-a adus propria contributie la groaznicul targ.

D. Ultimul paște (26:17-25)

26:17 Era prima zi a sarbătorii (praznicului) Azimilor, prilej cand se elimina orice aluat din casele evreilor. Ce ganduri îi vor fi animat pe Domnul, cand și-a trimis ucenicii să caute un om al carui nume nu este menționat, care urma să-i conduca la casa randuită pentru acest scop? Probabil îndrumările au fost vagi, tocmai pentru a nu le permite conspiratorilor să le dea de urmă. În orice caz, observam cunoșterea perfectă a Domnului Isus cu privire la persoane individual, la locul unde se aflau și la gra-dul de disponibilitate de a coopera. Rejineji **cuvintele: „Invătătorul zice: <<Vremea Mea este aproape; voi tine Paștele cu ucenicii Mei în casă ta.»”** Domnul Iși înfruntau moar-tea apropiata cu un calm desăvârșit, cu o adanca pace launtrica. Cu un gest de delicatesă desăvârsită, El a organizat aceasta masă specială. Ce mare a fost privilegiul de care a avut parte acest om anonim să pună la dispozitie casa pentru acest ultim Paște!

26:21-24 Pe cand mancau, Isus a facut cutremuratorul anunt ca unul din cei doi-sprezece avea să-L vanda. Ucenicii s-au umplut de intristare, consternare și un sentiment de nesiguranță, de indoială cu privire la propria lor persoana. Unul din ei L-a întrebat: **„Nu cumva sunt eu, Doamne?”** Dupa ce toți, in afara de luda, au pus aceasta intrebare, Isus le-a raspuns că este eel care a intins mana în farfurie cu El. Domnul a luat apoi o bucata de paine, a muiat-o in sos

și i-a inmanat-o lui luda (Ioan 13:26) — un semn de deosebită afecțiune și prietenie. El le-a

amintit ca ceea ceavea sa I se intamplate avea un caracter oarecum irezistibil. Dar asta nu 1-a absolvit pe luda de responsabilitate, caci textul spune ca mai bine ar fi fost daca nu s-ar fi nascut. luda a ales in mod deliberat sa II vanda pe Mantuitorul și astfel s-a facut personal responsabil.

26:25 Cand luda a intrebat pe sleau daca el este acela, Isus a raspuns: „Da”.

E. Prima sarbatorire a Cinei Domnului (26:26-29)

La loan 13:30 aflam ca de indata ce luda a primit bucată de paine, a ieșit afara. și afara era noapte. Prin urmare, conchidem ca el nu a fost de fa{a cand s-a instituit Cina Domnului (deși nu toți comentatorii sunt de acord cu aceasta interpretare).

26:26 Dupa ce a sarbatorit ultimul Sau Paste, Mantuitorul a instituit ceea ce noi numim Cina Domnului. Elementele esențiale — painea și vinul — erau deja pe masa, ca parte din masa pascala; Isus le-a imbrăcat însă cu sensuri noi. Mai intai, El a luat paine și a binecuvantat-o; a frant-o și a dat-o ucenicilor, zicând:

„Lua(i, mancăfi, acesta este trupul Meu.” intrucat trupul Său nu fusese așezat pe cruce, e limpede ca El să exprimă la figurat, folosind painea ca simbol al trupului Sau.

26:27, 28 Tot asa stau lucrurile și cu paharul (cupa). Vasul denumește de obicei conchinutul sau. Paharul (sau cupa, în engleză, n.tr.) conținea rodul vijei, care, la randul ei, era simbolul **sangului nouului legămant**. Noul și necondiționatul legămant al harului avea să fie ratificat prin sângele Lui scump, varsat pentru mulți spre iertarea pacatelor. Sângele Lui a fost *suficient* pentru a asigura iertarea pentru toți. Dar aici a fost varsat pentru mulți, prin faptul că devinea *efectiv* doar pentru iertarea pacatelor celor care au crezut.

26:29 Mantuitorul le-a amintit apoi ucenicilor că nu va mai bea din rodul *vî{ei*, împreună cu ei, până la revenirea Sa pe pamant, ca să domnească. Atunci vinul va avea o nouă semnificație, caci va exprima bucuria și binecuvantarea **imparaflei Tată-lui** Sau.

Intrebarea care se ridică adesea în acest punct este dacă trebuie să folosim paine dospita sau nedospita, vin fermentat sau nefermentat, respectiv must, la

Cina Domnului. Nu există nici o indoială asupra faptului că Domnul a folosit paine nedospita și vin

femientat (de altfel, in vremea aceea *orice* vin era fermentat). Cei care argumenteaza ca painea dospita (deci cu aluat, care ar intru-chipa pacatul) ar fi neindicatS, intrucat nu respecta tiparul biblic, nu trebuie sa uite, in acest caz, ca și folosirea mustului, deci a vinului nefermentat, ar constitui o incSiCare de la tiparul biblic. Ce trist e sa devinem atat de preocupati cu *elementele* Cinei, neglijan-du-L pe Domnul *fnsuși*! Pavel a subliniat faptul ca ceea ce conteaza este simbolul spiritual al painii, nu painea in sine. „Caci Cristos, Paștele nostru, a fost jertfit pentru noi. De aceea, sa luam parte la sarbatoare nu cu un aluat vechi, nici cu un aluat de rautate si de viclenie, ci cu azimile curariei și ale adevSrului.⁴¹ (1 Cor. 5:7, 8). Nu aluatul din *paine* conteaza, ci aluatul din *via{a* noastră — acela ne afecteaza!

F. Ucenicii care se incredeau in ei insjij (26:30-35)

26:30 Dupa Cina Domnului, micul grup a intonat **o cantare de lauda**, probabil luata din Psalmii 113-118 — „Marele Hallel”. Apoi au parasit Ierusalimul, au traversat paraul Chedron și au urcat versantul de vest al Muntelui Maslinilor, intrand in Gradina Ghetsimane.

26:31 Pe tot parcursul lucrarii Sale pu-blice, Domnul Isus i-a avertizat pe ucenicii Sai cu privire la ceea ce ii astepta in viitor. Acum le-a spus ca ei se vor desolidariza de El in noaptea aceea. Ca vor fi cuprinsj de frica, cand vor vedea cum se abate furia furtunii. Pentru a-sj scapa propria lor viaja, ei aveau sa-L paraseasca pe invajatorul lor. Aici se implinea profetia lui Zaharia: „Lo-veste pe pastor si oile se vor risipi” (Zah. 13:27).

26:32 Dar El nu i-a lasat fara nadejde. Cu toate ca ei aveau sa" se rusineze de aso-cierea cu El, El nu-i va parasi cu nici un chip. Dupa ce a inviat din morti, i-a intampi-nat in **Galileea**. Ce prieten minunat, care nu da niciodata gres!

26:33,34 Impulsiv ca intotdeauna, Petru L-a intrerupt pe Domnul, ca sa-L asigure c& si daca alii s-ar putea sa-L paraseasca, el unul **niciodata** nu va face una ca asta! Isus a corectat adverbul „ *niciodata* ”, inlocuindu-l cu prezicerea: **„chiar in noaptea aceasta... de trei ori”** Inainte de a canta **cocosul**, navalnicul ucenic avea sa se lepede de Invajatorul **de trei**

ori.

26:35 Continuand sa-și susfina loialita-tea, **Petru** a insistat ca mai degraba ar muri

cu Cristos, decat sa se lepede de El. **Totf ucenicii au spus acela^i lucru.** Desigur, ei au fost sinceri cand au afirmat asta. Numai ca ei nu-și cunoșteau propriile lor inimi!

G. Agonia din gradina

Ghetsimane (26:36-46)

Nimeni nu se poate aprobia de relatarea evenimentelor sacre din Gradina Ghetsimane fara sa-si dea seama că se află pe teren sfant. Oricine dorește să comenteze asupra pasajului incearca un sentiment extraordinar de uimire, de sfiala, de reuinere. Dupa cum s-a exprimat Guy King: „Caracterul supranatural al evenimentului te face să te temi, ca nu cumva, atingandu-te de el, să-i intinezi puritatea.”

26:36-38 Dupa ce au intrat in gradina **Ghetsimani** (care inseamna tease pentru storsuleiul de masline), **Isus** le-a spus la opt dintre ucenicii sa stea si să aștepte, apoi i-a luat cu El pe **Petru și pe cei doi fii ai lui Zebedei**, ducandu-i mai in interiorul gradi-nii. Oare nu ar putea aceasta sa inseamne ca diferiți ucenici au diferite capacitatii sau aptitudini, de a înălța și a se uni cu Mantitorul in agonia Sa?

Și a inceput sa Se intristeze și sa Se mahneasca foarte tare. Lui Petru, Iacov și Ioan le-a spus pe faja ca sufletul Său era **cuprins de o intristare de moarte.** Negresit aceasta era repulsia nespus de mare pe care o simcea sufletul Sau curat și sfant la gandul ca va deveni o jertfa de pacat pentru noi tori. Noi, care suntem pacatosj, nu putem concepe ce a însemnat pentru El, Cei fira pacat, sa fie facut pacat pentru noi (2 Cor. 5:21)!

26:39 Nu e de mirare ca i-a lasat pe cei trei și să-a dus **putin mai înainte**, in adancul gradinii. Nimeni nu era, in stare să iraparta-seasca suferința Sa sau să se roage rugaciun-nea Sa: **„Tatal Meu, dacă este cu putin^a, să treaca de la Mine paharul acesta! To-tuși, nu cum voiesc Eu, ci cum voi esti Tu.”**

Pentru ca nu cumva să fim ispitiri să credem că aceasta rugaciune a exprimat reticenja Lui sau dorința de a bate în retragere, e bine să ne reamintim cuvintele Sale de la Ioan 12:27, 28: „Acum sufletul Meu este tulburat. Și ce voi zice?... Tata, scapa-MS din ceasul acesta?... Dar tocmai pentru aceasta am venit pana in ceasul acesta. Tata, preamareste Numele Tau!” Prin urmare, cand S-a rugat ca să treaca de la El paharul acela,

Domnul nu a cerut să fie izbavit de cruce, caci tocmai acesta a fost scopul pentru care a venit în lume!

\$

Rugaciunea a fost retorica, adica afimativa nu solicita un raspuns, ci avea scopul de a ne inva^a un adevar. Isus spunea, de fapt: „Tatal Meu, daca exista o alta cale prin care pacato-șii pierduji pot fi mantuiti decat aceea care necesita moartea Mea pe cruce, descopera-Mi acea cale! Dar in toate acestea Eu vreau sa se stie ca nu doresc nici un lucru care sa fie contrar voii Tale.”

Care a fost raspunsul? N-a urmat nici un raspuns. Cerul tacea! Prin aceasta tacere elocventa stim ca nu a existat nici o alta cale prin care Dumnezeu sa-i poata indreptai pe pacatosi vinovati decat aceea prin care Cristos, Mantuitorul fara pacat, trebuia sa moara ca Inlocuitor al nostru.

26:40, 41 Intorcandu-Se la ucenici, i-a gasit dormind. Duhurile lor erau pline de ravnă, dar carnea era neputincioasa. Nu indraznim sa-i condamnam, cand ne gandim la locul pe care fi ocupă rugaciunea în propria noastră viajă. Mult mai usor ne este să dormim, decat să ne rugăm și chiar cand suntem treji, gandurile ne zboara adesea la altceva decat la lucrurile asupra carora s-ar cuveni să veghem. De cate ori nu a trebuit să ne spuna Domnul să nouă, așa cum i-a spus lui Petru: „Ce, un ceas **n-a# putut sa ve-gheafi impreuna cu Mine?** Veghea(i și rugăti-vă ca să nu intrati în ispita.”

26:42 S-a departat a doua oara și S-a rugat, exprimând supunerea Sa făta de voia Tatului. Da, va bea paharul suferinjei și al morții pana la sfarsit.

In mod necesar, in via\$ă Sa pe pamant El a fost singur cand S-a rugat. Da, i-a invajat pe ucenici să se roage și S-a rugat în prezen\$ă lor, dar niciodată nu S-a rugat *cu ei*. Că-racterul unic al Persoanei și lucrării Sale a facut imposibil ca altii să poata lua parte la viața Sa de rugaciune.

26:43-45 Cand a venit la ucenici a doua oara, i-a gasit dormind din nou. Tot așa și a treia oara: El Se ruga iar ei dormeau! Atunci le-a spus cuvintele: **„Inca tot dormifi și va odihni? Iată s-a apropiat ceasul, și Fiul omului este dat în mainile pacatosilor.”** (Verset redat după editia Noului Testament în limba română publicată de *Christliche Literatur-Verbreitung*, 1993, care e conformă cu versiunea New King James, folosită de autorul Comentariului, n.tr.)

26:46 Prilejul de a veghea impreuna cu El în veghea Lui a fost pierdut. Deja se auzeau pasii tradatorului. Isus a spus: „**Scu-**

lati-va, hai sa mergem!” — nu pentru a se retrage, ci pentru a infrunta vrajmașul.

Inainte de a parasit gradina, sa mai zabo-vim o clipa ca sa auzim plansul Sau in hoho-te, sa meditam la durerea care I^a cuprins sufletul și sa-I multumim din strafundul inimii noastre.

H. Isus este vandut și arestat in Ghetsi-mani (26:47-56)

Vanzarea Mantuitorului fara pacat de catre una din propriile Sale creaturi ne pune in fa^a una din cele mai uimitoare anomalii din istorie. Nu am gasi alta explicate pentru actul josnic de tradare, total nejustificabil, al lui Iuda, decat depravarea inimii umane.

26:47 Pe cand inca le vorbea Isus celor unsprezece, a sosit Iuda, in fruntea unei cete inarmate cu sabii și ciomege. Este cert ca ideea sabiilor nu i-a aparținut lui Iuda, intrucat acesta nu-L vazuse niciodata pe Isus să se impotriveasca sau să contratace. Poate că armele au simbolizat hotararea mai marilor preotilor și a batranilor de a-L prinde, de a se asigura că nu va avea nici o posibilitate de a scapa.

26:48 Iuda a recurs la un sarut pentru a da prilejul gloatei să-L recunoască pe Isus în mijlocul ucenicilor. și astfel simbolul universal al iubirii a fost prostituat pana la eel mai josnic uz la care putea fi supus.

26:49 Apropindu-se de Domnul, Iuda a zis: „Te **salut^ Invatatorule!**” și apoi L-a sarutat mult. În acest text se folosesc în original două cuvinte pentru termenul tradus prin „a sarută”. Mai intai, în versetul 48 se întrebuinteaza cuvantul obișnuit pentru a saruta. Dar în versetul 49 se recurge la un verb mai pronunțat, care sugerează un sarut repetat sau demonstrativ.

26:50 Stapanit de un perfect echilibru launtric, Isus a rostit cuvinte patrunzatoare, care i-au mers la inima lui Iuda: „Prietene, de ce ai **venit?**” Fara indoiala, întrebarea l-a opărit pe Iuda, dar în acel moment evenimentele au început să se deruleze cu repeziune. Gloata a înaintat și L-a prins numai că pe Domnul Isus.

26:51 Unul dintre ucenici — aflam de la loan 18:10 că era vorba de Petru — a scos sabia și a tăiat urechea slujitorului marelui preot. Este improabil că Petru să fi sărit urechea slujitorului. Fara indoiala, caintenia lui va fi fost să dea o lovitură mortală. Dar faptul că indemanarea lui a fost la fel de deficitată ca intelepciunea lui, în acest caz, trebuie neapărat atribuit Providenței divine.

26:52 Gloria moraia a Domnului Isus strălucește în toată splendoarea ei aici. Mai

intai, El 1-a mustrat pe Petru: „**Pune-fi sabia la locul ei, caci tofi cei care scot sabia de sabie vor pieri.**” In imparajia lui Cristos, victoriile nu se castiga prin mijloace carnale. A recurge la forfa armata in lupta spirituala ar insemana a te expune pericolului unui dezastru. Dusmanii imparatiei n-au decat sa recurga la sabie! Intr-o buna zi, ei vor fi infranti. Dar ostasul lui Cristos nu are alta cale disponibila decat cea a rugaciunii, a Cuvantului lui Dumnezeu. Si a puterii care emana dintr-o viaja plina de Duhul.

Aflam de la Doctorul Luca ca Isus a vindecat apoi urechea lui Malhus—caci așa se numea victimă (Luca 22:51; Ioan 18:10). Ce minunata etalare a harului! El i-a iubit pana sj pe cei care II urau si sj S-a purtat cu marinimie chiar si cu cei care cauta sa-I ia viaja.

26:53, 54 Daca Isus ar fi dorit sa se impotriveasca gloatei, desigur nu ar fi avut nevoie de mica sabie a lui Petru. Intr-o clipa, ar fi putut solicita si I s-ar fi pus la dispozitie **mai mult de douaspnzece legiuni de ingeri** (intre 36 000 si 72 000 de ingeri). Dar asta ar fi compromis planul divin. **Scripturi-le** care preziceau tradarea, suferinta, rastignirea si invierea Sa trebuiau sa se implineasca!

26:55 Atunci Isus le-a amintit multimilor distonanja gestului lor de a ieși după El **ca dupa un talhar, cu sab" sj cu ciomege.** Doar niciodata nu-L vazuseră recurgând la violența sau acte de jaf. Dimpotrivă, El fusese un Invaiator linistit, stand **toate zilele** în templu și invajându-i pe oameni. Daca ar fi vrut, ar fi putut să-L prinda cu ușurință atunci, dar n-au facut-o. Prin urmare, cum se facea ca vin acum cu sabii și cu ciomege? Omenește vorbind, purtarea lor era irațională.

26:56 Dar Mantuitorul S>a dat seama că rautatea omului nu facea altceva decât să împlinească planul precis al lui Dumnezeu. „**Dar toate acestea s-au intamplat ca să se împlineasca scripturile prorocilor.**” Cand au realizat că Invaiatorul lor nu va fi izbavit, **toti ucenicii L-au parasit și au fugit**, cu-prinși de panica. Daca lasitatea lor nu poate fi scuzată, a noastră nici atât. Ei nu fuseseră încă umpluti cu Duhul Sfânt; noi, în schimb, am fost.

26:57 Două au fost procesele la care a fost supus Domnul Isus: unul a fost procesul religios, în fața autoritatilor romane. Cercul de relatare tuturor evangeliilor, aflam că

1. Isus înaintea lui Caiafa (26:57-68)

fiecare proces a avut trei etape. Relatarea lui Ioan despre procesul Iudaic arata ca Isus a fost adus mai intai inaintea socrului lui Caifa, Ana. Relatarea lui Matei incepe cu a doua etapa, desfasurata la locuinta marelui preot, **Caiafa**. Acolo erau intruniti membrii Sinedriului, in mod obisnuit, acuzatilor li se dadea prilejul de a-si pregati apararea. Dar liderii religioși, in disperarea lor, l-au rapit dreptul de a-și pregati apararea (in „inchisoare”) si a fost vaduvit de prevederile justi-tiei (vezi Isaia 53:8, unde, in versiunea King James se spune: „He was taken from prison and from judgment” — sau „El a fost luat/rapit de la inchisoare și dreptate”. in editia de Iasi a Bibliei, publicata in 1874, versetul e redat aproximativ la fel: „Rapitu a fostu de apasare și judecata.” Cu alte cuvinte, cum afirma textul comentariului: In toate pri-vintele I s-a negat dreptul la un proces echitabil, n.tr.)

in aceasta noapte, fariseii, saduchelii, **carturarii și batranii** care alcatuiau Sinedriul au demonstrat o lipsa totala de respect pentru propriile lor reguli si proceduri, sub a caror incidenja aveau datoria sa opereze. in primul rand, era interzis sa se intruneasca pe timp de noapte sau in cursul oricarui dintre praznicele iudaice. Bineanteles, nu le era ingaduit sa mituiasca martorii, pentru ca aceştia sa comita sperjur. Apoi o sentința de moarte nu putea fi emisa decat dupa ce s-a scurs o noapte. Si, in sfarsit, daca intrunirea lor nu aveau putere de lege. Dar in dorinta lor arzatoare de a scapa de Isus, reprezentantii puterii in statul evreu n-au ezitat sa incalce propriile lor legi.

26:58 Procesul a fost presidat de Caiafa. Se pare ca Sinedriul indeplinea rolul dublu, de juriu, și de procuror— din nou, o combinatie ciudata, ca sa nu spunem mai mult. Acuzatul era Isus. Iar **Petru** era pe post de spectator — urmarind scena de la distanta, ferit de pericole. **El a stat jos cu slujitorii, ca sa vada sfarșitul.**

26:59-61 Liderii evreilor au intampinat dificultati in gasirea vreunei marturii minci-noase impotriva lui Isus. Ar fi avut mult mai mult succes daca și-ar fi indeplinit obligajia anterioara din cadrul procesului juridic, straduindu-se sa scoata la iveala dovezile nevinovătiei Lui. in cele din urma, **două maratori mincinoși** au injghebat o

relatare incal-cita pe baza cuvintelor lui Isus: „Daramaf templul acesta si in trei zile il voi ridica”

(Ioan 2:19-21). Potrivit acestor martori, El ar fi ameninjat ca va distrugе templul din Ierusalim, urmand să-l rezideasca apoi. În realitate, El prezise propria moarte și invie-rea care va urma. Aceasta prezicere a consti-tuit un pretext convenabil pentru ca iudeii să-L dea la moarte.

26:57 în timpul acestor acuzări ce îl se aduceau, Domnul Isus nu a rostit nici un cuvânt, săcru cum se afirma la Isaia 53:7: „...nu și-a deschis gura; ca un miel pe care-l duci la taiere și ca o oaie mută înaintea celor ce o tund, nu și-a deschis gura”. Marele Preot, iritat de tacerea Sa, l-a cerut insistență să facă o declaratie. Dar Mantuitorul refuza să raspunda. Marele Preot l-a spus atunci: „Te jur pe Dumnezeul ești viu să ne spui dacă ești Cristosul, Fiul lui Dumnezeu!” Legea lui Moise reclama că un iudeu să depuna marturie atunci când era pus sub jurământ de către Marele Preot (Lev. 5:1).

26:64 Fiind un iudeu ascultator de lege, Isus a răspuns: „Este cum ai spus” Apoi S-a afirmat identitatea de Mesia și Dumnezei-rea în termeni și mai accentuați: „Bă mai mult: va spus că de acum încolo vezi vedea pe Fiul Omului stand la dreapta puterii și venind pe norii cerului.” în esență, El a declarat, de fapt: „Eu sunt Cristosul, Fiul lui Dumnezeu, asa cum ai spus. Gloria mea este în prezent acoperita de vălul unui trup uman; acum nu par să fi altceva decât un simplu om. Ma vedeti acum în zilele umilinării Mele. Dar va veni o zi când voi, iudeii, Ma vîtfi vedea, Slavit, egal în toate prinvinjările cu Dumnezeu, stand la dreapta Sa și venind pe norii cerului.”

În versetul 64 prima adresare, la persoana a două singular⁵⁰, îl este adresata lui Caiafa. A două și a treia sunt la persoana a două plural, referindu-se la iudei, ca reprezentanți ai acelor israeliilor care vor fi în viață în timpul apariției glorioase a lui Cristos, când această vor vedea împede ca El să fie Fiul lui Dumnezeu.

„Se face uneori asertiunea” — scrie Lenski — „ca Isus nu S-ar fi numit niciodată pe sine «Fiul lui Dumnezeu». Ei bine, aici (în versetul 64) El jura că nu este mai puțin decât acesta.”

26:65-67 Lui Caiafa nu i-a scapat semnificativitatea acestei afirmații. Isus făcuse aluzie la o profetie a lui Daniel: „M-am uitat în timpul viziunilor noptii și iată, cu norii cerului a venit Unul ca un Fiu al Omului; a înaintat spre Cel Batran de Zile și a fost adus înain-

tea Lui.” (Dan. 7:13) Din reacția Marelui

Preot reiese ca acesta și-a dat semnătura ca Iisus declară egalitate cu Dumnezeu (vezi Ioan 5:18). **Atunci marele preot și-a rupt haine-le**, indicând prin aceasta opinia lui că marto-rul a rostit o blasfemie. Cuvintele sale aprinse rostite în fața sinedriului au presupus vinovatia lui Iisus. Cand îi-a întrebat pe membrii soborului care este verdictul lor, aceștia au raspuns: „Este **vinovat de moarte**”.

26:68 A doua etapa a procesului să-a sfârșit cu scena juriștilor care L-au lovit și L-au scuipat pe Acuzat, provocându-L apoi să recurgă la puterea de care dispunea, dacă era Cristos, să-și identifice atacatorii. Intreaga procedură a fost nu numai lipsită de temeuri juridice, dar de-a dreptul scandaluoasă.

J. Petru se leapada de Iisus și apoi plange

cu amar (26:69-75)

26:69-72 Ceasul eel mai sumbru din viața lui Petru a sosit. Cum statea el afară în curte, a venit o femeie și l-a acuzat că este din ceata lui Iisus Galileeanul. Petru a negat cu inversunare și promptitudine, spunând: „**Nu 5tiu ce zici.**” Apoi s-a dus la poarta, probabil că să nu fie observat. Dar o alta slujnică a venit și l-a identificat că fiind unul dintre cei care fuseseră cu Iisus din Nazaret. De data aceasta Petru s-a jurat că nu-L cănuște pe **Omul** acela. „**Omul**” fiind inva#-torul sau!

26:73,74 Peste pufin, mai mulți oameni de la fata locului au venit și au spus: „**Cu adevarat, și tu ești unul dintre ei, caci și vorbirea te face cunoscut.**” De data aceasta, simpla negare nu mai era de ajuns. Petru a considerat că trebuie să blestemă și să se jure. „**Nu-L cunosc** pe **Omul** Acesta!” și, cu o precizie tulburatoare, a cantat atunci cocoșul.

26:75 Sunetul acesta familiar a strapuns nu numai linistea orelor diminetii, ci și inima lui Petru. Amintindu-și de cuvintele Domnului, el a ieșit afară și a plans cu amar.

In evanghelii pare să existe o oarecare contradicție cu privire la numărul și timpul tagaduirilor. La Matei, Luca și Ioan, se consemnează că Iisus a spus: „Inainte de a canta cocoșul, te vei leapada de mine de trei ori” (Mat. 26:34; vezi și Luca 22:34; Ioan 13:38). La Marcu, se face precizarea: „...înainte de a canta cocoșul de două ori, te vei leapada de Mine de trei ori” (Marcu 14:30).

E posibil să fi cantat mai mulți

cocoș, unul în timpul nopții iar altul în zori. De asemenea, se poate că evanghelile să consemneze eel puțin șase ocazii diferite în care

Petru s-a lepatat El L-a tagaduit pe Cristos inaintea: (1) unei femei tinere (Mat 26:69, 70; Marcu 14:66-68); (2) inaintea alteifemei tinere (slujnice) (Mat. 26:71, 72; Marcu 14:69, 70); (3) inaintea multimii care se afla acolo (Mat. 26:73,74; Marcu 14:70,71); (4) inaintea unui om (Luca 22:58); (5) inaintea altui om (Luca 22:59,60); (6) inaintea slujitorului marelui preot (Ioan 18:26, 27). Cre-dem ca aceasta din urma nu a fost o persoana distincta de celelalte, deoarece a spus: „Nu te-am văzut eu cu El în grădina?” Despre ceilalți nu se spune că ar fi afirmat acest lucru.

K. Procesul finut dimineata, în fașa Sinedriului(27:1,2)

A treia etapa din cadrul procesului religios a avut loc dimineata, în fața Sinedriului. Nici o pricina nu avea voie să fie soluționată în aceeași zi în care a început, cu excepția cazurilor în care acuzatul era achitat. Legea cerea ca să treaca o noapte înainte de a fi pronunțat verdictul, „pentru că sentimentele de îndurare să aibă timp să apara”. În acest caz, liderii religioși au parut hotărâți de la început să infibuleze orice sentimente de îndurare. Totuși, intrucât ar fi fost ieșit din comun să Jinea procesul noaptea, au convocat o sesiune de dimineata, pentru a confira verdictului lor caracter legal.

Sub legislația română, liderii iudaici nu aveau autoritatea de a executa pedeapsa cu moartea. Așa se explică de ce ei să au grabit să-l duca pe Iisus înaintea lui **Pilat din Pont**, guvernatorul roman. În pofta urmălor făjă tot ce reprezenta Roma, acum au fost dispuși să „profite” de aceasta puțere, pentru a-și satisface o ură *si mai mare*.

L. Cain{a lui Iuda și moartea sa (27:3-10)

27:3,4 Dandu-și seama ce pacat a comis, că a **vandut sânge nevinovat**, **Iuda** a adus înapoiai cei trezeci de arginji și i-a dat preoților celor mai de seama și batranilor. Acești urzitori neintrecuti, care cooperaseră cu atata răvna cu numai câteva ore mai înainte, acum n-au mai vrut să aibă de a face nimic cu aceasta chestiune. Iuda s-a ales astfel cu una din amarele rezultate ale trădării. L-a cuprins remuscarea, dar nu a demonstrat acel gen de pocaintă evlavioasă, care duce la mantuire. Mai degraba, el a regretat *urmările* pe care le-a avut crima comisă asupra lui insuși, caci nici acum el

nu a fost dispus să-L recunoască pe Iisus Cristos ca Domn și Salvator.

27:5 Cuprins de disperare, Iuda a **arun-cat argin\$ii in templu**, unde numai preotii puteau patrunde, dupa care s-a dus și s-a sinucis. Comparand textul acesta cu cel de la Faptele Apostolilor 1:18, putem conchide ca el s-a spanzurat de un pom, și ca streangul sau ramura de care a atamat s-a rupt iar trupul sau a cazut în propastie, varsându-i-se maruntaiele.

27: Preoții cei mai de seamă, aratându-se dintr-o data foarte atenți la latura spirituală, au decis că nu puteau depune banii la templu, deoarece constituiau prelu sangelui. În realitate, ei erau adevaratii autori morali ai crimei, deoarece ei au oferit suma aceasta pentru ca Mesia să fie vandut. În aceasta privință nu au avut nici un fel de muștrari de constanță — exact așa cum spusese Dom-nul: ei spaiau blidul pe dinafara, dar înăuntru acesta era plin de înșelăciune, perfidie și ucidere.

27:7-10 Ei s-au folosit de bani pentru a cumpăra farim Olarului, unde străinii neevrei și necurajăți puteau fi inhumăți — fără ca ei să știe cătă hoarde de neevrei aveau să le invadzeze Jara și să-i scalde pamantul în sânge. De atunci țara aceea n-a incetat să fie o **tarina a sangelui!**

Preoții cei mai de seamă au împlinit, fără să stie, profezia lui Zaharia, potrivit careia banii de înhuriere aveau să fie folosii pentru efectuarea unei achiziții de la un olar (Zah. 11:12, 13). În mod ciudat, pasajul din Zaharia a fost tradus și într-o alta variantă, în care termenul „olar” este înlocuit cu „trezorerie” (vezi ediția engleză RSV).

Preetii aveau scrupule în privința depunerii banilor în trezorerie, drept care au optat pentru cealaltă variantă a textului biblic, împlinind profetia în sensul cumpărării tarinii de la olar. (din *Daily Notes of the Scripture Union*).

Matei îi atribuie aceasta profetie lui **Ieremia**, desi, evident, ea provine din carteza Zaharia. Probabil el etichetează citatul ca provenind din Ieremia, deoarece cu profezia lui începe sulul respectiv pe care l-a folosit el, în conformitate cu ordinea străveche pastrată în numeroase manuscrise ebraice, cunoscute și din tradiția talmudică. întâlnim un caz similar la Luca 24:44, unde carteza Psalmilor împrumută numele ei secțiunii a treia din canonul ebraic, în totalitatea sa.

Plangerile reale ale iudeilor impotriva lui

Isus erau, in realitate, de ordin *religios*, și pe acest temei L-au judecat ei. Dar acuzatiile religioase nu aveau nici o greutate în fata instanțelor romane. Fiind conștienti de acest lucru, atunci cand L-au dus înaintea lui Pilat, ei au formulat împotriva Lui trei acuzări de ordin *politic* (Luca 23:2): (1) Că ar fi un revolutionar, care ar constitui o amenintare la securitatea imperiului; (2) că El îl-ar fi indemnizat pe oameni să nu achite impozitele, subminând astfel prosperitatea imperiului; (3) să că El ar fi afirmat că este Rege, ame-ninjand prin aceasta puterea și poziția împăratului.

In evangheliea lui Matei vedem cum II anchetează Pilat cu privire la ultima din aceste trei acuzații, întrebând dacă este **Regele iudeilor**, Isus a răspuns că este. Aceasta a starnit un val de insulți și calomnii din partea liderilor evreilor. Pilat **s-a mirat foarte mult** de tacerea acuzatului. Domnul a considerat că nici una din acuzațiile lor nu merită un răspuns. Probabil guvernatorul nu mai întâlnise niciodată vreun om care să rămână mut în fata unui asemenea atac.

N. Isus sau Baraba? (27:15-26)

27:15-18 Autoritatatile romane aveau obiceiul să le elibereze iudeilor căte un detinut evreu cu ocazia Paștelor, într-o incercare evidentă de a-i imbuna. Întâi dintre cei care se calificau să fie eliberati de acest Paște era Baraba, evreu ce fusese gasit vinovat de a fi incitat la insurecție și crima (Marcu 15:7). Ca rebel împotriva statelor romane, el se bucura, pesemne, de simpatia concetăjenilor săi. Așa se explică faptul că atunci când Pilat le-a pus în față opțiunea: Isus sau Baraba, ei să au grăbit să-l aleagă pe Baraba. Pentru guvernator acest lucru nu a constituit o surpriză, caci știa că opinia publică era puternic influențată de preoții cei mai de seamă, care-L invidiau pe Isus.

27:19 Procedurile au fost intrerupte pentru scurta vreme de solul trimis de soția lui Pilat, care l-a indemnizat pe acesta să adopte o politică neutra față de Isus. Aceasta întrucât avusese un vis tulburător cu privire la El.

27:20-23 Din culise, **preotii cei mai de seamă și batranii** duceau munca de lamusire cu masele, ca acestea să-L aleagă pe Baraba iar Isus să fie omorât. Prin urmare, când Pilat i-a întrebă din nou pe oameni pe

care din cei doi voiau să li-l elibereze, ei l-au cerut pe ucigaș. Prins în mreaja propriei sale nehotărari, Pilat a întrebat: „**Dar cu Isus,**

care Se numește Cristos, ce sa fac?" Ei au raspuns intr-un glas:
„Sa fie rastignit!" — atitudine pe care Pilat a gasit-o de neinteles. De ce sa-L rastigneasca? in definitiv ce delict a comis? Numai ca la ora aceea lucrurile luaseră o intorsatura atat de violenta meat numai era timppentrudezbateri calme. Multimea fusese cuprinsa de isterie sj striga intruna: „Rastigneste-L! Rastigneste-L!"

27:24 Pilat sj-a dat seama ca nu se mai putea discuta cu multimea sj ca actele de violenja erau gata sa izbucneasca. Sj astfel el s-a spalat pe maini in fata multimii, declara-randu-se nevinovat de sangele Celui Acuzat. Dar toata apa din lume nu va fi in stare sa-1 absolve pe Pilat de culpabilitatea sa de a fi prezidat asupra celui mai grav simulacru de proces din istorie.

27:25 Multimea, cuprinza de salbaticie, nu se mai gandea deloc la culpabilitate, asumandu-și cu usuratare povara vinovatiei:
„Sangele Lui sa fie asupra noastră %! asupra copiilor noștri!" De atunci poporul Israel n-a mai scapat de suferinta — de la ghetouri lapogromuri, de la lagare de con-centrare la camere de gazare, indurand groaznica urmare a vinovatiei sangelui lui Mesia pe care israelitii L-au respins. Si la toate acestea se adauga ce va veni in viitor, cand vor trece prin Necazul lui lacovacei șapte ani de tribulatie, de mare stramtorare, descriși la Matei 24 și Apocalipsa 6-19. Blestemul va ramane pana cand II vor recu-noaște pe Isus, Cei pe care L-au respins, ca Rege și Mesia al lor!

27:26 Facand pe placul multimii, Pilat 1-a pus in libertate pe Baraba, și de atunci spiritul lui Baraba domina intreaga lume! Ucigașii continua sa fie ridicati pe tronuri, in vreme ce Regele continua sa fie respins! Apoi, conform obiceiului, Cei condamnat a fost biciuit. Un bici mare din piele, care avea, din loc in loc, inserate tinte de metal, a lovit spinarea Sa, fiecare lovitura sfașindu-l camea si provocand șuvoaie de sange. De acum guvernatorul acesta fera coloana vertebrală nu a mai avut nimic de facut decat sa-L predea pe Isus soldatilor, ca aceștia sa-L rastigneasca.

O. Soldatii II batjocoresc pe Isus

(27:27-31)

27:27,28 Atunci ostașii guvernatorului L-au dus pe Isus in pretoriu (palatul guvernatorului) sj au adunat toata

cohorta in jurul Lui.— formata, probabil, din cateva sute de oameni. Ce a urmat este greu de

imaginat! Creatorul și Sustinătorul universului a suferit injosiri de nedescris din partea unor soldați vulgari și cruzi — creaturile Sale nevrednice și pacatoase! **L-au dezbra-cat de hainele Lui și L-au imbracat cu o haina stacojie**, negresjt în batjocura, ca să imite veșmintele unui rege. Dar haina aceea poarta o semnificație profundă pentru noi. Întrucât culoarea stacojie este asociată cu pacatul (Isa. 1:18), eu inclin să cred că haina aceea intruchipează pacatele mele așezate asupra lui Iisus, pentru că haina neprihanirii lui Dumnezeu să poată fi așezată asupra mea (2 Cor. 5:21).

27:29, **30 Au impletit o cununa de spini, pe care l-au pus-o pe cap.** Dar dincolo de gluma lor plina de cruzime, noi înjelegem că El a purtat o *cununa de spini*, pentru că noi să purtăm o *cununa de slavă*. El l-a batjocorit că pe Regele Pacatului; noi ne închinăm Lui că Mantuitor al pacato-silor.

...și l-au pus o trestie în mana dreaptă — din nou, în semn de batjocură, trestia tinând loc de sceptru. El nu stiau că mana care tinea trestia este mana care tine și stăpa-neste întreg universul. Mana strapunsa de cuie a lui Iisus (în sceptrul domniei) asupra întregului univers.

Apoi ingenuncheau înaintea Lui, și bateau joe de El și ziceau: „Plecaciune, Imparatul Iudeilor!” Nici asta nu le-a fost de ajuns, ci l-a scuipat în fata pe singurul Om desavarsit care a trait vreodata pe acest pamant. Apoi l-a luat trestia și l-a batut peste cap cu ea.

Iisus a indurat toate acestea cu răbdare. N-a scos nici un cuvant. „Uitati-vă bine la Cel care a suferint din partea pacatosilor o impotrivire așa de mare faja de Sine, că nu cumva să va pierdeți inima și să cadeti de oboseala în sufletele voastre” (Ev. 12:3).

27:31 în cele din urma, L-au imbracat cu hainele Lui și L-au dus să-l rastig-neasca.

P. Rastignirea Regelui (27:32-44)

27:32 Domnul nostru Iisus l-a purtat **crucea** o parte din drum (Ioan 19:17). Apoi soldații l-au obligat pe un om, numit Simon (din Cirena, localitate din nordul Africii) să o duca în locul Lui. Unii cred că acesta era evreu. Alii consideră că era negru. Important este că a avut minunatul privilegiu de a purta

crucea lui Iisus.

27:33 Golgota înseamnă „craniu” în aramaică. „Calvar” este forma anglicizată a

termenului grec *kranion*. Poate ca zona avea forma unei cutii craniene sau a fost numita asa din pricina faprului ca acolo se executau condamnatii la moarte. Nu s-a putut identifica locul respectiv in actuala topografie.

27:33 Inainte de a-L rastigni, soldatii I-au oferit lui Isus vin acru amestecat cu flere, bautura oferita condamnatilor la moarte ca sa le atenuze durerea. Isus a refuzat bautura. El trebuia sabea toata amaraciunea nediluata a pacatelor omului, fara sa I se atenuze simturile, fara sa I se usureze durerea.

27:35 Matei descrie rastignirea in termeni simpli si lipsiti de incarcatura emotiva. El nu recurge la procedee dramatice, la acel gen de sensationalism care constituie apapa-jul ziaristului, dupa cum Matei nu se opreste asupra unor detalii sordide. El se mulfumeste sa redea faptele, asa cum s-au petrecut: **Apoi L-au rastignit.** Dar nici eternitatea nu va epuiza sensurile ascunse ale acestor cuvinte.

Cum se profejise in Psalmul 22:18, soldatii **l-au imparfit hainele intre ei, tragand la sor>i** pentru camașa fara cusatura. Aceasta era toata averea Lui. lata ce spune Denney in aceasta privință: „Singura viajă perfectă care a fost traită pe acest pamant a fost viața Acelui care nu a avut nici o avere, care nu a lasat nimic decât hainele pe care le-a purtat.”

27:36 Soldajii au fost reprezentanții unei lumi de oameni meschini. Nu reiese că aceștia și-ar fi dat seama că înaintea lor se inscrie cel mai solemn moment al istoriei. O, dacă ar fi știut, n-ar fi stat jos să-L pazeasca! Ci ar fi ingenunchiat și să-ar fi inchinat!

27:37 Deasupra capului lui Cristos au asezat titlul: **ACESTA ESTE ISUS, REGELE IUDEILOR.** Titlul difera intrucâtva la celealte evanghelii.⁵² Marcu spune: „Regele iudeilor” (15:26); Luca: „Acesta este Regele iudeilor” (23:38); iar Ioan: „Isus din Nazaret, Regele iudeilor” (19:19). Preotii cei mai de seama au protestat împotriva titlului, afirmand că în felul în care era formulat constituia o afirmație a realității. și astfel, [ei care nu credeau în aceasta afirmație], au cerut să se specifică că aceasta era doar pretenția Acuzatului. Dar Pilat nu le-a admis argumentul și astfel a ramas adevaratul, împede pentru toată lumea, scris în ebraica, latina și greaca (Ioan 19:19-22).

27:38 Fiul fară pacat al lui

Dumnezeu a fost incadrat de **doi talhari**, caci așa prezise Isaia cu 700 de ani mai înainte, că El va fi numarat la un loc cu cei fară delege (52:12). La început, ambii talhari l-au im-

proșcat cu insulți și invective (v. 44). Dar unul s-a pocait și a fost salvat în ultima clipă. Peste numai cîteva clipe a fost cu Cristas în Paradis (Luca 23:42,43).

27:39,40 Pe cat este de adevarat ca crucea ne descoperă dragostea lui Dumnezeu, pe atât de adevarat este ca ea ne dezvaluie depravarea omului. Trecatorii s-au opriți să-si bată joe de Pastorul, care murea pentru oia: „**Tu, care distrugi templul și îl zidești la loc în trei zile, mantuiescă-Te pe** Tine **Insult Daca ești Tu Fiul lui Dumnezeu, coboara-Te de pe cruce!**” Aceasta este limbajul necredinței, al omului care nu se bazează decat pe răjiune, care afirmează: „Nu cred pana nu vad.” Totodata, este și limbajul Hberismului. „Coboara de pe cruce – cu alte cuvinte, renunță la cruce și vom crede.” E pertinent aici comentariul lui William Booth: „Ei au susținut că ar fi crezut, dacă El să ar fi coborât de pe cruce; în schimb, noi am crezut pentru că El a ramas pe cruce.”¹

27:41-44 Preotii cei mai de seamă, împreuna cu carturarii și batranii s-au unit în aceasta sarabanda. Fara să realizeze ce au spus, au rostit un mare adevar: „**Pe alii i-a mantuit, iar pe Sine nu Se poate mantui!**” Desi ei au rostit aceste cuvinte ca o insultă, noi le adaptăm, facând din ele un imn de laudă:

Pe El nu S-a putut mantui,
El pe cruce a trebuit să moarfi,
Caci altfel nu primeau indurare
Pacatosii de aproape și de
departe;
Da, Cristos Fiul lui
Dumnezeu a trebuit să
sangereze
Pentru ca pacatosii de
pacate să fie eliberali! -
Albert Midlane

Da, afirmația a fost valabilă în viața Domnului și este fel de valabilă și în noastră. Nu-i putem salva pe alii ca să ne salvăm pe noi în sine.

Liderii religioși au luat în batjocură afirmația Sa că este Mantitorul, declarajia Sa că este **Regele Israelului**, declarafia Sa că este **Fiul lui Dumnezeu**. **Talharii care erau răstigny impreuna cu El îl aruncau aceleași batjocuri**. Liderii religioși s-au unit cu criminalii, hulindu-L pe Dumnezeu!

Q. Cele trei ore de intuneric (27:45-50)

27:45 Toate suferințele și injurările pe care le-a indurat din partea oamenilor au palit în comparație cu ceea ce II confrunta acum. **De la ceasul al șaselea** (adică amiază)

pana la ceasul al noualea (ora 15) s-a facut intuneric **peste toata** fără Palestinei, dar și în sufletul SSU. În timpul acesta a purtat El blestemul de nedescris al pacatelor noastre. În aceste trei ore au fost comprimate: iadul pe care-l meritam noi, mania lui Dumnezeu împotriva tuturor faradelegilor noastre. Noi vedem acest lucru ca prin ceajă. Pur și simplu nu putem înțelege ce a însemnat pentru El să satisfacă toate cerințele neprihanirii lui Dumnezeu împotriva pacatului. Știm doar atât că în acele trei ore El a plătit pretul, a achitat datoria și a ispunzit lucrarea ce se cerea îndeplinită pentru răscumpărarea omului.

27:46 și pe la ceasul al noualea (deci pe la 3 după masa) **Isus a strigat cu glas tare, zicând: „Dumnezeu” Meu, Dumne-zeul Meu, pentru ce Mai parasit?”** Ras-punsul îl gasim în Psalmul 22:3: „...Tu esti Cei Sfânt, care locuiesc în mijlocul laudelor lui Israel.” Intrucât Dumnezeu este sfânt, El nu poate trece cu vederea pacatul. Dimpotrivă, El trebuie să-l pedepsească. Domnul Isus nu a avut nici un pacat al Sau, propriu, dar El și-a luat asupra Sa pacatele noastre. Cand Dumnezeu, Judecătorul, a privit jos pe pământ și a vazut pacatele noastre asupra Inlocuitorului fără pacat propriu, El și-a retrăit dragostea de la Fiul. Tocmai aceasta desparțire a fost aceea care a smuls din inima lui Isus ceea ce poeta Elizabeth Barret Browning a definit drept „strigatul de orfan al lui Emanuel”:

Parasit! Dumnezeu S-a putut separa de
esenfa Lui proprie; și
pacatele lui Adam au
navalit

intre Fiul neprihanit și Tatăl: Da,
o dată, strigatul de orfan al lui
Emanuel,

universul Sau 1-a zguduit — S-a
ridicat strigatul singuratic, lara
ecou:

„Dumnezeule! Sunt
parasit!” — *Elizabeth
Barret Browning*

27:47, 48 Cand Isus a strigat: „**Eli, Eli...**”, **unii din cei ce** stateau acolo **au zis** că îl striga pe Hie. Dacă a fost vorba de o confuzie de nume sau dacă au rostit aceste cuvinte în batjocură — textul nu precizează. Unul din ei s-a folosit de o trestie lungă pentru a-i aduce la buze un burete înmăiat în vin acru. Judecând după Psalmul 69:21, acesta nu era un gest de indurare, ci avea scopul de a-i manuiferi\$ele.

27:49 Atitudinea generală a mulțimii era de așteptare, să vada

daca Hie va implini

rolul pe care i 1-a atribuit traditia iudaica — sa vina in ajutorul celor neprihaniti. Dar nu era vremea sa vina Hie (Mai. 4:5); era vre-mea sa moara Isus.

27:50 Dupa ce **Isus a strigat iarasi cu gjas tare, S>a dat duhul.** Strigatul cu glas tare demonstreaza ca El a murit in tarie, nu in slabiciune. Faptul ca Si-a dat duhul distin-ge moartea Sa de aceea a oricaror alte persoane. Noi murim pentru ca trebuie sa mu-rim, dar El a murit din proprie optiune. Oare nu spuseste El: „...Imi dau viaja, ca iarasi s-o iau. Nimeni nu Mi-o ia, ci o dau Eu de la Mine Insumi. Am putere s-o dau Si am putere s-o iau iarasi...” (Ioan 10:17, 18).

(Nota traducatorului: in locul versunelor din engleza oferite de autorul comentariului in acest punct, am gasit de cuviinfa sa redau versuri din opera regretatului poet roman creștin Costache Ioanid:)

Priveam la Golgota. Era in gandul meu un svon de glbate... Treceau trei cruci... si-n urma lor, preoti si demoni din cetate.

Veneau stapanii in convoi. Si le-auzeam pe cale pasii. Siram intrebat: „Acestia cine-s?” iar Duhul mi-a rSpuns: „Vrajmasii...”

Priveam la Golgota in Duh. Si-mi era plin de taine gandul. Vedeam un nour de batrani v&zduhul culmii strabatandu-1.

Ei cercetau din semn in semn cum se-mplinea Cuvantul Viejii. Si-am intrebat: „Acestia cine-s?” Iar Duhul mi-araspuns: „Profepl..”

Priveam la Golgota. Vedeam minuni din ce in ce mai grele. Vedeam cum se strangeau cei mulp' Prin grohotișul din valcele.

Lovindu-se cu pumni-n piept, plangeau trudifii la rascruce. Si-am intrebat: „Acestia cine-s?” „Sunt cei ce vad doar om si cruce.”

Priveam la Golgota uimit. Caci sus pe cruce, plin de sange, murea Isus... Si-n departari vedeam cum lanj de IanJ se firange.

Priveam la Golgota. Dar vai... deodata, prin stihii silhue, veni in trupul lui Isus al doilea trup s-atarne pe cue...

Top! ingerii inmarmurind, II aratau prin nouri: „Iata-L!” Si-am intrebat: „Acesta cine-i?” Si mi-a rSpuns tot cerul: „Fatal!...” *Costache Ioanid*

R. Perdeaua templului se rupe

(27:51-52)

27:51 Cand si-a dat Domnul duhul, perdeaua grea, impletita, care separa inca-perile principale ale templului, a fost rupta de o ManS Nevazuta, **de sus pana** jos. Pana atunci valul acela impiedica intrarea in Sfanta Sfintelor a oricarei persoane, in afara de marele preot. Numai un singur om putea intra in sanctuarul dinauntru, si acela doar intr-o singura zi din an.

Din cartea Evrei aflam ca valul repre-zenta trupul lui Isus. Ruperea sa a simboliza darea la moarte a trupului Sau. Prin moartea Sa, noi avem „indrazneala sa intra in Sfanta Sfintelor, prin sangele lui Isus, printre cale noua si vie, pe care El a con-sacrat-o pentru noi, prin val, adica prin trupul Sau” (Ev. 10:19,20). Acum, pana si eel mai umil credincios poate intra in pre-zen^a lui Dumnezeu, prin rugaciune si lauda, in orice clipa. Dar sa nu uitam nicio-data ca privilegiul acesta a fost comparat pentru noi cu un pre! nespus de mare: cu insusi sangele lui Isus.

Moartea Fiului lui Dumnezeu a produs, de asemenea, extraordinare zguduiri in natura — ca si cand ar fi fost o empatie intre creap-a neinsufleita si Creatorul ei. S-a produs un cutremur de pamant, care a despicat stancile si a deschis multe mor-minte.

27:52, 53 Dar observam ca abia dupa invierea lui Isus au fost inviaji ocupantii mormintelor acestora, care au patrunz apoi in Ierusalim %i s-au aratat multora. Biblia nu spune daca acești sfinți inviați au murit din nou sau s-au dus in cer, cu Domnul Isus.

27:54 Convulsiile stranii ale naturii 1-au convins pe sutașul roman si pe oamenii acestuia ca Isus este cu adevarat Fiul lui Dumnezeu (desi in textul grec nu este nici un articol hotarat inaintea Fiului lui Dumnezeu,

topica ftazei presupune articolul hotarat⁵³). Ce a vrut sa spuna sutasul? A

fost aceasta o marturie deplina a lui Isus Cristos, ca Domn și Mantuitor al sau, sau o recunoaștere a faptului că Isus era mai mult decat un simplu om? Nu putem fi siguri de semnificatia adevarata a cuvintelor sutasu-lui, dar stim că acesta a fost cuprins de uimire și teama, realizand că tulburările din natura erau legate, cumva, de moartea lui Isus, și nu de moartea celor doi talhari care au fost răstigniti impreuna cu El.

S. Femeile credincioase (27:55, 56)

Se acorda un spajiu special în evan-ghelia lui Matei femeilor care îl slujisera cu credinciosie pe Domnul și-L insotisera din Galileea pana la Ierusalim. S-au aflat acolo **Maria Magdalena**, **Maria mama lui Iacov și a lui Iose**, precum și Salomeea, soția lui Zebedei. Devotamentul neinfricat al acestor femei iese în evidență, cu deosebită strălucire. Ele au ramas nedesperjite de Cristos, cand barbajii, ucenicii Domnului, au fugit cu toții să-și scape viaja!

T. Ingroparea în mormantul lui Iosif

(27:57-61)

27:57, 58 Iosif din Arimateea, un om bogat și membru al Sinedriului, nu fusese de acord și nu luase parte la decizia Consiliului de a-l da pe Isus în mana lui Pilat (Luca 23:51). Daca pana in acest punct fusese doar un ucenic secret al Domnului, acum nu s-a mai temut, ci a iesit la supra-faja. Cu mult curaj, el s-a dus la Pilat și i-a cerut permisiunea să-l inhumeze pe Domnul. Încercam să ne imaginăm cat de sur-prins va fi fost Pilat și cat de inciudaj vor fi fost iudeii, să constată că un membru al Sinedriului a luat o poziție publică de atașament față de Cel Răstignit. Într-un sens real, Iosif s-a ingropat pe sine, din punct de vedere economic, social și religios, atunci când a ingropat trupul lui Isus. Acest act l-a separat pe vecie de mai marii zilei, de reprezentanții puterii, care l-au ucis pe Isus.

27:59, 60 Pilat i-a dat permisiunea și Iosif, patruns de iubire sfântă, a imbalsamat trupul lui Isus, infasurându-l într-o panza curată de în si punând mirodenii între fese. Apoi l-a asezat în propriul sau mormant nou, săpat în stâncă solidă. Iar la vîrsta mormantului a așezat o piatră mare, sub forma de piatra de moara, așezată în cant de-a lungul unui canal, săpat și el din

stanca.

Cumulte secole înainte,
Isaiaprezise:

„Groapa Lui a fost randuita împreuna cu cei rai, dar mormantul Lui a fost cu cel bogat” (Isa. 53:9). Negreșit, dusmanii Lui intenționaseră să-l arunce trupul în Valea Hinnom, ca să fie mistuit de focurile ce incinerau gunoaiele sau să-L manance vulpile. Dar Dumnezeu a intervenit în planurile lor, contramandându-le și folo-sinduse de Iosif, pentru a Se asigura că El va fi îngropat *cu cel bogat*.

27:61 Dupa ce a plecat Iosif, **Maria Magdalena** și mama lui Iosif și lose, au stat de veghe **în fata mormantului**.

U. Pazirea mormantului (27:62-66)

27:62-64 Prima zi a Paștelor, numita **Ziua Pregatirii**, a fost ziua rastignirii. A **doua zi, preojii cei mai de seama și fari-seii** au fost cuprinși de neliniște. Amintin-du-si afirmalia lui Isus că va invia, ei s-au dus la Pilat și l-au rugat să posteze o santi-nela specială la mormant. Astă, chipurile, pentru a-i impiedica pe ucenici să fure trupul și să creeze astfel impresia că El ar fi inviat! Or, dacă s-ar fi întampnat așa, ei se temeau că **în Selaciunea acesta din urma** ar fi fost **mai rea decât cea dintai**. Cu alte cuvinte, vestea despre invierea Lui ar fi fost mai rea decât afirmatia Sa că este Mesia și Fiul lui Dumnezeu!

27:65, 66 Pilat a raspuns: „**Aveți o strajă; duceți-i-vă și paziti cum stăți.**” Astă ar putea însemna că deja fusese postată o santicela română. Sau ar mai putea însemna urmatoarele: „Cererea va fi acordată. Iată, va repartiza acum o strajă.” Oare nu cumva am putea desprinde accente ironice în afirmatia lui Pilat: .....pazitji **cum** ști^i? Ei au facut cum au crezut că e mai bine. Au sigilat piatra și au postat paznici, dar pana și cele mai strasnice masuri de siguranță pe care le-au luat ei, n-au avut nici un efect. Iată ce spune Unger, în aceasta pri-vință:

Precauto'ile pe care și le-au luat dușmanii Lui „ca mormantul să fie pazit bine,... sigilând piatra și punând strajă” (62-64) nu a facut altceva decât să pună și mai mult în evidență atotputernicia lui Dumnezeu, care le-a dejucat planurile și a oferit o dovadă incontestabilă a invierii Regelui.⁵⁴

28:1-4 Înainte de venirea zorilor, în

XV. TRIUMFUL REGELUI (cap. 28)

A. Mormantul gol — Domnul a inviat! (28:1-10)

dimineaja zilei de duminica, cele doua Marii **au venit** sa **vada mormantul**. De indat& ce au sosit ele, **a fost un mare cutremur de pamant**. Un inger al Domnului a coborat din cer, a venit și a pravalit piatra de la ușa mormantului și a stat pe ea. Strajile romane, ingrozite de finja aceasta de o luminozitate orbitoare, imbracap in alb stralucitor, au lesinat.

28:5, 6 Ingerul le-a asigurat pe femei ca n-au de ce sa se teama. Cel pe care-L cauta a **inviat**, asa cum promisese. „**Veniti să vedeați locul unde zacea Domnul!**” Piatra a fost rostogolita la o parte, nu pentru ca sa-l permits Domnului sa iasa afara, ci ca sa le dea prilejul femeilor sa vada ca El inviasel.

28:7-10 ingerul le-a delegat apoi pe femei sa se duca **repede** si sa aducă slavita veste **ucenicilor Lui**. Domnul era din nou in viapi si avea sa-i intalneasca in Galileea. Pe cand se duceau sa le spuna ucenicilor, li S-a aratat Isus, salutandu-le cu un singur cuvant: „Bucurati-vă!”⁵⁵ Ele au raspuns prin a-l cadea la picioare, inchinandu-l-se. Apoi El le-a incredinjat personal sarcina de a-i anunța pe ucenici ca II vor vedea in Galileea.

B. Mituirea solda^ilor, pentru a-i determina sa minta (28:11-15)

28:11 De indată ce s-au revenit din lesin, **unii dintre paznici** s-au dus rușinap la preopri cei mai de seama, sa le spuna veste, sa le comunice ca eforturile lor au esuat, ca mormantul este gol!

28:12, 13 Este usor sa ne imaginam consternarea liderilor religiosi. Preopi au finut sfat cu batranii, sa stabileasca ce aveau de facut. In desperarea lor, i-au mituit pe soldapi, ca acestia sa raspandeasca povestea fantastica potrivit careia, in timp ce dormeau soldapi, ucenicii Domnului ar fi venit și ar fi furat trupul lui Isus!

Aceasta explicate, in loc sa rezolve problemele cu care erau confruntati, nu a facut altceva decat sa dea naștere la si mai multe semne de intrebare. De ce au dormit soldapi, cand trebuiau sa stea de paza? Cum ar fi putut ucenicii sa rostogoleasca piatra, fara sa-i trezeasca pe soldap? Cum de a fost posibil ca toți soldapi sa adoarma in acelasi timp? Daca au dormit, de unde au știut ca ucenicii au furat trupul? Daca povestea era adevarata, de ce a trebuit sa fie mituip sol-dajii pentru a o raspandi? Daca ucenicii au furat trupul, cum de au avut timp sa-l dez-brace de fașiile cu care fusese invelit in

mormant și sa fi impaturit si pus in alt loc, singur, ștergarul cu care fusese infașurat capul lui Isus? (Luca 24:12; Ioan 20:6, 7).

28:14 in realitate, soldajii au fost mituip! sa spuna o poveste, prin care se puneau pe ei insiși in situajia de a fi incriminali. Sub legislația romana, dormitul in post se pedepsea cu moartea. Si astfel liderii iudeilor au fost nevoiți sa le proraita ca vor interveni in favoarea lor, daca se va intampla ca istoria sa ajunga la urechile guvernatorului.

Sinedriul era obligat acum sa inveje lecția amara, ca in timp ce adevarul se con-firma de la sine, o minciuna trebuie Intotdea-una proptita cu nenumarate alte minciuni.

28:15 Torusi mitul acesta persista **prin-tre** mulp **iudei** (si neiudei!) **pana in ziua de astazi**. Dar nu e singurul mit; mai sunt și altele. Wilbur Smith rezuma doua dintre ele:

1. Mai intai de toate, s-a avansat sugestia ca femeile s-au dus, din greseala, la alt mormant. Sa examinam enormitatea acestei afirmari. Oare ai putea sa nu nimeresti mormantul celei mai dragi fiinle din viața ta, in intervalul dintre vineri dupa-masa si duminica dimineață? Mai mult, acesta nu era cimitirul lui Iosif din Arimateea, ci gradina lui particulara, in care nu se mai aflau alte monninte.

Dar sa admitem ca ar fi putut sa existe si alte morminte acolo (desi stim ca nu erau); si să zicem ca femeile, cu privirea iniacrimata, au nimerit din greseala la alt mormant. Bun! Sa zicem ca femeile ar fi putut gresi. Dar impe-tuosul Petru, eel cu pumnii tari, insoțit de Ioan – amandoi pescari priceputi, care nu aveau privirea incetosat de lacrimi – s-au dus si ei la mormant si l-au gasit gol. Va putea imagina ca si ei sa fi gresit mormantul? Dar mai mult, cand au ajuns la mormant si l-au gasit gol, acolo se afla un inger, care a spus: „El nu este aici. A inviat. Veneti si vedeti unde zacea Domnul.” Putep crede că nici ingerul nu a reusit sa se duca la mormantul care trebuia? Cu toate acestea, s-au gasit destui „desteppi”, care sa sustina aceste teorii! Dar aceasta teorie este total lipsita de sens!

2. Altfi au sugerat ca Isus nu a murit, ci doar a lesinat si ca a fost resuscitat, cumva, in mormantul acela umed, dupa care a iesit din mor-

mant. Dar piatra cea mare fusese sigilata cu peceple guvemului roman. Nici un ora din interiorul acelui mormant nu putea da la o parte piatra care glisase in jos, pe canalul ce i se sapase, pana cand a acoperit intrarea morman tului. El nu a iesit din acel mormant ca un inva lid anemic.

Adevarul simplu este ca invierea Domnului Is'us este un fapt bine atestat al istoriei. El S-a infatisat viu ucenicilor Sai dupa patimile Sale, prin numeroase probe infailibile. Gândi\$-i va la cazurile specifice cand S-a aratat alor Lui:

1. Mariei Magdalena (Marcu 16:9-11).
1. Femeilor (Mat. 28:8-10).
1. Lui Petru (Luca 24:34).
1. Celor doi ucenici ce mergeau pe drumul spre Emaus (Luca 24:13-32).
  1. Ucenicilor, cu excepția lui Toma (Ioan 20:19-25).
  1. Ucenicilor, între care se află acum și Toma (Ioan 20:26-31).
7. Celor sapte ucenici la Marea Galileii (Ioan 21).
8. La peste 500 de credinciosi (1 Cor. 15:7).
8. Lui Iacob (1 Cor. 15:7).
10. Ucenicilor pe Muntele Maslinilor (Fapte 1:3-12).

Una din pietrele mană — de nezdruncinat și imposibil de înlocuit — care stau la temelia credinței creștine este dovada istorică a invierii Domnului Isus Cristos. Astăne conferă — **Jie**, drag cititor, și mie — taria de a ramane victorioși pe baricadele credinței, intrucât avem o situație care nu poate fi contrazisă, e imposibil de combatut. Da, poate fi respinsă sau negată, dar nu poate fi contestată.⁵⁶

C. Marea Porunca (28:16-20)

28:16,17 In Galileea Domnul inviat S-a aratat **ucenicilor** pe un munte nespecificat. Este aceeași apariție pe care o gasim consimnata la Marcu 16:15-18 și la 1 Corinteni 15:6. Ce revedere minunată! De acum, suferințele Sale au trecut, pe veci. El trăia și, prin urmare, și ei vor trăi! El a stat înaintea lor în splendoarea trupului său inviat. El s-au închinat Domnului lor viu și iubitor — desigur în mintile unora dintre ei mai staruia o umbra de indoială.

28:18 Apoi Domnul le-a explicat că **toata autoritatea** l-a fost dată **în cer și pe pamant**. Într-o anumită privință, desigur, El avusese tot timpul toată autoritatea. Dar aici El s-a referit la autoritatea de Cap al noii creații. De la moartea și invierea Sa, El are autoritatea de a da viață vesnică tuturor celor pe care îi-a dat Dumnezeu (Ioan 17:2). El avusese într-adevăr putere, ca întaiul nascut din toată creația. Dar acum, după ce a încheiat lucrarea de răscumpărare, El are autoritatea ca întaiul nascut din morți — „pentru ca în toate lucrurile El să aibă pre-eminență (întaietatea)” (Col. 1:15, 18).

28:19, 20 Ca și Capetenie a noii

creații,

El a emis apoi Marea Porunca (sau Insarci-nare), care cuprinde „ordinile de lucru” pentru top' credinciosii din actuala etapa a imparatiei — adica perioada cuprinsa intre respingerea Regelui si a doua Sa venire.

Porunca cuprinde trei ordine, si nu doar sugestii:

1. **Duce ^-va sj face ^i ucenici din toate popoarele.** Asta nu presupune convertirea intregii lumi. Prin predicarea evangheliei, ucenicii aveau sa se ingrijeasca ca si aljii sa devina invajacei sau adepp ai Mantuitorului — aceştia provenind din toate năjiunile, popoarele, triburile, semintiile și limbile pamantului.

1. „Botezap-i in Numele **Tatalui %| al Fiului %| al Sfantului Duh**” Este responsabilitatea trimișilor lui Cristos de a propo-vadui botezul și de a face demersuri pentru ca acesta să fie acceptat ca o porunca ce trebuie tndeplinita. În cadrul botezului credinciosului, creștinii se identifică public cu Dumnezeirea trinitată. Ei recunosc că Dumnezeu este Tată lor, că Isus Cristos este Domnul și Mantuitorul lor și că Duhul Sfânt este cel care locuiește în launtrul lor, le da putere și-i invaja. În versetul 19 substantivul **numele** este la singular. Deci un singur **nume** sau esență, dar trei Persoane — **Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt**.

1. „**Invata#-i sa pazeasca tot ce v-am poruncit Eu.**” Marea Porunca depășește cadrul strict al evanghelizării, caci nu e de ajuns doar să faci convertiri și apoi să-i lasi să se hranească singuri, ss. se descurce cum pot. Această trebuie să fie invafap’ să *asculte de* poruncile lui Cristos, astă cum se gasesc acestea în Noul Testament. Esența uceniciei constă în nevoie de a deveni asemenea Invătătorului și Stapanului Cristos, or, lucrul acesta se realizează prin predarea sistematică a Cuvântului și ascultarea de el.

Apoi Mantuitorul adaugă fagăduin{a că El va fi cu ucenicii să pana la implinirea (sfarsjtul sau consumarea) **veacului**. El nu vor merge singuri sau lipsip’ de ajutor. În toată slujirea lor, în toate călătoriile pe care le vor întreprinde, ei vor fi conștien{i de prezența și partasia Fiului lui Dumnezeu, care va fi cu ei.

Observați că toate cele patru elemente care încep cu „tot” sunt corelate cu Marea Porunca: **toata autoritatea; toate năjiunile (popoarele); toate lucrurile; totdeauna.**

Astfel evanghelia după Matei se încheie cu porunca și mangaierea din partea și-a vitu-lui nostru Domn. După aproape douăzeci de

veacuri, cuvintele Sale au aceeași relevant, aceeasi acuitate, aceeasi aplicajie. Sarcina nu a fost dusa inca la bun sfirsit.

Ce vom face pentru a duce la indeplinire ultima dintre poruncile Sale?

NOTE EXPLICATIVE

¹(1:1) *lehova* este forma latinizata a numelui ebraic *Yahveh*, care a fost tradus de obicei prin „Domnul”. La fel, *Isus* este forma latinizata a termenului ebraic *lesua*.

²(4:2,3) Conditie de gradul intai, in care se utilizeaza particula *ei* la indicativ. Ar putea fi parafrasata in felul urmator: „Daca — si eu admit cae asa — Tu ești Fiul lui Dumnezeu” ori „Intrucat Tu ești Fiul lui Dumnezeu”.

³(Digresiunea) O „dispensajie” este o administrare sau o ispravnicie. Ea descrie metodele de lucru folosite de Dumnezeu in cazul omenirii intr-o anumita perioadă a istoriei. Termenul nu inseamna timp sau perioada *ca atare*, ci mai degraba programul divin utilizat in orice epochă. O situatie similara ar fi utilizarea expresiei: „administrația Reagan”, prin care se indica politicele urmante de presedinte Reagan in timpul anilor cat a fost președinte.

⁴(5:13) Albert Barnes, *Notes on the New Testament, Matthew and Mark*, pg. 47.

⁵(5:22) Textul critic (notat cu „NU” in notele de subsol din versiunea NKJV) omite cuvintele *without a cause* (*fdra nisi o pricind*, n.tr.), care ar exclude chiar și indignarea de factura neprihanita.

⁶(5:44-47) Textul critic (NU) confine termenul *Neamuri* in loc de *vamesi* sau *perceptorii ai impozitului*.

⁷(5:44-47) Textul majoritar (bazat pe majoritatea manuscriselor) confine termenul *prieteni* in loc *dsfrafi*.

⁸(6:13) Unii inv&jati susțin ca doxologia este o adaptare a textului de la 1 Cronici 29:11, pentru a putea fi folosit in scopuri liturgice. Dar asta e doar o speculate. Forma tradi&ionala protestanta a rugaciunii (ca in versiunea KJV) ramane valabila si nu are nevoie sa fie aparata.

⁹(7:13, 14) Atat textul critic, cat si eel majoritar redau textul de aici sub forma de exclamatie: „Cat de stramta este po'arta si cat de dificila este calea ce duce la viaja si ce pufini sunt cei ce o gasesc!” Cand cele mai vechi manuscrise (de obicei NU) și majoritatea manuscriselor (M) sunt in consens de respingere a textului traditional (TR), in aceste cazuri ele sunt aproape intotdeauna

corecte. In asemenea cazuri, traditia versiunii KJ are un suport textual subred.

¹⁰(7:28.29) Jamieson, Fausset & Brown, *Critical and Explanatory Commentary on the New Testament*, V:50.

¹¹(8:2) Anumite forme de lepra men&ionate in Biblie nu sunt identice cu maladia numita „Boala lui Hansen”. De pilda, la Levitic, se includ conditiile potrivit carora ea poate infecta o casa sau o haina.

¹²(8:16, 17) Arno C. Gaebelein, *The Gospel of Matthew*, p. 193.

¹³(8:28) Textul NU confine termenul *Gadarenii*. Numele orașului si al regiunii se suprapun intrucatva.

¹⁴(9:16) Gaebelein, *-Matthew*, pg. 193.

¹⁵(9:17) W. L. Pettingill, *Simple Studies in Matthew*, pg. III, 112.

¹⁶(10:8) Majoritatea manuscriselor omit aici textul „*inviafi morjii*” (care apare in litere cursive in versiunea GBV, 1990, n.tr.).

¹⁷(10:21) J.C. Macaulay, *Obedient Unto Death: Devotional Studies in John's Gospel*, 11:59.

¹⁸(10:41) Arthur T. Pierson, „The Work of Christ for the Believer”, *The Ministry of Keswick, First Series*, pg. 114.

¹⁹(11:27) Alva J. Gospel McClain, *The Greatness of the Kingdom*, pg. 311.

²⁰(11:30) J.H. Jowett, citat in brosura: *Out Daily Bread*.

²¹(12:8) E. W. Rogers, *Jesus the Christ*, pg. 65, 66.

²²(12:19) McClain, *Kingdom*, pg. 283.

²³(12:21) Kleist si Lilly, *The New Testament rendered from the Original Greek with Expanded Notes*, p. 45

²⁴(12:27) Ella E. Pohle, *CL Scofield's Question Box*, pg. 97.

²⁵(12:34, 35) Desigur atat textul critic, cat eel majoritar omit cuvintele: „din inima sa”, sensul nu ar suferi nici o modificare.

²⁶(13:13) H. Chester Woodring, note de la curs, nepublicate, asupra evangheliei dupa Matei, Școala biblica „Emmaus Bible School”, 1961.

²⁷(13:22) G. H. Lang, *The Parabolic Teaching of Scripture*, pg. 68.

²⁸(13:24-26) Merrill F. Unger, *Unger's Bible Dictionary*, pg. 1145.

²⁹(13:33) J.H. Brookes, *I Am Coming*, pg. 65.

³⁰(13:49, 50) Gaebelein, *Matthew*, pg. 302.

³¹(14:4, 5) Nu se cunoaste sursa.

³²(16:2, 3) Desigur aceste amanunte legate de vreme sunt valabile pentru Israel,

nu pentru America de Nord sau Marea Britanie! (nici pentru Romania, n.tr.).

³³(16:7-10) Cele douăsprezece *kophinoi* pentru cei 5 000 aveau probabil o capacitate mai mică decât cele șapte *spurides* pentru cei 4 000.

³⁴(16:17, 18) G. Campbell Morgan, *The Gospel According to Matthew*, pg. 211.

³⁵(16:19) Charles C. Ryrie, ed., *The Ryrie Study Bible, New King James Version*, pg. 1506.

³⁶(16:20) James S. Stewart, *The Life and Teaching of Jesus Christ*, pg. 106.

³⁷(16:26) Donald G. Barnhouse, *Words Fitly Spoken*, p. 53.

³⁸(18:11) Este omis de textul NU, dar cuprins în majoritatea manuscriselor. (M).

³⁹(20:15) James S. Stewart, *A Man in Christ*, pg. 252.

⁴⁰(20:31-34) Gaebelein, *Matthew*, pg. 420.

⁴¹(21:6) J.P. Lange, *A Commentary on the Holy Scriptures*, 25 de volume, nu se cunoaște paginatia.

⁴²(23:9, 10) H. G. Weston, *Matthew, the Genesis of the New Testament*, pg. 110.

⁴³(23:14) Textul critic (NU) omite al doilea vai.

"(23:25, 26) Textul majoritar conține termenul *adikia* (prihană), în loc de *akrasia* (neinfranare).

⁴⁴(24:29) I. Velikovsky, *Earth in Upheaval*, pg. 136.

⁴⁵(24:30) F. W. Grant, "Matthew", în *Numerical Bible, The Gospels*, pg. 230.

⁴⁶(24:36) Textul NU adaugă "nici Fiul".

⁴⁷(25:28, 29) Arthur T. Pierson, alta documentație nedisponibilă.

⁴⁸(26:64) Pronumele grec singulare este ortografiat în scopul sublinierii. În a două propoziție Domnul se adresează la persoana a două plural *humin* iar la sfârșit se redă terminația verbului *opsesthe*.

⁴⁹(26:64) R. C. H. Lenski, *The Interpretation of St. Matthew*, pg. 1064.

⁵⁰(27:37) Dacă par(ile) citate sunt adunate la un loc, se obține textul: „Acesta este Iisus din Nazaret, Regele iudeilor”. O altă posibilitate ar fi ca flegare evanghelist e complet, dar citează limbi diferite, de unde și deosebitile dintre evanghelii la acest verset.

"(27:54) In greaca substantivale predicative articulate care preced verbul sunt redate de obicei fără articol (aceasta trasatura fa-când parte din „Regula lui Colwell”).

⁵¹(27:65, 66) Merrill F. Unger, *Unger's Bible Handbook*, pg. 491.

⁵²(28:8) „Bucură-ți-va” era salutul obișnuit în greaca. Aici, în dimineață Invierii, traducerea literală a versiunii NKJV pare cea mai adecvată.

⁵³(28:15) Wilbur Smith, „In the Study”, *Moody Monthly*, aprilie 1969.

BIBLIOGRAFIE

Barnhouse, Donald Grey. *Words Fitly Spoken*. Wheaton: Tyndale House Publishers, 1969.

Gaebelein, A. C. *The Gospel of Matthew*. New York: Loizeaux Bros., 1910.

Kelly, William. *Lectures on Matthew*. New York: Loizeaux Bros., 1910.

Lenski, R.C.H. *The Interpretation of Saint Matthew's Gospel*. Minneapolis: Augsburg Publishing House, 1933.

Macaulay, J.C. *Behold Your King*. Chicago: The Moody Bible Institute, 1982.

Morgan, G. Campbell. *The Gospel According to Matthew*. New York: Fleming H. Revell Company, 1929.

Pettingill, W. L. *Simple Studies in Matthew*. Harrisburg: Fred Kelker, 1990.

Tasker, R. V. G. *The Gospel According to St. Matthew*, TBC. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1961.

Thomas, W. H. Griffith. *Outline Studies in Matthew*. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1961.

Weston, H. G. *Matthew, the Genesis of the New Testament*. Philadelphia: American Baptist Publication Society, n.d.

Periodice și materiale nepublicate

Smith, Wilbur. „In the Study”, *Moody Monthly*, aprilie 1969.

Woodring, H. Chester. Note de la curs, asupra evangheliei după Matei, 1961, Școala biblică: Emmaus Bible School, Oak Park, Illinois (actualmente Emmaus Bible College).